

MELKAHKA KAN

Oaralap en Pwuhk wet

Pwuken *Melkahka kan*, iei pwuken koul oh kapakap kei en Pwuhk Sarawi. Aramas ekei me wiahda erein ahnsou reirehie, oh mehn Israel kan ahpw kihpene oh kin doadoahngki ni ahnsoun kaudok. Kedekedeo, koul oh kapakap pwukat ahpw patehngala Pwuhk Sarawi.

Audepen koul sarawi pwukat wekpeseng ni soangen ire tohto: mie melkahka kei mehn kapinga oh kaudokiong Koht; mie mehn pek sawas, kapakap en silasil, oh pekipek en kour; pekipek en mahk oh kalahngan; koulen kapingkalahnganki en Koht eh kupwuramwahu; pekipek en kalokolok ong imwintihti kan. Kapakap pwukat wiawihier sang pein emen oh sang ni mwaren wehi pokon en Israel; audepen ekei kin kasalehda en emen eh pepehm, oh audepen meteikan kin kasalehda anahn de pepehm en wehi pokon.

Sises ketin doadoahngki melkahka kan, oh sounnting kan en Kadehde Kapw kin kalap kata-manda. Eri, koul pwukat wiahla pwuhk kesempwal en kaudok ehu nan Mwomwohdisohn Kraissang nin tapio.

Audepe ni Oaralap

Audepen Pwuhk Wet Melkahka 150 me pwalpeseng wiahda ire limau, de pwuhk limau, iei me pahn sansal pah:

Melkahka 1–41

Melkahka 42–72

Melkahka 73–89
 Melkahka 90–106
 Melkahka 107–150

1

Pai Mehlel
(Melkahka 1–41)

- ¹ Meid pai aramas akan
 me kin soikala kaweid en aramas suwed kan,
 me sohte kin men kalemengih me dipan akan,
 de patehng irail akan me sohte kin wauneki
 Koht;
- ² ahpw re kin perenki peikiong Kosonned en
 KAUN-O,
 oh medemedewe nan kapehdihr nin rahn oh
 nipwong.
- ³ Re rasehng tuhke kan limwahn pihl akan,
 me kin materek nan rahk koaros,
 oh teh rail kan sohte kin mengila.
 Re kin pweida mwahu ni soahng koaros me re kin
 wia.
- ⁴ Ahpw aramas suwed akan sohte mwahn kin
 duwehte;
 re rasehng teh meng kan me kisinieng kin
 ipihpirseli.
- ⁵ Koht pahn ketin kaloke me dipan akan
 oh re pahn katohrohrsang sapwellime ara-
 mas akan.
- ⁶ KAUN-O pahn ketin kaukaweid oh sinsile me
 pwung kan,
 a aramas suwed akan pahn lekdekla
 kohkohlahte.

2

Nanmwarki me Koht ketin Piladahr

- ¹ Dahme wehi kan koasoakoasone re en ketiwohk-ihla?
Dahme aramas akan wiewiahki arail koasoandi so-katepe?
- ² Ar nanmwarki kan kahngohdilahr;
ar kaun akan koasoakoasone nanpwungarail re en uhwong KAUN-O
oh pil uhwong sapwellime nanmwarki me e ketin piladahr.
- ³ Re ahpw nda, “Kitail kasaledengkitaila sang pahn ara kosonned,
oh keseweisang kitail ara manaman.”
- ⁴ KAUN-O ahpw ketin kiparamat sang nan mwoale nanleng,
oh ketin kumwuski arail koasoandi kan.
- ⁵ Ih eri ketin engiengda oh mahseniong irail,
oh kamasangkinirailda sapwellime engieng.
- ⁶ E ketin mahsanih, “I kasapwiladahr nei nanmwarki
pohn ei dohl sarawio Saion.”^a
- ⁷ Nanmwarkio ahpw mahsanih, “I pahn kasalehda dahme KAUN-O ketin mahsanih.
KAUN-O mahsanihong ie: ‘Kowe nei pwutak;
rahnwet I wialahr semomw.
- ⁸ Peki rehi, a I pahn kihong uhk wehi kan koaros;

^a **2:6:** SAION: Lepin mahsen lepet “Saion” (iei ahd me tepin koghieng wasa me adanekei “Kahnimw en Depit,” en mehn Sepus kan wasahn mahwen kehlail me sapwellimen Nanmwarki Depit sounpei kan kalowehdi) mwuhr ahd wet pil koghieng dohl me Tehnpas Sarawio kokouda ie. **2:7:** Wie. 13.33; Ipru 1.5; 5.5.

- oh ke pahn limankihla sampah pwon.
⁹ Ke pahn kauwehkinirailla sokon mete;
 ke pahn kamwereirailpeseng duwehte omw
 kin pwalangpeseng dahl pleit.' ”
- ¹⁰ Eri, kumwail nanmwarki kan, kumwail rong ie;
 kumwail kaunen sampah kan, kumwail rong
 duwen met:
- ¹¹ Kumwail papah KAUN-O ni lammwin;
 kumwail rerrer ¹² oh poaridihsang;
 pwe e dehr ketin mwadang engiengda,
 oh kumwail pahn mwadangete mehkihla.
 Meid pai irail koaros me kin wiahki KAUN-O
 sileparail.

3

Kapakap en Peki Sawas en Nimenseng b

- ¹ Maing KAUN, ei imwintihti kan me ngeder,
 re inenen tohto me kin pelian ie!
- ² Re kin koasoakoasoia ie oh ndinda,
 “Koht sohte pahn ketin sewese.”
- ³ Ahpw Maing KAUN, komwi me soundoarepei
 sang me keper kan ahnsou koaros;
 komwi me kin ketin kupwurehda I en kin
 powehdi,
 komwi me kin ketin pwurehng kakehleiehda.
- ⁴ I patohwan likweriong KAUN-O, pwe en ketin
 sewese ie,

2:9: Kaud. 2.26-27; 12.5; 19.15. **b 3::** TITIE NI MAHSEN
 EN IPRU: Depit wiahda melkahka wet mwurin eh tangasang sap-
 wellime pwutak Apsalom. **3::** 2 Sam. 15.13–17.22.

e ahpw ketin sapeng ie sang pohn sapwellime
dohl sarawi. c

⁵ I kin wendi oh memeir nipwong kan,
KAUN-O kin ketin sinsile ie.

⁶ I sohte kin masak kiden imwintihti kan
me kin kapiliepene sang wasa koaros.

⁷ Maing KAUN, komw ketido! Maing Koht, komw
ketin kapitiehla!

Komw kin ketin kaloke ei imwintihti kan koaros
oh ketikhsang irail manaman en
kauweiehla.

⁸ Manaman en powehdi kin pwilisang rehn
KAUN-O—
en ketin kupworamwahwih sapwellime ara-
mas akan.

4

Kapakap en Peki Sawas en Ninsoutik d

¹ Maing Koht, soundoarepei,
komw ketin sapeng ie ni ei kin kapakap.

Ni ei milahr nan apwal, komwi me ketin sewe-
siehda.

A met komw kupwurkalahngan oh karonge ei
pekipeket.

² Kumwail aramas akan, ia erein amwail pahn
mwamwahlikin ie?

Ia erein amwail pahn kin kesempwalki
soahng me sohte katepe kan
oh idawehn soahng me likamw akan?

c 3:4: DOHL SARAWI: Tehk 2.6. d 4: TITLE NI MAHSEN EN
IPRU: En Depit melkahka.

- ³ Kumwail en tamataman me KAUN-O ketin piladahr en sapwellimanikihla me pwungkan,
oh e ketin karonge ie ni ei kin likweriong.
- ⁴ Kumwail masak oh rerrer oh tokedihsang amwail kin wia dihp;
kumwail medemedewe mwahu duwen met,
ni amwail kin wendi nennewe nan amwail peht kan.
- ⁵ Kumwail meirongkihong KAUN-O amwail mehn meirong pwung,
oh likih ih.
- ⁶ Mie me tohto me kin kapakap nin duwe met:
“Maing KAUN, komw ketin kupwureiong kiht sapwellimomwi kapai kan.
Komw ketin kalahngan kupwurei kiht!”
- ⁷ Ahpw peren me komw ketikihongieier siksang mehlel peren me re pahn kin ahneki sang ni reken ar wahn pilawa oh wain akan.
- ⁸ Ni ei kin wendi, I kin meirla ni popohl;
pwe komwi, Maing KAUN, me kin ketin sinsile ie.

5

Kapakap en Peki Silepei e

- ¹ Maing KAUN, komw ketin karonge ei pato kat oh pil ei tungoal sengloal.
- ² Maing ei Koht oh ei nanmwarki,
komw ketin karonge ngilen ei pek sawas!

Maing KAUN, I kin patohwan kapakapohng
 komwi;
 3 komwi kin ketin karonge ngileiet
 nimenseng.

Ni dakadahn ketipin, I kin patohwan kapakap
 oh kin kasikasik pasapengpe sang rehmwi.

4 Komwi Koht emen me sohte kin ketin kup-
 wurperenki wiewia sapwung kan;
 komw sohte kin ketin mweidohng me suwed
 kan en mihmi mwohn silangmwi.

5 Komw sohte kin ketin kupwurki aramas me ak-
 lapalap akan;
 komw kin ketin kalahdeki aramas suwed
 koaros.

6 Komw kin ketin kamwomwala aramas likamw
 akan
 oh sohte ketin kupwurki me widingan oh
 sounkam aramas akan.

7 Eri a, pwehki sapwellimomwi limpoak lapalap,
 I kak patohdo nan tehnpasomwi;
 I kak kaudok nan Tehnpasomwi sarawi
 oh poaridi ong komwi ni wahu lapalap.

8 Maing KAUN, ei imwintihti kan me ngeder!
 Komw ketin kahluwa ie pwe I en kak kapwa-
 iada kupwuromwien;
 komw ketin kasalehiong ie alomwi pwe I en
 kak idawehn komwi.

9 I sohte kak likih dahme ei imwintihti kan ndinda;
 pwe ihte re men kauweiehla.
 Ar koasoi kan me lingan oh kansenamwahu,

ahpw diren widing suwed.

¹⁰ Maing Koht, komw ketin kadeikada oh kaloke irail,
ar koasoandi kan en pein kauweiraila.
Komw ketin kasareirailsang mwohn silangmwi
pwehki tohtohn diparail kan
oh ar kin kahngohdiong komwi.

¹¹ Ahpw irail koaros me kin diar arail wasahn ruk
rehmwi pahn kin pereperen;
re kak kokoulki ar peren ahnsou koaros.
Komw ketin sinsile irail kan me kin poakohng
komwi;
re kin nsenamwahu pwehki komwi.

¹² Maing KAUN, komw kin ketin kupwuramwah-
wih irail kan me kin peikiong komwi;
sapwellimomwi limpoak rasehng
mehnsansar ehu, me kin doandoare irail.

6

Kapakap en Pek Sawas ni Ahnsou Apwalf

¹ Maing KAUN, komw dehr ketin engieng pahi, oh
angiangih ie!
Komw dehr ketin kaloke ie ni omwi engieng!

² Maing KAUN, I patohwan weikeklahr; komw
ketin kupwure ie.
Komw ketin kakehleiehda; pwe I weikeklahr
kowahlap;

³ oh paliwereiet oh ngeniet unsek milahr nan
apwal laud.

5:9: Rom 3.13. *f* **6:1:** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. **6:1:** Mel. 38.1.

Maing KAUN, ia erein omwi pahn ketin awiawih
mwohn omwi pahn ketin sewese ie?

⁴ Maing KAUN, komw ketido oh doareiehla;
sang ni omwi kalahngan komw ketin kapi-
tiesang mehla.

⁵ Nan sapwen me melahr akan sohte me kin
tamanda mwaromwi;
sohte me kak kapinga komwi wasao.

⁶ I weikengkilahr ei nsensuwed laud;
nipwong koaros kiei lohs kin wisekesengk-
ihla ei kin sengiseng;
ulungei pil kin wisekesengkihla pilen mesei.

⁷ I solahr kak kilang wasa;
meseiet mpwoskipesengier ei kin sengiseng,
pwehki ei imwintihti kan me kahrehda.

⁸ Kumwail aramas suwed kan, kumwail kei-
weisang ie!

KAUN-O kin ketin karonge ie ni ei kin sengiseng;
⁹ e kin ketin karonge ie ni ei kin likwerin pek
sawas
oh e pahn ketin sapeng ei kapakap.

¹⁰ Ei imwintihti kan pahn pehmada kanamenek
mwuledek en ar lohdi;
re pahn mwadangete pingida oh tangpeseng.

7

Kapakap en Peki Pwuhng g

6:8: Mad. 7.23; Luk 13.27. **g 7::** TITLE NI MAHSEN EN IPRUA:
Koul me Depit koulkihong KAUN-O pwehki Kus mehn Pensamino.

- 1 Maing KAUN, ei Koht, I patohdo pahn kupwuwromwi pwe komwi en ketin sinsile ie;
komw ketin kapitiehla oh doareiehla sang irail koaros me kin pwakipwakh ie,
- 2 pwe ma soh, re pahn duwehte laion me pahn waielahng
wasa me sohte emen kak doareiehla;
re ahpw pahn dapengiepeseng wasao.
- 3-4 Maing KAUN, ei Koht, ma I wiadahr sapwung ehu ong emen,
ma I pangala kompoakepahi men de ma I wiahiong ei imwintihti men mehkot suwed ni sohte kahrepe;
ma I wiadahr ehu soahng pwukat—
- 5 eri ei imwintihti kan en pwakihiehla oh koliehdi,
pwe re en peleiepeseng oh kemeiehla oh keseiediong nanpwel!
- 6 Maing KAUN, komw ketida nan omwi engieng!
Komw ketin uhwong sarlemei en ei imwintihti kan;
komw pein ketida oh sewese ie!
Pwuhng me komw kin ketin kupwurki,
- 7 komw ketin kapokonepene tohn wehi koaros rehmwi,
oh ketin kaunirailda sang powe.
- 8 Komwi me sounkopwung en aramas koaros.
Maing KAUN, komw ketin kasalehda ei pwung ni omwi pahn kadeikiehda;
komw mwahngih me sohte dipei.
- 9 Komwi Koht pwung men

me kin ketin wia kadeikpen at tungoal
lamalam akan oh at tungoal ineng kan.
Komw ketin katokehdi wiewia suwed en aramas
suwed kan
oh ketin katingih me mwahu kan.

- 10 Koht iei silepei,
e kin ketin doarehla irail kan me kin peikiong.
- 11 Koht iei sounkopwung pwung men
oh e kin ketin kaloke aramas suwed kan ahn-
sou koaros.
- 12 Ma re sohte pahn wekidala koasoandi kan en ar
mour,
Koht pahn ketin kakengihala sapwellime ked-
lahs.
E ketin kadangehr sapwellime kesik ketieu oh
ketin kaunopadahr en kadar;
- 13 e ketikidahr sapwellime tehtehn mahwen
keper kan
oh kainenehier sapwellime arep kisiniei kan.
- 14 Tehk duwen aramas suwed kan ar kin koa-
soakoasone nan kapehdihr me suwed;
re kin koasoanehdi wiepen kahpwal oh kap-
waiada ar widing kan.
- 15 Ahpw nan lidip kan me re kin kaunopohng
meteikan,
re kin pein pwupwudiong loale.
- 16 Eri, pein arail suwed kin kaloke irail
oh pein arail lemei kin kauweiraila.
- 17 I kin patohwan kapingkalahnganki ong KAUN-
O sapwellime pwung;

I patohwan koulki koulén kaping ong KAUN-O, Wasa Lapalap.

8

Lingan en Koht oh Kesempwal en Aramas h

- ¹ Maing KAUN, at Kaun,
 sapwellimomwi roson lapalap kin sansal
 wasa koaros nin sampah!
 Kapingpomwi kin leldawohng nanleng;
² seri kan oh seri pwelel kan pil kin kapinga
 komwi.
 Komwi me ketin kauwadahr kelen mahwen ong
 sapwellimomwi imwintihti kan,
 pwe en irehdi irail koaros me kin pelian
 komwi.
- ³ Ni ei kin kilangdawohng pahnlahng, iei wiepen
 nin limomwi,
 maram oh usu kan me komw ketin koa-
 soanedier nan dewerail—
- ⁴ dahkot aramas, me komwi kin ketin kupwukup-
 wure;
 aramas mwahl, me komwi kin ketin apwahp-
 walih?
- ⁵ Komwi me ketin koasoanehdi aramas pwe
 komwihte me re pahn patopato pah;
 komwi me ketin kamwarehkinirailda lingan
 oh wahu.
- ⁶ Komwi me ketin koasoanehdi pwe en kaunda
 wiepen nin limomwi koaros,

h **8:** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. **8:2:**
 Mad. 21.16. **8:4:** Soh p 7.17-18; Mel. 144.3; Ipru 2.6-8. **8:5:**
 Kupw. 2.23; Sir. 17.1-4.

komwi me pil kasapwiladahng pohnangin
mehkoaruhsie.

⁷ sihpw oh kou koaros, oh pil mahn lawalo
kan;

⁸ menpihr kan oh mwahmw akan,
oh mehkoaros me kin aude nan madau.

⁹ Maing KAUN, at Kaun,
sapwellimomwi roson lapalap kin sansal
wasa koaros nin sampah!

9

*Kapakap en Kapingkalahngan pwehki Sapwelli-
men Koht Pwuhngⁱ*

¹ Maing KAUN, I pahn patohwan kapinga komwi
sang nan kapehdi unsek;

I pahn patohwan koasoia wiewia kapwuri-
amwei koaros me komw ketin wiadahr.

² I pahn kokoulki koulén perén pwehki komwi.
I pahn koulki koulén kaping ong komwi, Koht
Wasa Lapalap.

³ Ei imwintihti kan kin tangdoau ni omwi kin
ketido;
re kin pwupwudi oh mehla.

⁴ Komw me kin ketin mehlel oh pwung ni omwi
kadeik kan,
komw ketin kadeikadahr ei pwung.

⁵ Komw ketin kalokeier me rotorot akan
oh ketin kamwomwalahr aramas suwed kan;
solahr me pahn taman irail.

8:6: 1 Kor. 15.27; Ep. 1.22; Ipru 2.8. **i 9:** TITLE NI MAHSEN
EN IPRU: En Depit melkahka.

- 6 At imwintihti kan sohralahr;
 komwi me ketin kamwomwala ar kahnimw
 kan,
 solahr me taman irail douluhl.
- 7 Ahpw KAUN-O iei nanmwarki poatopaat;
 e ketin koasoanedier sapwellime mwoalen
 kopwung.
- 8 E ketin kakaun sampah ni pwung;
 e kin ketin kapwung wehi kan ni kadeik
 pwung.
- 9 Rehn KAUN-O iei wasahn ruk ong me toutoulahr
 akan,
 iei wasahn rukula ni ahnsou apwal.
- 10 Maing KAUN, irail kan me patohwan esei
 komwi pahn kin likih komwi;
 komw sohte kin ketin likidmeliehla mehmen
 me kin patohdo rehmwi.
- 11 Kumwail koulki koulen kaping ong KAUN-O, me
 kin kakaun Saion!
 Kumwail lohkihong wehi koaros dahme e
 ketin wiadahr!
- 12 Koht kin ketin tamataman irail kan me kin
 lokolok;
 e sohte kin meliehla ngilen ar likwer,
 oh kin ketin kaloke me kin wia sapwung ong
 irail.
- 13 Maing KAUN, komw ketin kupwurkalahngan
 ong ie!
 Komw mahsanih kalokolok kan me ei imwin-
 tihti kan kin wiahiong ie!

Maing KAUN, komw ketin kapitiesang mehla,
 14 pwe I en kak uh mwohn mehn Serusalem
 kan
 oh koasoa mehkoaros me I kin kapikapin-
 gahki komwi.

I pahn pereperen pwehki omwi ketin kapitiehla.

15 Aramas rotorot kan weiradahr pwoahr ehu oh
 re pwupwudiong loale;
 re pein lohding nan ar lidip.

16 KAUN-O ketin kasalehda pein ih sang ni sap-
 wellime kadeik pwung kan,
 oh aramas suwed kan lohder nan pein ar
 wiewia kan.

17 Mehla iei imwilahn aramas suwed kan koaros,
 pil imwilahn irail koaros me kin soikala Koht.

18 Me semwehmwe kan sohte pahn kin lekdekla
 ahnsou koaros;
 arail koapworopwor sohte pahn ohla
 kohkohlahte.

19 Maing KAUN, komw ketidohla; komw dehr
 ketin mweidohng aramas akan en uh Wong
 komwi!
 Komw ketikihda me rotorot kan mwohn
 silangmwi oh ketin kadeikirailda.

20 Maing KAUN, komw ketin kamasak irail;
 komw ketin kamarainihkin irail me irail ara-
 mas ekei me pahn mehla.

10

Kapakap en Peki Pwuhng

- 1 Maing KAUN, dahme komw ketin dohkiweisang kiht?
 Dahme komw ketin karirihkilahr pein komwi ni at milahr nan apwal?
- 2 Aramas suwed kan aklapalalahr oh wie kalokaloke me semwehmwe kan;
 komw kaloweiraildi nan lidip me re wiahda.
- 3 Aramas suwed kin aksuweiki eh ineng suwed kan;
 aramas noahrok kin lahlahwe oh kin soikala KAUN-O.
- 4 Aramas suwed sohte kin nsenohki KAUN-O;
 nan eh aklapalap e kin lemeleme me sohte katepen Koht.
- 5 Aramas suwed kin pweida ni mehkoaros.
 E sohte kak dehdehki sapwellimen Koht kadeik kan;
 e kin mwamwahliki eh imwintihti kan.
- 6 E kin mengimengloalki ndinda, “I sohte kak sapwungala;
 I sohte kak mihla nan apwal.”
- 7 Eh koasoi kan kin mi ni koasoi en lahlahwe, likamw oh kamasak;
 e kin mwadang ong lokaiahn kailok oh suwed.
- 8 E kin rukuruk nan kisin kahnimw kan,
 awiawih me sohte dipe kan pwe en ke-meiraila.
 E kin lipoahroke irail kan me sohte ar mehkot;
 9 e rukuruk wasa rir rasehng laion emen.
 E kin awiawih me semwehmwe kan;

e ahpw kin kaloweiraildi nan eh lidip oh tan-
gahkiniraildoai.

- 10 Me lelepek lohdiar kan engiengehr nanpwel;
kehlail en aramas suwedo kaloweiraildiar.
- 11 Aramas suwed kin mengimengloalki ndinda,
“Koht sohte kin kupwurohki!
E ketin karirihalahr silangi oh sohte pahn
mahsanih ie.”
- 12 Maing KAUN, komw ketin kaloke aramas suwed
pwuko!
Komw ketin kupwukupwure irail kan me kin
lokolok!
- 13 Ia duwen aramas suwed men e kak
mwamwahliki Koht
oh nda, “Koht sohte pahn kalokei ie?”
- 14 Ahpw komw kin ketin mahsanih; komw kin
ketin kilelehdi apwal oh lokolok kan
oh kin ketin onopada ahnsou koaros pwe en
sewese me paisuwedlahr akan.
Aramas paisuwedlahr akan kin sohpeiong
komwi;
komwi kin ketin sewese aramas semwehmwe
kan ahnsou koaros.
- 15 Komw ketin kauwehla manaman en aramas
suwed kan;
kaloke kin irail sapwung kan me re wiadahr
re lao tokedihsang.
- 16 KAUN-O me nanmwarki poatopaat.
Irail kan me kin kaudokiong koht teikan

pahn kamwomwomwsang nan sapwellime wehi.

- 17 Maing KAUN, komw pahn ketin karonge kapakap en me tikitik kan;
komw pahn ketin kakehlahda nan kapehdi-rail.
- 18 Komw pahn ketin karonge likwer en me toutoulahr akan oh me sepwoupwou kan;
komw pahn ketin kadeikada ar pwung,
pwe aramas me kin mour mwotomwot nin sampah wet en dehr kin kamasak irail kohkohlahte.

11

Koapworopworki KAUN-Oj

- 1 I kin likih KAUN-O pwe ih me doarepei.
Kumwail meid pweipwei ni anwail kin ndaiong ie,
“Tenge pohn nahna kan rasehng mehnpihir me kin pihrla wasa ko,
2 pwe aramas suwed kan kadangpesengehr nair kesik ketieu kan oh kainenehier neirail arep kan
pwe re en kasikih aramas mwahu kan sang wasa rotorot kan.
3 Sohte mehkot aramas mwahu men kak wia ahnsou me mehkoaros ohlahr.”
- 4 KAUN-O kin ketiket nan tehnpese sarawi;
mwoahle kin mi nanleng.
E kin mamahsanih aramas akan wasa koaros

oh mwahngih dahme re kin wiewia.

⁵ E kin ketin kasawih aramas mwahu oh me suwed kan koaros;
e kin ketin kalahdeki kowahlap me kin keid likin sapwellime kosonned akan.

⁶ E kin ketin kamwerehdi kisiniei oh suwepel k okohk pohn aramas suwed kan;
e kin ketin kalokehkin irail kisinieng mpwumpwul.

⁷ KAUN-O me pwung oh kin kupwurki wiewia mwahu kan;
me kin peikiong pahn kin momour mwohn silangi.

12

Kapakap en Peki Sawas^l

¹ Maing KAUN, komw ketin sewesei kiht!

Sohte aramas mwahu men me luhwehdi;
solahr me kak diar aramas mehlel kan.

² Irail koaros kin wiewie likamwpene nanpwungarail;
re kin widiwidingpene nanpwungarail ni licksansalamwahu.

³ Maing KAUN, komw ketin katokehdi loh widingan pwuko!

Komw ketin perehla au lemei pwuko me kin kakahski,

⁴ “Se kin alehki mehkoaros me se anahne at koasoi kan.

k 11:6: SUWEPel: Tehk nan kawehwehpen lepin mahsen kan.

l 12:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

Se pahn kin koasoia dahme se kin inengieng,
oh sohte me kak katokeikitedi.”

⁵ KAUN-O ketin mahsanih, “Ahpw met I pahn
pwarodo,
pwe me semwehmwe kan toutoulahr
oh me wie lokolok kan weiweirengki ar
medek.

I pahn kihong irail meleilei oh nsenamwahu me
re kin ngoangki.”

⁶ Kitail kak likih sapwellimen KAUN-O inou kan;
pwe me mehlel rasehng silper
me kamwakeldahr pak isuh nan kisiniei
mwehl.

⁷⁻⁸ Aramas suwed kan kin mi wasa koaros,
oh irail koaros kin kapinga dahme suwed.
Maing KAUN, komw ketin doarei kiht ahnsou
koaros,
oh ketin sileikitasang soangen aramas
pwukat.

13

Kapakap en Peki Sawas m

¹ Maing KAUN, ia erein omwi pahn ketin likid-
melieiehla,
e pahn kohkohlahte?

Ia erein omwi pahn ketin karirala sang ie
silangmwi?

² Ia erein ei pahn patopato nan apwal?
Ia erein mohngiongih eh pahn wie toutouki
nsensuwed nin rahn oh nipwong?

Ia erein ei imwintihti kan ar pahn kin poweiehdi?

³ Maing KAUN, ei Koht, komw ketin mahsendohng ie oh sapeng ie.

Komw ketin kakehleiehda sapahl; komw dehr ketin mweidohng I en mehla.

⁴ Komw dehr mweidohng ei imwintihti kan enda, “Kitail kalowedier!”

Komw dehr mweidohng re en kepitiki ei pwupwudi.

⁵ I kin koapworopworki sapwellimomwi limpoak poatopoa;

I pahn peren, pwehki komwi pahn ketin doareiehla.

⁶ Maing KAUN, I pahn kouliong komwi, pwehki sapwellimomwi kalahngan ong ie.

14

Suwed en Aramasⁿ (*Melkahka 53*)

¹ Me pweipwei kan kin mengimengloalki, “Sohte katepen Koht!”

Irail koaros me suwedlahr, pwe re kin wiahda mehkan me suwehdie. sohte mehmen me kin wia me mwahu.

² KAUN-O kin ketin ireirong aramas akan sang nanleng

pwe en mahsanih ma mie me loalokong, oh ma mie me kin kaudokiong ih.

- ³ Ahpw irail koaros sapwungalahr,
 irail koaros me suwed.
 Sohte mehmen rehrail me kin wia me mwahu,
 sohte mwahn mehmen.
- ⁴ KAUN-O ahpw ketin keinemwe, “Ia duwe, re
 sohte ese?
 Irail pwukat koaros me kin wia me suwed, re
 soaloalokong?
 Re kin momourki ar kin piripirapa nei aramas
 akan,
 oh re sohte kin kapakapohng ie.”
- ⁵ Ahpw re pahn masepwhehkada,
 pwehki Koht eh kin ketin ieiangih irail kan me
 kin peikiong.
- ⁶ Me kin wia me suwed kan kin kapwowihala
 koasoandien aramas aktikitik kan,
 ahpw KAUN-O iei sileparail.
- ⁷ Ia uwen ei kapakap pwe komourpen Israel
 en pwarodo sang Saion.
 Ia uwen peren me mehn Israel kan pahn wia
 ni ahnsou me KAUN-O pahn pwurehng kapa-
 iairailda!

15

Dahme Koht kin Kupwurki o

- ¹ Maing KAUN, ihs me kak patohlong nan Tehnpa-
 somwi?
 Ihs me kak patohwan kaudok pohn Saion, sap-
 wellimomwi dohl sarawio? p

- ² Aramas me kin peikiong Koht ni mehkoaros
 oh kin wia me pwung ahnsou koaros,
 me kin lokaia pwung oh mehleh,
³ oh sohte kin karaunmwahlih meteikan.
 E sohte kin wia mehkot sapwung ong kom-
 poakepah kan,
 oh sohte kin ndindaseli mehn mpe kan.
- ⁴ E kin kailongki irail kan me Koht kin ketin
 soikala,
 ahpw e kin wauneki irail kan me kin peikiong
 KAUN-O.
 E kin kapwaiada dahme e inouki ahnsou koaros,
 mehnda ma e apwal.
- ⁵ E sohte kin ale wihnen nah mwohni me aramas
 pekihsang pwe re en doadoahngki;
 oh e pil sohte pahn wia sounkadehde likamw
 ong emen me sohte dipe pwe en ale pweine.
- Eri, me kin kapwaiada mepwukat pahn pehm
 saledok sang apwal kohkohahte.

16

Kapakap en Koapworopwor q

- ¹ Maing Koht, komw ketin sinsile ie, pwe komwi-
 hte me I kin koapworopworki.
- ² I kin patohwanohng KAUN-O, “Komwi me ei
 Kaun;
 soahng mwahu koaros me mie rehi kin pwili-
 dohsang rehmwi.”
- ³ Ia uwen mwahu en sapwellimen KAUN-O ara-
 mas loalopwoat kan!

I kin perenki mehlel ieiang irail.

⁴ Irail kan me kin pwahtiet idihdawehn koht teikan,
re kin katohtowehla ar apwal akan.

I sohte pahn iang irail nan arail meirong kan;
I sohte pahn iang kaudokiong ar koht kan.

⁵ Maing KAUN, komwihte kelepww me I ahneki,
oh komwi kin ketikihong ie mehkoaros me I kin anahne;
oh komwi me kin ketin kolokol ei mour.

⁶ Meid kapwuriamwei sapwellimomwi kisakis kan ong ie,
ia uwen ar mwahu!

⁷ I kin patohwan kapinga KAUN-O, pwehki eh kin ketin kaweid ie,
oh ei pepehm pil kin katamankin ie nipwong.

⁸ I kin aririh KAUN-O ahnsou koaros;
e kin ketiket limwahi, oh sohte mehkot kak kauweiehla.

⁹ Ihme kahrehda I kin diren kaping oh peren
oh I kin pehm saledek sang apwal,

¹⁰ pwe komw kin ketin sinsile ie sang manaman en mehla.

I kin loalopwoat ni ei kin papah komwi,
oh komwi sohte pahn ketin likidmelieiehla nan sapwen me melahr akan.

¹¹ Komw pahn ketin kasalehiong ie ahl me kin kowohng mour;

omwi kin ketiket rehi kin kadirekiniehla
peren
oh kahrehiong ie peren poatopoa.

17

Kapakap en Aramas me Sohte Dipe^r

- ¹ Maing KAUN, komw ketin karonge ei pekipeki
pwuhng;
komw ketin karonge ngilen ei likwer en pek
sawas!
Komw ketin karonge ei kapakap mehleh.
- ² Komw pahn ketin kadeikada ei pwung,
pwehki omwi ketin mwahngih dahme
pwung.
- ³ Komw mwahngih mohngiongiet.
Komw ketin pasehr rehi nipwong
oh ketin kasawihadahr loalei unsek,
komw ahpw sohte diarada ineng suwed ehu
rehi.
- I sohte kin koasoi suwed, ⁴ duwehte aramas
teikan;
I kapwaiadahr sapwellimomwi kosonned
akan
oh I sohte kin keid ni elen lemei.
- ⁵ I kin weweid nan alomwi ahnsou koaros
oh sohte kin katihasang.
- ⁶ Maing ei Koht, I patohwan kapakapohng komwi,
pwehki omwi kin ketin sapeng ie;
eri komw ketin sohpeidohng ie oh karonge ei
pato kat.

^r 17:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit kapakap.

⁷ Komw ketin kasalehda sapwellimomwi limpoak
kapwuriamwei oh ketin doareiehla;
pahn mwetehn limomwi I kin
nekinekmwahu sang ei imwintihti kan.

⁸ Komw ketin sinsile ie duwen omwi kin ketin
sinsile pein silangmwien;
komw ketin karirihiehla pahn mwetehn nin
limomwi kan
⁹ sang mwekid en aramas suwed kan.

Imwintihti kamasepwehk kan kapiliepenehr.

¹⁰ Sohte mahk mie reh rail oh re kin lokaiahn
pohnmwahso.

¹¹ Ahsou wet re kapiliepenehr mwasamwasahn
ahnsou koaros
wasa I pahn sohpeila ie pwe re en
kauweiehla.

¹² Re rasehng laion kei, me kin awiawih ie,
pwe re en dapengiepeseng.

¹³ Maing KAUN, komw ketidohla! Komw
ketin pelianda ei imwintihti kan oh
kaloweiraildi!

Komw ketin doare kin ie sang aramas suwed kan
sapwellimomwi kedlahs;

¹⁴ doareiesang irail kan me kin ahneki
mehkoaros me re inengieng nin sampah.

Komw ketin kalokehkin irail kalokolok ko me
komw ketin nekinekid ong irail;
kalokolok kan en pil itarohng nair seri kan
oh ekei en pil luhwehdi pwe en pil kohieng
nein neirail seri kan.

- 15 Ahpw ngehi, I pahn patohwan komwi, pwehki
ei sohte wiahda mehkot sapwung;
oh ni ei pahn pirda, roson en sapwellimomwi
lingaling pahn kadirehkiniehla peren.

18

En Depit eh Koulen Powehdi S (2 Samuel 22.1-51)

- 1 Maing KAUN, ia uwen ei poakohng komwi!
Komwi me soundoarepei.
- 2 KAUN-O me silepei;
ih me kelepei kehlail.
Ei Koht me silepei,
I kin nekinék mwahu pahn kupwure.
E kin ketin pereiehla duwehte mehnsansar ehú;
e kin ketin doareiehla oh kin ketin nekinékid
ie.
- 3 I kin likweriong KAUN-O,
e ahpw kin ketin doareiesang ei imwintihti
kan.
Kapinga KAUN-O!
- 4 Keper en mehla kapiliepenehr;
iloak en meninkauwo koaduhpwalihiedier.
- 5 Keper en mehla lelieier,
oh sousou lidipiedier.
- 6 Nan ei apwal I ahpw likweriong KAUN-O;
I likwerih ei Koht pwe en ketin sewese ie.
E ahpw ketin karonge ngilei nan tehnpese;

S 18:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Lepin lokaia pwukat me Depit, ladun KAUN-O, koulkihong KAUN-O ni rahn me KAUN-O ketin kapitala ih sang rehn Sohl oh pil sang rehn eh imwintihti teikan.

e karongeier ei likwer en pek sawas.

- ⁷ Sampah eri rerada oh itikekda;
 poahsoan en nahna kan ahpw mwekidida oh
 rerada,
 pwehki Koht ketin engiengdahr.
- ⁸ Ediniei kusieisang nan sapwellime keinuhnu,
 mpwulen kisiniei oh mwoalus sang nan
 doauase.
- ⁹ E ketin ritingada pahnlahng oh ketidihdo
 ket pohn depwek toantoal ehu.
- ¹⁰ E ketin pihrdi ket pohn sapwellime kerup ^t kei,
 e ketin pihrki pehnpihr en kisinieng.
- ¹¹ E ketin perehkihla pein ih rotorot;
 depwek mosul kei, me diren pihl, kapilpene
 ih.
- ¹² Keteu aih^s takai ^u oh kisiniei
 kin mweremwerasang ni lioal me kin piri^p
 mwowe
 oh kin pwar depwek toantoal kan.
- ¹³ KAUN-O eri ketin kapitie laudida rasehng
 ngirisek en nahnsapwe sang pahnlahng;
 kapitien Wasa Lapalahpie ahpw sansalada.
- ¹⁴ E ahpw ketin kadar sapwellime arep ko oh
 katangapeseng sapwellime imwintihti ko;
 e ahpw ketin pwakihkinirailla piri^p
 wellime lioal.
- ¹⁵ Nan kepin madau sansalada,
 oh poahsoan en sampah kan iang pwarada,

^t **18:10:** KERUP: Tehk nan kawehwehpen lepin mahsen kan.

^u **18:12:** KETEU AIHS TAKAI: Tehk nan kawehwehpen lepin mahsen kan.

Maing KAUN, ni omwi ketin angiangihada sapwellimomwi imwintihti kan oh kapitie laudida nan omwi engieng.

16 KAUN-O ahpw ketin kapadihdo lime sang nanleng oh ketin koliehda; oh ketin waikiehda sang nan kepin madau.

17 E ketin kepitiesang ei imwintihti kehlail kan, oh sang irail koaros me kin kailongkin ie—re me nohn kehlail sang ie.

18 Re mahweniong ie ni ahnsou me I mihla nan apwal, ahpw KAUN-O ketin sileiehdi.

19 E ketin seweseiehda nan ei apwal; e ketin doareiehla pwehki eh kupwurperenkin ie.

20 KAUN-O ketin katingih ie pwehki ei kin wia dahme pwung; e kin kupwuramwahwih ie pwehki eh sohte dipei.

21 I peikiong kosonned en KAUN-O; I sohte sohpeisang ei Koht.

22 I kapwaiada sapwellime kosonned kan koaros; I sohte kauwehla sapwellime mahsen kan.

23 E mwahngih duwen ei mwakelekel, duwen ei kin kadohwansang ie wiewia sapwung kan.

24 Iei me e ketin katingih kin ie pwehki ei kin wia dahme pwung, pwe e ketin mwahngih duwen eh sohte dipei.

- 25 Maing KAUN, komw kin ketin loalopwoatohng irail kan me kin loalopwoatohng komwi;
komw kin ketin kupwur mwahu ong irail kan me kin mwahu.
- 26 Komw kin kupwur mwakelekel ong irail kan me kin mwakelekel,
ahpw kin kupwur toutou ong me suwed kan.
- 27 Komw kin ketin doarehla me aktikitik kan,
oh kin ketin katikitikihala me aklapalap akan.
- 28 Maing KAUN, komw ketikihong ie marain;
komw ketin kasarehsang ei rotorot.
- 29 Komw ketin kakehleiehda pwe I en mahwe-niong ei imwintihti kan
oh ketikihong ie manaman pwe I en kak powehdi arail kelen mahwen kan.
- 30 Koht menet—ia uwen deilahn wiepen nin lime kan!
Ia uwen likilik en sapwellime mahsen kan!
E rasehng mehnsansar ehu
ong irail kan me kin rapahki sileparail reh.
- 31 KAUN-O kelehpw me Koht;
Koht kelehpw me soundoarepatail.
- 32 Ih Kohto me kin ketin kakehlaiehda,
me kin sinsile elei kan sang apwal akan.
- 33 E ketikihong ie nehi kat en marahra duwehte tie;
e kin ketin sinsile ie pohn nahna kan.
- 34 E ketin kaihneiedahng ni mahwen,
pwe I en kak doadoahngki kesik ketieu me keieu kehlail.

- 35 Maing KAUN, komw kin ketin sinsile ie oh doan-
doare ie;
sapwellimomwi sawas me kalinganeiehla,
oh sapwellimomwi manaman me sinsile ie
mwahu.
- 36 Komwi me ketin sileiehdi pwe I en dehr lohdi,
oh I sohte mwahn pwupwudi.
- 37 I patohwan pwakihier ei imwintihti kan oh
koliraildi;
I sohte kin tokedi I lao kamwomwiraila.
- 38 I keseiraildi, re ahpw sohla kak uhda;
re wonohnehr nanpwel mwohn meseiet.
- 39 Komwi me ketin kakehleiehda pwe I en kak
mahwen
oh ketikihong ie I en powehdi ei imwintihti
kan.
- 40 Komwi me ketin kupwurehda ei imwintihti kan
pwe re en kin tangasang ie;
I kamwomwala irail kan me kin kailongkin ie.
- 41 Re kin likwerih sawaseparail, ahpw sohte emen
me kin doareiraila;
re kin likweriong KAUN-O, ahpw e sohte kin
ketin sapeng irail.
- 42 I tiakirailpeseng, re ahpw duwehla pwelpar
me kisinieng kin ipirpeseng.
I kin sok pohrail rasehng ei kin sok nan pwel-
matak en nanial akan.
- 43 Komw ketin doareiesang nei aramas kahngohdi
kan
oh ketin kupwureiehla pwe I en wiahla
kaunen wehi kan;
aramas ekei me I sohte ese, met wialahr ei
ladu.

- 44 Mehn liki kan kin poaridi mwohi;
ni ar kin rong ngilei, re kin peikiong.
- 45 Re kin nan kapehd tikitikla
oh rerrer kohieisang nan arail kelen mahwen
kan.
- 46 KAUN-O ketin ieias! Kaping ong ei soundoar!
Kumwail lohkiseli roson en Koht me ketin
doareielahr.
- 47 Ih me ketin kupwurehda I en powehdi ei imwin-
tihti kan;
ih me ketin kalowediong wehi kan pahn ei
manaman
- 48 oh ketin doareiesang ei imwintihti kan.

Maing KAUN, komw me kin ketin kupwure ie pwe
I en powehdi ei imwintihti kan,
oh ketin silehsang ie aramas lemei kan.

- 49 I pahn kapinga komwi nanpwungen wehi kan;
I pahn kokoukikhong komwi koulen kaping.
- 50 Koht ketikihong sapwellime nanmwarkio en
kin powehdi;
e ketin kasalehda sapwellime limpoak
poatopaat ong me e ketin piladahro,
ong Depit oh kadaudoke kan kohkohlahte.

19

*Lingan en Koht nan Mehkoaros me Kepikipikda
kan v*

¹ Ia uwen sansal en pahnlahng eh kasalehda sap-
wellimen Koht lingan!

Ia uwen eh kasalehda mwahu mehkan me eh
ketin wiahda!

² Rahn koaros lingano kin sansal poatopoa;
pwohng koaros e kin duweduwehte.

³ Sohte koasoi de lokaia kin wiawi,
pil sohte ngihl ehu kin pwarada;

⁴ ahpw kalohk wet kin lelpeseng wasa koaros nin
sampah.

Koht ketikihong ketipin dewe pahnlahng;

⁵ ketipin ahpw kin kohieisang nan dewe ni-
menseng, rasehng ohl kamwohd emen me
kin pereperen,

oh pil rasehng sounweirentang men me
onopadahr en weirentang.

⁶ E ahpw kin tapihada eh seiloak pahnlahng
sang ni palimese kolahng ni palikapi.
Sohte mehkot kak rirsang eh karakar.

Kosonned en KAUN-O

⁷ Kosonned en KAUN-O me unsek mehlel;
e kin pwurehng kakehlahda aramas.

Mahsen en KAUN-O me likilik,
e kin kaloalokongihala me soaloalokong kan.

⁸ Kosonned en KAUN-O me pwung;
oh irail kan me kin peikiong kin pereperen.

Sapwellime mahsen kan me uhdahn pwung
oh kin kamarainihada lamalam en aramas.

⁹ E mwahu ong aramas en wauneki KAUN-O;
pwe met pahn poatopoa kohkohlahte.

Kopwung en KAUN-O me pwung,
e kin pahrek ahnsou koaros.

¹⁰ Sapwellime kopwung kan kesempwal sang kohl
me keieu kaselel;

- oh pil mem sang sukehn loangelap.
- 11 Sapwellimomwi mahsen kan kin kamarainih
sapwellimomwi ladu menet;
I kin ale ketingpen ei kin peikiong sap-
wellimomwi mahsen kan.
- 12 Sohte mehmen kak pein esehda eh sapwung
kan;
Maing KAUN, komw ketin doareiesang soan-
gen sapwung me sohte sansal akan!
- 13 Komw pil ketin sileiesang soangen dihp sansal
akan;
komw dehr mweidohng re en kauniehda.
Eri, I ahpw pahn unsekla
oh saledeksang suwed en dihp.
- 14 Maing KAUN, komwi me silepei oh sounko-
mourpei,
komw ketin kupwurehla ei pato oh ei
lamalam!

20

Kapakap en Peki Powehdi W

- 1 KAUN-O en kin sapeng omwi kapakap ni ahn-
soun omwi apwal!
Koht en Seikop en kin ketin sinsile komwi.
- 2 En ketin kadarodohng komwi sawas sang nan
Tehnpese
oh kin ketin sewesei komwi sang pohn Nahna
Saion.
- 3 En ketikihda omwi meirong kan koaros,

oh kupwurperenki omwi meirong en mahn akan koaros.

4 En ketikihong komwi dahme komw kin in-
engieng

oh kupwure pwe omwi koasoandi kan koaros en pweida.

5 Eri iei duwen atail pahn ngisingiski atail perenkihda omwi powehdi

oh pil kapikapingahki atail Koht.

KAUN-O en ketin kupwurehla omwi pekipek kan koaros.

6 Met I patohwan eseier me KAUN-O ketikihongehr manaman en powehdi ong sapwellime nanmwarki me e ketin piladahro;

e ketin sapeng ih sang nan sapwellime mwoahl sarawien nanleng

oh sang ni sapwellime manaman e kin ketikihong pwe en powehdi nan mahwen tohto.

7 Ekei kin likihala wararail werennansapw en mahwen kan,

ekei dakeparail oahs akan,

ahpw kitail kin likih manaman en KAUN-O atail Koht.

8 Soangen aramas pwukat pahn dipekelekel oh pwupwudi,

ahpw kitail pahn uhda oh uh tengeteng.

9 Maing KAUN, komw ketikihong at nanmwarki en powehdi;

komw ketin sapeng kiht ni at kin patohwan likweriong komwi.

21

Kapingpen Powehdi ^X

- 1 Maing KAUN, at tungoal nanmwarki
kupwurpereperen, pwehki roson me
komw ketikihong;
e ketin pereperenki omwi ketin kupwurehda
pwe en powehdi.
- 2 Komw ketikihongehr anahn en kupwure;
komw ketin sapengehr sapwellime pekipek.
- 3 Komw ketidohngehr reh oh ketikihongehr kup-
wuramwahu tohto
oh ketikidiongehr pohn tapwi nihn kohl ehu.
- 4 E patohwan peki rehmwi mour, a komw ahpw
ketikihongehr,
mour werei oh poatopaat.
- 5 Lingan en mware me lapalap pwehki sap-
wellimomwi sawas;
komwi ketikihong ih ndand oh roson.
- 6 Sapwellimomwi kapai kan kin ieiang ih
kohkohlahte,
oh omwi kin ketin ieiang ih kin kaparanda.
- 7 Nanmwarkio kin likih KAUN-O, Wasa Lapalap;
oh pwehki sapwellimen KAUN-O limpoak
poatopaat
e pahn kin koapworopwor oh saledek ahnsou
koaros.
- 8 Nanmwarkio pahn ketin kalowehdi sapwellime
imwintihti kan koaros;
oh e pahn ketin salihedi koaros me kin kai-
longki.

^X 21:: TITLE NI MAHSEN EN IPPRU: En Depit melkahka.

⁹ E pahn ketin kamwomwiraila duwehte kisiniei
mwehl
ni eh pahn ketin pwarada mwohn masarail
kan.

KAUN-O pahn ketin kasohreiraila nan
sapwellime engieng
oh kisiniei pahn kamwasikeiraila.

¹⁰ Sohte emen kadaudokarail pahn pitla.
nanmwarkio pahn kemehla irail koaros.

¹¹ Re kin wia ar koasoandi kan, koasoandi suwed
en uhwong ih,
ahpw re sohte pahn pweida.

¹² E pahn ketin kasikihkin irail sapwellime arep
oh pahn kahrehiong ar pweiekla oh tang-
doai.

¹³ Maing KAUN, se patohwan kapinga komwi,
pwehki sapwellimomwi roson lapalap!
Se pahn koul oh kapinga sapwellimomwi
manaman.

22

Kapakap en Pahtou oh Koulen Kapingy

¹ Ei Koht, ei Koht, dahme komw ketin likid-
meliekiniehla?

I likilikwerwohng sawasepei,
ahpw sawasepei saikinte pwarodo.

² Maing ei Koht, I kin likweriong komwi ni rahn,
komwi ahpw sohte kin ketin sapeng ie;

I pil kin likilikwer nipwong,

- I ahpw sohte kin diar ei kommoal.
- ³ A komwi ketiket nan mwoalomwi nin duwen Me Sarawio,
komwi me Israel kin kapikapinga.
- ⁴ At pahpa kahlap ako kin likih komwi;
re likihkomwihla, oh komw ahpw ketin doareiraila.
- ⁵ Re likweriong komwi, re ahpw pitla sang apwal;
re likihkomwihla oh ar likilik ahpw kin pweida.
- ⁶ I solahr mwomwen aramas; I wialahr kamwetel men,
me aramas koaros kin mwamwahliki oh wia kauwe!
- ⁷ Koaros me kin kilang ie kin kepitkin ie;
re kin kapwadehi lowarail oh itihik moan-garail.
- ⁸ Re kin nda, “Ke likiher KAUN-O;
a dahme e sohte ketin doarehkinuhkala?
Ma KAUN-O kupwurkinuhk,
a dahme e sohte ketin sewesehkinuhk?”
- ⁹ Komwi me ketin apwahpwalih ie ni ei ipwidi,
oh komwi me pil ketin sinsile ie ni ei seri pwelel.
- ¹⁰ I likih komwi sang ni ei ipwidi,
oh komwi kin wia ei Koht ahnsou koaros.
- ¹¹ Komw dehr ketin dohweisang ie!
Apwal laud kerendohr,
oh sohte me pahn sewese ie.

- 12 Imwintihti ngeder, rasehng kouwol kei, kin kapikapil ie;
irail koaros kapikapil ie,
rasehng kouwol kommwad en Pasan.
- 13 Re sarapeseng duwehte laion kei,
me kin weriwerki ar men dapengiepeseng.
- 14 Solahr angi,
I rasehngkehr pihl me wudeklahr nanpwel.
Tih kat koaros piselpesengehr;
mohngiongiet rasehng kirihs me peipesen-
gehr nan mesenedi.
- 15 Nan kepinwereiet ngalangaladahr duwelahr
pwelpar,
oh loweiet pasdangehr pahn ngatangatei.
Komw ketin likidmelieielahr nan pwelpar pwe I
en mehla.
- 16 Pwihn en aramas suwed ehu kapiliepenehr
rasehng pelin kidi ehu me kohkodohng ie;
re ngalispeseng pehi kat oh nehi kat.
- 17 Tih kat koaros sansaladahr.
Ei imwintihti kan kin kilikilang ie oh
kangkakil ie.
- 18 Re usuhski ei likou kan,
oh nehkpeseng nanpwungarail.
- 19 Maing KAUN, komw dehr ketin dohweisang ie!
Komw ketin mwadangodo oh kapitiehla!
- 20 Komw ketin doareiehla sang kedlahs;
doarehla ei mour sang kidi pwukat.
- 21 Komw ketin kapitiehla sang laion pwukat;

pwe sohte ei kehl rehn kouwol lawalo
pwukat.

- 22 I pahn koasoiadong nei aramas akan duwen
wiepen nin limomwi kan;
I pahn kapinga komwi nan pokon en aramas
akan:
- 23 “Kumwail ladu en KAUN-O kan, kumwail
kapinga!
Kumwail kadaudok en Seikop kan, kumwail
wauneki!
Kumwail mehn Israel kan, kumwail kau-
dokiong!
- 24 E sohte ketin likidmeliehla me semwehmwe
kan de mwamwahliki arail lokolok kan;
e sohte kin ketin sohpeisang irail,
ahpw kin ketin kupwure irail ni ar kin likwe-
riong.”
- 25 I pahn kapinga wiepen nin limomwi kan nan
pokon laud akan;
I pahn kapwaiada meirong kan me I inouki-
dahr
mwohn irail koaros me kin kaudokiong
komwi.
- 26 Me semwehmwe kan pahn tungoale uwen me
re anahne;
irail kan me patohdohng rehn KAUN-O pahn
kapinga ih.
- Re en piamwahu kohkohahte!
- 27 Tohn wehi kan koaros pahn tamanda KAUN-O.

Sang ni irepen sampah koaros re pahn soh-
peiong;
keinek en sampah kan koaros pahn kau-
dokiong.

²⁸ KAUN-O iei nanmwarki,
oh e kin kakaun wehi kan.

²⁹ Me aklapalap koaros pahn poaridi mwowe;
me pahn mehla koaros pahn poaridi mwohn
silangi.

³⁰ Dih kan me pahn kohdo pahn papah;
aramas akan pahn padahkihong dih en
mwuhr duwen KAUN-O.

³¹ Aramas akan me saikinte ipwidi pahn rong:
“Kaun-o ketin kamouralahr sapwellime ara-
mas akan!”

23

KAUN-O, Silepataily

¹ KAUN-O, iei silepei;
solahr me I pahn anahne.

² E ketin kommoaleiehdi nan mohsen dihpw kase-
lel kei,
oh kin ketin kahluwaielahng ni pihl
mwakelekel.

³ E kin ketin kakehleiehda.
E kin ketin kahluwa ie nan ahl me pwung,
nin duwen eh ketin inoukidahr.

⁴ Maing KAUN, mehnda ma I weweidwei nan ro-
torot mosul,
a I sohte pahn masak mehkot,

pwe komw ketin ieiang ie!
Sapwellimomwi irar oh lepin seipali ^a pahn kin
sinsile ie.

- ⁵ Komw ketin kaunopadahng ie kamadipw ehu,
wasa me ei imwintihti kan koaros kak kilang
ie;
komw ketin kasamwo ie oh kieleciong leh pohn
moangei
oh kadikadirehdohte ei tungoal kep.
- ⁶ I ese me sapwellimomwi kalahngan oh limpoak
pahn ieiang iehte erein ei mour;
oh I pahn patopatohte nan tehnpasomwi
kohkohlahte.

24

- ¹ KAUN-O me sapwellimaniki sampah oh audepe
kan koaros; e ketin sapwellimaniki sampah
oh mehkoaros me momour loale.
- ² E ketin kauwada sampah pohnangin pihl akan,
oh ketin poahsoanehdahsang ni kepin
madau kan.
- ³ Ihs me warohng kohdalahng pohn dohlen
KAUN-O? Ihs me pahn kak pedolong nan
Tehnpese sarawio?
- ⁴ Irail kan me makelekel ni ar wiewia kan oh pil
ni ar lamalam, me sohte kin kaudokiong
dikedik en eni kan, oh me sohte kin wia
inou likamw.
- ⁵ KAUN-O pahn ketin kupwuramwahwihirailda
oh doaireirailla; Koht pahn ketin kalohki-
hda me sohte diparail.

^a **23:4:** IRAR OH LEPIN SEIPALI: Tehk nan kawehwehpen lepin
mahsen kan.

- ⁶ Ih soangen aramas pwukat me kin patohdohng rehn Koht, me kin patohdohng mwohn silangin Koht en Seikop.
- ⁷ Kumwail ritingada wenihmw kan, kumwail langahda wenihmw laud akan, pwe nanmwarki lapalapo en ketilong!
- ⁸ Ihs me nanmwarki lapalap menet? lei ih me KAUN-O, me roson ohmanaman, KAUN-O, me kin powehdi nan mahwen.
- ⁹ Kumwail ritingada wenihmw kan, kumwail langahda wenihmw laud akan, pwe nanmwarki lapalapo en ketilong!
- ¹⁰ Ihs nanmwarki lapalap menet? lei ih me KAUN-O, Wasa Lapalahpie-ie i ih me nanmwarki lapalapo!

25

Kapakap en Peki Kaweid oh Silasil d

- ¹ Maing KAUN, I kin kapakapohng komwi;
² Maing ei Koht, komwi me I kin likih.
 Komw ketin doareiesang kanamenekpen ei lohdi;
 komw dehr mweidohng ei imwintihti kan re
 en kepitkin ie!
- ³ Me kin likih komwi sohte kin lohdi,
 ahpw me kin kahngohdiong komwi, iei irail
 me kin lohdi.
- ⁴ Maing KAUN, komw ketin padahkihong ie,
 oh kasalehiong ie sapwellimomwi ahl akan.
- ⁵ Komw ketin padahkihong ie duwen ei pahn mo-
 mourki sapwellimomwi mehlel,

pwe komwi me ei Koht, komwi me ketin
doareiehla.

I kin likih komwi ahnsou koaros.

6 Maing KAUN, komw ketin tamanda
sapwellimomwi kalahngan oh limpoak
poatopoaat,
me komw ketin kasaledahr sang nin tepin
kawa.

7 Komw ketin mahkikihong ie dipei oh ei sapwung
kan en ni ei pwulopwulo.

Maing KAUN, komw ketin tamankin ie
sapwellimomwi limpoak poatopoaat oh kalah-
ngan.

8 Pwehki KAUN-O eh pwung oh mwahu,
e kin ketin padahkihong me dipan akan ahl
me re en weweid ie.

9 E kin ketin kahluwa me aktikitik kan nan ahl
pwung
oh kin ketin padahkihong irail kupwure.

10 Ni sapwellime limpoak oh loalopwoat e kin
ketin kahluwa
irail koaros me kin kapwaiada sapwellime
inou oh peikiong sapwellime kosonned
akan.

11 Maing KAUN, komw ketin kapwaiada omwi
inowo, oh ketin mahkikihong ie dipei kan,
pwe dipei kan me ngeder.

12 Irail kan me kin wauneki KAUN-O
pahn ese sang reh ahl me re pahn weweid ie.

13 Re pahn kin paiamwahu ahnsou koaros,
oh nair seri kan pahn sapweniki sahpwo.

- 14 KAUN-O kin ketin kompoakepahniki irail kan
me kin peikiong,
oh e kin ketin katengehdi ong irail sapwellime
inou.
- 15 I kin rapahki sawasepei rehn KAUN-O ahsou
koaros,
e ahpw kin ketin kapitiesang wasa keper.
- 16 Maing KAUN, komw ketin sohpeidohng ie oh
kupwurkalahngan ong ie,
pwe I kelehpwlahr oh I me luwet.
- 17 Komw ketin kamaiawihiehda sang nan ei
pwunod akan
oh ketin doareiesang nan ei apwal akan
koaros.
- 18 Komw ketin kupwurehla ei pahtou oh lokolok
oh ketin mahkikihong ie dipei kan koaros.
- 19 Komw mahsanih uwen ngeder en ei imwintihti
kan;
oh uwen ar kin kailongkin ie!
- 20 Komw ketin sinsile ie oh doareiehla;
komw ketin sinsile ie pwe I en dehr lohdi.
I kin rapahki padoarepei sang rehmwi.
- 21 Ei poadidi oh pwung en sinsile ie,
pwehki ei kin patohwan likih komwi.
- 22 Maing Koht, komw ketin doarehla
sapwellimomwi aramas akan en Israel,
sang nan ar apwal akan koaros!

26

Kapakap en Aramas Mwahu e

- 1 Maing KAUN, komw ketin kalohkihda duwen eh
sohte dipei,
pwehki ei kin wia dahme pwung
oh likih komwi mehlel.
- 2 Maing KAUN, komw ketin sohng ie oh kasawih
ie;
komw ketin kadeikada duwen ei ineng kan oh
lamalam akan.
- 3 Sapwellimomwi limpoak poatopaat me kin wia
kaweidpei;
sapwellimomwi loalopwoat kin kahluwa ie
ahnsou koaros.
- 4 I sohte kin patehng aramas sokatepe kan;
sohte ahiong me liksansalmwahu kan.
- 5 I kin tatki patehng aramas suwed kan
oh kin pohnsehse aramas suwed kan.
- 6 Maing KAUN, I kin kamwakele pehi kat pwehn
kasalehda me sohte dipei,
oh kin wia ei kaudok kapil sapwellimomwi
pehi sarawi.
- 7 I kin koulki koulen kasapahlkalahngan
oh koasoia wiepen nin limomwi kapwuri-
amwei kan.
- 8 Maing KAUN, I patohwan poakohng wasa me
komw kin ketiket ie,
wasa me sapwellimomwi lingan kin ket ie.

- ⁹ Komw dehr ketin kauweiehla duwehte me dipan akan;
 komw dehr ketin kalokei ie duwehte sounkam aramas akan—
- ¹⁰ soangen aramas akan me kin wia me suwed ahnsou koaros
 oh kin ononop en widinge meteikan ahnsou koaros.
- ¹¹ A duwen ngehi, I kin wia dahme pwung;
 komw kupwurkalahngan ong ie oh doareiehla.
- ¹² I kin nekinekmwahu sang soahng keper koaros;
 I kin kapinga KAUN-O mwohn pokon en sapwellime aramas akan.

27

Kapakap en Kapingf

- ¹ KAUN-O me kamarainpei oh komourpei;
 I sohte pahn masak mehmen.
 KAUN-O kin ketin sile sang ie soahng keper kan koaros;
 I sohte pahn masak mehkot.
- ² Ma aramas suwed kan mahweniong ie, oh song re en kemeiehla,
 re kin dipekelekel oh pwupwudi.
- ³ Mehnda ma karis en sounpei unsek pahn kapiliepene,
 a I sohte pahn masepwehkada;
 mehnda ma ei imwintihti pahn mahweniong ie,
 a I pahn likilikihte Koht.

4 Mehteieu me I patohwan peki rehn KAUN-O;
 mehteieu me I kin anahne:
 I en kin mihmihte nan tehnpas en KAUN-O erein
 ei mour,
 pwe I en kin uduhdiahl sapwellime lingan,
 oh I en peki sapwellime kaweid kan wasao.

5 E pahn ketin perepere ie ni ahnsou apwal;
 e pahn ketin sinsile ie nan Tehnpese,
 oh ketikidahng ie pohn dohl ileile.

6 Eri, I ahpw pahn powehdi ei imwintihti kan me
 kapikapil ie.
 I pahn weriwerki ei peren ni ei pahn pato-
 hwan wia ei meirong nan Tehnpese;
 I pahn koul, I pahn kapinga KAUN-O.

7 Maing KAUN, komw ketin karonge ie ni ei pahn
 likweriong komwi!
 Komw ketin kupwurkalahngan ong ie oh
 sapeng ie!

8 Ni omwi mahsanih, “Kumwail kohdo rehi,”
 I ahpw sapeng, “Maing KAUN, I pahn patohwei.”

9 Komw dehr karirihweisang ie silangmwi!

Maing Koht ei sounkomour.

Komw dehr engieng pahi;
 komw dehr ketin soikala sapwellimomwi
 ladu menet.

Komwi me sawasepei;
 komw dehr ketin sohpeisang ie, komw dehr
 ketin melieiehla.

10 Semei oh inei pil kak keseiehla,
 ahpw KAUN-O pahn ketin apwahpwalih ie.

- 11 Maing KAUN, komw ketin padahkihong ie kup-
wuwromwien,
oh ketin kahluwa ie nan ahl inen,
pwe ei imwintihti kan me ngeder.
- 12 Komw dehr ketin likidmelieiehla rehn ei
imwintihti kan,
me kin pelian kin ie lokaia kamasepwehk oh
lokaia likamw.
- 13 Eri soh, I ese me I pahn momourte pwe I en
kilang
sapwellimen KAUN-O kalahngan nan ei mour
en ahnsou wet.
- 14 Likh KAUN-O!
Ahneki pwoson, dehr nan kapehd tikitikla.
Likh KAUN-O!

28

Kapakap en Peki Sawas g

- 1 Maing KAUN, soundoarepei, I patohwan likweri-
ong komwi.
Komw ketin karonge ei likwer!
Ma komw sohte pahn ketin sapeng ie,
I pahn iangala irail kan me kin kohdihla nan
sapwen me melahr akan.
- 2 Komw ketin karonge ie ni ei kin likweriong
komwi pwe I en peki sapwellimomwi
sawas,
ni ei pahn patohwan kapalahng pehi kat ong
Tehnpasomwi sarawio.
- 3 Komw dehr ketin kaloke duwehte aramas suwed
kan,
irail kan me kin wia me suwed—

soangen aramas akan me kin lokaia kadek,
ahpw kailok me aude nan mohngiongirail
kan.

⁴ Komw ketin kalokehkin irail soahng kan me re
wiadahr,
oh suwed koaros me re dipkidahr.

Kalokehkin irail mehkan koaros me re wiadahr;
komw ketikihong irail dahme konehng irail!

⁵ Re sohte kin nsenohki wiepen nin limen KAUN-O
de dahme e ketin wiahda kan;
eri e pahn ketin kaloke irail
oh kamwomwiraila kohkohlahte.

⁶ Kumwail kapinga KAUN-O;
e ketin karongeier ei likwer en pek sawas.

⁷ KAUN-O kin ketin sinsile oh doandoare ie;
I kin likih.
E kin ketin sewese ie oh kaparanih ie;
I kin kapingahki ei koulén perén kan.

⁸ KAUN-O kin ketin sinsile sapwellime aramas
akan;
e kin ketin doarehla oh kamourala sap-
wellime nanmwarki me pilipildahro.

⁹ Maing KAUN, komw ketin kamourala
sapwellimomwi aramas akan,
oh ketin kupwuramahwih sapwellimomwi
kan.

Komwi en wiahla arail silepen sihpw,
oh ketin apwahpwalih irail kohkohlahte.

29

Kapitien KAUN-O nan Melimel h

- ¹ Kapinga KAUN-O, kumwail sapwellimen Koht kan me pato pahnlahng;
kumwail kapinga sapwellime lingan oh manaman.
- ² Kumwail kapinga mwar lingaling en KAUN-O;
kumwail poaridihsang Me Sarawio ni eh pahnlahng ketin pwarodo.
- ³ Kapitien KAUN-O peipeido sang pohn pihl akan;
Koht lingaling wie ngirisek rasehng nansapwe,
kapitie ikiparpesengehr pohn madau.
- ⁴ Kapitien KAUN-O me manaman.
Kapitien KAUN-O me diren roson.
- ⁵ Kapitien KAUN-O kin karaukehdi tuhke sidar kan,
oh pil tuhke sidar kan en Lapanon.
- ⁶ E ketin kalusseli nahna kan en Lapanon rasehng kouwul kan
oh kalus nahna Ermon rasehng kouwul pwulopwul men.
- ⁷ Kapitien KAUN-O kin kahrehda lioal eh kin piripir.
- ⁸ Kapitie kin kahrehda rerrer en nan sapwtehn;
e kin itikada sapwtehn en Kades.
- ⁹ Kapitien KAUN-O kin itikada tuhke lap akan en nanwel,

h 29:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. 29:1:
Mel. 96.7-9.

oh kin kamwerehsang tehn tuhke kan,
nindokon aramas koaros me pato nan Tehn-
paso kin weriwerki, “Kaping ong Koht!”

- 10 KAUN-O kin ketin kakaun pihl loal akan;
e kin ketin kakaun nin duwen nanmwarki
men kohkohahte.
11 KAUN-O kin ketin kakehlahda sapwellime ara-
mas akan
oh kupwuramwahwih kin irail popohl.

30

Kapakap en Kapingkalahngan ⁱ

- 1 Maing KAUN, I patohwan kapinga komwi
pwehki omwi ketin komourielahr,
oh omwi sohte ketin mweidohng ei imwinti-
hti kan en kepitkin ie.
2 Maing KAUN, ei Koht, I patohwan likweriong
komwi pwe komwi en ketin sewese ie;
komwi ahpw ketin kakehleiehda;
³ komw ketin doareiesang nan sousou.
Ni ei patopatolahgehr rehn me melahr akan,
komw ahpw ketin kasapahldohng ie ei mour.
4 Kumwail sapwellime aramas loalopwoat kan
koaros,
kumwail koul kapinga KAUN-O.
Kumwail tamanda dahme Me Sarawio ketin
wiadahr,
kumwail eri kapingkalahngan ong!
5 Sapwellime engieng kin ahnsoute kis,

ⁱ 30:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Koul wet wiawihda ni
kasarawihalahn Tehnpas Sarawio; en Depit Melkahka.

a sapwellime kalahngan kin poatopoaat erein
 mour.
 Pilenmas kin kak kereker nipwong,
 ahpw peren kin leledo nimenseng.

⁶ Ni ei pehm me I saledek sang apwal I kin mengi-
 mengloalki,

“I sohte mwahn kak lohdi.”

⁷ Maing KAUN, komw ketin kupwur mwahu ong
 ie;

komw ketin sinsile ie rasehng kelen mahwen
 pohn nahna ehu.

A mwuhr komwi ahpw ketin karirihala pein
 komwi,
 ngehi eri masepwehkada.

⁸ Maing KAUN, I patohwan likweriong komwi;
 I patohwan pek sawas rehmwi:

⁹ “Dahme komw pahn paieki sang ei pahn mehla?
 Kamwahu da me komw pahn ketikihsang ei
 pahn mwerpeseng nan sousou?

Ia duwe, me melahr akan kak kapinga komwi?
 Re kak lohkiseli sapwellimomwi kalahngan
 poatopoaat?

¹⁰ Maing KAUN, komw ketin karonge ie oh kup-
 wurkalahngan ong ie!

Maing KAUN, komw ketin sewese ie!”

¹¹ Komw ketin wekidalahr ei nsensuwed ong ni
 kahlek en peren;

komw ketikihsangehr ei nsensuwed
 oh kapilkiniepenehr peren.

¹² Eri, I sohte pahn nennenla;

I pahn koulkihong komwi koulen kaping.

Maing KAUN, komwi me ei Koht;
 I pahn patohwan kapingkalahngan ong
 komwi kohkohlahte.

31

Kapakap en Likih Koht j

- ¹ Maing KAUN, I patohdo pahn kupwuromwi pwe
 komwi en ketin sinsile ie;
 komw dehr ketin mweidohng ie I en lohdi.
 Komwi Koht pwung men;
 I peki komwi en ketin doareiehla!
- ² Komw ketin karonge ie! Komw ketin doare ie
 ahnsou wet!
 Komw ketin wiahla ei wasahn ruk pwe komwi en
 ketin sinsile ie;
 komw ketin wiahla kelepei, oh ketin
 doareiehla.
- ³ Komwi me ei wasahn ruk oh doarepei;
 komw kaweid ie oh kahluwa ie nin duwen me
 komw ketin inoukidahr.
- ⁴ Komw ketin sileiesang nan lidip me re
 wiahiongieier;
 komw ketin pereiesang nan keper.
- ⁵ I kin mweidohng pein ngehi nin limomwi kan.
 Maing KAUN, komw pahn ketin doareiehla,
 pwe komwi Koht loalopwoat emen.
- ⁶ Komwi kin ketin kalahdeki irail kan me kin
 kaudokiong koht likamw akan,
 a ngehi I kin likih komwi.
- ⁷ I pahn nsenamwahu oh pereperen

pwehki sapwellimomwi limpoak poatopaat.
 Komw kin ketin mahsanih ei lokolok;
 komw pil ketin mwahngih ei apwal. ⁸ Komw
 sohte ketin mweidohng ei imwintihti kan
 en koliehdi;
 komw ketikihongieier saledek en patohseli
 wasa kan me I anahne.

⁹ Maing KAUN, komw ketin kupwure ie,
 pwe I milahr nan apwal;
 nan poaren mesei kat tihwokilahr ei kin sen-
 giseng;
 I weikeklahr mehlel.

¹⁰ Solahr angi pwehki ei nsensuwed,
 oh sengiseng kamwotelahr mouru.
 I luwetkilahr ei apwal akan koaros,
 pil tih kat wie luhluwetala.

¹¹ Ei imwintihti kan koaros, ahpw mehlel mehn
 mpei kan,
 kin mwamwahlikin ie.

Irail kan me kin ese ie re masakielahr;
 ni ar kin kilang ie naniel, re kin tangdoau.

¹² Aramas koaros manokeielahr, duwehte ngehi
 aramas mehla men,
 I rasehng mehkot mwahl me aramas keselahr.

¹³ I kin rong mwenginingin en ei imwintihti tohto;
 kamasepwehk kin kapikapil ie!
 Re wie lamalamki ar pahn uhwong ie,
 re koasoakoasone duwen ar pahn kemeiehla.

¹⁴ Ahpw Maing KAUN, I kin likih komwi;
 komwi me ei Koht!

15 I kin patopato ni epwelipen nin limomwi kan
 ahnsou koaros;
 komw ketin doareiehla sang rehn ei imwinti-
 hti kan,
 oh pil sang irail kan me kin kaloke ie.

16 Komw ketin mahsanih sapwellimomwi ladu
 menet ni kupwur kalahngan;
 komw ketin doarehkiniehla sapwellimomwi
 limpoak poatopaat.

17 Maing KAUN, I kin likweriong komwi;
 komw dehr ketin mweidohng ie I en
 namenekla.

Aramas suwed kan en namenekla;
 re en nennenla oh kohdilahng nan sapwen
 me melahr akan.

18 Komw ketin katokehdi me likamw akan,
 irail koaros me aklapalap oh kahngohdi,
 me kin mwamwahliki me pwung kan.

19 Meid kapwuriamwei soangen mwahu kan
 me komwi ketin nekinekidohng irail me kin
 wauneki komwi!

Aramas koaros patohwan ese duwen omwi kup-
 wur mwahu,
 ia uwen mwahu en omwi kin ketin sinsile irail
 kan me kin likih komwi.

20 Komw kin ketin karukihiraila mwohn
 silangmwi
 sang koasoandien aramas akan;

komw kin ketin pereiraila wasa mwahu
 sang lokaia suwed en ar imwintihti kan.

21 Kapinga KAUN-O!

Ia uwen kapwuriamwei en eh ketin kasalehda
 sapwellime limpoak ong ie
 ni ei imwintihti kan ar kapiliepene oh mah-
 weniong ie!

²² I masepwehkada, I ahpw lemeleme
 me e ketin keseielahr sang mwohn silangi.
 Ahpw soh, pwe e ketin karonge ei likwer,
 ni ei patohwan peki sawasepei sang reh.

²³ Kumwail poakohng KAUN-O, kumwail koaros
 sapwellime aramas loalopwoat akan!
 KAUN-O kin ketin sinsile me loalopwoat akan,
 e ahpw kin ketin kaloke me aklapalap akan.

²⁴ Kumwail koaros me kin koapworopworki
 KAUN-O,
 kumwail kehlail oh kommwad.

32

Wehkepen oh Mahkepen Dihp^k

- ¹ Meid pai aramas me kin ale lapwepen dipe kan,
 me Koht kin ketin mahkikihong eh sapwung.
- ² Meid pai aramas me KAUN-O solahr ketin kap-
 wukoahki dipe kan;
 oh me saledek sang soangen widing koaros.
- ³ Ni ei sohte kin wehkada dipei kan,
 I kin tihwohla wie sengiseng sang nimenseng
 lel nipwong.
- ⁴ Maing KAUN, komw kin ketin kaloke ie ni rahn
 oh nipwong;
 solahr angin nan kapehdiet,

k 32.: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul. 32:1: Rom
 4.7-8.

e rasehngalahr pwoaiken nimenseng me kin
sohrala ni karakar en ketipin.

- ⁵ I ahpw wehkadahng komwi dipei kan,
oh sohte ekihla ei sapwung kan.
I lemedahr I en wehkadahng komwi ei ketihwo
kan,
komwi ahpw ketin mahkikihong ie dipei kan
koaros.
- ⁶ Eri, sapwellimomwi aramas loalopwoat kan
koaros en kapakapohng komwi ni ahsou
apwal;
ma lapalahn lapake en apwal ehu pahn
wiawi,
e sohte pahn lel irail.
- ⁷ Komwi me ei wasahn ruk;
komwi pahn ketin doareiesang apwal.
I ahpw pahn koul oh kapinga sapwellimomwi
komour,
pwehki komwi me ketin sinsile ie.
- ⁸ KAUN-O mahsanih, “I pahn padahkihong uhk
ahl me ke pahn weid ie;
I pahn kaweid uhk oh panawihiuk.
- ⁹ Ke dehr pweipwei duwehte oahs de ahs,
me konehngete kisin mete oh sahl en ko-
hwong ni ewe,
pwe en kin peik oh dukiong uhk.”
- ¹⁰ Aramas suwed kan pahn kin lokolok,
ahpw irail kan me kin likih KAUN-O
sapwellime limpoak poatopoot pahn sinsile
irail.

11 Kumwail me pwung kan, kumwail koaros nse-
 namwahu oh pereperen
 pwehki wiepen nin limen KAUN-O.
 Kumwail koaros me kin peikiong, kumwail
 ngisingiski amwail peren!

33

Koul en Kaping

- 1 Kumwail koaros me pwung kan,
 kumwail perenkihda wiepen nin limen
 KAUN-O;
 kumwail kan me kin peikiong, kumwail
 kapinga KAUN-O!
- 2 Kumwail kapingahki KAUN-O noumwail keseng
 kan,
 kumwail kouliong sang ni selen noumwail
 arp kan.
- 3 Kumwail tiakada apwoat koul kapwen.
 koulki ni ngihl kaselel sang ni noumwail ke-
 seng kan oh ngisingiski amwail peren!
- 4 Mahsen en KAUN-O me mehlel,
 oh sapwellime pwuhng kin dehde ni wiepen
 nin lime kan koaros.
- 5 KAUN-O kin ketin poakohng me pwung oh me
 mehlel,
 oh sampah direkilahr sapwellime limpoak
 poatopaat.
- 6 Nanleng wiawihkihda mahsen en KAUN-O,
 eh mahsen me pil wiahda ketipin, maram oh
 usu kan.
- 7 Eh ketikipene pilen madau koaros wasahtehkis;

e ketin kelepene kepin madau kan nan imwen nahk kan.

- 8 Kumwail tohn sampah koaros, kumwail kaudokiong KAUN-O!
Kumwail aramas en sampah pwon, kumwail wauneki KAUN-O!
- 9 Ni eh ketin mahsente, sampah ahpw kepikipikda;
ni eh ketin poahngok mehkoaros ahpw pwarada.
- 10 KAUN-O kin ketin kapwowiedala koasoandien wehi kan;
e kin ketin kasohrehla lamalam en aramas akan.
- 11 A sapwellime koasoandi kan kin mihmi poatpoat,
koasoandi kan en nan kupwure kin duwe-duwehte erein dih koaros kohkohlahte.
- 12 Meid pai wehi me eh Koht, iei KAUN-O;
meid pai aramas akan me e ketin piladahr pwe en sapwellimanikihla!
- 13 KAUN-O kin ketin kaikairoir sang nanleng,
oh kin mahsanih aramas koaros.
- 14 Sang nan mwoale ileilehie e kin ketin ireirong aramas koaros me kin kousoan nin sampah.
- 15 Ih me kin ketin wiahda audepen kapehdirail kan koaros,
oh kin mwahngih ar wiewia kan koaros.
- 16 Sohte nanmwarki men kin powehkihdi kehlail en sapwellime karis;

- sohte sounpei men kin powehkihdi eh
kommwad nan mahwen.
- 17 Oahs akan en nan mahwen pil sohte kateparail
ong powehdi;
ar kehlail mehleh sohte kak doareirailla.
- 18 KAUN-O kin ketin sinsile irail me kin peikiong,
irail kan me kin likih sapwellime limpoak
poatopaat.
- 19 E kin ketin doareirailla sang mehla;
e kin ketin komokomour irail ni ahnsoun
lehk.
- 20 KAUN-O, me atail koapworopwor;
ih me silepatail oh sawasepatail.
- 21 Kitail kin pereperen pwehki ih;
kitail kin likih sapwellime mwar sarawi.
- 22 Maing KAUN, sapwellimomwi limpoak
poatopaat en ketiket reht,
ni at kin patohwan koapworopworkin
komwi.

34

Kapingpen Kalahngan en Koht l

- 1 I pahn patohwan kapingkalahngan ong KAUN-O
ahnsou koaros;
I sohte pahn tokedihsang ei kapikapinga.
- 2 I pahn kin patohwan kapingahki wiepen nin
lime kan;

33:16: Sudid 9.7; 1 Mak. 3.19. *l* **34::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka mwurin eh mweselsang rehn Apimelek mwurin eh mwomwehda me e iahkalahr; Apimelek eri kausala. **34::** 1 Sam. 21.13-15.

- kumwail me toutoulahr akan, kumwail rong
oh nsenamwahula!
- ³ Kumwail iang ie lohkiseli roson lapalap en
KAUN-O;
kitail wiakihteieu kapinga mware!
- ⁴ I kapakapohng KAUN-O, e ahpw ketin sapeng ie;
e ketin kasaledekihiehla sang nan ei masak
koaros.
- ⁵ Me toutoulahr akan kin sohpeiong oh kin
nsensenamwahu;
re sohte pahn nsensuwedla.
- ⁶ Me sohte sawaseparail akan kin likweriong, oh e
kin ketin sapeng irail;
e kin ketin doaireirailla sang ar apwal akan
koaros.
- ⁷ Sapwellime tohnleng kin sinsile irail kan me kin
wauneki KAUN-O,
oh kin kapitirailsang soahng keper kan.
- ⁸ Kumwail pein rapahki ia uwen kalahngan en
KAUN-O.
Meid pai irail kan me kin diar sileparail pahn
kupwure.
- ⁹ Kumwail sapwellime aramas akan koaros,
kumwail wauneki KAUN-O,
irail koaros me kin peikiong pahn ahneki
soahng koaros me re anahne.
- ¹⁰ Laion kan pil kin duhpengkihla eh sohte
mwenge,
ahpw irail kan me kin peikiong KAUN-O, so-
hte pahn luhs sang mehkot mwahu.

- 11 Kohdo, kumwail kompoakepahi pwulopwul kan, oh rong ie,
pwe I pahn padahkihong kumwail duwen wauneki KAUN-O.
- 12 Kumwail men nsenamwahu nan amwail mour?
Kumwail anahne mour werei oh nsenamwahu?
- 13 Eri, kumwail dehr lokaia suwed,
oh dehr lokaia likamw.
- 14 Kumwail sohpeisang me suwed oh wiahda me mwahu;
kumwail nantihong kolokol popohl ni mohn-giong unsek.
- 15 KAUN-O kin ketin sinsile me pwung kan
oh kin ketin karonge ar likwer kan.
- 16 E kin ketin pelian irail kan me kin wia me suwed,
eri re pahn manoknokla ni ar pahn mehla.
- 17 Me pwung kan kin likweriong KAUN-O oh e kin ketin karonge irail;
e kin ketin kapitirailsang nan arail apwal akan koaros.
- 18 KAUN-O kin ketiket mpen irail me nan kapehd tikitikilahr;
oh kin ketin doarehla irail kan me kin sohla ar koapworopwor.
- 19 Apwal tohto kin lelohng aramas mwahu men,
ahpw KAUN-O kin ketin doarehsang nan eh apwal akan koaros;
- 20 KAUN-O kin ketin sinsile,
sohte tih pwoat reh me timpeseng.

- 21 Mehkot suwed pahn kemehla aramas suwed kan;
 irail kan me kin kailongki me pwung kan pahn ale lokolok.
- 22 KAUN-O pahn ketin doarehla sapwellime aramas akan;
 irail kan me kin patohla reh pwe en ketin sinsile irail pahn mourla.

35

Kapakap en Peki Sawas m

- 1 Maing KAUN, komw ketin uhwong irail kan me kin uhwong ie,
 oh ketin angiangih irail kan me kin men peiong ie.
- 2 Komw ketikihda sapwellimomwi mehnsansar oh tehtehn peien
 oh ketido doareiehla.
- 3 Komw ketikihda sapwellimomwi ketieu oh sile en mahwen
 oh uhwong irail kan me kin pwakipwakah ie.
 Komwi en inoukihong ie me komwi pahn doareiehla.
- 4 Irail kan me kin nannantihong re en kemeiehla re en lohdi oh namenekla!
 Irail kan me kin koasoakoasone re en uhwong ie re en sarohdi oh pingida!
- 5 Re en rasehng dipw meng me kisinieng kin ipirseli

nindokon tohnleng en KAUN-O eh pahn
pwakihirailpeseng!

⁶ Alarail en rotala oh likekirisla,
nindokon tohnleng en KAUN-O eh pahn kam-
womwiraila!

⁷ Re koasoanediong ie lidip ni so kahrepe
oh weirada pwoahr loal eh u pwe re en
koliehdi.

⁸ Ahpw paisuwed en kamwomwmwomla pahn
lel irail ni arail sasairki;
re pahn pein lohiong nan arail lidip
oh pwupwudi oh mwomla.

⁹ Eri, I pahn nsenamwahu pwehki KAUN-O;
I pahn pereperen pwehki eh ketin doareiehla.

¹⁰ I pahn patohwanohng KAUN-O sang loalei un-
sek,
“Maing, sohte emen me duwehte komwi.
Komw kin ketin silehsang me luwet akan me
kehlail kan,
me semwehmwe kan sang me kin kaloke irail
akan.”

¹¹ Aramas suwed kan kin karaunlikamw ong ie
oh kadipahkin ie dihp toutou kei me I so
mwahn ese.

¹² Re kin dupungki ei wiewia mwahu me suwed,
ngehi eri kin nan kapehd tikitikla.

¹³ Ahpw ni ar soumwahuda, I pwuhrong nan
likoun nsensuwed;
oh pein kalokehkin ie kaisihsol;

I kin poaridi wia ei kapakap,

- 14 duwehte ei kin kapakapki kompoakepahi
men de riei men.
I kin kokohseli oh koskipene nsensuwed,
duwehte emen me kin nsensuwedki kapil-
salehdalahn ine.
- 15 Ahpw nan ei apwal, re perenda
oh keidohng mpei pwe re en kapailokei ie;
mehn liki kan keme ie
oh sohte tokedihsang wokiwokih ie.
- 16 Re kangkakil ie masarail kan diren kailok,
duwehte aramas me kin kouruhrki me ne-
htuk men.
- 17 Maing KAUN, ia erein omwi pahn mamahsani-
hte?
Komw ketin kapitiesang ar tiahk suwed kan;
komw ketin doarehla ei mour sang laion
pwukat.
- 18 I ahpw pahn kapingkalahngan ong komwi
mwohn pokon en sapwellimomwi aramas
akan;
I pahn kapinga komwi mwohrail koaros.
- 19 Komw dehr mweidohng ei imwintihti kan, ara-
mas likamw pwukan,
en pereperenki ei lohdi.
Komw dehr mweidohng irail kan me kin kai-
longkin ie ni so kahrepe,
re en perenki ei pahtoulahr.
- 20 Re sohte kin mwomwen lokaia kadek;

- ahpw ihte re kin kinehda soangen likamw
koaros duwen aramas akan me kin
ngoangki meleilei oh popohl.
- 21 Re kedipa ie ni ngihl laud, ketihtihki,
“Se kilang dahme ke wia!”
- 22 Ahpw komwi, Maing KAUN, komwi me ketin
mahsaniher met.
Eri, Maing KAUN, komw dehr ketin nennenla;
komw dehr ketin dohweisang ie!
- 23 Maing KAUN, komw ketida oh ketin doareiehla;
ei Koht, komw ketida oh ketin sewese ie nan
ei kopwung.
- 24 Maing KAUN, komwi me pwung, komw ketin
kalohkihda duwen eh sohte dipei;
komw dehr ketin mweidohng ei imwintihti
kan en kepitki ei apwal.
- 25 Komw dehr ketin mweidohng re en ndinda,
“Kitail piseksangehr!
Ih me kitail mwauhki!”
- 26 Eri, irail kan me kin kepitki ei lokolok;
re en lohdi oh pingida.
Irail kan me kin kahski dene re mwahu sang ie
re en namenekla oh sarohdi.
- 27 Ahpw irail kan me men kilang pwungla mwahu
en ei kopwung
re en ngisingiski arail peren oh kapwukap-
wurehiong koasoi pwoatet,
“Ia uwen lapalap en KAUN-O!
Eh kin ketin kupwurperenki pweidahn sap-
wellime ladu.”
- 28 I ahpw pahn patohwan lohkiseli sap-
wellimomwi pwung,

oh pahn kin kapinga komwi sang nimenseng
lel nipwong.

36

Suwed en Aramas ⁿ

- ¹ Dihp kin momour loalen aramas suwed;
aramas suwedo kin soikala Koht oh sohte kin
wauneki.
- ² Pwehki eh kin wiahki pein ih mehkot,
e kin lemeleme me Koht sohte pahn diar dipe
oh kalokehki.
- ³ Eh koasoi kan me suwed oh diren likamw;
e solahr kin wia dahme mwahu oh pwung.
- ⁴ E kin wiahda koasoandi suwed kei nindokon eh
kin wonohn nan dewe;
e sohte kin wia mehkot mwahu,
oh sohte suwed ehu e kin soikala.

Kupwurmwahu en Koht

- ⁵ Maing KAUN, sapwellimomwi limpoak
poatopoaat kin leldalahng nanleng;
sapwellimomwi loalopwoat kin kipe pahn-
lahng.
- ⁶ Sapwellimomwi pwung inenen ileile duwehte
nahna kan;
sapwellimomwi kadeik loal duwehte loalen
nan madau.
Komw kin ketin apwahpwalih aramas akan oh
mahn akan.
- ⁷ Maing Koht, ia uwen kesempwal en
sapwellimomwi limpoak poatopoaat!

ⁿ 36:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit, sapwellimen
KAUN-O ladu. 36:1: Rom 3.18.

- Se kin diar silasil pahn mwetehn nin limomwi kan.
- 8 Se kin kamadipwki kisin tungoal koaros me komw kin ketikihda;
komw kin ketin mweidohng kiht se en kin nimpil sang ni pilen sapwellimomwi kalahngan.
- 9 Komwi me poahsoan en mour koaros,
oh pwehki sapwellimomwi marain se kin kak patohwan marain.
- 10 Komwi ketin dadaurete sapwellimomwi limpoak ong irail kan me kin patohwan esei komwi
oh ketin wia me mwahu ong me pwung kan.
- 11 Komw dehr ketin mweidohng me aklapalap akan en mahweniong ie
de aramas suwed kan en kahrehda ei pahn sopohla.
- 12 Kumwail kilang wasa me aramas suwed kan pwupwudiong ie.
Re wonohnehr wasao sohte kak pwourda.

37

Imwilahn Aramas Suwed oh Aramas Mwahu O

- 1 Ke dehr pwunodki aramas suwed akan;
ke dehr pil peirinki paien irail me kin wiahda me sapwung.
- 2 Re pahn mwadang sohrala duwehte dihpw me mengila;

re pahn mehla rasehng kisin tuhke me kin mengidi.

³ Likh KAUN-O, oh wiahda tiahk mwahu,
ke ahpw pahn koukousoan nan sahpwo oh
sohte perki mehkot.

⁴ Rapahki omw peren rehn KAUN-O;
oh e ahpw pahn ketikihong uhk dahme ke
keieu inengieng.

⁵ Mweidohng KAUN-O pein kowe;
likih, e ahpw pahn seweseiuk.

⁶ E pahn kupwurehda pwe omw wiewia pwung
kan en lingalingla duwehte ketipin.

⁷ Kanengamahiong oh awiawih dahme KAUN-O
pahn ketin wia;
ke dehr pwunodki paiauwahulahn meteikan
de pil irail me kin pweida nan ar koasoandi
suwed kan.

⁸ Ke dehr pwunod de lingeringer;
pwe met pahn kahrehiong uhk nan apwal.

⁹ Irail kan me kin likih KAUN-O pahn sapweniki
sahpwo,
a aramas suwed kan pahn koakoahksang.

¹⁰ Ahnsou keren aramas suwed kan pahn sohrala;
ke pahn rapahkin irail, ke ahpw sohte pahn
diar irail;

¹¹ a me aktikitik kan pahn sapwenikihla sahpwo
oh re pahn paiauwahu oh popohl.

- 12 Aramas suwed kin wia koasoandi me kin uh-wong aramas mwahu
oh re kin kangkakil kin irail ar kailok.
- 13 Ahpw KAUN-O kin ketin kiparamatki aramas suwed kan,
pwe e mwahngih me re kereniongehr kam-womwla.
- 14 Aramas suwed kan kin ngapkipeseng nair ked-lahs oh kosepene nair ketieu,
pwe re en kemehla me semwehmwe oh paisuwed kan,
oh en kemehla irail kan me kin wia me mwahu;
- 15 ahpw re pahn mehkihla pein nair kedlahs akan,
oh nair kesik ketieu kan pahn timpeseng.
- 16 Mehnda ma en aramas mwahu men eh dip-wisou me tikitik,
ahpw e kesempwalasang en aramas suwed koaros ar kepwehpwe,
- 17 pwehki KAUN-O pahn ketikihsang kehlail en aramas suwed kan,
e ahpw pahn ketin sinsile me mwahu kan.
- 18 KAUN-O kin ketin apwalih irail me kin peikiong,
oh irail pahn sapwenikihla sahpwo kohkohlahte.
- 19 Re sohte pahn lokolok ni ahsou apwal;
pwe ar dipwisou pahn itar ni ahsoun lehk.
- 20 Ahpw aramas suwed akan pahn mehla;
imwintihti en KAUN-O kan pahn sohrala rasehng wahn rohs en nanwel akan;
re pahn sohrala duwehte ediniei.

- 21 Aramas suwed akan kin pweipwand, ahpw sohte kin kapwungala,
a aramas mwahu kan me sapan oh kadek.
- 22 Me KAUN-O kin ketin kupwuramwahwih, iei irail me pahn koukousoan nan sahpwo,
a irail me rialahr pahn KAUN-O, pahn koakoahksang.
- 23 KAUN-O kin ketin kahluwa aramas akan nan ahl me re en weweid ie
oh kin ketin sinsile irail kan me kin kaparanda kupwure.
- 24 Ma re pahn pwupwudi, re sohte pahn wonohnte nanpwel,
pwe KAUN-O pahn ketin sewese kapwourirailda.
- 25 Ni ei pwulopwul, oh met ni ei mahlahr,
I saikinte kilang aramas mwahu men me KAUN-O ketin likidmeliehla,
de nah seri kan pekipeki ar tungoal kisin mwenge.
- 26 Ahnsou koaros e kin kadek oh mweidohng aramas nah mwohni pwe re en doadoahngki,
oh nah seri kan wia kapai ehu ong ih.
- 27 Sohpeisang me suwed, oh wia me mwahu,
eri kadaudokomw kan ahpw pahn koukousoan nan sahpwo kohkohlahte;
- 28 pwe KAUN-O kin kupwurperenki dahme pwung
oh sohte kin likidmeliehla sapwellime aramas loalopwoat akan.
- E kin ketin sinsile irail ahnsou koaros,

- a kadaudok en me suwed akan pahn koakoahksang.
- 29 Me pwung kan pahn koukousoan nan sahpwo oh re pahn sapwenikihla kohkohlahte.
- 30 Koasoi en aramas mwahu me diren loalokong, oh e kin lamalam pahrek ahnsou koaros.
- 31 Kosonned en eh Koht kin poad nan eh mohn-giong oh e sohte mwahn kin mweisang.
- 32 Aramas suwed kin mwasamwasahnte aramas mwahu kan oh kin song en kemeiraila;
- 33 a KAUN-O sohte pahn mweidalahng irail pahn manaman en ar imwintihti kan de ketin mweidohng re en pakadeikada nan mwoalen kopwung.
- 34 Koapworopworki KAUN-O oh kapwaiada sapwellime kosonned akan; e ahpw pahn ketin kawawihukala ni eh pahn ketikihong uhk sahpwo, oh ke pahn kilang me suwed akan ar pahn koakoahksang.
- 35 I kilangadahr aramas suwed emen me inenen lemei, me sikdahsang aramas koaros, rasehng sidar en Lapanon pwoat,
- 36 a mwuhr, ni ei daulih wasao, e solahr mie; I ahpw rapahkiseli, oh sohte diar.
- 37 Tehk mwahu aramas mwahu, kilang aramas pwung;

- aramas meleilei kin mie kadaudoke,
³⁸ a me dipan akan pahn mwomwla douluhl,
 oh kadaudokarail kan pahn kamwommwomla.
- ³⁹ KAUN-O kin ketin doarehla aramas pwung kan
 oh kin ketin apwalih irail ni ahnsou apwal.
- ⁴⁰ E kin ketin sewese irail oh kapitirailla;
 e kin ketin doare irail sang rehn aramas
 suwed akan.
 pwehki ar kin sohpeiong pwe re en diar
 sileparail.

38

Kapakap en Aramas me wie Lokolok P

- ¹ Maing KAUN, komw dehr ketin kaloke ie nan
 omwi engieng!
- ² Komw ketin kauwehkinielahr sapwellimomwi
 arep kan;
 komw ketin keseiedier.
- ³ I medengkilahr kowahlap omwi engieng pahi;
 paliwereiet unsek soumwahulahr pwehki
 dipei kan.
- ⁴ I mwopwlahr nan ahd en dipei kan,
 dipei kan katoutouwihielahr, I solahr kak
 wahda.
- ⁵ Pwehki ei pweipwei,
 kahrehda ei ohla kan kenspesengehr oh
 pwohsuwedlahr.
- ⁶ I rihkosdiongehr nanpwel oh mwoatohtalahr;

P 38:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka; koulén
 kedepwidepw pwoat.

- I kin nsensuwedki sang nimenseng lel nip-wong.
- ⁷ I mwasingkilahr karakar en nan kapehdiet oh kereniongehr I pahn mehla.
- ⁸ I weiweklahr oh mwoatohtalahr; mohngiongiet mier nan apwal, oh I weiweirengki ei medek.
- ⁹ Maing KAUN, komw mwahngih dahme I kin kasikasik; komw karonge ngilen ei weirek koaros.
- ¹⁰ Mohngiongiet wie rerrer, solahr ei kehl, oh nan mesei kat ediedlahr.
- ¹¹ Kompoakepahi oh mehn mpei kan solahr kin keidohng mpei, pwehki kens kan ni paliwereiet; pil ei peneinei kan sohte kin men karanih ie.
- ¹² Irail kan me men kemeiehla kin kaunopada arail mehn lidipih ie, oh irail kan me men kauweiehla, re kin kasa-lowehkin ie ar pahn kauweiehla; re sohte kin tokedihsang ar kin koasoakoa-sone re en uhwong ie.
- ¹³ I rasehng aramas salengepon men me sohte kak rong wasa, rasehng aramas lohteng men me sohte kak lokaia.
- ¹⁴ I rasehng aramas me sohte kin sapeng mehkot, pwehki eh sohte kak rong wasa.
- ¹⁵ Ahpw, Maing KAUN, I kin likih komwi; oh komwi, Maing KAUN, ei Koht, me pahn ketin sapeng ie.

- 16 Komw dehr ketin mweidohng ei imwintihti kan
 en pereperenki ei apwal;
 komw dehr ketin mweidohng irail en suweiki
 ei paisuwedlahret!
- 17 I nektehn pwupwudi
 oh ei medek me poatopaat.
- 18 I patohwan sakarkihda dipei kan;
 me kadirehkinielahr pwunod mwuledek.
- 19 Ei imwintihti kan kehlail sang ie;
 me ngeder me kailongkin ie ni so kahrepe.
- 20 Irail kan me kin dupungki me suwed ei wiewia
 mwahu
 kin uhwong ie pwehki ei kin song kapwaiada
 dahme pwung.
- 21 Maing KAUN, komw dehr ketin likidmelieiehla;
 Maing ei Koht, komw dehr ketin dohweisang
 ie!
- 22 Maing ei Kaun oh ei sounkomour, komw ketin
 sewese ie met!

39

Sakaradahn Aramas emen me mi nan Lokolok q

- 1 I ahpw patohwan, "I pahn kin kanahieng ni ei
 wiewia kan
 oh sohte pahn mweidohng loweiet en kahre-
 hiong ie nan dihp;
 I sohte pahn nda mehkot
 mpen aramas suwed kan."
- 2 I nenenlahte sohte nda mehkot,

mehndahte ma mehkot mwahu!
 Ahpw ei lokolok wonlahte mwowe,
³ oh lapalahn pwunod ehu ahpw kadirehla
 ngeni.

Ni ei medemedewe, pwunod en nan kapehdiet
 lalaudlahte;
 ni ei sohla pwerieng pwunod wet, I ahpw
 patohwan,

⁴“Maing KAUN, ia erein ei pahn momour?
 Iahd me I pahn mehla?
 Komw mahsanihong ie iahd me ei mour pahn
 imwisekla.”

⁵ Ia uwen mwotomwot en ei mour!
 Mwohn silangmwi ei mour likamwete sohte
 mehkot.

Mehlelete me mour en aramas rasehng tumwe-
 nieng,

⁶ de rasehng mwete ieu.

Mehkoaros me aramas kin wia sohte katepe;
 e kin kihpene nah mwohni kan, ahpw e sehse
 ihs me pahn nainekihla.

⁷ Eri a, ihs me I pahn koapworopworki, Maing ei
 Kaun?

Pwe komwihte me I patohwan koapworop-
 worki.

⁸ Komw ketin kapitasang ie nan dipei kan,
 oh dehr ketin mweidohng me pweipwei kan
 en kepitkin ie.

⁹ I pahn nennenla, sohte patohwan mehkot,
 pwe komwi me ketin kupwurehda I en pato-
 hwan ale soangen kalokolok wet.

¹⁰ Komw dehr ketin pwurehng kaloke ie!

- I nektehn mehkihla kalokolok sang nin limomwien.
- 11 Komw ketin kalokehki aramas engieng en silangmwi,
oh ketin kamwomwala oh kasuwedihla rasehng loangenmwet mehkoaros me e kin poakohng.
Mehlelete me aramas sohte siksang tumwenieng!
- 12 Maing KAUN, komw ketin karonge ei kapakap, komw ketin karonge ei likwer;
komw ketin sewese ie ni ei kin sengiseng.
Pwe ngehi mehnkeiru men mwohn silangmwi ni ahnsou mwotomwot,
duwhte ei pahpa kahlap ako koaros.
- 13 Komw ketin kupwure ie I en kalapwukala ahnsou kis ahneki peren
mwohn ei pahn patohsang met oh sohla mie.

40

Melkahkahn Kaping^r

- 1 I awiawih sawasepei sang rehn KAUN-O;
e ahpw kapaikodohng ie karonge oh karongehda ei likwer.
- 2 E ahpw ketin waikiehda sang nan pwoahr keper ehu,
nan pwelmatak loal.
E ahpw ketikiniehdi pohn paipalap ehu
oh ketin koasoanehdi pwe I en soanamwahula.
- 3 E ahpw ketin padahkihong ie melkahka kapw pwoat,

^r 40:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

melkahkahn kapinga atail Koht.
 Me tohto me pahn kilang met, re pahn masakada
 oh re pahn likihala KAUN-O.

⁴ Meid pai aramas me kin likih KAUN-O,
 oh sohte kin sohpeiong dikedik en eni kan,
 de iang irail kan me kin pwongih koht likamw
 akan.

⁵ Maing KAUN, at Koht, ia uwen tohtohn soahng
 kapwuriamwei kan me komw ketin
 wiahiong kiht;
 sohte emen mie me duwehte komwi!
 Ia uwen tohtohn koasoandi kan me komw
 ketin wiahiong kiht!

Ma I pahn song en kasalehda koaros—
 re uhdahn pahn tohtohsang me I kak kasale-
 hda!

⁶ Komw sohte ketin kupwurki meirong oh kisakis
 kan;
 komw sohte kin kupwurohki mahn akan me
 pwonte isihsla pohn pei sarawi kan
 de meirong kan mehn kihsang dihp akan.

Ahpw komw ketikihong ie salengei kat pwe I en
 patohwan rong komwi,

⁷ eri, I ahpw sapeng komwi, patohwan, “Iet
 ngehi, maing;

sapwellimomwi kaweid kan ong ie mihmi
 nan puuken Kosonnedo.

⁸ Maing ei Koht, ia uwen ei kin ngoangki kapwa-
 iada kupwuromwien!

I kin kolokol sapwellimomwi padahk kan nan
 mohngiongiet.”

- 9 Maing KAUN, nan pokon en sapwellimomwi aramas akan,
 I lohkidahr rongamwahu en omwi komourkitalahr.
 Komw mwahngih duwen ei sohte mwahn pahn tokedihsang lohlohkiseli.
- 10 I sohte nekidoing pein ngehi rongamwahu en komouro;
 pwe ahsou koaros I kin lohkiseli sapwellimomwi loalopwoat oh sawas.
- I sohte kin nennenla nan pokon en sapwellimomwi aramas akan,
 ahpw I kin patohwanda duwen sapwellimomwi limpoak poatopaat oh loalopwoat.
- 11 Maing KAUN, I patohwan ese duwen omwi sohte pahn ketin katokehdi sapwellimomwi kalahngan ong ie.
 Sapwellimomwi limpoak oh loalopwoat pahn sinsile iehte ahsou koaros.

Kapakap en Peki Sawas
(Melkahka 70)

- 12 Suwed ngeder kapiliepenehr—
 me nohn ngeder oh soh kak wadawad!
 Dipei kan salihiepenehr,
 oh I solahr kak kilang wasa;
 re tohtohsang pitenmoangei kat,
 oh loalei tikitikla.
- 13 Maing KAUN, komw ketin sewese ie ahsou wet oh doareiehla.
- 14 Irail kan me kin songosong en kemeiehla re en lohdi oh pingida.

Irail kan me kin perenki ei apwal akan
re en pwurala oh namenekla.

15 Irail kan me kin kouruhrkin ie,
re en sarohkihdi ar lohdi.

16 Irail koaros me kin patohdo rehmwi
re en nsenamwahu oh pereperen.

Irail koaros me kin kasapahlkalahngankihong
komwi sapwellimomwi komour
re en kin patopatohwan ahnsou koaros,
“KAUN-O meid lapalap!”

17 Maing ei Kaun, ngehi me luwet oh
semwehmwe,
ahpw komwi sohte ketin melieiehla.

Komwi me ei sounkomour oh ei Koht—
komw ketin mwadangodo oh sewesei!

41

Kapakap en Aramas Soumwahu S

1 Meid pai irail kan me kin nsenohki apwalih me
semwehmwe kan;
KAUN-O pahn ketin sewese irail nan arail
apwal.

2 KAUN-O pahn ketin sinsile irail oh kolokol arail
mour;
e pahn ketin kaperenihirailda nan sahpwo;
e sohte pahn ketin keseiraila pahn manaman
en arail imwintihti kan.

3 KAUN-O pahn ketin sewese irail ni ar pahn
soumwahu
oh e pahn ketin kakehlairailda.

- 4 I ahpw patohwan, “Maing KAUN, I patohwan dipadahr ong komwi; komw ketin kupwur kalahngan ong ie oh ketin kakehlaiehda.”
- 5 Ei imwintihti kan kin koasoia soahng suwed kei duwen ngehi.
Re mwahuki I en mehla oh manoknokla douluhl.
- 6 Irail kan me kin patohdo tuhwong ie re sohte kin mehlel ong ie;
re kin pein kinehda koasoi suwed kan duwen ngehi
oh kin kohseli koasoiasele wasa koaros.
- 7 Koaros me kin kailongkin ie kin mwengininginkipene duwen ngehi,
re kin medemedewe mehkot suwed ong ie.
- 8 Re kin nda, “Eh soumwahu laudlahr mehlel; e solahr pahn kak pwurehng mwahula.”
- 9 Pil me uhdahn kompoakepahi mehlel, me I kin keieu likih,
me kin iang kang kenei mwenge,
e pil uhwongieier.
- 10 Maing KAUN, komw ketin kupwurkalahngan ong ie, oh ketin kakehlaiehda,
oh I ahpw pahn dupukohng ei imwintihti kan.
- 11 Re sohte pahn poweiehdi,
oh I pahn ese me komw kupwurperenkin ie.
- 12 Komw pahn ketin sewese ie, pwehki ei kin wia dahme pwung;
komw pahn kolokol ie mwohn silangmwi kohkohlahte.

13 Kapinga KAUN-O, Koht en Israel!
Kapinga ih met oh pil kohkohlahte!

Amen! Amen!

42

Kapakap en me Kalipilipada Men t
(*Melkahka 42–72*)

- 1 Duwen tie men eh kin ngoangki nim pihl
lemwlemwur sang ni piletik,
Maing Koht, iei duwen ei kin ngoangkin
komwi.
- 2 I kin anahne komwi, Koht ieias.
iahd me I pahn kak patohwan kaudok mwohn
silangmwi?
- 3 Ni rahn oh nipwong I kin sengiseng,
oh ihte me I kin tungutungoale, pilen mesei;
ei imwintihti kan kin ideidek rehi ahnsou koaros,
“Ia omw Kohten?”
- 4 Mohngiongiet kin okihla ni ei kin tamanda irair
en mahs akan,
ni ei kin iang pokon kan kohdalahng nan
tehnipas en Koht
oh kahluwa irail ni ar kin alialu kohla,
pereperen, kokoul, oh ngisingiski ar kaping
ong Koht.
- 5 Dahme I nohn nsensuwedkilahret?
Dahme I nohn pwunodkidahr?
Eri soh, I pahn koapworopworki Koht,
oh I pahn pwurehng kapinga,
ei sounkomour oh ei Koht.

41:13: Mel. 106.48. *t* 42:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En
peneinei en Kora ar koul.

- 6-7 Mohngiongiet tihwolahr wasa me I kalipilip-
dohngget,
I ahpw sohpeiong Koht.
E ketin koaduhpwalihkihdi ngeni iloak en nsen-
suwed,
me pwilipwildohng ie rasehng lapake ieu,
rasehng tenihr me ngiringirisek sang pohn
Nahna Ermon oh Nahna Misar kohdilahng
Sordan.
- 8 KAUN-O en ketin kasalehda sapwellime limpoak
poatopaat ni rahn,
pwe I en kokoul nipwong,
oh kapakapohng Koht, me kin ketikihong ie
mouri.
- 9 I patohwanohng Koht, ei soundoar,
“Dahme komw ketin likidmeliekiniehla?
Dahme I kin wie lokolongki
pahn manaman en ei imwintihti kan?”
- 10 I mwoatohtkilahr ei imwintihti kan ar kin kep-
weikengih ie,
ni ar kin ideidek rehi,
“Ia omw Kohten?”
- 11 Dahme I nohn nsensuwedkilahret?
Dahme I nohn pwunodkidahr?
Eri soh, I pahn koapworopworki Koht,
oh I pahn pwurehng kapinga,
ei sounkomour oh ei Koht.

43

*Kapakap en me Kalipilipada Men
(Pouspen Melkahka 42)*

- ¹ Maing Koht, komw ketin kadehdehda eh sohte dipei,
 oh ketin seweseiehda nan ei kopwung rehn me dipan akan;
 komw ketin kapitiesang rehn aramas likamw oh mwersuwed kan!
- ² Komwi me silepei;
 dahme komw ketin likidmeliekiniehla?
 Dahme I kin wie lokolongki pahn manaman en ei imwintihti kan?
- ³ Komw ketin kadarodo sapwellimomwi marain oh mehleh
 pwe en kahluwa ie
 oh pwurehng kahrehiewohng ni sapwellimomwi dohl sarawi, ^u Saion,
 oh nan Tehnpasomwi, wasa komw kin ketiket ie.
- ⁴ Maing Koht, I ahpw pahn patohlahng ni sapwellimomwi pei sarawi;
 komwi me poahsoan en ei peren.
 I pahn koulén kaping ong komwi sang nin nei keseng arpet,
 Maing Koht, ei Koht.
- ⁵ Dahme I nohn nsensuwedkilahret?
 Dahme I nohn pwunodkidahr?
 Eri soh, I pahn koapworopworki Koht,
 oh I pahn pwurehng kapinga,
 ei sounkomour oh ei Koht.

^u **43:3:** DOHL SARAWI: Tehk 2.6.

44

Kapakap en Silasil^v

- ¹ Maing Koht, se patohwan rongkier pein salengat akan—
 at pahpa kahlap ako me padahkihongkitehr
 duwen soahng kapwuriamwei ko me komw ketin
 wiadahr reh rail,
 ni mwehin kawao:
- ² duwen omwi pein ketin kasarehla me rotorot akan
 oh ketin koasoanehdi sapwellimomwi aramas akan nan sapwarail ko;
 duwen omwi ketin kaloke wehi teikan
 oh ketin kapaiaimwahwihala sapwellimomwi wehi pilipilo.
- ³ Sapwellimomwi aramas akan sohte kalowehki-hdi sah-pwo neirail kedlahs akan;
 re sohte powehdi ar imwintihti kan sang ni pein ar kehl;
 pwe sang ni roson oh manaman en nin limomwien,
 sang ni omwi kin ketin ieiang irail
 me kasalehda duwen omwi ketin poakohng irail.
- ⁴ Komwi me ei nanmwarki oh ei Koht;
 komwi me ketikihong sapwellimomwi aramas akan manaman en powehdi,
⁵ oh sang ni sapwellimomwi manaman se kin kalowehdi at imwintihti kan.
- ⁶ I sohte likih me nei kesik ketieu
 de nei kedlahs pahn doareiehla;

^v 44:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar koul.

- 7 ahpw komwi me ketin doareikitasang at imwintihiti kan
oh ketin kalowehdi irail kan me kin kailongkin kiht.
- 8 Se pahn kin kapinga komwi ahnsou koaros
oh patohwan kapingkalahngan ong komwi kohkohlahte.
- 9 Ahpw met komw ketin soingkitalahr oh mweidalahr pwe se en lohdi;
komw solahr kin ketin ieiang at tungoal karis kan.
- 10 Komwi me kupwurehda se en tangasang at imwintihiti kan,
oh re adihasang kiht at kepwe kan.
- 11 Komwi me ketin mweidohng pwe se en kamakamala rasehng sihmpwul kei;
komwi me ketin kalipeikitalahng nan wehin liki kan.
- 12 Komw ketin netikihla sapwellimomwi aramas akan ni pwei tikitik,
duwehte mehkot me sohte kesempwal.
- 13 Mehn mpat akan kilangehr dahme komw ketin wiahiong kiht,
re ahpw kin kapailok oh kouruhrkin kiht.
- 14 Komw ketin wiahkinkitala mehn kepit nampungen wehi kan;
re kin tuhtuwelengki ar kouruhrkin kiht.
- 15 I kin sansaro ahnsou koaros;
I namenengkilahr kowahlap
16 ei kin rongorong kepit oh lokaia kapweikeng

sang ei imwintihti kan oh irail kan me kin
kailongkin ie.

- 17 Mepwukat koaros re wiahiong kiht,
mehndahte ma se sohte manokeikomwihla
de kauwehla inowo me komw ketin wiahiong
kiht.
- 18 Se sohte soaloalopwoat ong komwi;
se sohte kauwehla sapwelliomwi kosonned
akan.
- 19 Komwi ahpw ketin keseikitala nanpwungen
mahn lawalo kan;
komw ketin keseikitala nan rotorot mosul.
- 20 Ma se patohwan tokedihsang at kaudokiong at
Koht,
oh kapakap ong emen koht en liki,
- 21 komwi uhdahn pahn mwahngihada,
pwe komw kin mwahngih at lamalam rir kan.
- 22 Ahpw pwehki komwi me se kin patohwan
mehkihla ahnsou koaros,
oh wiahkihla sihmpwul kei me kin
pakahrlahng kamakamala.
- 23 Maing ei Kaun, komw ketin ohpala wasa!
Dahme komw ketin seiseimwongki?
Komw ketida! Komw dehr ketin soingkitala
kohkohlahte!
- 24 Dahme komw ketin karirihkiweisang kiht
silangmwien?
Komw dehr ketin meliehla at tungoal lokolok
oh apwal!
- 25 Se pwupwudiongehr nan pwehl;

se lohdiér oh wonohnehr nan pwelpar.

- ²⁶ Komw ketido seweseikitada!
Pwehki sapwellimomwi limpoak poatopoaat
me kamourkitala!

45

Koulen Kapwopwoud ong Nanmwarki men W

- ¹ Pato kaselel kei kipedier nan mohngiongiet,
ni ei pahn wiahda ei koulen kaping ong nan-
mwarki.
Loweiet pahn rasehng nein sounnting pinsel
ni ei pahn koulki melkahka pwoatet.
- ² Komwi me keieu masamwahu nanpwungen ohl
akan;
sang ni doauasomwien mahsen lingan kin
pwilipwilsang.
Koht kin ketin kupwuramwahwih komwi
ahnsou koaros.
- ³ Nanmwarki roson, komw ketin kap-
watahkinkomwihda sapwellimomwi
kedlahs;
komw meid diren roson oh lingan kowalah-
pie!
- ⁴ Ni roson lapalap komw ketin wonowohng omwi
lingan en powehdi,
pwe komwi me kin wia soundoarepen me
pwung oh mehle!
Omwi powehdi kowahlap pahn sang ni sap-
wellimomwi roson!
- ⁵ Sapwellimomwi arep keng kan

W 45:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar koul;
koulen limpoak.

pahn lelete pwar mohngiong en
 sapwellimomwi imwintihti kan;
 wehi kan kin poaridi pahn aluweluwomwi
 kan.

- ⁶ Wehio me Koht ketikihong komwi
 pahn kin poatopaat kohkohlahte.
 Komw kin ketin kakaun sapwellimomwi kan ni
 me pwung;
⁷ komw kin ketin poakohng dahme pwung oh
 kin ketin kalahdeki me suwed.
 Ihme kahrehda Koht, omwi Koht, ketin
 pilkomwidahr
 oh ketin kapwildier pohmwi peren
 laudsang me e ketikihong nanmwarki teikan.
- ⁸ Sapwellimomwi likou kan pwohmwahuki
 pwohn mir oh alos;
 sounkeseng kan kin kamwakamwait komwi
 nan tehnpas lingan akan me kapwatki
 aipori.
- ⁹ Sapwellimen nanmwarki serepein kan me wia
 erirpen mwoalomwi,
 oh sapwellimomwi likendo me uh ni pali
 maun,
 kapwatki kohl kaselel.
- ¹⁰ Maing likend en nanmwarki, komw karonge
 mahs dahme I pahn patohwan—
 komw ketin meliehla sapwellimomwi kan oh
 kishmwi kan.
- ¹¹ Sapwellimomwi lingan me pahn kahrehiong
 nanmwarkio eh pahn inengieng komwi;

ih me omwi kaun, komwi uhdahn pahn kin peikiong.

12 Mehn Dair kan pahn patohwandohng komwi ar kisakis kan;
me kepwehpwe kan pahn kin song en alkenkenla rehmwi.

13 Sapwellimen nanmwarki serepeino patopato nan tehnpaso—ia uwen eh kaselel!
Kohl me wia dereht en eh likou.

14 Ni eh kapwatkihda soangen kapwat kaselel pwukat, eh ahpw pakahrlahng rehn nanmwarkio,
ni kapar en erir, iangahki pwihn en meipwon akan;
irail koaros pil pakahrlahng rehn nanmwarkio.

15 Re ahpw nsenamwahu oh pereperen patohlong nan tehnpas en nanmwarki.

16 Maing ei nanmwarki, komw pahn ketin sapwellimanikihla pwutak tohto
me pahn wiliandi omwi pahpa kahlap ako nin duwen nanmwarki kei,
oh komw pahn kasapwilirailda pwe re en kaunda sampah pwon.

17 Ei koulet pahn kalaudehla kapingpen mwaromwi kohkohlahte,
oh aramas koaros pahn pil kapinga komwi ni ahsou kan me pahn kohdo.

46

Koht kin Ketiket Rehtail X

- ¹ Koht me perehpatail oh atail kehl,
me kin ketin sewese kitail ni ahnsou apwal
akan.
- ² Kitail eri sohte pahn masepwehk, mehnda ma
sampah pahn rerada
oh nahna kan pahn kihrla nan kepin madau;
- ³ mehnda ma iloak en nan madau kan pahn
mwekidida oh ngiringirisek,
oh nahna kan pil pahn itihtikengki mwekid
en nan madau.
- ⁴ Mie pillap pwoat me kin kaparanda kahnimw en
Koht,
ong ni tehnpas sarawien Wasa Lapalahpie.
- ⁵ Koht kin ketiket nan kahnimwo, eri, e sohte pahn
mwomwla kohkohahte;
e pahn ketido sewese nin sorahn.
- ⁶ Wehi kan kin masapwehkada, wehin nan-
mwarki kan kin rerada;
Koht ketin poahngok, a sampah sohredi.
- ⁷ KAUN-O, Wasa Lapalap, kin ketiket rehtail;
Koht en Seikop, iei atail wasahn ruk.
- ⁸ Kumwail kohdo, oh kilang dahme KAUN-O ketin
wiahda.
Kumwail kilang soahng kapwuriamwei kan
me e ketin wiahda nin sampah.
- ⁹ E kin ketin katokihedi mahwen wasa koaros nin
sampah;

- e kin ketin katimpeseng arep kan, oh
 kauwehla kesik ketieu kan,
 e kin ketin isikala nein sounpei kan mehn
 sansar kan.
- ¹⁰ E kin mahsanih, “Kumwail katokihedi amwail
 mahwen kan oh esehla me ngehi, iei Koht,
 me lapalahpie rehn tohn wehi kan,
 me lapalahpie nin sampah pwon.”
- ¹¹ KAUN-O, Wasa Lapalap, kin ketiket rehtail;
 Koht en Seikop, iei atail wasahn ruk.

47

Kaun Lapalap y

- ¹ Kumwail tohn wehi koaros, kumwail lopwolop-
 wki amwail peren!
 Kumwail kapingahki Koht amwail
 melkahkahn peren!
- ² KAUN-O, Wasa Lapalahpie, me lammwin
 kowahlahpie;
 nanmwarki lapalap emen ih, me kin kakaun
 sampah pwon.
- ³ Ih me ketikihong kitail manaman en powehdi
 aramas akan;
 ih me ketin koasoanehdi pwe kitail en kin
 kaunda wehi kan.
- ⁴ Ih me ketin pilohng kitail sahpw me kitail kin
 kousoan ie,
 sohso kesempwal en sapwellime aramas
 akan, me e kin ketin loalloale.
- ⁵ Koht ketidalahng nan mwoale.

y 47:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar
 melkahka.

- Ngilen peren oh koronihda kan kadirehla
 wasa,
 nindokon KAUN-O eh ketiket kohda.
⁶ Kumwail koul kapinga Koht;
 kumwail koul kapinga atail nanmwarki!
⁷ Koht iei nanmwarkien sampah pwon;
 kumwail koul kapikapinga!
- ⁸ Koht kin ketiket pohn mwoale sarawi;
 e kin ketin kakaun wehi kan.
⁹ Kaunen wehi kan pokonpenehr
 iangahki sapwellimen Koht en Eipraam ara-
 mas akan.
 Ih me kehlailasang karis en sounpei kan koaros;
 ih me ketin kakaun mehkoaros.

48

Saion, Kahnimw en Koht^Z

- ¹ KAUN-O me uhdahn lapalahpie oh warohng ale
 kaping
 nan kahnimw en atail Koht, pohn sapwellime
 dohl sarawi. ^a
- ² Saion, sapwellimen Koht nahna me ile oh kase-
 lel;
 kahnimw en nanmwarki lapalapo kin ka-
 paranda sampah pokon.
- ³ Koht ketin kasalehda me mie wasahn ruk reh
 nan kelen kahnimw wet.
- ⁴ Nanmwarki kan ehupenehr
 oh kamwakidadahr mahwen kapilpene
 Nahna Saion.

^Z **48::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar
 melkahka; koul pwoat. ^a **48:1:** DOHL SARAWI: Tehl 2.6. **48:2:**
 Mad. 5.35.

- 5 Ahpw ni ar mahsanihadahr duwen kahnimwo,
 re inenen dahkihla;
 re ahpw masepwehkada tangdoau.
- 6 Re masepwehkada oh rerrerki ar pwunod
 mwuledek,
 rasehngala lih liseian men me nektehn pahn
 neitik,
 7 re rasehngala sohpa akan me kin pwungup-
 wungudekseli nan madau ni ahnsou en me-
 limel kehlail.
- 8 Se patohwan rongehr dahme Koht ketin
 wiadahr,
 oh met se kilangehr
 nan kahnimw en at Koht, KAUN-O Wasa La-
 palap;
 e pahn ketin sinsile kahnimwet kohkohlahte.
- 9 Maing Koht, nan Tehnpasomwi,
 se kin patohwan medemedewe sap-
 wellimomwi limpoak poatopaat.
- 10 Wasa koaros aramas akan kin kapikapinga
 komwi,
 oh kapingpomwi kipedier sampah pwon.
 Komw kin ketin kakaunki ni me pwung;
 11 tohn Saion koaros en nsenamwahula!
 Komw kin ketin kadeik ni me pwung;
 kahnimw en Suda kan en pil iang pereperen!
- 12 Kumwail sapwellimen Koht aramas akan,
 kumwail kapar pidahki Saion, oh
 wadekada wasa kehlail kan en kahnimw
 wet;

¹³ kumwail tehk mwahu kehl kan oh kasawih
kelen mahwen kan,
pwe kumwail en kak patohwanohng dih en
mwuhr kan:

¹⁴ “Koht menet, iei atail Koht kohkohahte;
e pahn kin ketin kahluwa kitail erein ahsou
me pahn kohdo kan.”

49

Sapwung en Koapworopworki Kepwehn Sam- pah kan b

¹ Kumwail wehi koaros, kumwail rong met!
kumwail rong, tohn wasa koaros,

² me lapalap oh me tikitik kan,
me kepwehpwe oh me semwehmwe kan.

³ Ei lamalam pahn sansal;
I pahn koasoi ahda koasoi en loalokong kei.

⁴ I pahn kanahieng tehk lepin kahs kei
oh kawehwehda nindokon ei kesekesengki
nei arp.

⁵ I sohte pahn masepwehk ni ahsou keper
ni ahsou me ei imwintihti kan pahn
kapiliepene,

⁶ oh aramas suwed me kin likih ar kepwe kan
oh aksuweiki uwen tohtohn ar dipwisou kan.

⁷ Sohte me kak kapitala pein ih;
sohte me kak patohwanohng Koht pweinen
eh mour,

⁸ pwe pweinen mour me nohn laud
kowahlap.

b 49:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar
melkahka.

Me emen kak kihda sohte pahn itarohng
 9 kadohwaneweisang ih nan sousou,
 pwe en kak momour poatopaat.

10 Aramas emen sohte lipilipil kak kilang duwen
 me loalokong kan ar pil kin iang mehla,
 pil duwehte me pweipwei oh loalopwon
 akan.
 Oh kadaudokarail kan kin sohsohki ar dip-
 wisou kan.

11 Ar sousou kan, iei imwarail poatopaat;
 wasa re kin mihmi ie kohkohlahte,
 mehnda ma re sapweniki sahpw ehu mahso.

12 Roson lapalap en aramas sohte kak doarehsang
 mehla;
 e pahn mehla duwehte mahn akan.

13 Kilang dahme kin wiawihong irail kan me kin
 koapworopworki pein irail,
 oh imwilahn irail kan me kin nsenamwahuki
 ar kepwe kan—

14 e kileldier re en mehla duwehte sihpw kei,
 oh Mehla me pahn wia sileparail.

Me pwung kan pahn poweiraildi
 nindokon paliwararail kan pahn wiepwella
 nan sousou
 nan sapwen me melahr akan dohsang
 imwarail kan.

15 Ahpw Koht pahn ketin kapitiehla;
 e pahn ketin doareiesang ni manaman en
 mehla.

- 16 Ke dehr perki ma aramas emen pahn kepwehpwehla,
 ma eh kepwe kan pahn pil laudla;
- 17 e sohte pahn kak wa kohla ni eh pahn mehla;
 e kepwe kan sohte pahn iang kohdihla nan sousou.
- 18 Mehnda ma aramas emen me kin nsenamwahuki eh mour,
 oh kin ale kaping pwehki eh pweidamwahu,
- 19 e uhdahn pahn iang patehng eh pahpa kahlap ako nan sousou,
 wasa rotorot poatopaat kin mi ie kohkohlahte.
- 20 Roson lapalap en aramas emen sohte kak doarehsang mehla;
 pwe e pahn mehla duwehte mahn akan.

50

Kaudok Mehlel c

- 1 KAUN-O Koht, Wasa Lapalap, ketin poahngok ong sampah pwon, sang palimese lel palikapi.
- 2 Lingan en Koht kin dakerada wasa sang Saion, kahnimwo me lingan unsek.
- 3 Atail Koht kin ketido, ahpw sohte ketin sopeimwekid;
 mwowe kisiniei mwehl me wie mpwumpwul, a melimel kehlail me kapilpene.
- 4 E ahpw ketin malipe lahng oh sampah pwe en wia sounkadehdepen
 e pahn ketin kapwung sapwellime aramas akan.

- 5 E ahpw mahsanih, “Kumwail kapokedohng ie
nei aramas loalopwoat akan,
irail me wiadahr inou ong ie sang ni ar
meirong kan.”
- 6 Nanleng kan kin kalohki me Koht me pwung,
oh pein ih me wia sounkopwung.
- 7 “Kumwail, nei aramas akan, kumwail rong, pwe
I pahn koaso;
I pahn kadehdehiong uhk, Israel,
ngehi me Koht, omw Koht.
- 8 I sohte kapwungohng uhk pwehki omw meirong
kan,
omw meirong isihs me ke kin wiahiong ie
ahnsou koaros.
- 9 Ahpw I sohte anahne ale kouwol sang nan sap-
womw kan,
de kuht sang ni noumw pelin kuht kan.
- 10 Ngehi me naineki mahn en nanwel koaros
oh pil kou kan me kin mihmiseli pohn dohl
kid kan.
- 11 Ngehi me pil naineki menpihr en nan wehwe
koaros,
oh soangen mahn mour koaros me kin mi
nansapw.
- 12 “Ma I men mwengehda, I sohte pahn peki
rehmw kisin mwenge,
pwe sampah oh audepe kan koaros iei ahi.
- 13 Ia duwe, ke lemehiong me I kin kang uduk en
kouwol kan,
de nim ntahn kuht kan?
- 14 Omw meirong ong Koht en kin mihmi ni kap-
ingkalahngan,

oh ke en patohwanohng Wasa Lapalap
soahng kaoros me ke inoukidahr.

15 Likwerih ie ni ahnsou apwal;
I pahn doareiukala,
oh ke pahn kapinga ie.”

16 Koht ketin mahsanihong aramas suwed,
“Dahme ke papahngkihda ei kosonned
akan?
Dahme ke papahngkihda ei kosonned akan?
Dahme ke kapakapahrengki duwen ei inowo?

17 Ke suwediki I en kapwunguhkala;
ke soikala ei kosonned akan.

18 Ni omw kin kilang lipirap emen, ke kin wiahk-
ihla kompoakepahmw,
oh ke kin werekiong aramas en kamwahl
akan.

19 “Ahnsou koaros ke kin lokaia suwed;
ke sohte kin peikasalki lokaia likamw.

20 Ke kin pein kedipahda riomw kan
oh karaunmwahlih irail.

21 Ke wiadahr soahng pwukat koaros, ahpw I nen-
nenlahte,
ke ahpw kihkihong me I duwehte kowe.

Eri met, I pahn kapwung ong uhk,
oh kasalehiong uhk ni sansal.

22 “Kumwail me kin mwamwahlikin ie, kumwail
rong ie,
pwe ma soh, I pahn kamwomwkumwailla,
oh sohte emen me pahn kak
doareikumwailla.

23 Me kin meirongkihong ie kapingkalahngan, iei irail me kin waunekin ie;
oh I uhdahn pahn doareiraila koaros me kin peikiong ie.”

51

Kapakap en Pek Mahk d

1 Maing Koht, komw ketin kupwure ie
nin duwen sapwellimomwi limpoak
poatopaat.

Komw ketin lapwahda dipei kan
nin duwen sapwellimomwi kalahngan la-
palap!

2 Komw ketin widensang ei suwed koaros
oh ketin kamwakeleiehda sang nan dipei kan!

3 I ese duwen ei sapwung kan;
dipei kan kin sansal ong ie ahnsou koaros.

4 I dipadahr mwohmwihte—mwohmwihte
kelehpw—
oh wiadahr sapwung mwohn silangmwi.

Eri, komwi me pwung, ni omwi ketin kapwun-
gohng ie,
oh mwakelekel, ni omwi ketin kadeikiedahr.

5 Aramas suwed men ngehi sang ni ei ipwidi;
I kin mi pahn manaman en dihp, sang rahn
me I ipwidi.

6 Komw kin ketin anahne mohngiong lelepek oh
mehlel;

d 51:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka mwurin soukohp Nadan eh mahseniong ni eh wiahda dipen kamwahl ong Padsipa. 51:: 2 Sam. 12.1-15. 51:4: Rom 3.4.

- komw ketin audekihda ei lamalam
sapwellimomwi kupwurokong.
- 7 Komw ketikihsang ie nan dipei, I ahpw pahn
mwakelekella;
komw ketin kamwakeleiehda, I ahpw pahn
pwetepwetala duwehte sinoh.
- 8 Komw ketin kupwurehkin ie peren oh nse-
namwahu;
oh mehnda ma kakonei kat oh tih kat timpe-
sengehr,
a I pahn pwurehng nsenamwahula.
- 9 Komw ketin sohpeiweisang dipei kan
oh ketin lapwahda dipei kan koaros.
- 10 Maing Koht, komw ketin wiahiong ie ehu mohn-
giong mwakelekel,
oh ketikihong nan kapehdiet ehu ngehn kapw
oh loalopwoat.
- 11 Komw dehr ketin keseieweisang mwohn
silangmwi;
komw dehr ketikihsang ie ngenomwi sarawi.
- 12 Komw ketin kasapahldohng ie nan peren me
kin kohsang ni sapwellimomwi komour,
oh ketin kupwurehkin ineng en peikiong
komwi.
- 13 I ahpw pahn padahkihong me dipan akan sap-
wellimomwi kosonned akan,
re ahpw pahn sapahldohng rehmwi.
- 14 Maing Koht ei sounkomour, komw ketin
doarehla mouri,
I ahpw pahn nsenamwahuki lohkiseli sap-
wellimomwi pwung.

- 15 Maing ei Kaun, komw ketin sewese ie pwe I en pato,
oh I ahpw pahn kapinga komwi.
- 16 Komwi sohte kin ketin anahne meirong,
ma komw ketin anahne, I pahn wiahiong
komwi;
komw sohte kin kupwurperenki meirong isihs
kan.
- 17 Ei meirong, Maing Koht, iei koluhla mehleh en
nan kapehdi;
pwe komw sohte pahn ketin soikala koluhla
mehleh oh peik en nan kapehd.
- 18 Maing Koht, komw ketin kupwure Saion, oh
ketin sewese;
komw ketin kauwada sapahl kelen
Serusalem.
- 19 Eri, komwi ahpw pahn kupwurperenkihda
meirong me konehng
iangahki at meirong isihs kan;
oh kouwol kan ahpw pahn meirongla pohn
sapwellimomwi pei sarawi.

52

Sapwellimen Koht Kadeik oh Kalahngan e

- ¹ Loallap emen kowe, dahme ke kin aksuweiki
omw tiahk suwed kan?
Sapwellimen Koht loalopwoat kin
poatopaatete.

e 52:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul mwurin
Doek, mehn Edom eh kohla rehn Sohl oh patohwanohng me Depit
samwalahr ni imwen Ahimelek. 52:: 1 Sam. 22.9-10.

- ² Ke kin koasoanehdi ke en kauwehla meteikan;
 lowomwen rasehng reise keng pwoat.
 Ahnsou koaros ke kin kinehda likamw.
- ³ Ke kin kesempwalki tiahk suwed laud sang tiahk
 mwahu
 oh likamw laud sang mehlel.
- ⁴ Aramas likamw emen kowe! Ke kin mwahuki
 kauwehki meteikan omw lokaia kan.
- ⁵ Eri Koht pahn ketin kauweiukala kohkohlahte;
 e pahn ketin kasapwiluhkedi oh adihasang
 uhk wasa ke kin kousoan ie;
 e pahn ketikihsang uhk nan sapwen me mo-
 mour kan.
- ⁶ Aramas pwung kan pahn kilang met oh
 masakada;
 irail eri pahn kouruhrkin uhk oh nda,
- ⁷ “Kumwail kilang, iet aramas emen me sohte kin
 koapworopworki sawas en Koht,
 ahpw e kin koapworopworki kiden eh kepwe
 oh kin repen mourki tiahk suwed oh likamw.”
- ⁸ A ngehi, I rasehng tuhke en olip pwoat me kin
 kekeirda nan tehnpas en Koht;
 I kin likih sapwellime limpoak poatopoaat
 kohkohlahte.
- ⁹ Maing Koht, I pahn kin patohwan kapingkalahn-
 ganki ong komwi
 ahnsou koaros ni mehkoaros me komw ketin
 wiadahr;
 I pahn patohwan lohki mwohn
 sapwellimomwi aramas akan duwen omwi
 kupwur mwahu.

53

Suwedlahn Aramas akan f
(Melkahka 14)

- ¹ Me pweipwei kan kin mengimengloalki,
 “Sohte katepen Koht.”
 Irail koaros me suwedlahr,
 pwe re kin wiahda mehkan me suwehdie;
 sohte mehmen me kin wia me mwahu.
- ² Koht kin ketin ireirong aramas akan sang nan-
 leng
 pwe en mahsanih ma mie me loalokong,
 oh ma mie me kin kaudokiong ih.
- ³ Ahpw irail koaros sohpeisangehr;
 irail koaros me suwed.
 Sohte mehmen rehrail me kin wia me mwahu,
 sohte mwahn mehmen.
- ⁴ Koht ahpw ketin keinemwe, “Ia duwe, re sohte
 ese?
 Irail pwukat koaros me kin wia me suwed, re
 soaloalokong?
 Re kin momourki ar kin piri pirapa nei aramas
 akan,
 oh re sohte kin kapakapohng ie.”
- ⁵ Ahpw re pahn masepwehkada,
 ni soangen masepwehk ieu me sohte kin lel
 irail sang mahs kohdo,
 pwe Koht pahn ketin kamwarakpeseng tihn
 imwintihti kan en sapwellime aramas
 akan.

f 53:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul. 53:1: Rom
 3.10-12.

Koht ketin soikiraila sang reh,
Israel eri pahn kaloweiraildi douluhl.

⁶ Ia uwen ei kapakap pwe komourpen Israel
en pwarodo sang Saion.

Ia uwen peren me mehn Israel kan pahn wia
ni ahsou me Koht pahn pwurehng kapa-
iairailda!

54

Kapakap en Silasil sang Imwintihti kan g

¹ Maing Koht, komw ketin doarehkiniehla sapwe-
limomwi manaman;
komw ketin kasaledekehkiniehla
sapwellimomwi manaman!

² Maing Koht, komw ketin karonge ei kapakap;
komw ketin karonge ei tungoal pato kat!

³ Aramas aklapalap ekei kohkohdohng peiong ie;
aramas lemei kan songosong en kemeiehla—
soangen aramas me sohte kin wauneki Koht.

⁴ Ahpw Koht iei sawasepei.
Kaun-o iei soundoarepei.

⁵ Koht en ketin kupwure pwe ei imwintihti kan en
lokolongki pein ar wiewia suwed kan.
E pahn ketin kamwomwiraila pwehki ih me
loalopwoat.

⁶ Maing KAUN, I pahn patohwan perenki
wiahiong komwi ehu meirongen;

g 54:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul, mwurin ohl
ako sang Sip ar kohla rehn Sohl oh patohwanohng me Depit wie
rukuruk nan sapwarailo. 54:: 1 Sam. 23.19; 26.1.

- I pahn patohwan kapingkalahngankihong
 komwi
 pwehki omwi kupwur mwahu.
 7 Komwi me ketin kapitiehla sang nan ei apwal
 akan koaros,
 oh I patohwanehr duwen ei imwintihti kan ar
 lohdiar.

55

Kapakap en Emen me Kompoakepah Pangala h

- 1 Maing Koht, komw ketin karonge ei kapakap;
 komw dehr ketin sohpeisang ei pekipek!
 2 Komw ketin karonge ie oh sapeng ie;
 I inenen weikengkilahr ei pwunod akan.
 3 I masepwehngkidahr ngihl kamasepwehk en ei
 imwintihti kan,
 oh I ohkilahr tiahk kalok en aramas suwed
 kan.
 Re kin kahrehiong ie apwal laud;
 re kin lingeringer pahi oh kailongkin ie.
 4 I masepwehkadahr kowahlap,
 oh ahd en mehla katoutouwihielahr.
 5 Masak kipeiedier oh I wie rerrerki;
 I patohwan milahr nan masepwehk
 mwuledak.
 6 I ahpw men ei pehnpuhr en mie duwehte
 mwuroi.
 I pahn pihrla oh diar wasahn ei kommoal.
 7 I pahn pihrlahng wasa me doh
 oh mihla nan sawpwehn.
 8 I men mwardang en diarada ei wasahn rukusang

kisinieng laud oh engin melimel.

⁹ Maing ei Kaun, komw ketin kapingada lokaia en
ei imwintihti kan!

I kilikilang tiahk en kamaramas oh moromor nan
kahnimwo,

¹⁰ ni rahn oh nipwong tiahk suwed kan kin
kohkohseli pohn kelen kahnimwo,
kadirehki dihp toutou oh kahpwal laud.

¹¹ Wasa koaros mwomwlahr;
naniel akan inenen diren widing oh
kehnaudek.

¹² Ma imwintihti men me kin kapweikengih ie,
I pahn kanengamahiong;
ma peliei men me kin mwamwahlikin ie,
I kak rukusang.

¹³ Ahpw soh, pwe kowe me ei werek,
iengi oh kompoakepahi mehlel.

¹⁴ Kita kin koasoakoasoipene ni limpoak mehlel;
kita kin ehupene ni ata kin kaudok nan Tehn-
pas Sarawio.

¹⁵ Ei imwintihti kan en mehla mwohn ahnsoun
arail mehla;
re en mourte kohdihla nan sapwen me
melahr akan!

Mehkot suwed kin mihmi nan imwarail kan oh
nan mohngiongirail kan.

¹⁶ I ahpw patohwan likwerih KAUN-O Koht pwe en
ketin sewese ie,
eri e pahn ketin komouriehla.

¹⁷ Nimenseng, nin souwas oh nipwong

kaulim oh sengloal en nan kapehdiet kin le-
dalahng mwohn silangi,
eri e pahn ketin karonge ngileiet.

18 E pahn ketin doareiehla oh kapwureiehdo
sang nan mahwen me I kin wia
ong ei imwintihti ngedehrie.

19 Koht, me ketin kakaun sang mwohn tepin kawa,
pahn ketin karonge ie oh ketin kaloweiraildi;
pwe re sohte men wiliakapwala,
oh sohte kin masak.

20 Ei werek en mahso kin pelianda kompoakepah
kan;
e kauwehla eh inou kan.

21 Eh koasoi kan me iou,
ahpw nan kapehde diren kailok;
eh lokaia kan me kansenamwahu,
ahpw keng rasehng kedlahs.

22 Mweidohng KAUN-O omw kahpwal akan,
eri e pahn ketin doareiukala;
pwe e sohte kin ketin mweidohng me lelepek
kan en lohdi.

23 Ahpw komwi, Maing Koht, pahn ketikilahng
nan sousou aramas loallap suwed oh ara-
mas likamw pwukan
mwohn ar pahn lel ni elep en ar mour.

Ahpw ngehi, I pahn likih komwi.

56

Kapakap en Likh Koht i

- ¹ Maing Koht, komw ketin kupwurkalahngan ong
ie,
pwe I patohwan milahr nan apwal laud;
ei imwintihti kan kin pwakipwakih ie ahnsou
koaros.
- ² Rahn ehu pwon ei imwintihti kan kin pelipelian
ie.
Me ngeder me kin men peiong ie.
- ³ Maing KAUN, Wasa Lapalap, ni ei kin masep-
wehkada,
I kin patohwan likih komwi.
- ⁴ I kin likih Koht oh I sohte kin masak mehkot;
I patohwan kapingahki mehkoaros me e ketin
inoukihda.
Dahme aramas kak wiahiong ie?
- ⁵ Rahn ehu pwon ei imwintihti kan kin kihong ie
nan apwal;
re kin medemedewe ahnsou koaros duwen ar
pahn kauweiehla!
- ⁶ Re kin pokonpene wasa rir kan
oh mwasamwasahn mehkoaros me I kin wia,
raparapahki ahnsou me re pahn kemeiehla.
- ⁷ Maing Koht, komw ketin kaloke irail pwehki ar
tiahk suwed;
komw ketin kalowehkihdi aramas pwuko
omwi engieng!

i 56:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka mwurin
mehn Pilisdia ko ar salihedi nan Kad. 56:: 1 Sam. 21.13-15.

- 8 Komw mwahngih uwen apwal laud me I
 patopato loale;
 komw ketin kileledier uwen tohtohn pilen
 mesei.
 E seu ntingdier nan sapwellimomwi pwuhk?
- 9 Ni rahn me I pahn patohwan likwerih komwi,
 ei imwintihti kan pahn wekidekte tangdoau.
 I patohwan ese met: me Koht kin ketin uhpali-
 kinie—
- 10 I kin patohwan kapikapinga sapwellimen
 KAUN-O inou kan.
- 11 I kin likih, oh I sohte pahn masak mehkot.
 Pwe dahme aramas kak wiahiong ie?
- 12 Maing Koht, I pahn patohwan meirongkihong
 komwi dahme I inoukidahr;
 I pahn patohwandahng komwi ei meirong en
 kasapahlkalahngan,
- 13 pwehki omwi ketin kapitiehla sang mehla
 oh ketin doareiesang pahn manaman en ei
 imwintihti kan.
 Eri, I pahn patohwan weweid mwohn silangin
 Koht,
 nan maraino me kin dakedaker me momour
 kan.

57

Kapakap en Peki Sawasj

- 1 Komw ketin kupwure ie, Maing Koht, komw
 ketin kupwure ie,

j 57:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka, mwurin
 eh tangasang Sohl nan pwoaren paipo. 57:: 1 Sam. 22.1; 24.3.

pwe I patohdohng rapahki sawasepei
rehmwi.
I kin diar silepei pahn mwetehn nin limomwi kan
lao I daulih soangen apwal koaros.

² I patohwan likwerih ei Koht, Wasa Lapalahpie,
ei Koht, me kin ketikihong ie ei anahn akan
koaros.

³ E pahn ketin sapeng ie sang nanleng oh
doareiehla;
e pahn ketin kalowehdi irail kan me
katoutowihielahr.
Koht pahn ketin kasalehiong ie sapwellime
limpoak poatopaat oh loalopwoat.

⁴ Ei imwintihti kan kin kapikapil ie,
duwehte laion kei me kin men kang aramas.
Ngihrail kan duwehte ketieu oh arep,
lowarail kan duwehte kedlahs keng.

⁵ Maing Koht, komw ketin kasalehda
sapwellimomwi roson lapalap pahnlahng,
oh sapwellimomwi lingan wasa koaros nin
sampah.

⁶ Ei imwintihti kan wiadahr lidip pwe re en
kolkiniehdi;
re katoutowihalahr ngeni kowahlap.
Re weirada pwoahr ehu mwohi,
ahpw re pein pwupwudiongehr loale.

⁷ Maing Koht, ni ei koapworopwor unsek,
I pahn koul oh kapinga komwi!

⁸ Ngeni, pirada!
Nei arp oh lair, kumwa pirada!

I pahn pangenda ketipin.

⁹ Maing ei Kaun, I pahn kapingkalahngan ong komwi nanpwungen wehi kan.

I pahn kapinga komwi nanpwungen aramas akan.

¹⁰ Sapwellimomwi limpoak poatopoaat kipe wasa koaros nanleng;
sapwellimomwi loalopwoat kin leldawohng pahnlahng.

¹¹ Maing Koht, komw ketin kasalehda sapwellimomwi roson lapalap pahnlahng, oh sapwellimomwi lingan wasa koaros nin sampah.

58

Kapakap ong Koht pwe en ketin Kaloke Aramas Suwed kan^k

¹ Ia duwe, kumwail kaun akan, me pwung audepen amwail kopwung kan?

Kumwail kin wia kopwung en aramas koaros ni pwung pahrek?

² Pwe soh! Kumwail kin medemedewehte suwed me kumwail kak wiahda, oh wiahda sapwung mwuledek kan nan sah-pwet.

³ Aramas suwed kan kin sapwusapwung nan arail mour ahnsou koaros; re kin wiahda likamw sangete ni rahn me re ipwidi.

⁴ Re diren pwoisin rasehng sineik kan;

^k 58:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- re kin pinahla salengarail kan duwehte soan-
gen sineik kopra me salengepon,
5 me sohte kin rong ngilen sounkemenda,
de koulen sounakmanaman.
- 6 Maing Koht, komw ketin kamwerehsang ngihn
laion kommwad pwukat.
- 7 Re en sohrala rasehng pihl me kin sohrdiong
pahnpwehl;
re en tiatihdi ohla rasehng dipwen nanial
akan.
- 8 Re en duwehla dendemwusi me kin mwerpe-
seng wiahla pwehl;
re en duwehte seri pwelel me ipwidi mehla
sohte mwahn kilang marain.
- 9 Ni ar sasairki, re pahn palidi oh mengidi rasehng
dihpw;
oh engieng en Koht pahn ipirirailpeseng
nindokon ar momour.
- 10 Aramas pwung kan pahn perenda ni ar pahn
udiahl me dipan akan ar pahn lokolok;
re pahn ur nan ntahn aramas suwed akan.
- 11 Aramas akan ahpw pahn nda, “Mehlelete me
aramas pwung kan kin ale ketingparail;
mehlelete me mie Koht emen me kin kadeik
sampah.”

59

Pekpen Silasil Mwahu ^l

^l 59:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka mwurin
Sohl eh kadarala ohl ekei pwe re en sinsile imweo pwe re en
kemehla. 59:: 1 Sam. 19.11

- 1 Maing ei Koht, komw ketin doareiesang ei imwintihti kan;
komw ketin sileiesang me kin pelian ie.
- 2 Komw ketin kapitiesang aramas loallap suwed pwuko;
komw ketin kapitiehla sang sounkam aramas pwuko!
- 3 Komw mahsanih! Re awiawih ie pwe re en kemeiehla;
aramas lemei kei irail me pokonpenehr pwehn uhwong ie.
Maing KAUN, kaidehn pwehki ei dipadahr de wiadahr sawung ehu,
4 de pwehki kisin sawung kis me mie rehi,
me re mwadamwadangkipenehng nan dew-erail.
- 5 Maing KAUN, Koht, Wasa Lapalap, komw ketida oh ketido sewese ie;
Maing Koht en Israel! Komw pein ketin mahsanih!
Komw ohpala wasa oh ketin kaloke me rotorot akan;
komw dehr ketin kupwurkalahngan ong me loallap suwed akan!
- 6 Re kin pwurodo nin soutik,
wie ngiringir duwehte kidi ni ar kin kohkohseli nan kahnimwo.
- 7 Komw karonge mahs ar lokaia kapweikeng oh kamasepwehk kan.
Lowarail kan duwehte kedlahs nan awarail,

re ahpw kin lemeleme me sohte me kin rong irail.

- 8 Ahpw, Maing KAUN, komw kin ketin kiparamatkin irail;
komw kin ketin wiahki me rotorot akan mehkot mwahl.
- 9 I kin koapworopworki sapwellimomwi roson;
Maing Koht, komwi me ei wasahn ruk.
- 10 Ei Koht kin ketin loalloale ie oh pahn ketido rehi;
e pahn ketin kasalehiong ie lohdi en ei imwintihti kan.
- 11 Maing Koht, komw dehr ketin kemeiraila, pwe nei aramas akan dehr manokehla.
Ahpw komw ketin katangahkinirailpeseng sapwellimomwi roson lapalap oh kaloweiraildi,
Maing ei Kaun, oh silepat.
- 12 Dihp mi ni kilinawarail kan; arail koasoi kan koaros diren dihp;
komw kupwure pwe arail koasoi kan en lidipihiraildi nan ar pohnmwahso!
- Pwehki ar kin lahlahwe oh lokaia likamw,
13 komw ketin angiangih irail oh kamwomwirailla;
komw kamwomwirailla douluhl.
- Pwe aramas koaros en patohwan ese me Koht kin ketin kakaun Israel,
oh sapwellime manaman kin kipe wasa koaros nin sampah.
- 14 Ei imwintihti kan kin pwurodo nin soutik,

wie ngiringir rasehng kidi nindokon ar kin
 kokohseli nan kahnimwo,
 15 rasehng kidi me kin tangatangseli
 reperepen kisin mwenge
 oh kin wie ngiringir ma re sohte kin diar
 mehkot.

16 A I pahn koulki duwen sapwellimomwi roson;
 nimenseng koaros I pahn kin kokoulki sap-
 wellimomwi limpoak poatopaat.

Komwi me ei wasahn ruk,
 oh perehpei ni ahnsoun ei apwal.

17 I pahn kin kapinga komwi, ei soundoar.
 Ei wasahn ruk iei rehn Koht,
 Kohto me kin ketin poakohng ie.

60

Kapakap en Kasaledekla m

1 Maing Koht, komw ketin soingkitalahr oh
 kaloweikitdier;

komw ketin engieng paht—ahpw met komw
 pwurehng ketin sapahldohng kiht.

2 Komw ketin kupwurehda pwe sampah en
 rerada, oh pwelen sampah en pwalpeseng;
 komw ketin kamwahwihala ohla pwukat,
 pwe sahppo nektehn mwerpeseng
 douluhl.

m 60:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka, mehn
 wia padahk, ni ahnsou me e mahweniong mehn Aram me kohsang
 Naharaim oh sang Sopa, oh Sohap ahpw pwurala oh kemehla
 mehn Edom nen riekid nan Wahun Soahl. 60:: 2 Sam. 8.13;
 1 Kron. 18.12.

- 3 Apwal tohto komw ketin mweidohng
sapwellimomwi kan en lokolongki
mwuledek;
se kin sansasseli rasehng ma se sakaula.
- 4 Komw ketin panawiher irail kan me kin wauneki
komwi,
pwe re en kak pitsang kauparail.
- 5 Komw ketin komourkinkitala sapwellimomwi
manaman; komw ketin sapeng at tungoal
kapakap,
pwe irail kan me komw kin ketin loalloale re
en kapitipitla.
- 6 Koht ahpw ketin poahngok sang nan mwoale
sarawio, mahsanih,
“Ni manaman en powehdi I pahn pwalangpe-
seng Sekem
oh nehkpeseng Wahun Sukot rehn nei ara-
mas akan.
- 7 Ngehi me ahneki Kilead, oh pil Manase;
Epraim iei ei lisoarop en mahwen
oh Suda ei sokon en nanmwarki.
- 8 Ahpw I pahn doadoahngki Mohap duwehte nei
dahl en epwinek,
I pahn kesehdiong pohn Edom ei suht,
kilel en eh uhdahn ahi.
Ia duwe tohn Pilisdia, re medemedewe me re
pahn ngisingiski arail poweiehdi?”
- 9 Maing Koht, ihs me pahn kahreielahng nan kah-
nimw kehlailo?
Ihs me pahn waielahng Edom?
- 10 Ia duwe, mehlel me komw ketin soingkitalahr?

Komw sohte pahn ketin iang kahluwa at tungoal karis kan?

- 11 Komw ketin sewesei kiht pelian at tungoal imwintihti kan;
sawas en aramas me mwahl oh sokatepe.
- 12 Ma Koht pahn ketin ieiang kitail, kitail pahn powehdi;
ih me pahn ketin kalowehdi atail imwintihti kan.

61

Kapkap en Silasil n

- 1 Maing Koht, komw ketin karonge ei likwer;
komw ketin karonge ei kapakap!
- 2 Nan ei mwoatohtalahr solahr angi oh dohsangehr sapweio,
I ahpw patohwan likweriong komwi.

Komw ketikiwohng ie wasahn ruk mwahu,
³ pwe komwi me silepei,
soundoarepei kehlail en pelian ei imwintihti kan.

- 4 Komw ketin mweidohng ie pwe I en kin patopatohte nan mwoalomwi sarawi erein ei mour;
pwe I en kin diar ei wasahn ruk oh meleilei pahn mwetehn nin limomwi.
- 5 Maing Koht, komw ketin karongeier ei tungoal inou kan
oh ketikihongieier dahme en irail kan me kin waunekin komwi.

- 6 Komw ketin kareireila mour en nanmwarkio;
 komw kupwure pwe en kin momour
 kohkohahte!
- 7 Maing Koht, nanmwarkio en kin kakaun mwohn
 silangmwi kohkohahte;
 komw ketin kasilehki sapwellimomwi
 limpoak poatopaat oh loalopwoat.
- 8 Eri, I pahn patohwan koulkihong komwi koulen
 kaping ahnsou koaros,
 ni ei pahn kin patohwan meirongkihong
 komwi rahn koaros dahme I inoukidahr.

62

Sapwellimen Koht Epwel,iei ei Koapworopwor

O

- 1 I awiawih ni kanengamah pwe Koht en ketin
 komouriehla;
 ihete me I kin koapworopworki.
- 2 Ihete me silepei oh sounkomourpei;
 ih me soundoarepei;
 sohte me kak poweiehdi.
- 3 Ia erein amwail pahn pelipelian aramas emen
 me rasehng kehl ehu me kerengkpesengehr?
- 4 Ih me kumwail mwahuki en sikendihsang nan
 dewe me wahun;
 kumwail kin perenki lokaia likamw.
 Kumwail kin wia koaso en kapaia,
 ahpw nan mohngiongimwail kan kin kerih-
 ahla.

- 5 Koht ohte me I kin likih;
ihete me I kin koapworopworki.
- 6 Ihete me silepei oh sounkomourpei;
ih me soundoarepei;
eri I sohte pahn lohdi.
- 7 Komourpei oh pil wauwi kin kohsang rehn Koht
ohte;
ih me silepei kehlail;
ih me perehpei.
- 8 Kumwail nei aramams akan, kumwmail likih
Koht ahnsou koaros.
Kumwail kasalehiong amwail apwal kan
koaros,
pwe ih me atail wasahn ruk.
- 9 Aramas akan kin rasehng kisin mwahi kis;
sohte wadepen irail koaros, me laud akan oh
me tikitik kan.
Ma re pahn tenekda, sohte pahn toutouwihr;
re marahrsang angin esingek en aramas.
- 10 Kumwail dehr likih lemei;
pil dehr koapworopworki me kumwail pahn
kepwehpwehkihla pirap;
mehnda ma kumwail pil kepwehpwehla,
a kumwail dehr koapworopworki.
- 11 I rongehr pak kei Koht eh mahsanih
me ih me ketin sapwellimaniki manaman
12 oh sapwellime limpoak me poatopaat.
Pein komwi, Maing ei Kaun, komwihte me kin
katingih aramas nin duwen ar wiewia kan.

63

Ngoangki mi Rehn Koht p

- ¹ Maing Koht, komwi me ei Koht,
oh I patohwan ngoangki mi rehmwi.
Paliwerei oh ngeni unsek kin inengieng komwi;
ngeniet kin anahne komwi kowahlap,
rasehng sahpw mengidi ehu me solahr pile.
- ² Komw mweidohng I en udiahl komwi nan
mwoalomwi sarawi;
komw mweidohng I en udiahl uwen sap-
wellimomwi manaman oh lingan.
- ³ Sapwellimomwi limpoak poatopoa me mwahu-
sang mour,
iei me I pahn patohwan kapingahkin komwi.
- ⁴ I pahn patohwan kapingkalahngan ong komwi
erein ei mour;
I pahn kapahdawohng komwi pehi kat ni ei
pahn kapakap.
- ⁵ Ngeniet pahn tungoal oh medla rasehng medla
ni kamadipw laud,
oh I pahn koulkihong komwi koulen kaping
kaperen.
- ⁶ Ni ei kin wendi nan kiei, I kin tamataman komwi;
erein pwohngo pwon, I kin medemedewe
komwi,
- ⁷ pwehki omwi ketin wia sawasepei ahnsou
koaros.
- I kin kokoulki ei peren pahn mwetehn nin
limomwi kan.
- ⁸ Ngeniet kin tengediong komwi,

P 63:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka, ni eh
mihmi nan sapwtehn en Sudia. **63::** 1 Sam. 23.14.

oh limomwien kin apwahpwalih ie.

- ⁹ Irail kan me kin songosong kemeiehla
pahn kohdihla nan wasahn me melahr akan.
- ¹⁰ Re pahn kamakamala nan mahwen,
oh kidien wel kan pahn kangala paliwararail
kan.
- ¹¹ Nanmwarkio pahn perenda;
pwe Koht kin ketikihong en powehdi.
Koaros me kin wiahda inou ni mwaren Koht pahn
kapinga,
a ewen me likamw akan pahn pinapinla.

64

Kapakap en Silasil q

- ¹ Maing Koht, I patohwan milahr nan apwal—
komw ketin karonge ei kapakap!
I patohwan masakadahr ei imwintihti kan—
komw ketin komouriehla!
- ² Komw ketin sileiesang koasoandien aramas
suwed kan,
sang mwekid suwed en aramas mwersuwed
kan.
- ³ Re kin edehda lowarail kan oh keng rasehng
kedlahs kei
oh kin kadar lokaia samin rasehng arep.
- ⁴ Re inenen pitipitiong kaparaseli ar tiahk
kanamenek kan en lokaia likamw;
re kin kamwomwki aramas mwahu kan arail
karaunlikamw.
- ⁵ Re kin ehukipene ar koasoandi suwed kan;

- re kin koasoiapene duwen wasa kan me re
pahn koasoanehdi ie ar lidip kan.
Re kin nda, “Sohte me pahn kilangada.”
- ⁶ Re kin wiahda koasoandi suwed kan oh nda,
“Kitail wiadahr koasoandi kaselel ehu en
dihp koasukloal.”
Audepen mohngiong oh kapehd en aramas
mehkot rir.
- ⁷ Ahpw Koht kin ketin kadar sapwellime arep
pohn aramas akan
oh re kin mwadang soahn.
- ⁸ E pahn ketin kamwomwiraila pwehki lokaia
pwuko;
koaros me pahn udiahl irail pahn itikala
moangarail kan.
- ⁹ Irail koaros pahn masepwehkada;
re pahn medemedewe dahme Koht ketin
wiadahr
oh koasoakoasoia wiepen nin lime kan.
- ¹⁰ Aramas pwung kan koaros ahpw pahn perenda
pwehki wiepen nin limen KAUN-O.
Re pahn diar reh arail wasahn ruk oh meleilei;
aramas mwahu kan koaros pahn
kapikapinga.

65

Koulen Kaping oh Kasapahlkalahngan r

- ¹ Maing Koht, me pwung at pahn kapinga komwi
nan Saion
oh kapwaiada at inou ong komwi,

^r 65:: TITLE NI MAHSEN EN IPPRU: En Depit melkahka; koul
pwoat.

² pwehki omwi kin ketin sapeng pekipek kan.
 Aramas koaros pahn pwarowei rehmwi

³ pwehki diparail kan.

Dipat kin kaloweikitedi,
 komwi ahpw kin ketin mahkikihong kiht.

⁴ Meid pai irail kan me komwi ketin pilada,
 me komwi ketikiniraildo pwe re en kin
 kousoan nan mwoalomwi sarawi.

Se pahn nsenamwahukihla soahng mwahu kan
 en nan tehnpasomwi sarawi,
 kapai kan en Tehnpasomwi Sarawio.

⁵ Komw kin ketin sapeng kiht ni omwi mweidoHong
 at pahn powehdi,
 oh komw kin ketin komour kin kiht sap-
 wellimomwi wiewia kapwuriamwei kan.

Tohn wehi koaros nin sampah kin likih komwi,
 pil tohn deke doh en nan madau kan.

⁶ Sapwellimomwi manaman me koasoanedier
 nahna kan nan dewerail,
 doadoahk wet kasaledahr sapwellimomwi
 manaman lapalap.

⁷ Komw kin ketin kameleileidi ngirisek en madau
 kan
 oh ngilen pwuki kan,
 oh pil mwoarong en aramas akan.

⁸ Tohn sampah koaros kin lemmwikin komwi
 pwehki doadoahk laud akan en nin limomwi.
 Wiepen nin limomwi kan kin kahrehda peren oh
 ngisingis,
 sang ni palimese lel ni palikapi.

9 Komw ketin kasalehda omwi kupwure sampah
ni omwi kin ketin kalamwurehki keteu;
komw ketin audekihla wahnsahpw oh pwehl
mwahu.

Komwi ketin audehda piletik kan;
komwi ketikihong sampah wahntuhke kan.

Met iei duwen wiepen nin limomwi kan:

10 komw kin ketin kamwerekhi keteu pohn
wasa deideida en poad wahnsahpw
oh kin ketin kalamwurehki nanpwel
pwoaiken lahng;

komw kin ketin kamatarangkihla pwelen sahpw
akan keteu,

oh kin ketin kakairada kisin tuhke kan.

11 Ia uwen lauden wahnsahpw me kin wosada
sang ni sapwellimomwi kalahngan!

Wasa koaros me komw ketin keid ie, iei wasa
me kepwe tohto kin mi ie.

12 Pelinmen kan kin audehla nan mohs kan,
keilen dohl akan kin pereperen.

13 Pelin sihpw kan kin kipe nan mohs kan;
nan wahu kan direkihla wahn pilawa.

Soahng koaros kin ngisingis oh koulki ar peren!

66

Koulen Kapingkalahngan S

1 Aramas koaros en ngisingiski ar peren oh
kapikapanga Koht!

2 Kumwail koulki lingan en mware;
kumwail kapingahki ih koulen kaping!

- ³ Kumwail patohwanohng Koht, “Maing, ia uwen kapwuriamwei en wiepen nin limomwi kan!
 Sapwellimomwi manaman me lapalap mehlel kahrehda imwintihti kan kin poaridi mwohmwi ni lemmwin.
- ⁴ Aramas koaros nin sampah kin kaudokiong komwi;
 re kin koulkihong komwi koulén kaping,
 re kin koul kapikapinga mwaromwi.
- ⁵ Kumwail patohdo oh kadehde dahme Koht ketin wiadahr,
 wiepen nin lime kapwuriamwei kan nán-pwungen aramas akan.
- ⁶ E ketin wekidehngehr sehdo ni sahpw madekeng;
 atail pahpa kahlap ako kotehla pihlo sápas-apal pohn pwehl.
- Se inenen perenkihda wiepen nin lime wasao.
- ⁷ E kin ketin kaunkihda wasa sapwellime manaman kohkohahte,
 oh e kin ketin mwasamwasahn wehi kan.
 Eri me kahngohdi kan re en dehr pelianda.
- ⁸ Kumwail wehi kan koaros, kumwail kapinga atail Koht;
 ngilen amwail kaping en lelpeseng wasa koaros.
- ⁹ Ih me ketin komokomour kitail oh sohte ketin mweidothg kitail en pwup-wudi.

- 10 Maing Koht, komw ketin songosong kiht;
duwehte silper eh kin mwakelekelkihla
kisiniei,
iei duwen omwi kin ketin song kiht.
- 11 Komw ketin mweidohngkitehr se en lohdióng
nan lidip
oh ketikihong wisik toutou pohn pwopwat
akan.
- 12 Komw ketin mweidohngkehr at imwintihti kan
en tiangkitedi;
se weweidier nan kisiniei oh nan lapake,
ahpw met komw ketin kahluwaikitodohng
wasa mwahu eh.
- 13 I pahn patohwanlahng nan tehnpasomwi ei
meirong isih;
oh patohwanohng komwi dahme I inouki-
dahr.
- 14 I pahn patohwanohng komwi dahme I inouki-
hong komwi
ni ahnsou me I patopato nan apwal laudo.
- 15 I pahn patohwando ekei sihpw en isihsla pohn
pei sarawio;
I pahn meirongkihong komwi kouwol oh kuht,
oh edin meirong wet pahn edidawohng pahn-
lahng.
- 16 Kumwail patohdo oh rong, kumwail koaros me
kin wauneki Koht,
I ahpw pahn koasoiáiong kumwail dahme e
ketin wiahiongieier.
- 17 I patohwan likweriong oh peki en ketin sewese
ie;
I patohwan koul kapinga ih.

- 18 Ma I pohnsehsehla dipei kan,
 Kaun-o sohte pahn ketin karonge ie.
- 19 Ahpw Koht ketin kupwureiehla;
 e ketin karonge ei kapakap.
- 20 I patohwan kapinga Koht,
 pwehki e sohte ketin soikala ei kapakap
 de katokehdi sapwellime limpoak poatopoot
 ong ie.

67

Koulen Kaping Kalahngan t

- 1 Maing Koht, komw ketin kupwurei kiht, oh kup-
 wuramwahwihkitala;
 komw ketin kupwur kalahngan oh mah-
 sendohng kiht,
- 2 pwe sampah pwon en marainkihla
 kupwuromwien;
 oh wehi koaros en dehdehkihla
 sapwellimomwi manaman en komour.
- 3 Maing Koht, aramas akan en kapinga komwi,
 aramas koaros en kapinga komwi!
- 4 Tohnwehi kan en nsenamwahu oh koulki ar
 peren,
 pwehki omwi kin ketin kapwungkihla pwung
 mehleh aramas akan
 oh kin ketin kaweid wehi koaros nin sampah.
- 5 Maing Koht, aramas akan en kapinga komwi;
 aramas koaros en kapinga komwi!

t 67:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Melkahka pwoat; koul pwoat.

- ⁶ Sapwatail kapwardahr audepe;
 Koht, atail Koht, ketin kupwuramwahwihki-
 tailehr.
⁷ Koht ketin kupwuramwahwihkitailehr;
 aramas koaros wasa koaros en wauneki ih.

68

En Wehi ehu eh Koulen Powehdi u

- ¹ Koht kin ketida oh ketin katangapeseng sap-
 wellime imwintihti kan.
 Irail kan me kin kailongki, re kin lohdi oh
 tangdoai.
² Duwen ediniei eh kin ipirekpeseng nan
 kisinieng,
 ih duwen eh kin ketin kasareirailpeseng;
 oh duwen kirih eh kin peipeseng limwahn
 kisiniei,
 ih duwen aramas suwed akan pahn sohrala
 mwohn silangi.
³ A aramas pwung kan pahn nsenamwahu oh
 pereperen mwohn silangi;
 re pahn ngisingiski ar peren.
⁴ Kumwail kouliong Koht, oh kapikapinga mware;
 kumwail kaunopada elen ih me kin ket pohn
 dakepe depwek kan.
 Mware iei KAUN-O—kumwail pereperen
 mwohn silangi!
⁵ Koht, me kin ketiket nan Tehnpese sarawi,
 kin ketin apwalih me sepwoupwou kan oh
 ketin sinsile lihdi kan.

u 68:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka; koul pwoat.

- 6 E kin ketikihong me lekdeklahr akan ar wasahn
 kousoan
 oh ketin kasaledekala me sensel kan ong
 saledek oh nsenamwahu,
 a me kahngohdi kan pahn kousoanla nan
 sapwtehn madekeng.
- 7 Maing Koht, ni omwi ketin kahluwa
 sapwellimomwi aramas akan,
 oh ketin kotekote sapwtehn,
- 8 sampah rerada, oh keteu mweredihsang pahnlahng,
 pwehki ketidohn Koht en Sainai, v
 ketidohn Koht en Israel.
- 9 Komw ketin kamwrehdi keteu mosul
 pwehn onehda sapahl sapwellimomwi
 sahpw me madekenglahr;
- 10 sapwellimomwi aramas akan ahpw kauwada
 imwarail kan wasao;
 pwehki sapwellimomwi kupwur mwahu
 komw ketin apwalih me semwehmwe kan.
- 11 Kaun-o ketin poahngok,
 oh lih ngeder me waseli poaron en poahngok
 wet:
- 12 “Nanmwarki kan oh sapwellimarail karis kan
 tangdoai!”
 Lih akan nehkpeseng kepwe lohdi kan nan
 imwarail kan:
- 13 dikedik en mwuroi me kidikidki silper,
 me lingan en pehrail kan kin piripirki kohl.

V **68:8:** KOHT EN SAINAI: Ni mehn Israel ko ar kohsang Isip kolahng Kenan, Koht ketin kasalehiong irail pein ih nin Nahna Sainai (tehk Eks. 19.16-25. **68:8:** Eks. 19.18.

(Dahme ekei kumwail mihmihkihte nan kelen
sihpw akan ni rahnen mahweno?)

14 Ni ahsou me Koht, Wasa Lapalap, eh ketin
katangapeseng nanmwarki kan pohn
Nahna Salmon,
e kupwurehda en ketin kamwerediong wasao
sinoh.

15 Ia uwen lapalap en nahna Pasan,
nahna me dohl tohto mi ie!

16 Dahme sang ni amwail kumwen nahna la-
palap pwukan kumwail kilikilengdo oh
mwamwahliki
nahna W me Koht ketin kupwurehda en kin
ketiket ie?
KAUN-O pahn kin ketiket wasao kohkohlahte!

17 Kaun-o ketsang Sainai ketidohng wasa sarawio,
iangahki tehnwar en mahwen ngedehrie.

18 E ahpw ketidala powe wasa ile,
ketikidahla me lohdi ngeder;
e ketin aleier kisakis sang rehn me kahngohdi
kan.

KAUN-O Koht eri pahn kin ketiket wasao.

19 Kapinga Kaun-o,
me kin ketiki atail tungoal wisik toutou kan
rahn koaros;

iei ih Kohto me kin ketin komourkitailla.

20 Atail Koht iei Koht me kin komourkitailla;
ih me KAUN-O, atail Kaun,
me kin kapitkitailla sang mehla.

- 21 Koht uhdahn pahn ketin pwalangpeseng moangen sapwellime imwintihti kan, moangen irail kan me kin keptakaila nan ar wiewia suwed kan.
- 22 Kaun-o ketin mahsanih, “I pahn kapwurehdo omw imwintihti kan sang Pasan; I pahn kapwureiraildo sang nan kepin madau,
- 23 pwe ke en kak ur nan ntahrail, oh noumw kidi kan en kak tamwe ntahrail uwen me re inengieng.”
- 24 Maing Koht, sapwellimomwi kapar en powehdi me sansal ong koaros, kapar en Koht, ei nanmwarki, ong nan mwoale sarawi.
- 25 Sounkoul kan me tieng, sounkeseng kan me alu mwuhr, nanpwung meipwon akan kesekesengki nair dampwurin kan.
- 26 “Kumwail kapinga Koht nan pokon en sapwellime aramas akan; kumwail kapinga KAUN-O, kumwail koaros me kisehn kadaudok en Seikop!”
- 27 Keieu Pensamin, kadaudok me keieu tikitik, mwuri, kaunen Suda kan iangahki ar pwihn kan, kaunen Sepulon oh Napdali kan ahpw idawehniraildo.
- 28 Maing Koht, komw ketin kasalehda sapwellimomwi manaman, manamano me komw ketin doadoahngki reht

²⁹ sang nan Tehnpasomwi nan Serusalem,
 wasa me nanmwarki kan kin patohwan-
 dohng komwi ar kisakis kan.

³⁰ Komw ketin angiangih Isip, mahn lawalo men
 en nanwel;
 komw angiangih wehi ko, iei pelin kouwol
 iangahki wahrail kan,
 re lao poaridi oh patohwan meirongkihong
 komwi neirail silper kan.

Komw ketin katangapeseng aramas pwukan me
 kin mwahuki mahwen!

³¹ Meninkeder kan pahn pekederdo sang Isip;
 mehn Sudan kan pahn kapahda pehrail kan
 pwe re en kapakapohng Koht.

³² Kumwail wehi kan en sampah, kumwail
 kouliong Koht,
 kumwail kokoul kapikapinga Kaun-o,
³³ me kin ketiket pahnlahng,
 wasa ile pahnlahng en kawa ko.

Kumwail rong kapitie eh kumwukumwusek.

³⁴ Kumwail kalohki manaman en Koht;
 sapwellime roson mi pohn Israel,
 sapwellime manaman mi pahnlahng.

³⁵ Meid lemmwin Koht ni eh kin ketsang nan
 mwoale sarawi—
 Koht en Israel!

E kin ketikihong sapwellime aramas akan kehlail
 oh manaman.

Kapinga Koht!

69

Kapakap en Peki Sawas X

- ¹ Maing ei Koht, komw ketin doareiehla!
Pihl kodahr oh lelehr ni tepinwereiet;
- ² I kihrlahr nan pwelmatak loal,
oh sohte wasa I en sok ie;
I lelehr wasa loal,
oh iloak kan nektehn kamwopwiehla.
- ³ I mwoatohtkilahr ei likilikwer en pek sawas,
oh nan kepinwereiet medengkilahr.
Pwoaren mesei kat mahlkidahr
ei kilikilengwohng sapwellimomwi sawas.
- ⁴ Irail kan me kin kailongkin ie ni sohte kahrepe
re tohtohsang pitenmoangei kat.
Ei imwintihti kan kin peliankin ie lokaia likamw;
re inenen kehlail oh men kemeiehla.
Re kin idingohng ie I en kapwurehwei mehkot me
I sohte pirapahda.
- ⁵ Maing Koht, dipei kan sohte kin rirsang komwi;
komwi me ketin mwahngih ia uwen ei pweip-
wei.
- ⁶ Maing KAUN, Wasa Lapalahpie,
komw dehr ketin mweidohng ie I en
kanamenekihala irail kan me kin likih
komwi!
Maing Koht en Israel,
komw dehr ketin mweidohng ie I en
kasarowehdi irail kan me kin pwongih
komwi!
- ⁷ Pwehki mwaromwi me I alehkiher kepweikeng
sang rehn aramas akan

^X 69:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit. 69:4: Mel. 35.19;
Sohn 15.25.

- oh direkilahr namenek mwuledek.
 8 I rasehngalahr mehn liki men rehn riei kan,
 oh mehn liki men nan ei peneinei.
- 9 Ei ngoangki lingan en Tehnpasomwi kin
 ngkengken loalei rasehng kisiniei;
 kepweikeng kan me kin wiawihong komwi,
 pil lelohng ie.
- 10 I kin mpahikihla ei kaisihsol,
 a aramas akan kin kapweikengih ie;
- 11 I kin likawihada likoun nsensuwed,
 a re kin kouruhrkin ie.
- 12 Re kin lipahnedede ie nanial akan,
 oh me sakaulahr akan kin kokoul
 kepiképitkin ie.
- 13 Ahpw Maing KAUN, I pahn patohwan kapakap
 ong komwi;
 Maing Koht, komw ketin sapeng ie ni ahnsou
 me komwi kupwurki,
 Komwi ketin sapeng ie pwehki sapwellimomwi
 limpoak lapalap,
 pwehki omwi ketin dadaurete sap-
 wellimomwi inou en komouriehla.
- 14 Komw ketin doareiehla pwe I kikihrla nan pwel-
 matak;
 komw ketin sinsile ie sang ie imwintihti kan,
 oh sang nan kepinpil loal wet.
- 15 Komw dehr ketin mweidohng ahden pihl en
 koaduhpwalihiehdi;
 komw dehr ketin mweidohng I en duhla nan
 lapake wet,

- de kihrla nan sousou.
- 16 Maing KAUN, komw ketin karonge ie sang
ni kalahngan en sapwellimomwi limpoak
poatopoa;
komw ketin sohpeidohng ie sang ni sap-
wellimomwi kalahngan lapalap!
- 17 Komw dehr ketin karirasang silangmwi sap-
wellimomwi ladu menet;
I patopatohier nan apwal laud—komw ketin
sapeng ie ahnsou wet!
- 18 Komw ketido rehi oh ketin doareiehla;
komw ketin kapitiesang ei imwintihti kan.
- 19 Komw ketin mwahngih duwen koasoi kep-
weikeng kan me I kin ale,
duwen ei paisuwedlahr oh solahr wahupei;
komw ketin mahsanih ei imwintihti kan
koaros.
- 20 Lokaia kepweikeng kan kauwelahr
mohngiongih,
oh sohte mehkot kak sewese ie.
I men emen en sewese ei nsensuwed, I ahpw sohte
diar;
I rapahki emen me pahn kansenamwahwi-
hiehla, I ahpw sohte diar.
- 21 Ni ei duhpeklahr, re kihong ie pwoisin;
ni ei men nimpildahr, re kihong ie pinika.
- 22 Arail kamadipw kan en wiahla kauparail;
arail kamadipw kan en kahrehiong irail arail
paisuwedla.
- 23 Komw ketin karotongehla masarail kan!

- Komw ketikhsang kehlail en tihnsewarail
pwe re en kin luwet ahnsou koaros!
- 24 Komw ketin angiangihirailda;
komw ketin mweidohng pwe angin omwi en-
gieng en koanoairaildi.
- 25 Arail wasahn kousoan kan en tehnlá;
oh inwarail impwal kan en sohla towe me
mour.
- 26 Re kaloke irail kan me komw ketin kalokeier;
oh koasoia duwen lokolok en irail ko me
komw ketin kalokeier.
- 27 Komw ketin kolokolete kadehdepen diparail
kan koaros;
dehr ketin mweidohng re en iang paieki sap-
wellimomwi komour.
- 28 Adarail kan en irihrsang nan pwuken me mo-
mour kan;
re en dehr iang wadawadohng sap-
wellimomwi aramas akan.
- 29 Ahpw iet pwe I patopatohier nan pwunod oh
medek;
Maing Koht, komw ketin pwekiehda oh
doareiehla.
- 30 I pahn kapingahki Koht apwoat koulén;
I pahn lohkiseli sapwellime roson lapalap ni
ei pahn kapikapinga.
- 31 Met pahn kaparanda kupwur en KAUN-O laud-
sang meirongkihong emen kouén,
laudsang meirong en emen lapalahn
kouwolen.

- 32 Me toutoulahr akan ni ar pahn kilang irair wet,
re pahn nsenamwahula;
irail me kin pwongih Koht, re pahn nan
kapehd kehlailkihda.
- 33 KAUN-O kin ketin karonge irail kan me kin
mihmi nan anahn laud
oh sohte kin ketin likidmeliehla sapwellime
kan me kin sensel nan imweteng.
- 34 Kumwail kapinga Koht, kumwail nanleng oh
sampah,
madau kan oh audeparail kan koaros.
- 35 E pahn ketin doarehla Serusalem
oh ketin onehda sapahl kahnimw kan en
Suda.
Sapwellime aramas akan pahn kousoanla wasao
oh sapwenikihla sahpwo;
- 36 kadaudok en sapwellime ladu kan ahpw
pahn sohsohkihla sahpwo,
oh irail kan me kin poakohng Koht, re pahn
kousoanla wasao.

70

Kapakap en Peki SawasY (Melkahka 40.13-17)

- 1 Maing Koht, komw ketin komouriehla!
Maing KAUN, komw ketin sewese ie ahsou
wet!
- 2 Irail kan me songosong en kemeiehla
re en lohdi oh pingida.
Irail kan me kin perenki ei apwal

Y 70:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka; koulén kedepwidepw pwoat.

re en pwurala oh namenekla.

³ Irail kan me kin kouruhrkin ie
re en sarokihdi ar lohdi.

⁴ Irail koaros me kin patohdo rehmwi
re en nsenamwahu oh pereperen.
Irail koaros me kin kasapahl kalahnganki ong
komwi sapwellimomwi komour
re en kin patopatohwan ahnsou koaros,
“Meid lapalap atail Koht!”

⁵ Maing Koht, ngehi me luwet oh semwehmwe;
komw ketidohng rehi mwadang.
Komwi me ei sounkomour oh ei Kaun—
komw ketin mwadangodo oh sewese ie!

71

Kapakap en Oh! Laud men

- ¹ Maing KAUN, I patohdo pahn kupwuromwi pwe
komwi en ketin sinsile ie;
Komw dehr ketin mweidohng I en lohdi!
- ² Pwehki omwi pwung, komw ketin sewese ie oh
kapitiehla.
komw ketin karonge ie oh doareiehla!
- ³ Komw ketin wiahla ei paipalap kehlail
ei wasahn silasil mwahu me pahn kepitiehla
ahnsou koaros;
pwe komwi me ei wasahn ruk oh doarepei.
- ⁴ Maing ei Koht, komw ketin kapitiesang aramas
suwed kan,
sang ni manaman en me lemei oh suwed kan.
- ⁵ Maing KAUN, Wasa Lapalap, komwihte me ei
koapworopwor;

komwihte me I kin likih sang ni ei tikitik.

⁶ I likihkomwiher nan ei mour unsek;
komw ketin sinsileieier sang ni ei ipwidi;
I pahn kapinga komwi ahsou koaros!

⁷ Mouri wialahr mehn kalamangi ong me ngeder,
pwehki komwi me soundoarepei kehlaile.

⁸ I kin kapikapinga komwi sang nimenseng lel
nipwong
oh kalohki sapwellimomwi lingan.

⁹ Komw dehr ketin likidmelieiehla ni ei likeila-
palahr,
komw pil dehr ketin keseiehla ni ei luweta-
lahr.

¹⁰ Ei imwintihti kan men kemeielahr;
re ndindapene oh koasoakoasone ar pahn
pelian ie.

¹¹ Re ndinda, “Koht ketin likidmelielahr aramaso;
kitail pwakih oh koledi,
pwe sohte me pahn kapitala.”

¹² Maing Koht, komw dehr kin ketin dohweisang
ie;
Maing ei Koht, komw ketin sewese ie ahsou
wet!

¹³ Irail akan me men mahweniong ie
en lohdi oh mwomwla.

Irail akan me men kauweiehla
en namenekla oh paisuwedla.

¹⁴ Ahsou koaros I pahn kin koapworopworkin
komwi;
I pahn kalaudehla ei kaping ong komwi
kohkohlahte.

- 15 I pahn lohkiseli sapwellimomwi kupwur mwahu;
 I pahn koasoia duwen sapwellimomwi man-aman en komour sang nimenseng lel nip-wong,
 mehnda ma I sohte kin dehdehki duwe.
- 16 I pahn weweidwei nan roson en KAUN-O ei Koht;
 I pahn kalohki sapwellimomwi kupwur mwahu, pwe komwihte me sapwelli-maniki.
- 17 Komw ketin padahkieier sang ni ei tikitik,
 oh lel met I pil lohlohkiseli sapwellimomwi wiewia kapwuriamwei kan.
- 18 A met ni ei mahlahr oh moangepwetalahr,
 Maing Koht, komw dehr ketin likid-melieiehla!
 Komw ketin ieiang ie nindokon ei pahn kalohki sapwellimomwi roson oh manaman ong dih en mwuhr kan.
- 19 Maing Koht, sapwellimomwi pwung me ileilehie.
 Komw ketin wiahda doadoahk kesempwahlie;
 sohte emen me rasehng komwi.
- 20 Komw ketikhongieier apwal oh lokolok,
 ahpw komwi pahn pwurehng ketin kakehlaiehda;
 komw pahn ketin nekidiehla sang mehla.
- 21 Komw pahn ketin kaileiehda kohkohlahte;
 komw pahn ketin pwurehng kansenamwah-wihiehla.

- 22 I uhdahn pahn kapingahkin komwi ngilen nei keseng arp;
 Maing ei Koht, I pahn kapinga sapwellimomwi loalopwoat.
 I pahn kesengki nei arp oh koulkihong komwi koulen kaping,
 ong komwi Me Sarawien Israel.
- 23 I pahn kin weriwerki ei peren nindokon ei pahn kesengiong komwi;
 paliwereiet oh ngeni unsek pahn iang koul pwehki omwi ketin doareielahr.
- 24 I pahn kalohkiseli sapwellimomwi pwung sang nimenseng lel nipwong,
 pwehki irail kan me men kauweiehla re lohdiar oh nameneklahr.

72

Kapakapki Nanmwarki Z

- 1 Maing Koht, komw ketin padahkih nanmwarkio pwe en wia kopwung nin duwen sapwellimomwi pwung;
 komw ketikihong sapwellimomwi pwung,
- 2 pwe en kin kaunkihda sapwellimomwi aramas akan pwungen kosonned
 oh me toutoulahr akan pwung pahrek.
- 3 Paiamwahu oh popohl en keirda nan wehiet;
 oh pwungen kosonned en lelpeseng rehn tohn wehiet koaros.
- 4 Nanmwarkio en kin ketin kapwung me semwehmwe kan ni pwung pahrek;
 en ketin sewese me paisuwedlahr akan

- oh ketin kalowehdi me kin kaloke irail kan.
- ⁵ Sapwellimomwi aramas akan en kin kaudokiong komwi erein ketipin eh kin dakedaker wasa,
erein maram eh kin kamakamarainih wasa kohkohlahte.
- ⁶ Nanmwarkio en rasehng keteu me kin mwere-diong pohn pwehl,
rasehng pilen keteu me kin pwupwudiong nansapw.
- ⁷ Pwungen kosonned en kin pweidamwahu nan sapwellime mwehi,
oh paiamwahu oh popohl en kin poatopoaat erein maram eh kin kamakamarainih wasa.
- ⁸ Irepen sapwellime wehi pahn sang ni ehu madau lellahng ni ehu,
sang Iupreitis lellahng ni irepen sampah.
- ⁹ Tohn nan sapwtehn kan pahn kin poaridi mwowe;
sapwellime imwintihti kan pahn kin poarid-iong nanpwel.
- ¹⁰ Nanmwarki kan en Spein oh en deke kan pahn kin kisikise;
nanmwarkien Sipa oh Sepa ^a pahn kin ketikidohng mehn meirong kan.
- ¹¹ Nanmwarki koaros pahn kin ketin poaridih-sang;
wehi koaros pahn kin papah.

72:8: Sek. 9.10; Sir. 44.21. **a 72:10:** SIPA OH SEPA: Wehwehki Arepia oh Idiopia.

- 12 E kin ketin kapitala me semwehmwe kan me kin
likweriong,
oh pil irail kan me paisuwedlahr oh me
lekdekla kan.
- 13 E kin ketin kupwurkalahngan ong me luwet oh
semwehmwe kan;
e kin doarehla mouren me paisuwed kan.
- 14 E kin ketin kepitirailla sang nan arail
kehnaudek oh angkehlail kan;
e kin ketin kesempwalki ar mour.
- 15 Nanmwarkio en rosorosonte!
En kin ketiki kohl sang Arepia;
aramas en kin kapakapki ahnsou koaros;
kupwuramwahu en Koht en kin ieiang met oh
pil kohkohlahte!
- 16 Reken wahn pilawa en kin wiewiawihte nan
wehiet;
wahnsahpw en kin kipehdi dohl akan,
rek oh wohkian duwehte wahnsahpw en Lep-
anon.
Kahnimw kan en direkihla aramas ngeder,
rasehng dihpw kan me kin keirda nansapw.
- 17 Mware en kin poatopaat kohkohlahte;
oh en ndand erein ketipin eh kin dakedaker
wasa.
Wehi koaros en kin peki rehn Koht en ketin kup-
wuramwahwih irail
duwen eh ketin kupwuramwahwiher nan-
mwarkio.
- 18 Kitail kapinga KAUN-O, Koht en Israel!
Pwe ihete me kin ketin wiahda soahng kapwuri-
amwei pwukat.

19 Kitail kapinga lingan en mware kohkohlahte!
Sapwellime lingaling en kadirehla sampah pwon.

Amen! Amen!

20 Met iei imwilahn kapakap akan en Depit, nein
Sehsi.

73

Sapwellimen Koht Pwung^b (*Melkahka 73–89*)

- 1 Mehlel Koht me ketin kalahngan ong Israel,
ong irail kan me nan kapehd mwakelekel.
- 2 Kereniongehr ei koapworopwor pahn sohla;
oh ei pwoson tikitiklahr
- 3 pwehki ei peiriniong me aklapalap akan
ni ei kilang duwen me suwed akan ar kep-
wehpwe.
- 4 Soangen lokolok laud kan sohte kin lelohng irail;
re kin kehlail oh sohte kin soumwahu.
- 5 Re sohte kin diar apwal duwehte aramas teikan;
re sohte kin kedirepwki apwal en meteikan.
- 6 Re kin kapwatki aklapalap duwehte elin kapwat
nin tepin wararail
oh lemei me wia arail likou puhp;
- 7 mohngiongirail kan kin kapwilewei suwed tohr;
oh loalarail kin diren lamalam suwed.
- 8 Re kin kouruhrki meteikan oh koasokoasoa-
pene duwen mehkan me suwed;
re me aklapalap oh kin koasoakoasoa duwen
ar pahn kauwe meteikan.

b 73:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap.

- 9 Re kin lahlahwe Koht nanleng
oh kin wia kosonned kehlail ong tohn sam-
pah.
- 10 Eri, sapwellimen Koht aramas akan pil kin ian-
girailla
oh kamehlele mehkan koaros me re kin nda.
- 11 Re nda, “Koht sohte pahn mwahngih;
Wasa Lapalahpieo sohte pahn ketin diarada.”
- 12 Iei duwen met iren me suwed akan.
Re kin paiauwahu oh kekeirda ahnsou
koaros nan ar pai.
- 13 Eri dah, sohte pahn katepen ei mour
mwakelekel
oh sohte wiahda dihp?
- 14 Maing Koht, komw kin ketin kaloke ie rahn ehu
pwon;
nimenseng koaros I kin ale lokolok sang
rehmwi.
- 15 Ma I ndaier soahng pwukat,
eri, I sohte pahn mwomwehda me ngehi
emen sapwellimomwi aramas.
- 16 I song en dehdehkihla irair apwal wet,
ahpw e inenen apwal ong ie
17 I lao patohlong nan Tehnpasomwio,
I ahpw dehdehkihla dahme pahn wiawihong
aramas suwed akan.
- 18 Komwi pahn ketikiniraildiong wasa likekiris
kei
oh ketin sikeniraildi pwe re en mwomwla!
- 19 Re ahpw mwadangete mwomwla;
imwilahrail meid kamasepwehk.

- 20 Maing ei Kaun, re rasehng ouraman ehu me kin
sohrala nimenseng;
ni omwi ketin pirida, re solahr mie.
- 21 Ni ei lamalam eh suwedla
oh I pil nsensuwedla,
- 22 I pweipweila duwehla mahn emen;
I sohla patohwan wehwehkin komwi.
- 23 Eri soh, pwe I pahn patopatohte rehmwi,
oh komwi kin ketin kolokolete pehiet.
- 24 Komw kin ketin kahluwahkin ie sap-
wellimomwi kaweid,
oh ni imwihla komw pahn ketin kasamwo ie
nan sapwellimomwi ringan.
- 25 Sohte mehkot me ahi nanleng, pwe komwihte!
Dahme I pahn inangih nin sampah ma
kaidehk komwi?
- 26 Ngeniet oh paliwereiet kak luwetala,
a Koht me kehlpei;
ihete me I kin anahne kokkohlahte.
- 27 Mehlel, irail kan me kin mweisang komwi pahn
sohrala;
komwi pahn ketin kesepwekehla irail kan me
soaloalopwoat ong komwi.
- 28 A duwen ngehi, ia uwen kesempwal en ei
karanih Koht,
pwe I en diar silepei rehn KAUN-O Koht, Wasa
Lapalahpie
oh I en kalohki wiepen nin lime kan koaros!

74

Kapakap en Kapitala Wehi Pokon C

- ¹ Maing Koht, ia duwe, dahme komw ketin likid-meliekinkitalahr nin duwe met?
Komw pahn ketin engieng pahn kiht sapwellimomwi aramas akan kohkohlahte?
- ² Komw ketin tamanda sapwellimomwi aramas akan, me komw ketin piladahng komwi kawao,
me komw ketin kasaledekala sang nan mour en lidu pwehn wiahla sapwellimomwi kadaudok.
Komw ketin tamanda Nahna Saion wasa me komw ketiket ieo.
- ³ Komw ketin mahsanih wasa ohla douluhl pwukat;
atail imwintihti kan kamwomwalahr mehkoaros nan Tehnpaso.
- ⁴ Sapwellimomwi imwintihti kan kadekedekehr nan Tehnpasomwio;
re apiadah ar pilaik wasao kilel en ar powedier.
- ⁵ Likamw irail sounpal tuhke kei
me pelepelehkidi tuhke kan nair sile kan.
- ⁶ Re pwalangkipesengehr dihd kan
neirail sile kan oh amma kan.
- ⁷ Re kauwelahr Tehnpasomwio oh isikadah;
re kasaminelahr wasa sapwellimomwi kan kin kaudokiong komwi ieo.
- ⁸ Re inenen men kauweikitala douluhl;
re isikidier wasa sarawi koaros en nan sahp-wet.

- 9 Atail sansal sarawi koaros sohralahr;
 soukohp akan pil solahr mie,
 sohte emen ese iaht me mwekid wet pahn
 ididi.
- 10 Maing Koht, ia erein at imwintihti kan pahn
 kouruhr kin komwi?
 Re kak mwamwahliki mwaromwi
 kokhohlahte?
- 11 Dahme komw sohte men sewese kin kiht?
 Dahme komw ketikihwei nin limomwi kan
 mwirimwi?
- 12 Maing Koht, komwi me wiahier at nanmwarki
 sangete nin tapio;
 komw ketin kapitkitalahr ahnsou ngeder.
- 13 Sang ni sapwellimomwi roson lapalap, komw
 ketin irepeseng sehdo
 oh kasukalahr moangen kemisik kamasep-
 wehk en nan sehdo;
- 14 komw ketin tiakpesengehr moangen Lepaiadan
 d
 oh kamwengekihla paliwere mahn en nan
 sahpwtehn kan.
- 15 Komw ketin wiahda pihl akan en pwilipwilwei;
 komw kamadadahr pillap akan.
- 16 Komw ketin kapikada rahn oh pwohng;
 komw ketin koasoanehdi maram oh usu kan
 nan dewerail.
- 17 Komw ketin koasoanehdi irair kei ong sampah;
 komw ketin wiadahr ahnsou en karakar oh
 ahnsou en lemwlemwur.

74:13: Eks. 14.21. **d** **74:14:** LEPAIADAN: Mahn kamasepwehk en kawa men me kin wia kilel en pingiping oh suwed. **74:14:** Soh 41.1; Mel. 104.26; Ais. 27.1.

- 18 Maing KAUN, komw pahn ketin taman me imwintihti kan kin kouruhrkin komwi;
re me rotorot oh re kin kailongkin komwi.
- 19 Komw dehr ketin kesehla sapwellimomwi aramas luwet akan rehn arail imwintihti lemei kan;
komw dehr ketin meliehla sapwellimomwi aramas akan me mihmi nan lokolok!
- 20 Komw ketin tamanda sapwellimomwi inou me komwi ketin wiahiongkitech.
Mie kamaramas wiewiawi nan wasa rotorot akan en nan sahpwet.
- 21 Komw dehr mweidohng me toutoulahr akan en namenekla;
komw mweidohng me semwehmwe oh me paisuwedlahr akan en kapinga komwi.
- 22 Maing Koht, komwi ketida, oh doarehki pein kupwurumwi!
Komw ketin taman me aramas rotorot akan kin kouruhrkin komwi sang nimenseng lel nipwong.
- 23 Komw dehr meliehla ngilen sapwellimomwi imwintihti kan,
katairong en imwintihti kan me kin wiewiawi sohte tokedi.

75

Koht me Sounkopwung^e

- 1 Maing Koht, se patohwan kapingkalahngan ong komwi,

^e 75:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap melkahka; koul pwoat.

se patohwan kapingkalahngan ong komwi!
 Se patohwan kalohki roson lapalap en
 mwaromwi
 oh se kin patohwan lohkiseli wiewia kap-
 wuriamwei kan me komw ketin wiadahr.

² Koht ketin mahsanih, “I koasoanedier ahnsoun
 ei kopwung,
 oh I pahn wia kopwung ni me pwung.

³ Mehnda ma soahng koaros nin sampah pahn
 rerada
 oh sampah pwon pahn itihtikek,
 a I pahn katengehdi poahsoan en sampah
 pwe en teng.

⁴ I kin ndaiong aramas suwed akan re en dehr
 aklapalap oh pohnmwahso;

⁵ I kin ndaiong irail re en tokedihsang arail
 aksuwei.”

⁶ Kopwung sohte kin kohdo sang ni palimese de
 palikapi,
 de paliepeng de palieir;

⁷ Koht iei sounkopwung,
 rehn Koht ekei kin pakadeikada oh kalokolok
 a ekei kin kasaledekla.

⁸ KAUN-O kin ketiki kep ehu nin lime,
 diren wain kehlail en sapwellime engieng.
 E kin ketikihong aramas suwed akan koaros pwe
 re en nim;
 re kin nimala koaros oh wekidedi.

⁹ Ahpw I sohte pahn tokedihsang lohkiseli duwen
 Koht en Seikop
 de kokoulkihong koulén kaping.

- 10 E pahn ketin kauwehla manaman en aramas suwed akan,
e ahpw pahn ketin kakehlakahla manaman en aramas pwung kan.

76

Koht me Soun Powehdif

- 1 Mehn Suda kan kin patohwan ese Koht;
mware me wahun mehlel nan wehin Israel.
- 2 Mwoale kin mi Serusalem;
e kin ketiket pohn Nahna Saion.
- 3 Ih wasao me e ketin karihspeseng nein imwintihiti kan neirail arep kan,
nair mehnsansar kan oh kedlahs kan, pil iangahki ar tehtehn mahwen koaros.
- 4 Maing Koht, ia uwen omwi lingan!
Ia uwen lingaling, ni omwi kin ketin sapahldo sang pohn nahna kan,
wasa komw kalowedier ie sapwellimomwi imwintihiti kan.
- 5 Nair sounpei kommwad akan pehdsangehr ar tehtehn mahwen koaros
oh re memeirier met nan dewen me melahr akan;
sohte kisin katep kis mie ong ar kehlail oh koahiek kan.
- 6 Maing Koht en Seikop, ni omwi ketin kamasak kin irail omwi engieng,
oahs kan oh me dake kan pwupwudiong nanopwel oh mehla.

- 7 Ahpw, maing KAUN, aramas koaros kin lemmwiki komwi.
Sohte me kak uh mwohn silangmwi ni ahnsoun omwi engieng.
- 8 Komw kin ketin kapwilodohng kiht audepen omwi kopwung sang nanleng;
eri sampah pwon kin masepwehkada oh nenla,
- 9 ni omwi ketida pwehn kasalehda pwunglahn sapwellimomwi kopwung,
ong ni komourlahn me toutoulahr kan koaros en sampah.
- 10 En aramas lingeringer pahn kin wekidekiong ni kapingpomwi;
oh koaros me luhwehdi nan mahwen kan pahn ehupene wia kaudokiong komwi.
- 11 Kumwail patohwanohng KAUN-O, amwail Koht, dahme kumwail inoukihong;
kumwail wehi keren kan, kumwail patohwandohng amwail kisakis kan.
Koht kin ketin kupwurki wiahiong aramas koaros en lemmwiki;
- 12 e kin ketin katikala soupeidi aklapalap akan
oh kin ketin kamasakada nanmwarki kan.

77

Koaloalamwahu ni Ahnsoun Apwal Laud g

- ¹ I patohwan likweriong Koht;

- I patohwan likweriong, e ahpw ketin karonge
ie.
- ² Ni ahnsou apwal I kin patohwan kapakap ong
Kaun-o;
pwohng ehu pwon I kin kapahda pehi kat oh
kapakap,
I ahpw sohte kin diar nsenamwahu.
- ³ Ni ei kin medemedewe duwen Koht, I kin sen-
gloal;
ni ei kin medemedewe, I kin loaltikla.
- ⁴ Erein pwohng ehu pwon Koht sohte ketin mwei-
dohng I en meirla;
pwehki ei pwunod laud I sohte kak lokaia.
- ⁵ I ahpw medemedewe duwen rahn me
samwalahr ako
oh katakatamandohng ie audepen sounpar
me samwalahr oko.
- ⁶ Ngehi eri mengimengloalki erein pwohngo
oh medemedewe, oh peipeidek loalei,
- ⁷ “Kakete Kaun-o en ketin soingkitaila
kohkohahte?
Kakete en solahr pwurehng kupwurperenkin
kitail?
- ⁸ E ketin katokehdihsangkitailehr sapwellime
limpoak?
Sapwellime inowo solahr kehlail?
- ⁹ Dah? Koht ketin melielahr sapwellime kalahn-
gan?
Engieng wilianlahr kalahngan en kupwure?”
- ¹⁰ Eri, I ahpw patohwan, “Iet dahme
kauweielahr—
solahr sapwellimen Koht manaman.”

- 11 Maing KAUN, I pahn patohwan tamanda
wiepen nin limomwi lapalap akan;
I pahn tamataman soahng kapwuriamwei
kan me komw wiadahr kawao.
- 12 I pahn medemedewe duwen mehkoaros me
komw ketin wiadahr;
I pahn medemedewe duwen sapwellimomwi
wiewia manaman akan.
- 13 Maing Koht, mehkoaros me komw kin ketin wia
me sarawi.
Sohte emen Koht mie me lapalap duwehte
komwi.
- 14 Komwi Kohto me kin ketin wiahda manaman
akan;
komw kin ketin kasalehiong wehi kan sap-
wellimomwi manaman.
- 15 Sang ni sapwellimomwi manaman lapalap
komw ketin kamourala sapwellimomwi
aramas akan,
iei kadaudok en Seikop oh Sosep.
- 16 Maing Koht, ni pihl akan ar patohwan komwi,
re masepwehkada,
oh nan kepin madau rerada.
- 17 Depwek kan kamwerekhdi keteu;
nansapwe ngiringirsek sang pahnlahng,
oh lioal piripir wasa koaros nan wehwe.
- 18 Sapwellimomwi nansapwe ngiringirsek,
oh sampah marainkipeseng sapwellimomwi
lioal;
sampah itihtikek oh rerrer.
- 19 Komw ketiketseli pohn iloak en madau kan;
oh ketin kotekote pohn madau,

ahpw lipwen aluweluwomwi kan sohte sansal.

- ²⁰ Komw ketin kahluwa sapwellimomwi aramas akan rasehng silepen sihpw men pahn kaweid oh epwelpen Moses oh Aaron.

78

Koht oh Sapwellime Aramas akan h

- ¹ Nei aramas akan, kumwail rong ei padahk, oh rong mwahu dahme I pahn nda.
- ² I pahn koasoihda karasaras kaselel kei oh kawehwehda soahng rir kei en ahnsou samwalahr ako,
- ³ soangen ire kei me kitail rongehr oh eseier, soahng kei me atail pahpa ako koasoiailingki-tailehr.
- ⁴ Kitail sohte pahn ekihsang neitail seri kan; kitail pahn kawehwehiong dih en mwuhr duwen manaman en KAUN-O oh wiepen nin lime lapalap akan oh soahng kapwuriamwei kan me e ketin wiadahr.
- ⁵ E ketikihong sapwellime aramas en Israel kosonned akan oh kosonned kei ong kadaudok en Seikop. E ketin kaweidki atail pahpa kahlap oko re en padahkihong nair seri kan sapwellime kosonned akan,
- ⁶ pwe dih en mwuhr en wehwehki oh uhd padahkihong nair seri kan.

h 78:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap koul. 78:2: Mad. 13.35.

- 7 Ih duwen met ar pahn pil likihala Koht
 oh sohte manokehla dahme e ketin wiahda
 ahpw re pahn kin kapwaiada sapwellime
 kosonned akan ahnsou koaros.
- 8 Re sohte pahn duwehte ar pahpa kahlap ako
 me kahngohdi oh sapeik,
 me ar likih Koht sohte mwahn kehlail
 oh re sohte kin loalopwoatohng.
- 9 Mehn Epraim kan me weuwa nair kesik ketieu
 oh arep kan,
 re tangdoau ni rahn en mahweno.
- 10 Re sohte kapwaiada ar inou ong Koht;
 re sohte men kapwaiada sapwellime
 kosonned akan.
- 11 Re manokehla dahme e ketin wiadahro,
 manaman ko me e ketin wiahda mwohn
 masarail ko.
- 12 Nindokon ar pahpa kahlap ako uduhdiah, Koht
 ketin wiahda manaman kei
 nan wasa patapat en Soan, nan wehin Isip.
- 13 E ketin pwalangpeseng sehdo ni pali riau oh
 kahluwairail nan ngalalang;
 oh ketin kawuhdi pali riau en sehdo rasehng
 dihd riau.
- 14 Ni rahn e ketin kahluwa irail pahn mwetehn
 depwek ehu
 oh pwohng ehu pwon sang ni marain en
 kisiniei.
- 15 E ketin pwalangpeseng paip nan sapwtehn
 oh ketikihong irail pihl sang loale.
- 16 E kupwurehda pihl en kusieisang nan paipo

78:12: Eks. 7.8–12.32. **78:12:** Kupw. 16.1–19.22. **78:13:**
 Eks. 14.21-22. **78:14:** Eks. 13.21-22. **78:15:** Eks. 17.1-7;
 Nemp. 20.2-13.

oh ketin kakusei pihl rasehng pillap pwoat.

17 Ahpw re usehlahte ar wiewia dihpihong Koht,
oh kahngohdiong Wasa Lapalahpie nan
sapwtehno.

18 Re kasongosonge Koht ni ar nsenki
pekipeki kisin tungoal me re anahne.

19 Re aklapalap patohwan ong Koht, ketihtihki,
“Pala Koht kak kaunopada atail tungoal nan
sapwtehnet?”

20 Mehlel me e ketin poakih paipo,
pihl ahpw kusieisang loale;
ahpw ia duwe, e kak ketin katungoalehkin kitail
pilawa
oh ketikihong sapwellime kan uduk pwe re en
tungoale?”

21 Koht eri ketin engiengda ni eh ketin karonge-
hda;
e ahpw ketin kauwohng kisiniei sapwellime
aramas ako,
oh sapwellime engieng ahpw laudla,

22 pwehki ar sohte likih
oh sohte kamehlele me e pahn ketin komouri-
railla.

23 E ahpw ketin mahsendalahng pahnlahng
oh ketin ruwese pwe wenihmwun lahng kan
en ritida;

24 e ahpw ketin kamwrehdi wahn pilawa sang
nanleng,
ni e ketin kadaridi mana pwe re en tungoale.

- 25 Irail eri tungoale kisin tungoal en tohnlang kan,
oh Koht ketikihong irail uwen me re anahne.
- 26 E pil ketin mweidala pwe angin palimese en
ipirseli wasa,
oh sapwellime manaman en kamwekidada
angin palieir;
- 27 e ahpw ketin kadaridiong sapwellime aramas
akan pelin menpihr ehu,
me tohtohsang piken ni oahroar kan;
- 28 re ahpw pwupwudiong nan werengen impwal
ko
oh kapilpene wasa re koukousoan ie.
- 29 Aramas ako eri tungoale oh medkihla;
Koht ketikihong irail dahme irail anahne.
- 30 Ahpw ni ar saikinte itarki dahme re anahne
oh nindokon ar tungutungoal,
- 31 Koht ketin engiengda pahrail
oh kemehla nair ohl kehlail ko,
me pwulopwul kaselel ko en Israel.
- 32 Mehnda ma e ketin wiahda mepwukat,
ahpw aramas akan uselahte wiewia dihp;
mehnda ma re uduhdiahl sapwellime manaman
akan,
ahpw re sohte mwahn kin likih.
- 33 Ih eri ketin kasohrehla ar mour rasehng esingek
ehu
oh mwadang lupukala ar mour kan ni
paisuwed.
- 34 Ni eh ketin kemehla ekei irail,
luhwe ko kin sohpeiong;
re koluhla oh ngidingidki ar kapakapohng.
- 35 Re kin tamanda me Koht iei soundoareparail,

- duwen Wasa Lapalap eh kin ketin sewese irail.
- 36 Ahpw ar koasoi kan koaros kin likamw;
sohte mehkot me re kin nda kin mehlel.
- 37 Re sohte kin loalopwoatohng;
re sohte kin loalopwoatohng ar inou ong ih.
- 38 Ahpw Koht me inenen kalahngan ong sapwellime aramas akan.
E ketin mahkikihong irail diparail kan
oh sohte ketin kamwomwiraila.
Pak tohto e ketin koledi sapwellime engieng
oh pein katokehdi engieng en nan kupwure.
- 39 E ketin tamataman me irail ahneki luwet en aramas,
rasehng kisinieng me kin ipidohte oh sohrala.
- 40 Ia uwen tohtohn ar kin kahngohdiong nan sapwtehn;
ia uwen tohtohn ar kansensuwedihada!
- 41 Re pwurupwurehngete kasongosonge Koht
oh katoutouwihala nan kupwuren Koht Sarawien Israel.
- 42 Re manokehla sapwellime manaman lapalap
oh rahn me e ketin kapitiraila sang ar imwintihiti kan
- 43 oh ketin wiahda sapwellime wiewia kan oh manaman lapalap akan
nan wasa patapat en Soan nan wehin Isip.
- 44 E ketin wekidohng ni nta pillap akan,
mehn Isip kan ahpw sohla kak nimpil.
- 45 E ketin karpeseng loahng pwehn kaloke irail,
oh kairu pwehn kauwehla sapwarail.

- 46 E ketin kamwarakpeseng loukust pwehn kangala wahnsapwarail kan
oh kamwomwala poadokapw en sapwarail kan.
- 47 E ketin kemehkihla keteu aihs takai i arail mwetin wain kan
oh arail tuhke en pik kan.
- 48 E ketin kemehkihla nair kou kan melimel en keteu aihs takai
oh nair pelinmen teikan lioal.
- 49 E kupwurehda paisuwed laud en lelohng irail ni e ketin kauwohng irail engieng mwuledek, me rasehng meninkeder en mehla.
- 50 E sohte ketin katokehdi sapwellime engieng de komourirailla,
ahpw e ketin kemehkinirailla soumwahu lusulus.
- 51 E ketin kemehla pwutak mesenih en peneinei koaros en Isip.
- 52 E ahpw ketin kahluwa sapwellime ko rasehng silepen sihpw men
oh ketin kaukauweid irail nan sapwtehno.
- 53 E ketin kahluwa irail ni meleilei oh onepek, oh re sohte kin masak mehkot;
a arail imwintihti ko e ketin kakihrala nansed.
- 54 E ahpw ketikidohng irail nan sapweiso sahpw sarawio,
pohn nahna me pein ih ketin kalowehdi.

78:46: Eks. 10.12-15. **i** **78:47:** KETEU AIHS TAKAI: Tehk nan kawehwehpen lepin mahsen kan. **78:47:** Eks. 9.22-25. **78:51:** Eks. 12.29. **78:52:** Eks. 13.17-22. **78:53:** Eks. 14.26-28. **78:54:** Eks. 15.17; Sos. 3.14-17.

- 55 E ketin kausasang tohn sahpwo nindokon sapwellime ko ar mwekimwekid kohla;
e ketin nehkpeseng sapwarailo ong kadaudok en Israel ko
oh imwarail kan e ketikihong sapwellime aramas akan.
- 56 Re ahpw kahngohdiong Koht Wasa Lapalap,
oh kasongosonge.
Re sohte kapwaiada sapwellime kosonned akan,
57 ahpw re kahngohdiong oh soaloalopwoat duwehte ar pahpa kahlap ako,
re rasehngala arep me pireklahr.
- 58 Re kahngiangihkidahr ar wasahn kaudok en aramas rotorot kan,
iangahki neirail dikedik en eni kan.
- 59 Koht ketin engiengda ni eh mahsanihada soahng wet,
iei me e ketin soingkihla douluhl sapwellime aramas akan.
- 60 E ketiketla sang nan mwoale nan Sailo, j wasa e ketiket ie rehtail mahso.
- 61 E ketin mweidala pwe Kohpwahn Inowo en lohndiong pahn atail imwintihti kan,
kohpwao me wia kilel en sapwellime manaman oh lingan.
- 62 E ketin engiengda pahn sapwellime aramas ako oh ketin mweidala pwe re en kamakamala pahn arail imwintihti ko.

78:55: Sos. 11.16-23. **78:56:** S.K 2.11-15. **j 78:60:** SAILO: En mehn Israel kan ar wasahn kaudok me keieu kesempwal mwohn mwehin Nanmwarki Depit. **78:60:** Sos. 18.1; Ser. 7.12-14; 26.6.
78:61: 1 Sam. 4.4-22.

- 63 Mwahnakapw akan kin mehla nan mahwen,
eri peinakapw akan sohte kin diar me re en
pwoudiki.
- 64 Samworo kan kin mehkihla mehla eikek,
oh ar liohdi kan sohte mweimweiong re en
mwahieikin irail.
- 65 Ni imwilah, Kaun-o ahpw ketida duwehte e
ketin ohpala wasa;
e duwehte ohl kommwad emen me ket pahn
litopw en wain.
- 66 E ketin katangapeseng sapwellime imwintihti
kan
re ahpw sarohdi oh namenekla kowahlap.
- 67 Ahpw e ketin soikala kadaudok en Sosep kan;
e sohte ketin pilada kadaudok en Epraim.
- 68 Pwe kadaudok en Suda me e ketin pilada
oh Nahna Saion me e kin ketin poakohng
mehlel.
- 69 Wasao me e ketin kauwada ie Tehnpese
duwehte mwoale me mi nanleng;
e ketin katengehdi duwehte sampah
pwehn tengeteng kohkohlahte.
- 70 E ketin pilada sapwellime ladu Depit;
e ketikhsang nan sapwen sihpw kan,
71 wasa me Depit kin apwahpwalih ie nah
pelin sihpw,
oh ketin kasapwiladahng en wiahla nan-
mwarvien Israel,
pwehn wiahla silepen sapwellimen Koht ara-
mas akan.

72 Depit eri patohwan apwahpwalih irail ni
keneinei mehlel
oh kin kakaun irail ni koahiek unsek.

79

Kapakap en Kapitala Wehi Pokon k

- 1 Maing Koht, aramas rotorot akan pedolongehr
nin limomwi sahppo.
Re kasaminelahr Tehnpasomwi Sarawio
oh kauwelahr mehkoaros nan Serusalem.
- 2 Re pwilikihdi paliweren sapwellimomwi ara-
mas akan pwehn wiahla kenen menpihr en
pahnlahng kan,
oh paliweren sapellimomwi ladu kan pwe
mahn lawalo kan en kin kangkang.
- 3 Re kakeredier ntahn sapwellimomwi aramas
akan duwehte pihl
me pwilipwiliwei duwehte pihl wasa koaros
nan Serusalem;
eri sohte emen luhwehdi pwehn sarepedi me
melahr akan.
- 4 Wehi kan me kapilkitpene kin kepweikengih
kiht;
re kin kouruhrkin kiht oh kapailokei kiht.
- 5 Maing KAUN, komw pahn ketin engieng paht
kohkohlahte?
Omwi engieng pahn lullulte rasehng kisiniei?
- 6 Komw ketin kauwohng sapwellimomwi engieng
wehi kan me sohte kin kaudokiong komwi,
ong irail me sohte kin kapakap ong komwi.

k 79:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap melkahka. 79:1:
2 Nan. 25.8-10; 2 Kron 36.17-19; Ser. 52.12-14.

- 7 Pwehki ar kemelahr sapwellimomwi aramas
 akan
 oh kauwelahr sapwellimomwi wehi.
- 8 Komw dehr ketin kalokehkin kiht dipen at pahpa
 kahlap ako.
 Komw kupwurei kiht met;
 at koapwöropwor koaros sosohralahr.
- 9 Maing Koht, komw ketin sewesei kiht oh doareik-
 itala;
 komw ketin kapitkitala oh mahkikihong kiht
 dipat akan
 pwehn wia kawahupen mwaromwi.
- 10 Dahme wehi kan kin idengki reht,
 “Ia amwail Kohto?”
 Komw mweidohng kiht se en kilang duwen omwi
 pahn ketin kaloke wehi kan
 pwehki ar kakerehdi ntahn sapwellimomwi
 ladu kan.
- 11 Komw ketin karonge sengloal en me sensel kan,
 oh sang ni omwi manaman lapalap
 komw ketin kasaledekala irail kan me
 pakadeikadahr re en kamakamala.
- 12 Maing ei Kaun, komw ketin dupungki ong wehi
 teikan pak isipak
 lokaia suwed koaros me re patohwanohng
 komwi.
- 13 Eri, kiht sapwellimomwi kan, sihpw en sap-
 wellimomwi pelin sihpw,
 pahn kapingkalahngan ong komwi
 kohkohlahte
 oh kin kapinga komwi ahnsou kohkohdo kan
 koaros.

80

Kapakap en Pekipek en Onohnda Sapahl en Wehio^l

¹ Maing, Silepen Israel, komw ketin karongi kiht;
komw ketin karongi kiht, komwi
sounkaweid en sapwellimomwi pelin
sihpw.

Komwi me ket nan mwoalomwi pohn kerup kan,
² komw ketin kasalehda pein komwi ong
kadaudok en Epraim, Pensamin oh Man-
ase.

Komw ketin kasaledohng kiht sapwellimomwi ro-
son;
komw ketido oh komourkitala!

³ Maing Koht, komw ketin kasapahlkitodohng
rehmwi!
Komw ketin kasaledohng kiht sap-
wellimomwi kalahngan, se ahpw pahn
mourkihla!

⁴ Maing KAUN, Koht Wasa Lapalap, ia erein
omwi pahn engiengki kapakap en
sapwellimomwi aramas akan?

⁵ Komw ketikihong kiht pahtou pwe se en kin
tungoale,
oh ketin kanampilehkin kiht pilen masat
akan.

⁶ Komw ketin mweidohngehr wehi teikan re en
mahmahwenkipene sahpwet,
oh pil mweidohng at imwintihti kan re en
kepweikengih kiht.

^l **80::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap melkahka; mehn
kadehde ehu. **80:1:** Eks. 25.22.

- 7 Maing Koht Wasa Lapalap, komw ketin kas-
apahlkitodohng rehmwi!
Komw ketin kasaledohng kiht sap-
wellimomwi kalahngan, se ahpw pahn
mourkihla!
- 8 Komw ketikidohsangehr Isip tuhkehrn wain
pwoat;
komw ketin koakoahsang tohn wehi teikan
oh ketin padokedi tuhkeo nan sapwarail.
- 9 Komwi ketin kamwakelehda wasa kis pwe en
kak keirda ie;
e ahpw kalohdi oh parpeseng wasa koaros
nan sahpwo.
- 10 Nahna kan mihla pahn mweteh,
oh rah kan koaduhpwaldi sidar ile kan.
- 11 Re keirda lellahng nan Sehđ Mediderenien,
oh pil lel ni Pillap Iupreitis.
- 12 Dahme komw ketin kauwekilahr kehl me
kapilpeneo?
Met aramas koaros me kin keid limwah kak
pirapahsang wah kan;
- 13 pwihken wel kan tiakdier,
oh mahn lawalo koaros kin wie kangkang.
- 14 Maing Koht Wasa Lapalap, komw ketin sohpei-
dohng kiht!
Komw mahsendohng kiht sang nanleng;
komw ketido oh ketin doarehla
sapwellimomwi aramas akan!
- 15 Komw ketido oh doarehla tuhkehrn wain wet me
pein komwi ketin padokedi,
tuhkehrn wain pwulopwul pwoatet me komw
ketin kairada pwehn kehlail!

- 16 At imwintihti kan pelehdiér oh isikalahr;
komw ketin angiangih irail oh kamwom-
wirailla!
- 17 Komw ketin apwalih oh sinsile aramas akan me
komw ketin piladahr,
wehio me komw ketin kakehladahr.
- 18 Se sohte pahn pwurehng sohpeisang komwi;
komw ketin kakehleikitada, se ahpw pahn kin
kapikapinga komwi.
- 19 Maing KAUN, Koht Wasa Lapalap, komw ketin
kasapahlkitodohng pahn kupwuromwi!
Komw ketin kasaledohng kiht sap-
wellimomwi kalahngan, se ahpw pahn
mourkihla!

81

Koulen Kamadipw m

- 1 Kumwail ngisingiski amwail peren ong Koht
atail soundoar;
kumwail koul kapikapinga Koht en Seikop!
- 2 Kumwail tiakada melkahka oh kesengki damp-
wurin kan;
kumwail kesengki ngilen keseng kaperen ni
noumwail arp oh lair kan.
- 3 Kumwail peuk koronihda ni kasarawien ka-
madipw,
ni ahsoun pwulodohn maram oh ni ahsou
me e kin mat.
- 4 Met kosonned en wehin Israel,
koasoandi ehu sang Koht en Seikop.
- 5 E ketikihong mehn Israel ko

ni eh ketin mahweniong mehn Isip.

I rongorong ngihl sohte dehde ieu me mamah-
sanih,

⁶ “I kihsangehr pohn pwopwomwail kan
amwail wisik toutou kan;
ngehi me mweidohng kumwail en kihsang
pohmwail kasukasuk en takai weitahta
kan.

⁷ Ni amwail kin mihla nan apwal laud, kumwail
kin likwerih ie, oh I kin doareikumwailla.
I kin sapeng kumwail sang nan ei wasahn ruk
nan melimel.
I kasongosongi kumwail ni pwarer en
Meripa.

⁸ Nei aramas akan, kumwail rong ei kehkehliket;
Israel, ia uwen ei men ke en rong ie!

⁹ Ke sohte mwahn pahn kaudokiong emen koht
tohrohr.

¹⁰ Ngehi me KAUN-O, omw Koht,
me waiukodo sang nan Isip.

Sarapeseng, I ahpw pahn katungoaleiuk.

¹¹ “Ahpw nei aramas akan sohte kin men rong ie;
Israel sohte kin peikiong ie.

¹² Eri, I mweidohng irail en keptakai weweidwei
nan elen nsenarail
oh wiewia dahme re mwahuki.

¹³ Ia uwen ei men nei aramas akan en kin rong ie;
oh ia uwen ei men re en kin peikiong ie!

¹⁴ I pahn mwadang kalowehdi ar imwintihti kan
oh powehdi koaros me kin pelian irail.

- 15 Irail kan me kin kailongkin ie pahn masakiehla
oh poaridi mwohi;
arail kalokolok pahn kohkohlahte.
- 16 Ahpw I pahn katungoalehkin kumwail pilawa
me keieu kaselel
oh kamedkinkumwailla suke en loangalap.”

82

Koht Kaun Lapalahpie n

- 1 Koht kin ketin kaunda wie kupwur akan nan-
leng;
ni wie kupwur en koht akan e kin ketin koa-
soanehdi kupwure:
- 2 “Kumwail uhdahn pahn katokehdi amwail kop-
wung sapwung kan;
kumwail solahr pahn uhpalihki aramas
suwed akan!
- 3 Kumwail doare pwuhng en me semwehmwe oh
sepwoupwou kan;
kumwail lamalam pahrek ong me paisuwed-
lahr oh me luwet akan.
- 4 Kumwail kapitirailsang pahn manaman en ara-
mas mwersuwed kan.
- 5 “Ia uwen amwail sohte wehwehki! Ia uwen
amwail loalopwon!
Kumwail sapwungalahr mehlel,
iei me pwuhng sohrkisangehr sampah wet.
- 6 I ahpw nda; ‘Kumwail koht ekei,
kumwail koaros sapwellimen Wasa Lapalah-
pie.’

- 7 Ahpw kumwail pahn mehla duwehte aramas akan;
amwail mour pahn pil sohrasang rasehng
sapwellimen nanmwarki pwutak.”
- 8 Maing Koht, komw ketido kaunda sampah;
wehi koaros nin sampah iei sapwellimomwi.

83

Kapakap en Kalowehdi Imwintihti en mehn Israel kan O

- ¹ Maing Koht, komw dehr ketin nennenewei;
komw dehr ketin sopeimwekid de kupwur
meleilei!
- ² Komw ketin mahsanih! Sapwellimomwi imwintihti kan moromoradahr,
oh irail kan me kin kailongkin komwi ar uhwong komwi.
- ³ Re koasoakoasone widing rir suwed kei ong sapwellimomwi aramas akan;
re koasoakoasone kaupen irail kan me komw kin ketin sinsile.
- ⁴ Re kin nda, “Nna, kumwail kohdo, kitail en kamwomwala arail wehi,
pwe Israel en manukunukla kohkohlahte.”
- ⁵ Re pwungkipenehr ar koasoandi kan
oh ehukipenehr ar pahn uhwong komwi:
- ⁶ iei irail mehn Edom oh mehn Ismael kan;
mehn Mohap oh mehn Akar kan;
- ⁷ mehn Kepal, mehn Ammon oh mehn Amalek,
mehn Pilisdia oh Dair.

O 83:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap melkahka; koul pwoat.

- 8 Asiria pil iangiraillah
 wehi kehlail me kin sewese mehn Ammon oh
 mehn Mohap,
 irail kadaudok en Lohd.
- 9 Komw ketin wiahiong irail soahngohte me
 komw wiahiong men Midian ko,
 oh ong Sisera oh Sapin ni Pillap Kison.
- 10 Komw ketin kaloweiraldier ni Endor,
 oh paliwararail ko matala pohn pwehl.
- 11 Komw ketin wiahiong arail sounkaweid kan
 soahngohte me komw ketin wiahiong Orep
 oh Seep;
 komw ketin kalowehti arail kaun akan
 koaros duwehte me komw ketin wiahiong
 Sepa oh Salmuna,
- 12 me kahski, “Kitail pahn sapwenikihla
 sahpw me uhdahn nin limen Koht.”
- 13 Maing Koht, komw ketin kamwarakirailpeseng
 rasehng pwelpar,
 rasehng diper en tuhke me kisinieng kin ipir-
 peseng.
- 14 Rasehng kisiniei me kin kamwasikahla tuhke en
 nanwel kan,
 rasehng mpwul en kisiniei me kin kalulada
 dohl akan,
- 15 Komw ketin pwakihkinirailpeseng engin sap-
 wellimomwi melimel
 oh ketin kamasak kin irail engin
 sapwellimomwi kisinieng kehlail kan.
- 16 Maing KAUN, komw ketin kanamenekirailla,

oh kupwure pwe re en pohnese
sapwellimomwi manaman.

17 Re en lohdi oh masepwehkala kokkohlahte;
oh re en sohrala nan paisuwed douluhl.

18 Re en esehla me komwihte me KAUN,
kaun lapalap en mehkoaros nin sampah.

84

Ngoangki Mi nan Tehnpas en Koht P

1 Maing KAUN, Wasa Lapalap, ia uwen ei
poakohng Tehnpasomwi Sarawio!

2 Ia uwen ei anahne mi wasao!

I ngoangkilahr iang mi nan kelen Tehnpas en
KAUN-O.

Paliwereiet oh ngeni unsek kin kokoulki ei peren
ong Koht ieias.

3 Menpihr kan wiadahr pasahr loale,
re pil diaradahr dewehr wasao;

re ahpw kin neineitik limwahn sapwellimomwi
pei sarawi kan,

Maing KAUN, Wasa Lapalap, ei nanmwarki,
oh ei Koht.

4 Meid pai irail kan me kin kousoan nan Tehnpa-
somwi Sarawio,

kokouliiong oh kapikapinga komwi ahnsou
koaros.

5 Meid pai irail kan me kin ale kehlparail sang
rehmwi,

oh kin ngoangki iang seiloakowohng pohn
Nahna Saion.

6 Ni ar kin keid nan wahu madekeng en Paka,

P 84:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Peneinei en Kora ar
melkahka.

- e kin wiahla utuhnpihl;
 keteu en menseng ahpw kin kadirekihla pihl
 wasao.
- 7 Ni ar kin kohkohwei, re kin kekehlailla;
 re ahpw pahn udiahl Koht en koht akan nan
 Saion.
- 8 Maing KAUN, Koht Wasa Lapalap, komw ketin
 karonge ei kapakapet;
 komwi Koht en Seikop, komw ketin karonge
 ie!
- 9 Maing Koht, komw ketin kupwuramwahwih at
 nanmwarki,
 nanmwarkio me pein komwi ketin pilada.
- 10 Pwe rahnteieu nan Tehnpasomwi Sarawio
 mwahusang rahn kid wasa teikan;
 ei kin mihmi ni wenihmwten tehnpas en ei Koht
 mwahusang kousoan nan imwen aramas
 suwed akan.
- 11 KAUN-O iei ih me silepatail oh atail nanmwarki
 lingan,
 me kin kupwuramwahwihkin kitail kalahn-
 gan oh wahu.
- E sohte kin ketin soikala mehkot mwahu
 sang irail me kin kapwaiada me pwung.
- 12 Maing KAUN, Wasa Lapalap, meid pai irail kan
 me kin likih komwi!

85

Kapakap en Kamwahupen Wehi Pokon q

q 85:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar melkahka.

- 1 Maing KAUN, komw ketin kupwurkalahnganongehr sapwellimomwi wehiet;
komwi me ketin pwurehng kakepwepwehla Israel.
- 2 Komw ketin mahkikihongehr dipen sapwellimomwi aramas akan
oh ketin mahkohng arail sapwung kan koaros.
- 3 Komw ketin katokihedi sapwellimomwi kupwur toutou
oh ketin wekideweisang irail sapwellimomwi engieng.
- 4 Maing Koht at sounkomour, komw ketin kasapahlkitodohng rehmwi,
oh ketin katokihedi sapwellimomwi kupwur toutou ong kiht!
- 5 Ia duwe, komw pahn ketin engieng paht kohkohlahte?
Omwi engiengen sohte pahn tokedi?
- 6 Komw ketin pwurehng kakehlaikitada,
eri kiht, sapwellimomwi aramas akan, pahn kapikapinga komwi.
- 7 Maing KAUN, komw ketin kasaledohng kiht sapwellimomwi limpoak poatopaat,
oh ketikihong kiht sapwellimomwi sawas en komour.
- 8 I kin patohwan rongorong dahme KAUN-O Koht kin ketin mamahsanih;
e ketin inoukihong kitail popohl, ong pein sapwellime aramas akan,
ma kitail sohte pahn pwurehng atail wiewiahn pweipwei kan.

- ⁹ Mehlel, e pahn kamourala me kin wauneki kan,
oh sapwellime lingan en komour pahn ketiket
nan sapwatail.
- ¹⁰ Limpoak oh loalopwoat ahpw pahn wiakihteieu
kohdo;
pwung oh popohl ahpw pahn tuhpene.
- ¹¹ Atail loalopwoat ahpw pahn wosada sang nan
sampah,
oh pwungen Koht ahpw pahn iroirdihdo sang
nanleng.
- ¹² KAUN-O pahn ketin kakepwepwehkitaila,
oh wahnsapwatail kan pahn kaparaparala.
- ¹³ Pwung ahpw pahn kin tieng mwohn KAUN-O
pwe en kaunopada sapwellime ahl.

86

Kapakap en Peki Sawas^r

- ¹ Maing KAUN, komw ketin karonge ie oh sapeng
ie,
pwe I me luwet oh sohte sawasepei.
- ² Komw ketin doareiehla sang mehla, pwe I kin
loalopwoat ong komwi;
komw ketin doareiehla, pwe ngehi
sapwellimomwi ladu men oh I kin likih
komwi.
- ³ Komwi me ei Koht, eri komw ketin
kupwurkalahngan ong ie;
I kin wie kapakapohng komwi sang
nimenseng lel nipwong.

^r 86:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit kapapak.

- 4 Maing ei Kaun, komw ketin kansenamwahwi-
hala sapwellimomwi ladu menet,
pwehki ei kin patohwandahng komwi ei ka-
pakap akan.
- 5 Komwi me kupwur mwahu oh diren mahk ong
kiht,
diren limpoak poatopoaat ong koaros me kin
patohwan kapakapohng komwi.
- 6 Maing KAUN, komw ketin karonge ei kapakap;
komw ketin karonge ei likwer en pek sawas.
- 7 I patohwan likweriong komwi ni ahsou apwal,
pwehki omwi kin ketin sapeng ei kapakap
akan.
- 8 Maing ei Kaun, sohte emen koht mie duwehte
komwi,
sohte emen me wiadahr dahme komw ketin
wiadahr.
- 9 Wehi kan koaros me komw ketin wiahda
pahn patohdo oh poaridi mwohn silangmwi;
re pahn kapikapinga sapwellimomwi roson
lapalap.
- 10 Komwi me manaman oh kin ketin wiahda
soahng kapwuriamwei kan;
komwihte me Koht.
- 11 Maing KAUN, komw ketin padahkihong ie aude-
pen kupwuromwien,
I ahpw pahn kin loalopwoat peikiong komwi;
komw ketin padahkihong ie pwe I en kin
papah komwi ni kapehdi unsek.

- 12 Maing ei Kaun oh ei Koht, I pahn patohwan
kapinga komwi sang nan kapehdiet;
I pahn kin kalohki sapwellimomwi roson la-
lapalap kohkohahte.
- 13 Ia uwen lapalap en sapwellimomwi limpoak
poatopaat ong ie!
Komwi me ketin kapitiehla sang nan sousou.
- 14 Maing Koht, aramas aklapalap suwed kei uh-
wong ie;
pwihn en aramas suwed ehu songosong en
kemeiehla—
aramas me sohte kin waunekin komwi.
- 15 Ahpw komwi, Maing ei Kaun, komwi me kalah-
ngan oh komwi Koht limpoak emen,
komw kin kanengamah, kadek oh loalopwoat
ahnsou koaros.
- 16 Komw ketin sohpeidohng ie oh kupwurkalahn-
gan ong ie;
komw ketin kakehleiehda oh komouriehla,
pwehki ei kin papah komwi duwehte ei
nohno eh kin papah komwi.
- 17 Maing KAUN, komw ketin kasalehiong ie kilel
en omwi kupwur mwahu;
irail kan me kin kailongkin ie pahn
namenekla
ni ar pahn kilang duwen omwi ketin kanse-
namwahwihiehla oh ketin seweseiehda.

87

Kapingpen Serusalem S

S 87:: TITLE NI MAHSEN EN IPPRU: En peneinei en Kora ar melkahka; koul pwoat.

- 1 KAUN-O ketin kauwada sapwellime kahnimw
pohn dohl sarawio; t
2 e kin ketin loalloale kahnimw Serusalem
laudsang wasa teikan nan Israel.
- 3 Rong mahs, kowe, kahnimw en Koht,
irair kapwuriamwei kan me e pahn mah-
sanih duwen kowe:
- 4 “Ni ei pahn pahngada wehi kan me kin peikiong
ie
I pahn iangahkihong Isip oh Pabilonia.
I pahn pil mahsanih tohn Pilisdia, Dair oh Idiopia,
pwe irail pil kisehn Serusalem.”
- 5 A duwen Saion aramas koaros pahn ketihtihki
me wehi koaros tepisang reh
oh pein Wasa Lapalap pahn ketin kakehlahda
Saion.
- 6 KAUN-O pahn ketin ntingihedi nan doaropwe
eden aramas koaros
oh ketin wiahkihla irail koaros pwilidak en
Serusalem.
- 7 Re kahlek oh kokoulki,
“Atil paiamwahu kan koaros kin tepisang
Saion.”

88

Likwerin Peki Sawas u

- 1 Maing KAUN ei Koht, ei sounkomour, I kin liki-
likwer sang nimenseng lel nipwong,
oh nipwong I kin patohdo mwohmwi.

t 87:1: DOHL SARAWI: Tehk 2.6. u 88:: TITLE NI MAHSEN
EN IPRU: En peneinei en Kora ar melkahka; koul pwoat. melkahka
pwoat sang Eman mehn Esra.

- 2 Komw ketin karonge ei kapakap;
komw ketin karonge ei likwer en pek sawas!
- 3 Apwal ngeder lelohngieier
I kereniongehr mehla.
- 4 I rasehngehr aramas teikan koaros me nektehn
mehla;
ei kehl koaros sohrasangieier.
- 5 I lekdeklahr rehn me melahr akan;
I rasehngehr me kamakamalahr akan me
wonohnehr nan arail sousou,
irail kan me komw ketin melielahr douluhl,
me solahr kak ale sawasaparail sang rehmwi.
- 6 Komw ketin sikeniedilahng nan kepin ei sousou,
nan pwoahr ehu me loal oh rotorot douluhl.
- 7 Omwi engieng pahi me inenen toutou,
oh I milahr pahn iloak en engieng wet.
- 8 Komwi me ketin kadohwan sang ie
kompoakepahi kan;
komw ketin wiahkiniehla mehkot saut
mwohn masarail kan.
I seldier oh solahr kak pitla;
- 9 pwoaren mesei kat luwetkilahr ei lokolok.
Maing KAUN, I patohwan likilikweriong komwi
rahn koaros
oh kin kapahda pehi kat nan ei kapakap.
- 10 Ia duwe, komw kin ketin wiahda manaman ong
me melahr akan?
Re kak mourda oh kapikapinga komwi?
- 11 Mie me kin koasoia duwen sapwellimomwi
limpoak poatopaat nan sousou

- de sapwellimomwi loalopwoat nan wasahn
 kamwomwomwala kan?
- 12 Ia duwe, sapwellimomwi manaman akan kin
 sansal nan wasa rotoroto
 de sapwellimomwi kalahngan nan sapwen
 me manukunuklahr akan?
- 13 Maing KAUN, I patohwan likweriong komwi
 pwe komwi en ketin sewese ie;
 nimenseng koaros I kin patohwan
 kapakapohng komwi.
- 14 Maing KAUN, dahme komw ketin
 soingkiniehla?
 Dahme komw ketin sohpeikihwei sang ie?
- 15 Sang ni ei tikitik, I kin alehdi lokolok laud oh kin
 kerenieng mehkihla;
 I patohwan weikengkilahr toutou en sap-
 wellimomwi kalokolok kan.
- 16 Sapwellimomwi engieng mwuledek
 kauweielahr;
 sapwellimomwi kalokolok kan nektehn ke-
 meiehla.
- 17 Erein rahn ehu pwon re kin kapikapil ie rasehng
 ahden lapake;
 re kin kapiliepene sang wasa koaros.
- 18 Komw pil ketin kadohwanewei sang ie kom-
 poakepahi mehleh kan,
 eri rotorotte me kin ieiang ie.

89

Melkahka ni Ahnsou Apwal en Wehi^v

^v 89:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Edan mehn Esra eh koul.

89:: 1 Nan. 4.31.

- 1 Maing KAUN, I pahn kin koulki sapwellimomwi limpoak poatopaat;
I pahn kalohki sapwellimomwi loalopwoat kohkohlahte.
- 2 I patohwan ese me sapwellimomwi limpoak pahn kin poatopaatete,
oh sapwellimomwi loalopwoat kin duwe-duwehte sohte wekila, rasehng pahnlahng.
- 3 Komw ketin mahsanih, “I wiadahr inou ehu ong emen me I piladahr;
I inoukihong ei ladu Depit,
- 4 ‘Emen sang kadaudokomw kan pahn kin nanmwarki ahnsou koaros;
I pahn kin kolokol teng omw wehi kohkohlahte.’ ”
- 5 Maing KAUN, tohn nanleng kan kin koulkihong komwi soahng kapwuriamwei kan me komw kin ketin wiahda;
re kin koul kapikapinga sapwellimomwi loalopwoat.
- 6 Maing KAUN, sohte emen nanleng me rasehng komwi;
sohte tohn nanleng men me pahrekiong komwi.
- 7 Irail me sarawi kan kin masak komwi;
irail koaros kin lemmwikin komwi.
- 8 Maing KAUN, Koht Wasa Lapalap, sohte me kin ahneki manaman lapalap duwehte komwi;
Maing KAUN, komwi me ketin loalopwoat ni mehkoaros.

- 9 Komw kin ketin kakaun manaman laud en madau kan;
komw kin ketin kameleileidi iloak laud kan.
- 10 Komw ketin kalowehdi Rahap, W mahn kamasepwehko, oh ketin kemehla;
komw ketin powehkihdi sapwellimomwi roson lapalap sapwellimomwi imwintihti kan.
- 11 Sampah, iei sapwellimomwi, nanleng pil duwehte;
komw me ketin wiahda sampah oh audepe kan koaros.
- 12 Komw me ketin kapikada paliepeng oh palieir;
Nahna Tapor oh Nahna Ermon kin pereperen kokouliong komwi.
- 13 Ia uwen laud en sapwellimomwi manaman!
Ia uwen lapalap en sapwellimomwi roson!
- 14 Sapwellimomwi wehi poahsoankihda pwungen kosonned oh pwuhng pahrek;
limpoak oh loalopwoat kin sansal ni mehkoaros me komw kin ketin wia.
- 15 Meid pai aramas akan me kin kokoul kaudokiong komwi,
me kin momour nan marain en sapwellimomwi kadek.
- 16 Pwehki komwi re kin pereperen sang nimenseng lel nipwong,
oh kapikapinga sapwellimomwi kalahngan lapalap.
- 17 Komw ketikihong kiht manaman laud en powehdi pak ngeder;

W 89:10: RAHAP: Mahn kamasepwehk en kawao men me wia kilel en pingiping oh suwed.

sapwellimomwi limpoak me kin kahrehiong
kiht en powehdi.

18 Maing KAUN, komwi me kin ketin pilohng kiht
silepat;

komwi, me Koht Sarawien Israel, komwi me
ketikihong kiht at nanmwarki.

Sapwellimen Koht Inou ong Depit

19 Nan peudiah ehu mahsie komw ketin mahsani-
hong sapwellimomwi ladu loalopwoat ko,
“I sewesedahr sounpei ndand emen;
I piladahr mehmen sang nanpwungen ara-
mas akan oh ketikihong mwoale.

20 I kasapwiladahr ei ladu Depit pwehn nan-
mwarkihla
ni ei keiehki leh sarawi.

21 Ei roson pahn kin ieiang ih ahnsou koaros,
oh ei manaman pahn pil kakehlahda.

22 Sapwellime imwintihti kan sohte pahn kin
pweida ni ar pahn kin pelianda;
oh aramas suwed kan sohte pahn kalowehdi.

23 I pahn tiakpeseng oh kauwehla sapwellime
imwintihti kan,
oh kemehla koaros me kin kailongki.

24 I pahn kin loalloale ahnsou koaros oh loalop-
woatohng;

I pahn kin koasoanehdi pwe en kin powehdi
sapwellime imwintihti kan ahnsou koaros.

25 I pahn kalaudehla sapwellime wehi
sang Mediderenian lel ni Pillap Iupreitis.

26 E pahn kin mahsanihong ie,
‘Komwi me semei oh ei Koht;

- komwi me silepei oh sounkomourpei.’
- 27 I pahn wiahkihla ih nei mesenih,
me pahn lapalap sang nanmwarki kan.
- 28 I pahn kin dadaur ei inou ong ih ahnsou koaros,
oh inou wet pahn kin poatopaat kohkohlahte.
- 29 Kadaudoke men pahn kin nanmwarki ahnsou
koaros;
sapwellime wehi pahn poatopaat duwehte
pahnlahng.
- 30 “Ahpw ma kadaudoke kan pahn kauwehla ei
kosonned akan
oh sohte weweidki ei koasoandi kan,
- 31 ma re pahn mwamwahliki ei kaweid kan
oh sohte kapwaiada ei kosonned akan,
- 32 eri I pahn kaloke irail pwehki diparail kan;
I pahn kemehkin irail ar sapwung kan.
- 33 Ahpw I sohte pahn katokihedi ei limpoak ong
Depit
oh I sohte pahn kasapwungehla ei inou ong
ih.
- 34 I sohte pahn kauwehla ei inou ong ih,
de kapweiekidi ehute inou me I wiahiong.
- 35 “I inoukihda ni mwarei sarawi pahn pak teieu:
I sohte pahn wiahda likamw ong Depit.
- 36 Kadaudoke kan pahn kin poatopaat ahnsou
koaros,
oh I pahn kin sinsile sapwellime wehi erein
ketipin eh pahn kin dakedaker wasa.
- 37 E pahn poatopaat rasehng maram,

me wia mehn kadehdepen eh loalopwoato
pahnlahng.”

Kedepwidepw en Lohdien Nanmwarki

- 38 Ahpw komw ketin engiengda pahn
sapwellimomwi nanmwarki me pilipilda;
komw ketin kesehla oh soikeweisang
rehmwí.
- 39 Komw ketin katokedier sapwellimomwi inou
ong sapwellimomwi ladu
oh ketin kesehdiong nanpwel sapwellime
nihn.
- 40 Komw ketin karengkehdi kelen sapwellime
kahnimw
oh ketin kauwehla sapwellime wasahn mah-
wen kan.
- 41 Koaros me kin keid wasao kin pirapahsang
sapwellime dipwisou kan;
mehn mpe kan koaros kin kouruhrki.
- 42 Komw ketikihong sapwellime imwintihti kan
manaman en powehdi;
komw ketin kahrehiong irail koaros re en kin
pereperen.
- 43 Komw ketin wiahiong pwe sapwellime tehtehn
mahwen kan en sohla katepe
oh ketin mweidala pwe en lohdi nan mah-
wen.
- 44 Komw ketikihsang sapwellime sokon en nan-
mwarki
oh ketin sikendiong mwoahle nanpwel.
- 45 Komw ketin wiahkihla ih ohl laud emen mwohn
eh ahnsou
oh ketin kadirehkihla paisuwed mehlel.

Kapakap en Peki Kamaiau

- 46 Maing KAUN, komw pahn karirih komwihla
kohkohahte?
Ia erein sapwellimomwi engieng eh pahn lul-
lul rasehng kisiniei?
- 47 Komw ketin tamanda ia uwen mwotomwot en
ei mour;
tamataman me komwi me ketin wiahda kiht
aramas me pahn mehla!
- 48 Ihs me kak momourte oh sohte mehla?
Ia duwen aramas emen eh pahn iredihsang
pein ih eh sousou?
- 49 Maing at Kaun, ia kasalepen sapwellimomwi
limpoak en mahso?
Ia sapwellimomwi inou ko me komw ketin
wiahiong Depit?
- 50 Komw dehr meliehla duwen aramas akan ar kin
lahlahwe ie, sapwellimomwi ladu menet,
duwen ei kanengamahiong en me rotorot kan
ar lahlahwe ie.
- 51 Maing KAUN, sapwellimomwi imwintihti kan
kin lahlahwe sapwellimomwi nanmwarki
pilipilda!
Re kin lahlahwe wasa koaros me e kin ketila
ie.
- 52 Kapinga KAUN-O kohkohahte!

Amen! Amen!

90

Duwen Koht oh Aramas X
(Melkahka 90–106)

X 90:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Moses, ohlen Kohto, eh kapakap.

- 1 Maing ei Kaun, komwi me dewat ahnsou koaros.
- 2 Mwohn nahna kan ar wiawihda,
mwohn omwi ketin kapikada sampah,
komwi Koht poatopaat emen,
oh pahn wia Koht kohkohlahte.
- 3 Komw ketin kilelehiong aramas akan pwe re en
pwurehng wiepwella;
komw ketin kapwureirailahng nan pwehl.
- 4 Pwe mwohn silangmwi pahr 1000 rasehng rahn
teieu,
duwehte aio, me samwalahr,
rasehng ahnsou mwotomwot kis nipwong.
- 5 Komw kin ketin koakoakit sang nin sampah,
rasehng lapake ieu;
oh se rasehng ouraman ehu.
- Se rasehng reh me wosada nimenseng,
6 kekeirda oh masalpeseng,
a nin soutik e kin mengila.
- 7 Omwi engieng me kin kamwomwkitala;
se kin masepwehngkihda omwi engieng
mwuledek.
- 8 Komw kin ketin kasalehda mwohmwi dipat
akan,
oh dipat rir kan wasa me pahn kak sansa-
lohng komwi.
- 9 At mour kin mwotomwotkihla omwi engieng;
at mour kin mwadang sohrala, rasehng
mwenginingin ehu.
- 10 Sounpar 70, ihte werein at mour—

a ma se kehlail, e pahn lel 80;
 ahpw pahr pwukat kin kahrehiong kiht pwunodte
 oh apwal;
 mour kin mwiadang imwisekla, oh se solahr
 mie.

11 Ihs me pehmehr ia uwen mwuledek en omwi
 engieng?

Ihs me kak ese kamasepwehk en omwi en-
 gieng?

12 Komw ketin padahkihong kiht duwen mwotom-
 wot en at mour,
 pwe se en loalokongkihla.

13 Maing KAUN, ia erein omwi pahn wie engieng?
 Komw ketin kupwurei kiht, sapwellimomwi
 ladu pwukat!

14 Komw ketin kadirehkinkitala sapwellimomwi
 limpoak poatopaat nimenseng koaros,
 pwe se en kin kokouliong komwi oh
 pereperen erein at mour.

15 A met komw ketin kansenamwahwihkitala nin
 duwen omwi ketin kansensuwedihkitech
 erein ahsou me se mihmi nan apwal ahsou
 reirei.

16 Komw ketin mweidohng kiht, sapwellimomwi
 ladu pwukat, se en kilang wiepen nin
 limomwi manaman akan;
 oh kadaudokat kan re en iang udiahl sap-
 wellimomwi roson lingan.

17 Maing KAUN, at Koht, sapwellimomwi kupwu-
 ramwahu en ieiang kiht,

oh ketin mweidohng kiht se en pweida
mwahu ni mehkoaros me se kin patohwan
wia!

91

Koht, Iei Silepatail

- ¹ Mehmen me kin diar eh wasahn ruk rehn KAUN-
O,
mehmen me kin mihmi pahn silepen Wasa
Lapalapo,
- ² iei ih me kak patohwanohng Koht,
“Komwi me soundoarepei oh silepei.
Komwi me ei Koht; me I kin likih.”
- ³ E pahn ketin doareiukasang me keper rir koaros,
oh sang soangen soumwahu koaros me kin
kemehla aramas.
- ⁴ E pahn ketin koaduhpwalkinuhkedi lime kan;
ke sohte pahn perki mehkot pahn epwelpen
nin lime;
sapwellime loalopwoat pahn sinsileiuk oh
doareiukala.
- ⁵ Ke sohla pahn masak mehkot me keper nipwong,
de mahwen karuaru ong uhk ni rahn,
- ⁶ de soumwahu lusulus kan me kin wawaiseli nan
rotorot,
de soangen suwed teikan me kin kemehla
aramas nin rahn.
- ⁷ Aramas kid kak pwupwudi mehla limwahmw,
de aramas nen pil pahn kak kapiluhkpene,
ahpw sohte me pahn kauweiukala.
- ⁸ Ke pahn pein kilangki mesomwen, oh kadehde
duwen me suwed akan ar pahn ale kalokolok.

- 9 Pwehki omw wiahkihla KAUN-O doarepomw,
oh wiahkihla Wasa Lapalahpie silepomw,
10 iei me sohte me suwed kot pahn lelohng uhk,
sohte kalokolok ehu pahn kerendohng im-
womw.
11 Koht pahn ketin kesilehkinuhk sapwellime
tohnlehg kan,
pwe re en apwahpwalihuk wasa koaros me
ke pahn kohla ie.
12 Re pahn kolkinuhkada pehrail kan,
pwe ke dehr dipekelekel nin takai kan.
13 Ke pahn sok pohn laion oh sineik kan,
pohn laion kommwad oh sineik me pwoisin
kan.
14 Koht ketin mahsanih, “I pahn komourala irail
kan me kin poakohng ie
oh I pahn sinsile irail kan me ese me ngehi iei
KAUN-O.
15 Ni ar pahn likwerih ie, I pahn sapeng irail;
ni ar pahn lelohng nan apwal, I pahn ieiang
irail.
I pahn kapitirailla oh kawauwihirailla.
16 I pahn katingihkin irail mour werei;
oh I pahn komourirailla.”

92

Koulen Kapingy

- 1 Maing KAUN, ia uwen mwahu en ei kin pato-
hwan wia ei kapingkalahngan ong komwi,

91:11: Mad. 4.6; Luk 4.10. 91:12: Mad. 4.6; Luk 4.11. 91:13:
Luk 10.19. Y 92:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Melkahka pwoat;
koulen rahnen Sapad.

- ei kin koul oh patohwan kawauwih komwi,
 Koht Wasa Lapalahpie,
- 2 ei kin lohkiseli nimenseng koaros
 sapwellimomwi limpoak poatopoa,
 oh nipwong sapwellimomwi loalopwoat,
- 3 iangahki ngilen selin nei keseng kan
 oh ngilen arp.
- 4 Maing KAUN, wiepen nin limomwi manaman
 akan kin kansenamwahwihiehla;
 pwehki sapwellimomwi wiewia kan, I pato-
 hwan koulki ei peren.
- 5 Maing KAUN, ia uwen lapalap en wiepen nin
 limomwi kan!
 Ia uwen loal en audepen kupwuromwien!
- 6 Met iei mehkot me aramas pweipwei men sohte
 kak ese;
 aramas loalopwon sohte kak wehwehki:
- 7 aramas suwed kak keirda duwehte dihpw,
 irail me kin wia me suwed kak paiauwahula;
 ahpw re pahn kamwomwomwala douluhl,
- 8 pwehki komwi, Maing KAUN, me kaun la-
 palahpie kohkohlahte.
- 9 Se patohwan ese me sapwellimomwi imwintihti
 kan pahn mehla,
 oh aramas suwed kan koaros pahn lohdi.
- 10 Komw ketin kakehleiehda duwehte koupwul
 lawalo men;
 komw ketin kupwuramwahwihkinie peren
 mwuledek.
- 11 I patohwanehr en ei imwintihti kan ar lohdi

oh rongehr en me suwed akan ar weriwer.

- ¹² Me pwung kan pahn pweida mwahu duwehte nih kan;
re pahn keirda duwehte sidar en Lapanon kan.
- ¹³ Re rasehng tuhke kan me poadidi nan tehnpas en KAUN-O,
me kin pweida mwahu nan Tehnpas en atail Koht,
- ¹⁴ me kin wah mwahu ni ar mahlahr
oh kin mwomwen pwulopwulte oh kehlail ahnsou koaros.
- ¹⁵ Met kin kasalehda me KAUN-O me pwung,
oh sohte kisin sapwung kis rehn silepeio.

93

Koht Nanmwarki

- ¹ KAUN-O, iei nanmwarki.
E kin ketin kapwatkihda roson oh ringan.
Sampah tengedi nan dewe
oh sohte kak mwekid.
- ² Maing KAUN, mwoalomwi me tengeteng sang
mahs kohdo lel met,
oh komw ketiketier mwohn tepin kawa.
- ³ Maing KAUN, kepin madau kan kin
ngiringirisek;
re kin ngiringirsengki ngihl laud.
- ⁴ KAUN-O me ketin kaunda nanleng,
sapwellime manaman laud sang
ngiringirisek en nan madau,
pil kehlailasang iloak en madau kan.

- 5 Maing KAUN, sapwellimomwi kosonned akan
me poatopoaat,
oh Tehnpasomwio me inenen sarawi,
met oh pil kohkohlahte.

94

Koht Sounkopwung en Aramas Koaros

- 1 Maing KAUN, komwi Koht men me kin ketin
kaloke aramas;
komw ketin kasalehda sapwellimomwi en-
gieng!
- 2 Komwi me sounkopwung en aramas koaros;
komw ketida oh ketikihong me aklapalap
akan dahme konehng irail!
- 3 Ia erein aramas suwed kan ar pahn nsense-
namwahu?
Maing KAUN, ia erein?
- 4 Ia erein me dipan kan ar pahn akalapalap
oh akahksuweiki ar tiahk suwed kan?
- 5 Maing KAUN, re kin kauwehla sapwellimomwi
aramas akan;
re kin katoutouwihala irail kan me kisehn
sapwellimomwi.
- 6 Re kin kemehla liohdi kan oh me sepwoupwou
kan,
oh kin kihsang mour en mehn liki kan me kin
kousoan nan at wehi.
- 7 Re kin kahski dene, “KAUN-O sohte kin mah-
sanih kiht;
Koht en Israel sohte kin ketin tehk wasa.”
- 8 Kumwail nei aramas akan, ia duwe, kumwail
meid loalopwon oh pweipwei?

- Iahd kumwail pahn loalokongla?
- 9 Koht me ketikihong kitail salengatail kan—e
ahpw sohte kak ketin karonge wasa?
Ih me ketikihong kitail masatail kan—e ahpw
sohte kak mahsanih wasa?
- 10 Ih me kin ketin angiangih wehi kan—eri dah, e
sohte pahn ketin kaloke irail?
Ih me kin wia sounpadahk en aramas
koaros—eri dah, e sohte ketin
kupwurokong?
- 11 KAUN-O ketin mwahngih dahme aramas akan
kin medemedewe;
e kin mwahngih duwen mwahl en audepen
nan kapehdirail kan.
- 12 Maing KAUN, ia uwen peren en aramas me
komw kin ketin kaweid,
me komw kin ketin padahkihong
sapwellimomwi kosonned!
- 13 Komw kin ketin kommoalehdi sang nan eh ap-
wal
lao pwoahr loal kin weiweida mehn lidipiedi
aramas suwed.
- 14 KAUN-O sohte pahn ketin kesehla sapwellime
kan;
e sohte pahn ketin kesehla irail kan me kisehn
sapwellime.
- 15 Pwuhng pahn pwurehng dierekda nan
mwoalen kopwung kan,
oh aramas pwung koaros pahn utung.
- 16 Ihs me uhda oh uhpalikin ie rehn aramas suwed
kan?

- Ihs me iang ie uhwong irail kan me kin wiahda me suwed?
- 17 Ma KAUN-O sohte ketin seweseiehda,
I uhdahn mwadangdilangehr rehn me melahr akan.
- 18 I patohwan, “I pwupwudier”;
ahpw Maing KAUN, sapwellimomwi limpoak poatopaat me koliehda.
- 19 Ni ahnsou me I kin pwunodada oh pahtoula,
komw kin ketin kansenamwahwihiehla oh kapereniehda.
- 20 Komw sohte kin ketin kupwurki sounkopwung mwersuwed kan,
me kin kamanahla kosonned sapahrek,
21 me kin wiahda koasoandi me uhwong aramas mwahu
oh kin pangalahng mehla aramas akan me sohte diparail.
- 22 Ahpw KAUN-O kin ketin doare ie;
ei Koht kin ketin sinsile ie.
- 23 E pahn ketin kalokehkin irail ar loallap suwed
oh ketin kamwomwiraila pwehki diparail kan;
KAUN-O atail Koht pahn ketin kamwomwiraila.

95

Melkakhahn Kaping

- 1 Kumwail patohdo, kitail kapinga KAUN-O!
Kitail ngisingiski atail peren ong Koht me kin ketin sinsilei kitail!
- 2 Kitail patohwanlahng atail kapingkalahngan mwohn silangi

oh pereperen kokoulki koulen kaping.

³ Pwe KAUN-O, iei Koht manaman emen,
nanmwarki manaman emen me kin ketiket
pohnangin koht akan koaros.

⁴ E kin ketin kakaun sampah pokon,
sang pahn kepin sampah lellahng pohn
kumwen nahna kan.

⁵ E kin ketin kaunda madau me e ketin wiahda,
iangahki sahpw koaros me pein ih ketin
kapikada.

⁶ Kumwail patohdo, kitail poaridi oh pwongih
Koht;
kitail kelehpwikihdi mwohn KAUN-O, me
ketin wieikitailda!

⁷ Pwe ih me atail Koht;
kitail sapwellime aramas me e kin ketin ap-
wahpwalih,
sapwellime pelin sihpw me e kin ketin katun-
goale.

Kumwail rong dahme e mahsanih rahnwet:

⁸ “Kumwail dehr keptakaila, duwehte amwail
pahpa kahlap ako nan Meripa,
duwen irail rahno nan Massa en sapwtehno.

⁹ Mehnda ma re kilangehr ei doadoahk manaman
akan rehrazil,
a re kasongosongieier wasao.

¹⁰ Erein pahr pahisek I wie nsensuwed pahn ara-
mas pwuko.

I ahpw nda, ‘Ia uwen arail soaloalopwoat!
Re kahng kapwaiada ei kosonned akan.’

95:7: Ipru 3.7-11.

95:7: Ipru 3.15; 4.7.

95:8: Eks. 17.1-7;

Nemp. 20.2-13.

- 11 I ahpw lingeringerkihda oh inoukihda ni
 kehlail,
 ‘Kumwail sohte mwahn pahn pedolong nan
 sahpwo
 wasa me I men kommoaleikumwaildiong
 ie.’ ”

96

Koht Nanmwarki Lapalahpie (1 Kronikel 16.23-33)

- ¹ Kumwail koulkihong KAUN-O apwoat koul kap-
 wen!
 Kumwail, tohn sampah pokon, kumwail
 kouliong KAUN-O!
- ² Kumwail kouliong KAUN-O, oh kapinga mware!
 Kumwail lohkiseli rongamwahun
 sapwellime komour rahn koaros.
- ³ Kumwail kalohki duwen sapwellime lingan ong
 tohn wehi kan,
 oh wiepen nin lime manaman akan en
 lohkohng aramas koaros.
- ⁴ KAUN-O me lapalap oh konehng ale kaping la-
 palahpie;
 kitail uhdahn pahn lemmwiki laudsang koht
 teikan koaros.
- ⁵ Koht en wehi teikan koaros, iei irail me dikedik
 en eni,
 a KAUN-O, iei ih me ketin kapikada nanleng
 kan.
- ⁶ Lingan oh roson kin kapilpene;
 manaman oh lingan kin kadirehla Tehnpese.

95:11: Nemp. 14.20-23; Deud. 1.34-36; Ipru 4.3, 5; b Deud. 12.9-10.

- 7 Tohn sampah koaros, kumwail kapinga KAUN-O;
kumwail kapinga sapwellime lingan oh man-
aman.
- 8 Kumwail kapinga lingan en mwaren KAUN-O;
kumwail patohwando amwail meirong oh
patohlong nan Tehnpese Sarawio.
- 9 Kumwail poaridi mwohn Me Sarawio, ni eh pahn
ketido;
tohn sampah koaros en rerrer mwohn
silangi!
- 10 Kumwail lohkihong wehi koaros: “KAUN-O, iei
nanmwarki men!
Sampah kin tengediong nan dewe, oh sohte
kak mwekid;
KAUN-O pahn ketin kadeingkihda aramas
koaros pwung.”
- 11 Sampah oh lahng, kumwail en perenda!
Madau kan, oh audepahr koaros, kumwail
ngirisek;
- 12 sahpw koaros, oh pil audepahr kan,
kumwail en perenda!
- Tuhke kan en nansapw pil pahn ngisingiski ar
peren
- 13 ni ahnsou me KAUN-O pahn ketidohn
kaunda sampah.
- E pahn ketin kaunda tohn sampah
ni mehlel oh pwuhng pahrek.

97

Koht Kaun Lapalahpie

- 1 KAUN-O me nanmwarki! Sampah, ke en nse-namwahu!
Perenda, kumwail deke kan en nan madau!
- 2 Depwek oh rotorot mosul kin kapilpene ih;
e kin ketin kaunda ni pwuhng oh mehleh.
- 3 Kisiniei kin tieng mwowe
oh kamwakamwasika sapwellime imwintihti
kan me kapilpene.
- 4 Sapwellime lioal kin kamarainihada sampah;
sampah kin kilang oh kin rerrerki.
- 5 Dohl akan kin peipeseng rasehng kirihs mwohn
silangin KAUN-O,
mwohn silangin Kaunen sampah pokon.
- 6 Nanleng kan kin lohkiseli sapwellime pwuhng,
oh wehi koaros kin kilang sapwellime lingal-
ing.
- 7 Irail koaros me kin pwongih dikedik en eni kan
kin namenekla;
oh koht akan koaros kin poaridi mwohn
KAUN-O.
- 8 Maing KAUN, pwehki sapwellimomwi kopwung
kan
tohn Saion kan kin nsenamwahula,
oh kahnimw en Suda kan kin perenda,
- 9 Maing KAUN, Wasa Lapalap, komwi me kin
kaunda sampah pokon;
komwi ketin lapalap sang koht akan koaros.
- 10 KAUN-O kin ketin loalloale irail kan me kin
kailongki me suwed;
e kin ketin sinsile mour en sapwellime ara-
mas akan;

e kin ketin kapitirailla sang pahn manaman
en aramas suwed kan.

¹¹ Marain kin dakedaker pohn aramas pwung kan,
oh nsenamwahu pohn me mwahu kan.

¹² Kumwail koaros me pwung kan, kumwail nse-
namwahula
pwehki wiepen nin limen KAUN-O!

Kumwail tamataman dahme Koht me sarawio
ketin wiadahr,
oh kapingkalahngankihong.

98

Koht me Kaunen Sampah Z

¹ Kumwail koulki apwoat koul kapwen ong KAUN-
O;
e ketin wiadahr soahng kapwuriamwei kei!
Sang ni pein sapwellime manaman oh roson
sarawi
e ketin powehdier.

² KAUN-O ketin lohkidahr sapwellime powehdi;
e ketin kasalehiong wehi kan sapwellime
manaman en komour.

³ E ketin dadaurete sapwellime inou ong mehn
Israel kan
ni loalopwoat oh limpoak poatopaat ong irail.
Aramas koaros wasa koaros udiahlehr manaman
en powehdi en atail Koht.

⁴ Kumwail koaros tohn sampah, kumwail koulki
koulou peren ong KAUN-O;
kumwail kapingahki amwail koul kan oh
ngisingiski amwail peren!

- 5 Kumwail koul kapikapinga KAUN-O!
Kumwail kesengki noumwail arp kan!
- 6 Kumwail peuk sowi oh koronida kan,
oh ngisingiski amwail peren ong KAUN-O,
atail nanmwarki.
- 7 A kumwail, sehd oh audepe kan koaros, kumwail
pwungidekda;
sampah oh towe kan koaros, kumwail kokoul!
- 8 Kumwail pillap akan, kumwail lopwolopw;
kumwail dohl akan, kumwail iang koul
pereperen mwohn KAUN-O,
9 pwehki e ketiket kodohng kaunda sampah.
E pahn ketin kaunda tohn sampah
ni mehlel oh pwuhng pahrek.

99

Koht Nanmwarki Lapalahpie

- 1 KAUN-O iei nanmwarki,
eri aramas akan kin rerrerki ar masak.
E ket nan mwoale pohnangin kerup kan,
sampah ahpw wie rerrerki.
- 2 KAUN-O nan Saion me manaman;
e ketin lapalap sang wehi koaruhsie.
- 3 Aramas koaros pahn kin kapinga lapalap oh
lingan en mware.
Ih me sarawihe!
- 4 Maing nanmwarki lapalap, komw kin ketin
poakohng dahme pwung;
komw ketin koasoanehdi mour en pwuhng
nan wehin Israel;

- komw ketikidohr pwuhng oh pahrek.
- ⁵ Kapinga KAUN-O atail Koht
oh kaudok mwohn mwoale!
Ih me Sarawihe!
- ⁶ Moses oh Aaron iei sapwellime samworo,
oh Samuel iei ih emen me kin kapakapohng;
irail kin likweriong KAUN-O, e ahpw kin ketin
sapeng irail.
- ⁷ E ketin mahseniong irail sang nan uhren dep-
weko;
re kapwaiadahr kosonned oh koasoandi kan
me e ketikihong irail.
- ⁸ Maing KAUN, at Koht, komw ketin sapengehr
sapwellimomwi aramas akan;
komw ketin kasalehiong irail me komwi Koht
emen me kin kupwurmahk,
mehnda ma komw kin ketin kalokehkin irail
diparail kan.
- ⁹ Kapinga KAUN-O atail Koht
oh kaudok pohn sapwellime dohl sarawio! a
KAUN-O atail Koht me sarawihe.

100

Melkahkahn Kaping^b

- ¹ Tohn sampah koaros, kumwail kokouliiong
KAUN-O!
- ² Kumwail pereperen kaudokiong KAUN-O
oh patohdo mwohn silangi ngisingiski
anwail koul!

- ³ Dehr manokehla me KAUN-O, iei ih Koht.
 Ih me ketin wieikitailda, oh ih me kin sapwellimanikin kitail;
 kitail me sapwellime aramas, kitail me sapwellime pelin sihpw.
- ⁴ Kumwail pedokihlong nan kelen Tehnpaso
 amwail koulén kaping;
 kumwail patohlong nan sapwellime mwoahl
 sarawi ni kapingkalahngan.
 Kumwail patohwanohng amwail
 kapingkalahngan oh kapikapinga.
- ⁵ KAUN-O me kalahngan;
 sapwellime limpoak kin poatopoaete
 oh e kin ketin dadaurete sapwellime loalopwoat
 kohkohlahte. Psalm 101.1-8

101

Sapwellimen Nanmwarki Inou C

- ¹ I pahn patohwan koulki duwen kupwur loalopwoat
 oh pwung,
 Maing KAUN, I pahn patohwan koulkihong
 komwi.
- ² I pahn idaweihn mour mwakelekel.
 Iahd me komwi pahn ketido rehi?
- I pahn weweid nan mour mwakelekel nan imwei
³ oh sohte mweidohng me suwed en kin
 wiawi.

100:5: 1 Kron. 16.34; 2 Kron. 5.13; 7.3; Esra 3.11; Mel. 106.1; 107.1; 118.1; 136.1; Ser. 33.11. **C 101::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

I kin kailongki wiewiahn irail kan me kin soh-
peisang Koht;

I sohte pahn iang irail.

⁴I sohte pahn duwehte aramas likamw akan
oh I sohte pahn patehng aramas suwed kan.

⁵I pahn kin katokehdi mehmen
me kin mwengmwengininginki suwed en
meteikan;

I sohte pahn iang aramas emen
me aklapalap oh pohnmwahso.

⁶I pahn kin pwungki irail kan me kin loalopwoa-
tohng Koht
oh mweidohng re en kin iang ie mihmi ni
imweio.

Irail kan me uhdahn mehlel
iei irail me pahn mweimweiong en kin papah
ie.

⁷Sohte aramas likamw pahn kin iang mihmi nan
imweio;
sohte aramas liksansalamwahu men pahn
kak uh mwohi.

⁸Rahn koaros I pahn kin kamwomwala
aramas suwed kan en nan sapwatailet;

I pahn kalipehla aramas suwed koaros
sang nan kahnimw en KAUN-O.

102

*Kapakap en Aramas Pwulopwul men nan eh
Apwal d*

d **102::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Kapakap en aramas emen
me tihwolahr nan eh lokolok oh kamwusohng KAUN-O eh kaulim
kan koaros.

- ¹ Maing KAUN, komw ketin karonge ei kapakap,
oh ketin karonge ei likwer en pek sawas!
- ² Ni ei mi nan apwal,
komw dehr ketin sohpeisang ie!
Komw ketin karonge ie,
oh ketin sapeng ei likwer ni ahnsou
mwadang!
- ³ Ei mour sosohralahr rasehng ediniei;
paliwereiet mwasimwasik rasehng kisiniei.
- ⁴ I mengidier duwelahr dihpw me mengilahr;
solahr ei ineng en tungoale mehkot.
- ⁵ I patohwan weiweirek laud;
solahr mehkot ni paliwereiet ihte kiliette oh
tih kat.
- ⁶ I rasehngehr menpihr lawalo men nan
sapwtehn,
rasehng likoht emen nan mohn ihmw kan.
- ⁷ I kin wonohn wie pepehd;
I duwelahr menpihr men me kalakalapwuk
pohn pwelengen ihmw.
- ⁸ Ei inwintihti kan kin kepwkepweikengih ie sang
nimenseng lel nipwong;
irail kan me kin lahlahwe ie kin keriahla ara-
mas ni edei.
- ⁹⁻¹⁰ Pwehki omwi engieng mwuledek,
pehs me wialahr ei tungoal kisin mwenge,
oh pilenmesei kat doaloalahr nimei pihl.
Komw ketin pwekiedahr oh ketin keseielahr.
- ¹¹ Ei mour rasehngehr mwete en soutik;
I duwelahr dihpw me mengidier.

- 12 Ahpw komwi, Maing KAUN, komwi me nanmwarki kohkohlahte;
dih koaros pahn kin tamataman komwi.
- 13 Komw pahn ketida oh ketin poakehla Saion;
e lelehr ahnsowo me komw pahn ketin kupwurehla;
eri ih ahnsou mwahwo met.
- 14 Sapwellimomwi ladu kan kin poakohng Saion,
mehnda ma e kamwomwomwlahr;
re uhdahn poakehla,
mehnda ma e rengkpesengehr.
- 15 Wehi kan pahn masak KAUN-O;
nanmwarki koaros en sampah pahn masak
sapwellime manaman.
- 16 Ni ahnsou me KAUN-O pahn ketin onehda
sapahl Saion,
e pahn ketin kasalehda sapwellime roson lapalap.
- 17 E pahn ketin karonge sapwellime aramas me
lekdeklahr akan
oh karonge ar kapakap.
- 18 Ntingihediong dih kan me pahn kohdo mwuhr
dahme Koht ketin wiadah,
pwe aramas akan me saikinte ipwidi re en
kapinga.
- 19 KAUN-O ketin mahsendihdo sang nan mwoale
sarawi wasa ile,
e ketin mahsendidohng sampah sang nanleng.
- 20 E ahpw ketin karongehda weirek en me sensel
kan

oh ketin kasaledekala me koasoandier en kamakamala kan.

- 21 Eri, mware pahn uhdahn lohkseli nan Saion,
oh kapingpe pahn wiawi nan Serusalem
- 22 ni ahnsou me wehi kan oh nanmwarki kan
pahn pokonpene
oh wia kaudok ong KAUN-O.

23 KAUN-O ketin kaluweteiehla ni ahnsou me I wie
pwulopwulte;
e ketin kamwotehla ei mour.

24 Maing ei Koht, komw dehr ketikhsang ei mour
met
mwohn ei pahn likeilapala.

Maing KAUN, komwi kin ketin ieias kohkohlahte.

25 Komw ketin kapikada sampah mahsie,
oh pein nin limomwi kan me ketin wiahda
nanleng.

26 Soahng pwukat pahn sohrala, a komwi pahn
duweduwehte;
re pahn meringla duwehte likou.

Komw pahn ketin keseiraila rasehng likou,
oh re pahn sohrala.

27 Ahpw komwi pahn ketin duweduwehte,
oh sapwellimomwi ieias sohte pahn
imwisekla.

28 At tungoal seri kan pahn mour meleilei
oh kadaudokarail kan pahn mour tengeteng,
pahn epwelpen nin limomwi kan.

103

Sapwellimen Koht Limpoak e

- ¹ Ngeni, kapinga KAUN-O!
Ngeniet oh pil paliwereiet, kapinga mware sarawi!
- ² Ngeni, kapinga KAUN-O,
oh dehr manokehla sapwellime kalahngan lapalap.
- ³ E kin ketin mahkikihong ie dipei kan koaros,
oh kin ketin kamwahwihala ei soumwahu kan koaros.
- ⁴ E kin ketin doareiesang nan sousou
oh kin ketin kupwuramwahwihkin ie limpoak oh kalahngan.
- ⁵ E kin ketin kadirehkiniehla paiamwahu tohto,
pwe I en kin wie pwulopwulde oh kekehlail duwehte ikel men.
- ⁶ KAUN-O, ie sounkopwung men me kin sewese irail kan me toutoulahr,
oh ketikihongirail arail pwuhng.
- ⁷ E ketin kasalehiong Moses sapwellime koa-soandi kan
oh mweidohng mehn Israel ko re en kilang manaman en nin lime ko.
- ⁸ KAUN-O me kalahngan oh limpoak,
me kupwur kanengamah oh diren limpoak poatopaat.
- ⁹ E sohte kin kapwung aramas ahnsou koaros;
e sohte kin engieng kohkohlachte.
- ¹⁰ E sohte kin ketin kalokei kitail nin duwen me konehng kitail;

- e sohte kin dupukohng kitail duwen dipatail
kan oh atail sapwung kan.
- 11 A duwen ileilehn lahng sang sampah,
ih duwen sapwellime limpoak lapalap ong
me kin wauneki.
- 12 Duwen mesenleng oh kepinleng ara dohpeseng,
ih duwen eh kin ketin kadohwaneweisang
kitail dipatail kan.
- 13 Duwen sahm emen eh kin kadekohng nah seri
kan,
ih duwen KAUN-O eh kin ketin kupwurkalah-
ngan ong irail kan me kin wauneki.
- 14 Pwe e mwahngih dahme kitail wiawihkihda;
e pil ketin tamataman me kitail uhdahn
pwehl.
- 15 Atail mour kin rasehng reh kan.
Kitail kin kekeirda oh masalpeseng duwehte
wahn rohs en nanwel
- 16 me kisinieng kin ipirete, a e sohla mie—
oh sohte me kak pwurehng kilang.
- 17 A limpoak en KAUN-O ong irail me kin wauneki
kin duweduwehte kohkohlahte,
oh sapwellime kupwuramwahu kin
poatopaatete erein dih koaros
- 18 rehn irail kan me kin dadaurete sapwellime
inou
oh kin kapwaiada mehleh sapwellime
kosonned akan.
- 19 KAUN-O ketin koasoanehdi mwoale nanleng;
ih me nanmwarkien mehkoaros.
- 20 Kumwail kapinga KAUN-O, kumwail tohnleng
kehlail oh manaman akan,

- me kin peikiong sapwellime kosonned akan,
oh kin rongorong sapwellime mahsen kan!
- 21 Kumwail kapinga KAUN-O, kumwail manaman
koaros en nanleng,
kumwail lidu kan me kin kapwaiada audepen
nan kupwure!
- 22 Kumwail wiepen nin lime kan koaros, kumwail
kapinga KAUN-O
waso koaros me e kin ketin kakaun!
Ngeni, kapinga KAUN-O!

104

Kaping ong Sounwiepen Mehkoaros

- 1 Ngeni, kapinga KAUN-O!
Maing KAUN, ei Koht, ia uwen omwi lapalap!
Komw kin ketin kapwatkihda roson oh lingan;
2 marain kin dakedaker komwi.
Komw ketin pahkpeseng nanleng duwehte imp-
wal ehu,
3 oh ketin kauwada tehnpasomwi powe pohn
pihl kan. f
Tehnwaromwi, iei depwek kan,
oh komw kin ketiketseli pohn kisinieng.
- 4 Komw kin ketin wiahki kisinieng sap-
wellimomwi meninkeder,
oh lioal sapwellimomwi ladu.
- 5 Komw ketin koasoanehdi teng sampah pohn
poahsoane,
oh e sohte mwahn pahn mwekid
kohkohlahte.

f **104:3:** POHN PIHL KAN: Pihl kan me mi pohnangin depwek
(tehk Sen 1.6-7.) **104:4:** Ipru 1.7.

- 6 Komw ketin koaduwpwalkidier sampah pilen
madau, duwehte likou puhp ehu,
pihl akan koaduwpwaldier kumwen nahna
kan.
- 7 Ni omwi kin angiangih pihl akan, re kin pwilpe-
seng,
re pil kin pwilpeseng, ni ar kin rong ngilen
omwi ruwes.
- 8 Re pwilisang pohn nahna kan ong nan wahu kan,
ong nan wasa kan me komw ketin kilele-
hdiong irail.
- 9 Komw ahpw ketikihong irail irair ehu, me re
sohte pahn daulih,
pwe re en dehr pwurehng koaduwpwalehdi
sampah.
- 10 Komw kin ketin kakusada utuhnpihl en nan
wahu kan,
oh pillap akan kin tangatang nanpwungen
dohl akan.
- 11 Pihl pwukat me kin kanimpile mahn lawalo
kan,
oh ahs lawalo kan kin niminim.
- 12 Menpihr kan kin wiahda pasarail
nan tuhke kan me karanih wasao, oh kin
kokoul ie.
- 13 Komw kin ketin kamwrehdi keteu pohn nahna
kan sang nanleng,
oh kin ketin kadirehkihla sampah
sapwellimomwi kapai kan.
- 14 Komw kin ketin kawosadahng kou dihpw,
oh ong aramas wahntuhke oh werentuhke,
pwe aramas en kin kakairada wahnsahpw,

- 15 oh kapwarehda wain mehn kaparanda nan
kapehde,
lehn olip mehn kansenamwahwihada,
oh pilawa mehn kakehlahda paliwere.
- 16 Sidar en Lapanon kan kin ale kelemwir
mwahu—
sapwellimen KAUN-O tuhke, me pein ih ketin
padokedi,
- 17 Menpihr kan kin wiahda pasarail nan rah kan,
oh kowelik kan kin kousoanla pohn kadoke.
- 18 Kuht lawalo kan kin kousoan pohn nahna ile
kan,
oh rak padser kan kin wiahki dewehr nan
peden paip akan.
- 19 Komw ketin wiahda maram pwe en kilelehdi
sounpwong kan;
ketipin ahpw kin ese ahnsoun eh pahn kin
kihrla.
- 20 Komw ketin wiahda pwohng, oh ni ahnsou en
rotorot
mahn lawalo kan koaros kin pwarada.
- 21 Laion pwulopwul kan kin weriwerseli ni ahn-
sou me re kin sasaikseli kanarail kisin
mwenge,
raparapahki kanarail kisin mwenge me Koht
ketin kaunopadahng irail.
- 22 Ketipin lao kin dakada, re kin pwurala
oh wendi nan dewehr akan.
- 23 Aramas ahpw kin kohieiong nan sapwarail kan
pwe re en doadoahk,
oh wia sapwasapw lel nin soutik.

- 24 Maing KAUN, ia uwen tohtohn wiepen nin limomwi kan!
 Ia uwen omwi kupwurokong ni omwi ketin wieirailda!
 Sampah inenen direkihla wiepen nin limomwi kan.
- 25 Pwe sapwellimomwi madau kan me inenen tehlap oh reirei,
 wasa soangen mahn oh mwahmw koaros kin kousoan ie,
 mwahmw laud oh pil mwahmw tikitik.
- 26 Sohpa kan kin seiseiloak pohn madau, wasa me Lepaiadan kin mwadomwadong ie,
 mahn kamasepwehko me komwi ketin wiahda.
- 27 Koaruhsie kin koapworopworki komwi,
 re kin koapworopworki me komw pahn ketin katungoale irail ni ahnsou me re kin anahne.
- 28 Komw kin ketikihong irail, oh re kin tungoale,
 komw kin ketin kammedkiniraila arail tungoale kisin mwenge kan.
- 29 Ni omwi kin ketin sohpeisang irail, re kin masepwehkada;
 ni omwi kin ketin katokihedi angin silangmwi rehail, re kin mehla,
 oh pwurehng wiepwella.
- 30 A ni omwi kin ketikihong irail angin silangmwi,
 re kin mourda;
 komwi me kin ketikihong sampah mour kapw.

- 31 Ligan en KAUN-O en poatopaatete
kohkohahte!
En kin kupwurperenki wiepen nin lime kan!
- 32 Ni eh kin ketin mahsanihki sampah silangi,
sampah kin rerada;
oh ni eh kin ketin sair nahna kan, re kin
ediedida.
- 33 I pahn kokouliong KAUN-O erein ei mour;
I pahn kin koul kapikapinga ei Koht erein ei
mour.
- 34 En ketin kupwurperenki ei koulet,
pwe e kin ketin kakansenamwahwih ie.
- 35 Me dipan akan en sohrasang sampah;
me suwed kan en sohla mie.

Ngeni, kapinga KAUN-O!
Kapinga KAUN-O!

105

Koht oh Sapwellime Aramas akan (1 Kronikel 16.8-22)

- 1 Kumwail patohwan kapingkalahngan ong
KAUN-O;
kumwail kalohkiseli sapwellime roson la-
palap,
oh kehsehki wehi kan wiepen nin lime kan.
- 2 Kumwail koul kapikapinga KAUN-O;
kumwail lohkiseli soahng kapwuriamwei
koaros me e ketin wiadahr.
- 3 Kumwail nsenamwahuki eh ketin sapwelli-
manikin kitail;
koaruhsie me kin kaudokiong en perenda.

- ⁴ Kumwail patohdo rapahki sawasepamwail rehn
 KAUN-O;
 oh kaudokiong ahnsou koaros.
- ⁵⁻⁶ Kumwail kadaudok en Eipraam, sapwellimen
 KAUN-O ladu,
 kumwail kadaudok en Seikop, aramaso me e
 ketin pilada;
 kumwail tamanda manaman kapwuriamwei kan
 me Koht ketin wiahda
 oh kopwung kan me e ketin wiadahr.
- ⁷ Iei ih, KAUN-O, me atail Koht;
 sapwellime mahsen kan pahn kowohng sam-
 pah koaros.
- ⁸ E pahn kin ketin dadaur sapwellime inou
 kohkohlahte,
 inou kan me e ketin wiadahr erein dih koaros,
- ⁹ inou me e ketin wiahiong Eipraam
 oh inou me e ketin wiahiong Aisek.
- ¹⁰ KAUN-O ketin wiahiong Seikop inou ehu,
 inou ehu me pahn poatopaat kohkohlahte.
- ¹¹ E ketin mahsanih, “I pahn kihong uhk wehin
 Kenan;
 e pahn wiahla uhdahn omw sohso.”
- ¹² Sapwellimen Koht aramas akan me malaulau,
 re wia aramas en liki kei nan Kenan.
- ¹³ Re ahpw kakahnseli sang nan ehu sahpw ko-
 lahng nan ehu,
 sang nan ehu wehi kolahng nan ehu.
- ¹⁴ Ahpw KAUN-O sohte ketin mweidohng emen en
 wiakauwe irail;

- oh e ketin kaloke nanmwarki kan pwehki irail.
- 15 E ketin mahsanih, “Kumwail dehr sair ei ladu pilipil pwukat;
kumwail dehr wia mehkot suwed ong nei soukohp akan.”
- 16 KAUN-O ketin kadarodohng pohn sapwarail lehk lapalap
oh ketikihsang irail arail tungoal akan koaros.
- 17 Ahpw e ketin kadarala mwohrail Sosep,
me netla nin duwen ladu men.
- 18 Neh kan eri lipwalipwkihla sahl kehlail kei, me
pirapiriong,
oh selmete pwoat pirapiriong nin tepinwere,
19 e lao pwme e kohpadahro.
- Mahsen en KAUN-O eri dehdehda pwe ih me
pwung.
- 20 Nanmwarkien Isip eri ketikihsang Sosep nan
imweteng;
kaunen wehi kan eri kasaledekala.
- 21 E ahpw ketin kasapwiladahng Sosep sounko-
hwa lapalap en tehnpese
oh kaunen sapwellime wehi pokon,
- 22 me ahneki manaman koaros pohn sapwellimen
nanmwarki soumas akan
oh pwungen kaweid ong sapwellime
sounkaweid kan.
- 23 Seikop eri soulahng Isip
oh kousoanla nan sahpwo.

105:14: Sen. 20.3-7. **105:16:** Sen. 41.53-57. **105:17:** Sen. 37.28; 45.5. **105:18:** Sen. 39.20—40.23. **105:20:** Sen. 41.14.
105:21: Sen. 41.39-41. **105:23:** Sen. 46.6; b Sen. 47.11.

- 24 KAUN-O ahpw ketin kangederehla sapwellime
 aramas akan
 oh ketin koasoanehdi pwe re en kehlail sang
 ar imwintihti kan.
- 25 E ahpw ketin wekidala kapehd en mehn Isip ko
 pwe re en kailongkihla sapwellime aramas
 akan
 oh kin widiwidinge sapwellime ladu kan.
- 26 KAUN-O eri ketin poaronehla sapwellime ladu
 Moses,
 oh Aaron, me e ketin pilada.
- 27 Ira eri wiahda sapwellimen Koht wiewia la-
 palap ekei
 oh manaman kapwuriamwei kei nan Isip.
- 28 KAUN-O ketin kadaridiong rotorot mosul pohn
 sahpwo,
 ahpw mehn Isip ko sohte peikiong
 sapwellime mahsen kan.
- 29 E ketin kawekiong ni nta pilen ar pillap akan
 oh kemehla mwahmw en nan pillap ako
 koaros.
- 30 Sapwarailo inenen direkihla kairu kan;
 pil iangahki tehnpas en nanmwarkio.
- 31 Koht ketin mahsente, a mwutumwut en loahng
 oh amwise
 pa audehla sahpwo pwon.
- 32 E ketin kadaridiong pohn sahpwo keteu aihs
 takai oh lioal,
 wiliandi keteu;

105:24: Eks. 1.7-14. **105:26:** Eks. 3.1—4.17. **105:28:** Eks.
 10.21-23. **105:29:** Eks. 7.17-21. **105:30:** Eks. 8.1-6. **105:31:**
 Eks. 8.20-24; b Eks. 8.16-17. **105:32:** Eks. 9.22-25.

- 33 e ketin kamwomwala arail wahn wain oh tuhke
pik kan
oh ketin karaukehdi tuhke koaros.
- 34 E ketin mahsente, a loukust kan pa pipihrpene,
uwen tohto ieu me sohte kak wadawad;
- 35 re ahpw kangala dihpw koaros en sahpwo;
oh wahntuhke koaros.
- 36 E ketin kemehla mesenih koaros en sahpwo
mesenihen peneinei koaros en Isip.
- 37 KAUN-O eri ketin kahluwaiei mehn Israel ko
sang Isip;
re wisik silper oh kohl,
irail koaros kehlail, sohte me soumwahu.
- 38 Mehn Isip ko perenkihda ar mweselda,
pwehki ar kin masak irail.
- 39 E ketin kipehkipeseng pelien depwek pali pohn
sapwellime aramas ako
oh ketikihong irail kisiniei pwe en kama-
rainih irail nipwong.
- 40 Re peki, a e ketin kadarodohng irail kulu g kei,
oh ketin kammedkiniraila kisin saken nan-
leng.
- 41 E ketin ritingada paipalalapo, a pihl pa
kusieisang,
oh pwilipwillahng nan sapwtehn duwehte
pillap pwoat.
- 42 E ketin kupwukupwurehte sapwellime inou
sarawi
ong Eipraam, sapwellime ladu.

105:34: Eks. 10.12-15. **105:36:** Eks. 12.29. **105:37:** Eks. 12.33-36. **105:39:** Eks. 13.21-22. **g 105:40:** KULU: Tehk mahlen nan Eks. 16.13. **105:40:** Eks. 16.2-15. **105:41:** Eks. 17.1-7; Nemp. 20.2-13.

- 43 Eri, e ketin kahluwaiei sapwellime aramas
pilipil kan,
me kokoul oh ngisingiski ar peren.
- 44 E ahpw ketikihong irail sapwen mehn liki kan,
oh ketin mweidohng pwe re en sapwenikihla,
- 45 pwe re en kin peikiong sapwellime kosonned
akan
oh kapwaiada sapwelime mahsen kan.

Kapinga KAUN-O!

106

Sapwellimen KAUN-O Kupwur Mwahu ong Sapwellime Aramas akan

¹ Kapinga KAUN-O!

- Kumwail kapingkalahngan ong KAUN-O, pwehki
eh kupwur mwahu;
sapwellime limpoak me poatopaat.
- ² Ihs me kak wehkada soahng kapwuriamei kan
koaros me e ketin wiadahr?
Ihs me kak kapinga nin duwen me konehng?
- ³ Meid pai irail kan me kin peikiong sapwellime
kosonned akan,
me kin kapwaiada dahme pwung ahsou
koaros.
- ⁴ Maing KAUN, komw ketin taman ie ni ahsou
me komw kin ketin sewese sapwellimomwi
aramas akan;

105:44: Sos. 11.16-23. **106:1:** 1 Kron. 16.34; 2 Kron. 5.13; 7.3; Esra 3.11; Mel. 100.5; 107.1; 118.1; 136.1; Ser. 33.11.

komw ketin iangahkin ie ni omwi pahn komourirailla.

⁵ Komw ketin mweidohng ie I en udiahl pamwahu en sapwellimomwi aramas akan oh iang ahneki peren en sapwellimomwi wehi,
ni kalingan kansenamwahu en irail ko me komw sapwellimaniki.

⁶ Se dipadahr duwehte at pahpa kalap ako;
se suwedlahr oh sapwungalahr mehlel.

⁷ At pahpa kahlap ako nan Isip sohte wehwehki wiepen nin limen Koht kapwuriamwei kan;
re manokehla uwen tohtohn pak me e ketin kasalehiong irail sapwellime limpoak,
re ahpw kahngohdiong Wasa Lapalap ni Sehd Weitahtao.

⁸ E ahpw ketin kapitirailla nin duwen me e ketin inoukihong irail,
pwehn kasalehiong irail sapwellime roson lapalap.

⁹ E ketin ruwese Sehd Weitahtao,
a ni ahnsowohte e ngalagalada;
e ahpw ketin kahre sapwellime aramas akan pohn ngalangalo.

¹⁰ E ketin doaireirailla sang me kin kailongkin irail;
e ketin kapitirailla sang ar imwintihti kan.

¹¹ Ahpw pihlo kaduhla ar imwintihti kan;
sohte emen reh rail pitla.

¹² Iei me sapwellime aramas akan kamehlehlekihla sapwellime inou kan

oh koulki koulén kaping ong ih.

- 13 Re ahpw mwadangete manokehla dahme e
ketin wiadahro
oh re sohte awih re en rong sapwellime
kaweid.
- 14 Re dipada nan ar ngoangkihte ahneki dipwisou
nan sapwtehno
oh re ahpw kasongosong Koht;
- 15 ih eri ketikihong irail dahme re patohwan peki,
e ahpw pil ketin kadarodohng irail
souwahu suwed ehu.
- 16 Nan sapwtehno re peirinkihda Moses
oh Aaron, sapwellimen KAUN-O ladu
sarawio.
- 17 Iei me sampah sarahkipeseng oh kedellahla
Dadan;
Apiram oh a peneinei ahpw pil serpweldi;
- 18 kisiniei mwerediong pohn ienge ko
oh kamwasikahla aramas suwed pwuko.
- 19 Re wiahkihda kohl koupwul men ni nahna
Sainai
oh kaudokiong dikedik en enio;
- 20 re kawilianki ligan en Koht
mwomwen mahn emen me kin kang dihpw.
- 21 Re manokehla Koht me ketin kepitkinirailla
manaman lapalap akan en nin lime nan Isip.
- 22 Ia uwen kapwuriamwei en soahng kan me e
ketin wiahda wasao!

- Ia uwen kapwuriamwei en soahng kan nan
Sehd Weitahtao!
- 23 Ni ahsou me Koht mahsanih me e pahn ketin
kamwomwala sapwellime aramas ako,
sapwellime ladu pilipildahro, Moses, pato-
hwanda eh tungoal tomw reh,
pwe sapwellimen Koht engieng en dehr
kauweiraila.
- 24 Re ahpw soikala sahpw kaselelo,
pwehki ar sohte kamehlele inou en Koht.
- 25 Re ahpw mihmihte nan imwarail impwal kan
oh lipilipahned
oh sohte men rong KAUN-O.
- 26 Ih eri ketin kahukihla
me e pahn ketin kemeiraila nan sapwtehno
27 oh ketin kamwarakpeseng kadaudokarail
ko nanpwungen me rotorot akan,
oh mweidohng re en mehla nan wehin liki
kan.
- 28 Eri nan Peor, sapwellimen Koht aramas ako
ahpw iang kaudokiong Paal
oh iang tungoalehda mehn meirong ko me
meirongalahr ong koht akan me sohte
mour.
- 29 Soangen tiahk pwukat ahpw kahngiangihada
KAUN-O,
iei me soumwahu suwed ehu pwarada nan-
pwungarail.
- 30 Pineas eri uhdachte oh kaloke me dipada ko,
soumwahu suwedo ahpw tokedi.

106:24: Nemp. 14.1-35. **106:27:** Lip. 26.33. **106:28:** Nemp.
25.1-13.

- 31 Sang rahno kohla katamenpen ire wet ahpw kin
wiewiawi,
oh pahn kin wiawi kohkohlahte.
- 32 Ni pwarer en Meripa aramas ako ahpw kahn-
giangihada KAUN-O,
Moses eri pwukoahkihdi arail kahpwal ko.
- 33 Re inenen kansensuwedihada kowahlap
me kahrehiong eh koasoakoasoï oh sohte
uhdi oh medewe dahme eh koasoia.
- 34 Re sohte kemehla me rotorot akan,
duwen me KAUN-O ketin koasoanediông irail,
35 ahpw re kin pwoudikinirailda
oh iang wia ar tiahk rotorot kan.
- 36 Sapwellimen Koht aramas ako kin kaudokiông
dikedik en eni kan,
oh met kahrehda ar mwomwla.
- 37 Re kin mweidala pein nair pwutak oh serepein
kan
pwehn wia mehn meirông ong dikedik en eni
kan en Kenan.
- 38 Re kin kemehla seri me sohte dipe ko,
pwelen sahpwo ahpw kin saminkihla ka-
makamala pwukat.
- 39 Re kin saminkihla pein ar wiewia samin kan
oh kin soaloalopwoat ong Koht.
- 40 KAUN-O eri ketin engiengda pahn sapwellime
aramas ako;
oh ketin kalahdkiniraila.

106:32: Nemp. 20.2-13. **106:34:** S.K. 2.1-3; 3.5-6. **106:37:**
2 Nan. 17.17. **106:38:** Nemp. 35.33. **106:40:** S.K. 2.14-18.

- 41 E ketin mweidohng pwe re en mihla pahn man-
aman en me rotorot akan,
arail imwintihti kan uhd kauniraildahr.
- 42 Ar imwintihti kan katoutouwihiraillahr
oh re uhdahn milahr pahn arail manaman.
- 43 Pak tohto KAUN-O ketin kapitala sapwellime
aramas ako,
re ahpw kin pilada pwe re en uhwong
oh kihrla douluhl nan dihp.
- 44 KAUN-O ahpw ketin karonge irail ni ar kin
likweriong
e ahpw kin ketin mahsanih arail apwal.
- 45 Pwehki irail, e ketin tamanda sapwellime inou,
oh pwehki sapwellime limpoak lapalap e kup-
wureiraila.
- 46 E ketin kupwurehda pwe irail kan me kaloke
irail
re en kin poakeiraila.
- 47 Maing KAUN, at Koht, komw ketin kapitkitala,
komw ketin kapwureikitodo sang nan wehi
kan,
pwe se en kin kapingkalahngan ong komwi
oh kapikapinga mwaromwi me sarawi.
- 48 Kapinga KAUN-O, Koht en Israel;
kumwail kapinga met oh pil kohkohahte!
Koaruhsie en patohwan, "Amen!"

Kapinga KAUN-O!

107

Kapingpen Kalahngan en Koht (Melkahka 107–150)

- ¹ “Kitail kapingkalahngan ong KAUN-O, pwehki ih
me kalahngan;
sapwellime limpoak kin poatopaatete!”
- ² Kuwmail koaros me e ketin kamouralahr,
kumwail pwurehng kapwurehiong mahsen
en kapingkalahngan pwukat ong KAUN-O.
E ketin kapitkumwaillahr sang amwail imwinti-
hti kan
- ³ oh ketin kasapahlkumwaildo sang sapwen liki
kan,
sang ni mesenleng oh kepinleng, sang ni
paliepeng oh palieir.
- ⁴ Ekei irail sansalongselier nan sapwtehn
sohte kak diarada kahnimw ehu me re pahn
kousoanla ie.
- ⁵ Nan ar duhpeklahr oh men nimpildahr
e ahpw sohla ar koapworopwor.
- ⁶ Re ahpw likweriong KAUN-O sang nan ar apwal,
e ahpw ketin doaireiraila sang nan ar lokolak
kan.
- ⁷ E ketin kahluwa irail nan ahl inenen
ong nan kahnimw me re en kousoan ie.
- ⁸ Re uhdahn pahn kapinga KAUN-O pwehki sap-
wellime limpoak poatopaat,
oh manaman kapwuriamwei kan me e ketin
wiahiongirailehr.

107:1: 1 Kron. 16.34; 2 Kron. 5.13; 7.3; Esra 3.11; Mel. 100.5; 106.1; 118.1; 136.1; Ser. 33.11.

- 9 E kin ketin kanimpilehda me men nimpildahr akan
oh kin ketin katungoalehkihda kisin tungoal mwahu me men mwengedahr akan.
- 10 Ekei mihmiher nan ar nsensuwed oh rotorot,
re senselki selmete oh wie lokolok,
- 11 pwehki ar kahngohdiong kosonned en Koht,
Wasa Lapalap,
oh soikeweisang rehrail sapwellime kaweid kan.
- 12 Solahr angirail pwehki ar doadoahk laud;
re ahpw kin pwupwudi, oh sohte me men sewese irail.
- 13 Re ahpw likweriong KAUN-O sang nan ar apwal,
e ahpw ketin doaireirailla sang nan ar lokolok kan.
- 14 E ahpw ketikinirailsang nan ar nsensuwed oh rotorot,
oh ketin kamweidpeseng seliparail kan.
- 15 Re uhdahn pahn kapinga KAUN-O pwehki sapwellime limpoak poatopaat,
oh manaman kapwuriamwei kan me e ketin wiahiongirailehr.
- 16 E kin ketin kauwehla wenihmw mete kan
oh ketin sukpeseng kateng metehn wenihmw kan.
- 17 Ekei me pweipwei oh soumwahukihda diparail kan
re ahpw wie lokolongki ar sapwung kan;
- 18 re kin men mwuski soangen kisin tungoal akan
oh re kereniong mehla.
- 19 Re ahpw likweriong KAUN-O sang nan ar apwal,

- e ahpw ketin doaireirailla sang nan ar lokolok kan.
- 20 E ketin kamwahwihkinirailla sapwellime mahsen
oh ketin kapitirailla sang nan sousou.
- 21 Re uhdahn pahn kapinga KAUN-O pwehki sapwellime limpoak poatopoot,
oh manaman kapwuriamwei kan me e ketin wiahiongirailehr.
- 22 Re uhdahn pahn kasapahlkalahngankihong ar meirong kan,
oh ngisingiski ar peren oh lohlohkiseli wiepen nin lime kan.
- 23 Ekei kin dake sohp seiseiloakseli nan madau kan,
raparapahkiseli arail mour.
- 24 Re udiahlehr dahme KAUN-O kak wia,
wiepen nin lime kapwuriamwei kan nan madau.
- 25 E ketin mahsente, a iet melimel wiawiher,
oh kamwakidada iloak kan.
- 26 Sohp kan kin kepihrdahng nan wehwe oh lekdekdiong nan kepin madau;
kapehdirail ahpw tikitingkihla duwen ar keper.
- 27 Re ahpw dipekelekel oh weuwasasseli,
likamwete aramas sakaula kei—
ar koahiek en nan madau sohla katepe.
- 28 Re ahpw likweriong KAUN-O sang nan ar apwal,
e ahpw ketin doaireirailla sang nan ar lokolok kan.
- 29 E ketin kamwelehdi wasa,
oh kameleileidi iloak kan.

- 30 Re ahpw nsenamwahukihla mwelehdién
madawo,
oh e ketin kahluwairailwohng ni wasa me re
seiseiloakwohng ie.
- 31 Re uhdahn pahn kapinga KAUN-O pwehki sap-
wellime limpoak poatopoa,
oh manaman kapwuriamwei kan me e ketin
wiahiongirailehr.
- 32 Re uhdahn pahn kalohki roson lapalap wet nan
pokon en aramas akan
oh kapinga mwohn wie kupwur en me mah
kan.
- 33 KAUN-O ketin kammadahda pillap akan
oh ketin katokehdi utuhnpihl kan pwe en
dehr pwilipwiliwei.
- 34 Oh sahpw kaselel kan e ketin wekidohng ni
sapwtehn en soahl
pwehki suwedlahn towe kan.
- 35 E ketin kawikala sapwtehn kan kawekiong ni
lehn pihl,
oh sahpw madekeng kan ni utuhnpihl.
- 36 E ahpw ketin mweidohng me duhpeklahr akan
re en kousoanla wasa ko,
re ahpw kauwada ie kahnimw ehu, pwe re en
kousoanla ie.
- 37 Re ahpw sapwasapwala ie oh kadoahkihada ie
ar mwetin wain
me kapwarehda wah mwahu tohto.
- 38 E ahpw ketin kupworamwahwih sapwellime
aramas ako, re ahpw kaparaparala
kowahlap;

oh e pil ketin kangederehla neirail mahn akan.

39 Ni sapwellimen Koht aramas ako ar lohdi oh sarohdi,

pwehki apwal mwuledek oh kehnaudek,

40 e ketin kasalehda eh sohte ketin kupwurohki kupwur en sohpeidi ko me kahpwalahla sapwellime ko;

iei me e ketin wia pwe re en kakahnseli nan sapwtehn, wasa me sohte ahl kin dierek ie.

41 Ih eri ketin kapitala me paisuwed akan sang nan ar apwal

oh ketin kangederehla tohn arail peneinei duwehte pelinmen kei.

42 Me pwung kan kin kilang met, oh re kin nse-namwahukihla,

a me suwed kan kin nennenlahte, sopeimwekid.

43 Me loalokong kan en medemedewe mepwukat; re en pil medemedewe sapwellimen KAUN-O limpoak poatopaat.

108

*Kapakap en Sawas en Uhwong Imwintihti kan h
(Melkahka 57.7-11; 60.5-12)*

1 Maing Koht, ni ei koapworopwor unsek,
I pahn koul oh kapinga komwi!

Ngeni, pirida!

2 Nei arp oh lair, kumwa pirda!

h 108:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka; koul pwoat.

- I pahn pangenda ketipin.
- ³ Maing KAUN, I pahn kasapahlkalahngan ong komwi nanpwungen wehi kan.
I pahn kapinga komwi nanpwungen aramas akan.
- ⁴ Sapwellimomwi limpoak poatopaat kipe wasa koaros nanleng;
sapwellimomwi loalopwoat kin leldawohng pahnlahng.
- ⁵ Maing Koht, komw ketin kasalehda sapwellimomwi lapalap pahnlahng,
oh sapwellimomwi lingan wasa koaros nin sampah.
- ⁶ Komw ketin komourkinkitala sapwellimomwi manaman; komw ketin sapeng ei tungoal kapakap,
pwe irail kan me komwi kin ketin loalloale re en kapitipitla.
- ⁷ Koht ahpw ketin poahngok sang nan mwoale sarawio, mahsanih,
“Ni manaman en powehdi I pahn pwalangpensing Sekem
oh nehkpeseng Wahun Sukot rehn nei aramas akan.
- ⁸ Kilead ngehi me uhdahn pahn ahneki, Manase pil duwehte;
Epraim iei ei lisoarop en mahwen
oh Suda ei sokon en nanmwarki.
- ⁹ Ahpw I pahn doadoahngki Mohap duwehte nei dahl en epwinek,
I pahn kesehdiong pohn Edom ei suht,
kilel en eh uhdahn ahi.

I pahn kadekedengki ei powehdi mehn Pilis-
dia kan.”

- 10 Maing Koht, ihs me pahn kahreielahng nan
kahnimw kehlailo?
Ihs me pahn kaluwaielahng Edom?
- 11 Ia duwe, mehlel me komw ketin soingkitalahr?
Komw sohte pahn ketin iang kahluwa at tun-
goal karis kan?
- 12 Komw ketin sewesei kiht pelian at imwintihti
kan;
pwe sawas en aramas me mwahl oh sokatepe.
- 13 Ma Koht pahn ketin iang kitail, kitail pahn
powehdi;
ih me pahn ketin kalowehdi at imwintihti
kan.

109

Kaulim en Aramas emen me mi nan Apwalⁱ

- 1 Maing Koht, I patohwan kapinga komwi; komw
dehr sohte ketin kasalehda kupwuromwi!
- 2 Aramas suwed oh likamw kei uhwongieier.
Re kin kinesang ie likamw,
3 oh re kin koasoia kin ie mehkot suwed,
re uhwong ie ni so kahrepe.
- 4 Re kin uhwong ie, mehnda ma I poakepoake irail
oh kin kapakapkin irail.
- 5 Re kin dupungki me suwed ei wiewia mwahu
oh kailok ni ei kin poakohng irail.

ⁱ 109:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- 6 Komw ketin pilada emen sounkopwung mwer-
suwed pwehn wia kopwung en ei imwinti-
htio,
oh mweidohng emen eh imwintihti kan en
wia sounkedipa.
- 7 En ale kopwung oh dierekda nan dihp;
eh kapakap en pil wiahla dihp toutou!
- 8 Eh mour en mwadang imwisekla;
oh emen tohrohr en sepwildahng nan dewe!
- 9 Nah seri kan en sepwoupwoula,
oh eh pwoud en liohdihla!
- 10 Nah seri kan en tangasang ni imwarail kan oh
wie pekipekseli nanial akan;
re en pil pekeussang nan ar wasa kan!
- 11 Me e pwaipwandohng kan en adihasang eh
dipwisou,
oh mehn keiru kan en kihsang wahn eh
doadoahk.
- 12 En dehr diar mehmen me pahn kadek ong
de apwalih nah seri sepwoupwou kan.
- 13 Kadaudoke kan koaruhsie en mehla,
oh sohte mehmen en tamataman ih erein dih
kan me pahn kohdo.
- 14 KAUN-O en ketin tamataman dipen eh pahpa
kahlap ako
oh en dehr mahkikihong dipen ine kan.
- 15 KAUN-O en kin tamataman diparail kan ahnsou
koaros,
oh irail en manoknokla douluhl!
- 16 Aramas meno sohte mwahn kin kolokol kadek
nan kapehde;

- e kin kaloke oh kemehla
me semwehmwe, me paisuwed, oh me luwet
akan.
- 17 E kin mwahuki keriahla meteikan—eri pein ih
en riahla!
E kin kahng kapaiahda meteikan—eri sohte
mehmen pahn kapaiahda!
- 18 E ahnlahr keriahla aramas duwehte eh ahnlahr
pein likouda;
eh keria kan en pwurolong nan paliwere
rasehng pihl
oh lel nan tihn paliwere rasehng leh!
- 19 Eh keria kan en pwaindi paliwere rasehng likou
oh kapilpene rasehng kateng ahnsou koaros!
- 20 Maing KAUN, komw ketin kaloke ei imwintihti
kan nin duwe met—
irail kan me kin kehrehng ie soahng suwed
pwukat!
- 21 Ahpw Maing KAUN, Wasa Lapalahpie, komw
ketin sewesei ie nin duwen me komw ketin
inoukidahr,
oh ketin kapitiehla pwehki kalahngan en sap-
wellimomwi limpoak.
- 22 Aramas semwehmwe men ngehi oh paisuwed;
mohngiongih tihwolahr kowahlap.
- 23 I nektehn sohrala rasehng mwetehn nin soutik;
I pipihrseli rasehng mensiek men.
- 24 Nan pwukiei kat luwetkilahr eh sohte ei tungoal
kisin mwenge;
kiliet oh tih katte me luhwehdi ni paliwereiet.
- 25 Ni aramas akan ar kin kilang ie, re kin kou-
ruhrkin ie;

re kin tuhtuwelengki ar kouruhr.

- 26 Maing KAUN ei Koht, komw ketin sewesei ie;
pwehki sapwellimomwi limpoak poatopaat,
komw ketin doareiehla!
- 27 Komw kehsehki ei imwintihti kan
me komwi me ketin doareiehla.
- 28 Mweinele re pahn kerieiehla, ahpw komwi
pahn ketin kupwuramwahwihiehla.
Me kin pwakipakih ie kan re en lohdi,
oh ngehi, sapwellimomwi ladu, en kin
pereperen.
- 29 Ei imwintihti kan en namenekla kowahlap;
oh re en mihla nan namenek rasehng ar
pwuhriong nan likou reirei.
- 30 I pahn wia ei kapingkalahngan ni ngihl laud ong
KAUN-O;
I pahn kapinga nan pokon en aramas akan,
- 31 pwehki eh ketin doarehla aramas semwehmwe
menet
oh kapitasang irail kan me kin kadeikada pwe
en kamakamala.

110

KAUN-O oh Sapwellime Nanmwarki me Pilipildahr j

- 1 KAUN-O ketin mahsanihong ei kaun,
nanmwarkio,
“Komw ketidiong ni palimauniet

- I lao wiahkihda omwi imwintihti kan utupen aluweluwomwi kan.”
- ² KAUN-O pahn ketin katelapahla sapwellimomwi manaman en kaunda wehi pokon sang Saion.
E mahsanih, “Komwi en kaunda sapwellimomwi imwintihti kan.”
- ³ Rahnen omwi mahweniong omwi imwintihti kan,
sapwellimomwi aramas akan pil pahn iang mahweno.
Sapwellimomwi mwahnakapw akan pahn patohdo rehmwi nin nahna sarawi kan,
rasehng pwoaiken nimensehngie.
- ⁴ KAUN-O ketin inoukidahr kehlail, oh sohte pahn ketin koluhkihla:
“Komwi pahn wiahla samworo sang met kohkohlahte
nin duwen koasoandien samworo Melkisedek.”
- ⁵ Kaun-o kin ketiket ni palimaunomwien;
e pahn ketin kalowehdi nanmwarki kan ni rahn me e pahn engiengda.
- ⁶ E pahn ketin kadeikada wehi kan
oh ketin kadirehkihla wasahn mahwen kahlep en aramas akan;
e pahn ketin kalowehdi nanmwarki kan en sampah pwon.
- ⁷ Nanmwarkio pahn ketin nimpil sang piletik en ni keilenial,

110:1: Mad. 22.44; Mk. 12.36; Luk 20.42-43; Wie. 2.34-35; 1 Kor. 15.25; Ep. 1.20-22; Kol. 3.1; Ipru 1.13; 8.1; 10.12-13. **110:4:** Ipru 5.6; 6.20; 7.17,21.

oh ketin rosonkihda, e ahpw pahn ketin uh ni
rosen en powehdi.

111

Ong ni Kapingpen KAUN-O

¹ Kapinga KAUN-O!

I pahn kasapahlkalahngan ong KAUN-O sang nan
kapehdi unsek

mwohn pokon en sapwellime aramas akan.

² Ia uwen kapwuriamwei en soahng kan me
KAUN-O kin ketin wia!

Koaros me kin perenkihda kin men we-
hwehkihla mehlel.

³ Sapwellime wiewia kan koaros kin diren wahu
oh roson;

sapwellime pwuhng me poatopoa.

⁴ KAUN-O sohte ketin mweidohng kitail
en manokehla sapwellime wiewia

kapwuriamwei kan;

ih me kupwur kadek oh kalahngan.

⁵ E kin ketikihda kisin tungoal ong irail kan me kin
wauneki;

e sohte kak meliehla sapwellime inou.

⁶ E ketin kasalehiong sapwellime aramas akan
sapwellime manaman

ni eh ketikihong irail sapwen mehn liki kan.

⁷ E kin ketin loalopwoat oh pwung ni soahng
koaros me e kin ketin wia;

sapwellime kosonned kan sohte kin
wekidekla.

⁸ Re kin wie poadopoad kokkohlahte;

- pwe re poahsoankihda mehlel oh pwung.
⁹ E ketin kasaledekala sapwellime aramas ako
 oh ketin wiahiong irail inou poatopoa ehu.
 Ih me sarawi oh manaman!
¹⁰ Elen loalokonglaiei wauneki KAUN-O;
 e kin ketin kupwurokong en wia kadeik
 pwung ong irail kan me kin wauneki.
 Kapingpe pahn wiewiawi kohkohlahte.

112

Paien Aramas Mwahu

- ¹ Kapinga KAUN-O!
 Meid pai aramas me kin wauneki KAUN-O,
 me kin alehki eh peren sang ni eh kin kapwa-
 iada sapwellime kosonned akan.
² Nein aramas mwahu seri kan pahn ahneki man-
 aman nan sahpwo;
 kadaudoke kan pahn ale kupwuramwahu.
³ Eh peneinei pahn paiamwahu oh kepwehpwe,
 oh e pahn paiamwahu kohkohlahte.
⁴ Marain kin dakerada rotorot ong aramas mwahu
 kan,
 ong irail kan me kalahngan, kadek, oh
 pwung.
⁵ Meid pai aramas me kin kadek ni eh kin kihwei
 lohn,
 me kin wia eh doadoahk en netinet ni mehlel.
⁶ Aramas mwahu sohte pahn sapwungala;
 e sohte pahn manoknokla kohkohlahte.

- 7 E sohte kin masak rong rohng suwed akan;
 eh pwoson me kehlail, oh e kin likih KAUN-O.
- 8 E sohte kin pwunod de masepwehk;
 e koapworpworki me e pahn kilang eh imwin-
 tihti kan ar pahn lohdi.
- 9 E kin sapan ong me paisuwed akan,
 oh eh kadek kin duweduwehte;
 e pahn ahneki manaman oh wahun.
- 10 Aramas suwed kan re kilang met oh lin-
 geringerkihda;
 re kangkakilkin irail ar kailok oh irail
 kohkohla;
 arail koapworopwor sohralahr kohkohlahte.

113

Kapingpen sapwellimen KAUN-O Kalahngan

1 Kapinga KAUN-O!

Kumwail sapwellimen KAUN-O ladu kan,
 kumwail kapinga mware!

2 Kapingpen mware en wiawi,
 met oh pil kohkohlahte.

3 Sang palimese lel palikapi
 kumwail kapinga mwaren KAUN-O!

4 KAUN-O kin ketin kakaun wehi kan koaruhsie;
 sapwellime lingan sikdala sang nanleng.

5 Sohte emen duwehte KAUN-O, atail Koht.
 E kin ketiket powe wasa ileilehie,
 6 ahpw kin ketin mahsendihdo
 oh ireirong nanleng oh sampah.

- ⁷ E kin ketin pwekada me semwehmwe kan sang
 nanpwel;
 e kin ketin kasapwilada me paisuwedlahr
 akan sang ar apwal
⁸ oh kin ketin wiahkinirailla werek en me lapalap
 akan,
 me lapalap en sapwellime aramas akan.
⁹ E kin ketin kawauwihala lih depwen kan nan
 imwarail kan;
 oh kapaiahkin irail seri.

Kapinga KAUN-O!

114

Melkahkahn Pahsohpa

- ¹ Ni ahnsou me mehn Israel mweselsang Isip,
 kadaudok en Seikop kan mweselsang sapwen
 likio,
² Suda wiahla sapwellimen KAUN-O aramas
 sarawi kei,
 Israel wiahla sapwellime.
³ Sehd Weitahtao kilangadahte oh tangdoai;
 Pillap Sordan tokedihsang eh pwilipwilwei.
⁴ Nahna kan mwusimwusikek rasehng kuht kei;
 dohl akan lusulusseli duwehte sihmpwul kei.
⁵ Sehd? Dahme ke tangkidoai?
 Ah kowe Sordan, dahme ke pweiengkihdi
 sohla pwilipwilwei?
⁶ Kumwail nahna kan, dahme kumwail
 mwusimwusikengki duwehte kuht kei?

Oh kumwail dohl kan, dahme kumwail lusuluskiseli duwehte sihmpwul kei?

- ⁷ Kowe, sampah, ke en rerrada ni KAUN-O eh pahn ketido,
ke en rerrada mwohn silangin Koht en Seikop,
⁸ me kin ketin wekidohng takai kan ni pwarer en pihl
oh paip akan ni kahng en pihl.

115

Koht Mehlel Metehmen

- ¹ Maing KAUN, lingan uhdahn pahn kowohng komwihte,
e pahn kowohng komwihte, a kaidehk ong kiht,
pwehki sapwellimomwi limpoak poatopoaat oh loalopwoat.
- ² Dahme tohn wehi teikan kin idengki reht,
“Ia amwail Kohten?”
- ³ Atail Koht kin ketiket nanleng;
e ketin wiewia mehkoaros me e kin ketin kupwurki.
- ⁴ Arail koht akan me kin wiawihkihda silper oh kohl,
re uhdahn wiepen pehn aramaste.
- ⁵ Mie awarail, re ahpw sohte kak lokaia,
mie masarail, re ahpw sohte kak kilang wasa,
- ⁶ mie salengarail, re ahpw sohte kak rong wasa,

- mie tumwarail, re ahpw sohte kak ned mehkot.
- 7 Mie pehrail, re ahpw sohte kak doahke mehkot, mie neh rail, re ahpw sohte kak alu; sohte ngihl ehu kak kohda sang nan kapinwararail kan.
- 8 Me kin wiahda koht likamw pwukat, oh pil likih irail re en duwehla dikedik en eni kan me pein irail wiadahr.
- 9 Kumwail aramas en Israel kan, kumwail likih KAUN-O.
Ih me sawasepamwail, oh silepamwail.
- 10 Kumwail sapwellimen Koht samworo kan, kumwail likih KAUN-O!
Ih me sawasepamwail, oh silepamwail.
- 11 Kumwail koaros me kin kaudokiong KAUN-O, kumwail likih.
Ih me sewesepamwail, oh silepamwail.
- 12 KAUN-O kin ketin tamataman kitail oh e pahn ketin kupwuramwahwih kitail; e pahn ketin kupwuramwahwih aramas en Israel kan oh pil sapwellimen Koht samworo koaros.
- 13 E pahn ketin kupwuramwahwih koaros me kin wauneki ih, me lapalap oh pil me tikitik kan.
- 14 KAUN-O en ketin kupwurehkin kumwail seri— kumwail oh pil kadaudokamwail kan!
- 15 KAUN-O en ketin kupwuramwahwih kumwail,

ih me ketin kapikada nanleng oh sampah.

- 16 KAUN-O kelehpw me ketin sapwellimaniki nanleng,
a sampah e ketikihong aramas akan.
- 17 Me mehlahr akan sohte kin kapinga KAUN-O,
pil me kin kohdilahng nan sapwen me
mehlahr akan sohte kin kapinga.
- 18 A kitail me momour kan, kitail pahn kapingkalahngan ong ih
met oh pil kohkohlahte.

Kapinga KAUN-O!

116

Kapingpen Koht sang Aramas emen me Pitsang Mehla

- 1 I kin poakohng KAUN-O, pwehki eh kin ketin
karonge ie;
e kin ketin karonge ei kapakap akan.
- 2 E kin ketin karonge ie
ahnsou koaros me I kin likweriong.
- 3 Keper en mehla kapiliepenehr,
kamasepwehk en sousou lelohngieier;
masak oh pwunod kadireielahr.
- 4 I ahpw likweriong KAUN-O, patohwan,
“Maing KAUN, I peki rehmwi, komwi en ketin
doareiehla!”
- 5 KAUN-O me ketin kalahngan oh mwahu;
atail Koht me diren kalahngan.
- 6 KAUN-O kin ketin sinsile me paisuwedlahr akan;

- e ketin doareiehla, ni ei mihla nan wasa
keper.
- ⁷ Mohngiong, koapworopwor,
pwe KAUN-O kasaledahr sapwellime kupwur
mwahu ong ie.
- ⁸ KAUN-O ketin doareiehla sang mehla;
e ketin katokehdi pilen mesei kat
oh ketin sileiehdi, pwe I en dehr lohdi.
- ⁹ Eri, I kin weweid mwahn silangin KAUN-O
nan sapwen me momour kan.
- ¹⁰ Ei pwoson duweduwehte, mehnda ma I pato-
hwan,
“I mihmi nan apwal laud,”
- ¹¹ pil nan ei masepwehk oh patohwan,
“Sohte emen me I kak likih.”
- ¹² Dahme I kak meirongkihong KAUN-O
dupuk en sapwellime kalahngan ong ie?
- ¹³ I pahn patohwanohng KAUN-O, meirong en
wain,
pwe I en kapingkalahngankihong eh ketin
doareiehla.
- ¹⁴ Nan pokon en sapwellime aramas akan koaros
I pahn patohwanohng dahme I inoukidahr.
- ¹⁵ Ia uwen toutoun kupwur en KAUN-O
ni emen sapwellime aramas akan eh kin
mehla!
- ¹⁶ Maing KAUN, sapwellimomwi ladu ngehi,
I kin papah komwi duwehte inei eh papah
komwiher.
Komw ketin doareielahr sang mehla.

- 17 I pahn meirongkihong komwi meirong en kapingkalahngan
oh pil kapakapohng komwi.
- 18-19 I pahn patohwanohng komwi dahme I inoukidahr,
mwohn pokon en sapwellimomwi aramas akan koaros,
nan mwoalomwi nan Tehnpasomwi en Serusalem,

Kapinga KAUN-O!

117

Ong ni Kapingpen KAUN-O

- 1 Kumwail wehi kan koaros, kumwail kapinga KAUN-O!
Kumwail aramas koaros, kumwail kapinga!
- 2 Sapwellime limpoak ong kitail me kehlail,
oh sapwellime loalopwoat me poatopoot.

Kapinga KAUN-O!

118

Kapakap en Kapingkalahnganki Powehdi

- 1 Kumwail patohwanohng KAUN-O amwail kapingkalahngan, pwehki ih me kupwur mwahu,
oh sapwellime limpoak me poatopoot.
- 2 Mehn Israel kan en patohwan,
“Sapwellime limpoak me poatopoot.”
- 3 Sapwellimen Koht samworo kan en patohwan,

- “Sapwellime limpoak me poatopoaat.”
⁴ Koaros me kin kaudokiong en patohwan,
 “Sapwellime limpoak me poatopoaat.”
- ⁵ Nan ei apwal I ahpw likweriong KAUN-O;
 e ahpw ketin sapeng ie, oh ketin kasaledeki-
 hiehla.
- ⁶ KAUN-O ketin ieiang ie, I sohte pahn masak
 mehkot;
 dahme aramas kak wiahiong ie?
- ⁷ KAUN-O iei ih me kin ketin sewese ie,
 oh I pahn kilang duwen ei imwintihti kan ar
 pahn lohdi pahi.
- ⁸ Me mwahu en likih KAUN-O
 sang koapworopworki aramas.
- ⁹ Me mwahu en likih KAUN-O
 sang koapworopworki kaunen sampah kan.
- ¹⁰ Imwintihti ngeder kapiliepenehr;
 ahpw sang ni manaman en KAUN-O I kam-
 womwiraillahr!
- ¹¹ Re kapiliepene sang pali koaros;
 ahpw sang ni manaman en KAUN-O I kam-
 womwiraillahr!
- ¹² Re kapiliepene, rasehng mwuten loangalap,
 re ahpw mwadang lulda, rasehng kapakap en
 tuwi ieu;
 ahpw sang ni manaman en KAUN-O I kam-
 womwiraillahr.
- ¹³ Re pelian ie ni kehlail, ngehi eri lohdi,
 ahpw KAUN-O ketin seweseiehda.
- ¹⁴ KAUN-O me ketikihong ie manaman oh kehlail;
 ih me ketin doareielahr.

- 15 Kumwail rong kadekedek en powehdi sang nan
impwal en sapwellimen Koht aramas akan:
“Sapwellimen KAUN-O manaman lapalap me
wiadahr met!
- 16 Manaman en nin lime me kahrehiong kitail
en powehdi—
sapwellime manaman lapalap nan
mahwen!”
- 17 I sohte pahn mehla; ahpw I pahn momour
oh lohkiseli dahme KAUN-O ketin wiadahr.
- 18 E ketin kaloke ie mwuledok,
ahpw e sohte ketin mweidohng I en mehla.
- 19 Kumwail ritingadahng ie wenihmw kan en
Tehnpaso;
I en patohlong oh kapingkalahngan ong
KAUN-O!
- 20 Ih wenihmw en KAUN-O met;
me pwung kante me pahn pedolong.
- 21 I patohwan kapinga komwi, Maing KAUN,
pwehki omwi ketin karonge ie,
pwehki omwi ketikihong ie manaman en
powehdi.
- 22 Takai me sounkou ihmw kan kesepwekelahr
uhd wiahla takaien pwukakeimw.
- 23 KAUN-O me ketin wiahda met;
meid kapwuriamwei mehlel ong kitail.
- 24 Rahnwet iei rahnen KAUN-O eh ketin powehdi;

118:22: Luk 20.17; Wie. 4.11; 1 Pit. 2.7. 118:22: Mad. 21.42;
Mk. 12.10-11.

- kitail perenda, oh ngisingiski atail peren!
- 25 Komw ketin doareikitala, Maing KAUN, komw ketin doareikitala!
Maing KAUN, komw ketin kupwurei kiht pwe se en pweida!
- 26 Koht en ketin kupwuramwahwih me kin patohdo ni mwaren KAUN-O!
Sang ni Tehnpas en KAUN-O se patohwan kapaiaikumwailda.
- 27 KAUN-O, iei Koht; e ketin kupwur mwahu ong kitail.
Kumwail wahda tehnpaini kan oh tapihada sarawio
oh kapar kapil pei sarawio.
- 28 Komwi me ei Koht, oh I kin patohwanohng komwi ei kapingkalahngan;
I pahn lohkiseli sapwellimomwi roson lapalap.
- 29 Kumwail patohwan kapingkalahngan ong KAUN-O, pwehki ih me kupwur mwahu,
oh sapwellime limpoak me poatopaat.

119

Kosonned en KAUN-O

- 1 Meid pai irail kan me ar mour mwakelekel,
me kin momour nin duwen kosonned en KAUN-O.
- 2 Meid pai irail kan me kin kapwaiada sapwellime kosonned kan,

- oh kin peikiong ni kapehd unsek.
- ³ Re sohte mwahn kin wia me sapwung;
re kin weweid nan elen KAUN-O.
- ⁴ Maing KAUN, komw ketikidohngkihtehr sapwellimomwi kosonned kan
oh mahsanihong kiht se en peikiong ni loalopwoat.
- ⁵ Ia uwen ei koapworopworki me I pahn loalopwoat
en kolokol sapwellimomwi kaweid kan!
- ⁶ I sohte pahn namenekla
ma I pahn tehk mwahu sapwellimomwi kosonned kan koaros.
- ⁷ I pahn kapinga komwi ni mohngiong mwakelekel
ni ei pahn esehla pwung en sapwellimomwi koasoandi kan.
- ⁸ I pahn kapwaiada sapwellimomwi kosonned kan;
komw dehr ketin likidmelieiehla!
- Kapwaiada Kosonned en KAUN-O*
- ⁹ Ia duwen mwahnakapw men eh kak dadaur eh mour mwakelekel?
Eh pahn kin kapwaiada sapwellimomwi kosonned kan.
- ¹⁰ I kin song en papah komwi ni mohngiong unsek;
komw dehr ketin mweidohng I en kauwehla sapwellimomwi kosonned kan.
- ¹¹ I kin kolokol sapwellimomwi kosonned nan mohngiong
pwe I en dehr wia dihp ong komwi.
- ¹² Maing KAUN, I kin kapinga komwi;
komw ketin padahkihong ie sapwellimomwi ahl akan.

- 13 Sang ni aweiet I pahn pwurehng lohki
 kosonned koaros me komw ketikidohr.
- 14 I kin perenki idawehn sapwellimomwi
 kosonned kan
 sang ei pahn ahneki dipwisou tohto.
- 15 I kin medemedewe sapwellimomwi kaweid
 kan,
 oh kasakasawih sapwellimomwi padahk kan.
- 16 I kin perenki sapwellimomwi kosonned kan;
 I sohte pahn manokehla sapwellimomwi
 mahsen kan.

Nsenamwahuki Kosonned en KAUN-O

- 17 Komw ketin kupwure ie, sapwellimomwi ladu
 menet,
 pwe I en kin momour oh kapwaiada sap-
 wellimomwi padahk kan.
- 18 Komw ketin kapehdpeseng pwoaren mesei kat,
 pwe I en kak udiahl
 soahng kapwuriamwei kan nan
 sapwellimomwi kosonnedo.
- 19 I pahn patopato nin sampah ahnsoute kis;
 komw dehr ekihsang ie sapwellimomwi
 kosonned kan.
- 20 Mohngiongih tihwokilahr;
 ei men ese sapwellimomwi kadeik kan ahn-
 sou koaros.
- 21 Komw ketin angiangih me aklapalap akan;
 me sohte kin kapwaiada sapwellimomwi
 mahsen kan kin riahla.
- 22 Komw ketin kasaledekihiehla sang arail kep-
 weikeng oh mwamwahlikin ie,
 pwe I kapwaiadahr sapwellimomwi
 kosonned kan.

23 Me lapalap akan kin ehupene oh wia ar koa-
soandi en uhwong ie,
a I pahn medemedewehte sapwellimomwi
padahk kan.

24 Sapwellimomwi kaweid kan me wia kaperen-
pei
oh kaweidpei.

Ngoangki Kapwaiada Kosonned en KAUN-O

25 I lohndier oh wonohnehr nanpwel;
komw ketin kakehleiehda nin duwen omwi
ketin inoukidahr.

26 I wehkadahng komwi mehkoaros me I wiadahng,
oh komw ketin sapengieier;
komw ketin padahkihong ie sapwellimomwi
ahl akan.

27 Komw ketin sewese ie pwe I en wehwehki sap-
wellimomwi kosonned kan,
oh I pahn medemedewe duwen
sapwellimomwi padahk kupwuriamwei
kan.

28 I toutoukilahr nsensuwed;
komw ketin kakehleiehda nin duwen omwi
ketin inoukidahr.

29 Komw dehr mweidohng I en weid nan ahl sap-
wung,
komw padahkihong ie sapwellimomwi
kosonnedo ni kupwurkalahngan.

30 I patohwan piladahng pwe I en peikiong komwi;
I tehk mwahwiher sapwellimomwi kadeik
kan.

31 Maing KAUN, I patohwan dadaurete
sapwellimomwi kaweid kan,
komw dehr ketin mweidohng I en
namenekla.

32 I pahn ngoangki peikiong sapwellimomwi mahsen kan,
pwehki komw pahn ketin kalaudehla ei loalokong.

Kapakap en Peki Loalokong

33 Maing KAUN, komw ketin padahkihong ie wehwehn sapwellimomwi kosonned kan,
I ahpw pahn kapwaiada ahnsou koaros.

34 Komw ketin kawehwehiong ie sapwellimomwi kosonned kan, oh I pahn kapwaiada;
I pahn kapwaiada ni mohngiong unsek.

35 Komw ketin kahluwa ie nan ahl en sapwellimomwi kosonned kan
pwe iei met me I kin diarki ei nsenamwahu.

36 Komw ketikihong ie ineng en kapwaiada sapwellimomwi kosonned kan,
a kaidehk I en kepwehpwehla.

37 Komw kupure ie, pwe I en dehr ngoangki dipwisou mwahl akan;
komw kupwure ie, nin duwen me komwi ketin inoukidahr.

38 Komw ketin kapwaiada sapwellimomwi inouong ie, sapwellimomwi ladu menet—
inowo me komwi ketin wiawihong irail kan me peikiong komwi.

39 Komw ketin doareiesang kepweikeng kan me I kin masak;
ia uwen kupwuriamwei en sapwellimomwi kadeik kan!

40 I men kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan;
komw ketikidohng ie mour kapw, pwe komwi me pwung.

Likih Kosonned en KAUN-O

- 41 Maing KAUN, komw ketin kasalehiong ie duwen
omwi kupwur limpoak ong ie,
oh doarejehla nin duwen me komwi ketin
inoukidahr.
- 42 Eri I ahpw pahn kak sapeng irail kan me kin
kepweikengih ie
pwehki ei koapworopworki sapwellimomwi
mahsen.
- 43 Komw kupwure ie pwe I en kin lokaia mehlel
ahnsou koaros,
pwehki ei koapworopwor mihmi ni sap-
wellimomwi kadeik kan.
- 44 I pahn kapwaiada sapwellimomwi kosonned
ahnsou koaros,
met oh pil kohkohlahte.
- 45 I pahn weweidwei nan mour saledek,
pwehki ei kin nantihong kapwaiada sap-
wellimomwi padahk kan.
- 46 I pahn lohkihda sapwellimomwi koasoandi kan
mwohn nanmwarki kan,
oh I sohte pahn namenengki.
- 47 I kin diar peren ni ei kin kapwaiada sap-
wellimomwi mahsen kan,
pwehki ei kin kesempwalki.
- 48 I kin wauneki oh kesempwalki sapwellimomwi
kosonned kan;
I pahn medemedewe sapwellimomwi kaweid
kan.

Koapworopworki Kosonned en KAUN-O

- 49 Komw ketin tamanda inowo me komw ketin
wiahiong ie, sapwellimomwi ladu menet;
e kahrehiong ie koapworopwor laud.
- 50 Mehnda ma I mi nan lokolok ahpw I nse-
namwahu

- pwehki sapwellimomwi inowo
 kakehleiedahr.
- 51 Me aklapalap akan kin mwamwahlikin ie,
 ahpw I sohte kin sohpeisang sapwellimomwi
 kosonned.
- 52 Maing KAUN, I kin tamanda sapwellimomwi
 kadeik en mahs ako,
 eri ihme kin kansenamwahwihiehla.
- 53 I kin lingeringerkihda kowahlap,
 ei kin kilang aramas suwed akan ar kin
 kauwehla sapwellimomwi kosonned.
- 54 Sapwellimomwi mahsen kan wia audepen ei
 koul kan
 nan ei mour mwotomwot nan sampah wet.
- 55 Maing KAUN, I kin tamankomwihda nipwong,
 oh I kin medemedewe duwen sap-
 wellimomwi kosonnedo.
- 56 I kin diar ei nsenamwahu
 pwehki ei kapwaiada sapwellimomwi mah-
 sen kan.

Poadidiong Kosonned en KAUN-O

- 57 Maing KAUN, komwihte me I kin anahne;
 I inoukihda me I pahn peikiong
 sapwellimomwi kosonned kan.
- 58 I patohwan peki rehmwi sang nan kapehdi
 unsek
 komwi ketin kupwure ie, nin duwen me
 komwi ketin inoukidahr!
- 59 I medemedewe duwen iren ei mour,
 I ahpw inoukihda me I pahn idawehn sap-
 wellimomwi kaweid kan.
- 60 I sohte pahn pwand, ahpw I pahn mwiadang
 kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan.

- 61 Aramas suwed akan wiadahr arail mehn lidipih
ie,
ahpw I sohte manokehla sapwellimomwi
kosonnedo.
- 62 I kin pwurda nin lukepen pwong
pwe I en kin kapingahkin komwi
sapwellimomwi kadeik pwung kan.
- 63 I kin kompoakepahniki irail koaros me kin pa-
pah komwi,
irail koaros me kin peikiong sapwellimomwi
kosonned kan.
- 64 Maing KAUN, sampah direkihla sap-
wellimomwi limpoak poatopoot;
komw ketin padahkihong ie sapwellimomwi
kosonned kan.

Kesempwal en Kosonned en KAUN-O

- 65 Maing KAUN, komw ketin kapwaiadahr sap-
wellimomwi inou,
oh kin ketin kupwur mwahu ong ie, sap-
wellimomwi ladu menet.
- 66 Komw ketikihong ie loalokong oh erpit,
pwe I kin likih sapwellimomwi mahsen kan.
- 67 I kin sapwungala mwohn omwi ketin kaloke ie,
a met I kin peikiong sapwellimomwi mahsen.
- 68 Ia uwen omwi kupwur mwahu, ia uwen omwi
kupwur kadek!
Komw ketin padahkihong ie sapwellimomwi
kosonned kan.
- 69 Aramas aklapalap akan wiadahr likamw ekei
duwen ngehi,
ahpw sang nan mohngiongiet unsek I kin
peikiong sapwellimomwi kaweid kan.
- 70 Aramas pwukat sohte wehwehki,

ahpw I kin diar kansenamwahupei nan sapwellimomwi kosonnedo.

- 71 Ei lokolok kan me mwahu ong ie,
pwe e kamarainihiehda ni padahkpen sapwellimomwi kosonned kan.
- 72 I kesempwalki kosonnedo me komwi ketikihdo sang mwohni en sampah koaros.

Pwuhng en Kosonned en KAUN-O

- 73 Komwi me ketin wiaiehda, oh nekinekid ie mwahu;
komw ketikihong ie loalokong, pwe I en esehla sapwellimomwi kosonned kan.
- 74 Irail kan me kin waunekin komwi pahn nse-namwahu ni ar pahn kilang ie;
pwehki ei likih sapwellimomwi inou.
- 75 Maing KAUN, I patohwan ese me sapwellimomwi kadeik kan me pwung;
oh komwi ketin kaloke ie pwehki omwi loalopwoat.
- 76 Eri sapwellimomwi limpoak poatopoaat en kansenamwahwihiehla,
nin duwen inowo me komw ketin wiahiong ie, sapwellimomwi ladu menet.
- 77 Komw ketin kupwurkalahngan ong ie, I ahpw pahn mourla
pwehki sapwellimomwi kosonned iei me kaperenpei.
- 78 Me akalapalap akan en namenekla, pwehki ar karaun likamw ong ie;
a ngehi, I pahn kin medemedewe sapwellimomwi kaweid kan.
- 79 Irail kan me kin waunekin komwi, re en sohpeidohng ie—

- irail kan me ese sapwellimomwi mahsen kan.
 80 Komw kupwure pwe I en kapwaiada sapwellimomwi kosonned kan ni unsek oh I en dehr namenengkihla ei lohdi.

Kapakap en Peki Komour

- 81 Maing KAUN, I weikengkilahr awiawih komwi en komouriehla;
 I likih mehlel sapwellimomwi mahsen.
 82 Pwoaren mesei kat sohla kilangki wasa ei kasikasik sapwellimomwi inowo,
 I ahpw kin idek, “Iahd me komw pahn ketin sewese ie?”
 83 I rasehngehr ehd kilin mahn mering me pahn lekdekla;
 ahpw I sohte patohwan manokehla sapwellimomwi mahsen kan.
 84 Ia erein ahnsou me I pahn awiawih?
 Iahd me komw pahn ketin kaloke irail kan me pwakipwahkih ie?
 85 Me aklapalap akan, me sohte kin kapwaiada sapwellimomwi kosonned,
 weiradahr pwoahr kei pwe re en lidipihkin ie.
 86 Sapwellimomwi kosonned koaros me loalopwoat;
 aramas akan kin kalokehkin ie koasoi likamw—komw ketin sewese ie!
 87 Kerenieng re pahn kemeiehla,
 ahpw I sohte sohpeisang sapwellimomwi kosonned kan.
 88 Komw ketin kupwurehkin ie sapwellimomwi limpoak poatopoa,
 pwe I en kapwaiada sapwellimomwi kosonned kan.

Pwoson Kosonned en KAUN-O

- 89 Maing KAUN, sapwellimomwi mahsen pahn
tengeteng kohkohahte;
e kin poatopaat nanleng.
- 90 Sapwellimomwi loalopwoat pil kin poatopaat
erein dih koaros;
komw ketin koasoanehdi sampah nan dewe,
oh e kin mihmihte.
- 91 Mehkoaros kin mihmihte lel rahnwet pwehki
sapwellimomwi kosonned kan,
pwehki mehkoaros kin uhpah komwi.
- 92 Ma ei peren sohte pwilisang ni sapwellimomwi
kosonnedo,
eri, I mehkilahr ei lokolok kan.
- 93 I sohte pahn manokehla sapwellimomwi
kaweid kan,
pwehki kaweid pwukat me komwi ketin
kolokolki ei mour.
- 94 Sapwellimomwi ngehi—komw ketin
doareiehla!
I kin nantihong kapwaiada sapwellimomwi
kosonned kan.
- 95 Aramas suwed kan kin awiawih pwe re en
kemeiehla,
ahpw I pahn kin medemedewe duwen sap-
wellimomwi kosonned kan.
- 96 I patohwan eseier duwen mehkoaros ar sohte
unsek;
ahpw sohte irepen sapwellimomwi
kosonnedo!

Poakohng Kosonned en KAUN-O

- 97 Ia uwen ei poakohng sapwellimomwi
kosonnedo!

- I kin medemedewe sang nimenseng lel nip-wong.
- 98 Sapwellimomwi kosonnedo kin ieiang ie ahnsou koaros
oh kin kahrehda ei loalokong sang ei imwintihiti.
- 99 I loalokong sang ei sounpadahk kan koaros,
pwehki ei kin medemedewe sapwellimomwi kaweid kan.
- 100 I koahiek sang me mah kan,
pwehki ei kin kapwaiada sapwellimomwi kosonned kan.
- 101 I kin kadohwansang ie soangen tiahk suwed koaros,
pwehki ei kin ngoangki peikiong sapwellimomwi mahsen.
- 102 I sohte seukautihong sapwellimomwi kaweid kan,
pwehki pein komwi me ketin padahkihong ie.
- 103 Ia uwen mem en sapwellimomwi kaweid kan—
e mem sang sukehrn loangalap.
- 104 I kin loalokongkihla sapwellimomwi kosonned kan,
ihme I kin kailongkihki soangen tiahk suwed koaros.

Marain sang ni Kosonned en KAUN-O

- 105 Sapwellimomwi mahsen, iei serepei, mehn kaweid ie,
oh kamarainpen elei kan.
- 106 I pahn kapwaiada ei inou
me I pahn kin peikiong sapwellimomwi kaweid pwung kan.
- 107 Maing KAUN, ei lokolok kan me mwuledek;

- komw ketin kolokol ei mour, nin duwen me
komwi ketin inoukidahr.
- 108 Maing KAUN, komw ketin kupwure ei kapakap
en kapingkalahngan,
oh ketin padahkihong ie sapwellimomwi
kosonned kan.
- 109 I kin men tounmeteikihla ei mour;
I saikinte manokehla sapwellimomwi
kosonnedo.
- 110 Aramas suwed kan kin lidipih ie,
ahpw I sohte sapeikiong sapwellimomwi
kosonnedo.
- 111 I pahn kolokol sapwellimomwi kosonned kan
kohkohlahte;
pwe iei kaperenpen mohngiong.
- 112 I patohwan koasoanedier nan kapehdi me I
pahn peikiong sapwellimomwi kosonned
kan
lao lel rahn me I pahn mehla.

Poadoarpatail nan Kosonned en KAUN-O

- 113 I kin kailongki irail kan me kin soaloalopwoa-
tohng komwi,
ahpw I wauneki sapwellimomwi kosonnedo.
- 114 Komwi me doarepei oh silepei,
I kin koapworopworki sapwellimomwi inou.
- 115 Kumwail me dipan akan, kumwail kohko-
hweisang ie.
I pahn kapwaiada kosonned kan en ei Koht.
- 116 Komwi ketin kakehleiehda, nin duwen omwi
ketin inoukidahr, I ahpw pahn mourla;
komwi dehr ketin mweidohng I en
namenekla nan ei koapworopwor.

- 117 Komwi ketin kolokol ie, I ahpw pahn nekinek mwahu,
oh tehk mwahu sapwellimomwi kosonned kan ahnsou koaros.
- 118 Komwi kin ketin soikala irail koaros me sohte kin kapwaiada sapwellimomwi kosonned kan,
pwe ar lamalam likamw akan sohte katepe.
- 119 Komwi kin ketin wiahki kihd aramas suwed koaros,
ihme I kesempwalkihki sapwellimomwi kaweid kan.
- 120 I masepwehk pwehki komwi,
I masepwehk kowahlap pwehki sapwellimomwi kopwung.

Kapwaiada Kosonned en KAUN-O

- 121 I wiadahr dahme mwahu oh pwung;
komwi dehr ketin keseiehla pahn manaman en ei imwintihti kan!
- 122 Komwi ketin inoukihda me komwi pahn ketin sewese sapwellimomwi ladu;
komwi dehr ketin mweidohng me aklapalap akan en kaloke ie!
- 123 Pwoaren mesei kat sohla kilangki wasa ei kasikasik sapwellimomwi sawas en komour,
komouro me komwi ketin inoukidahr.
- 124 Komw ketin mahsendohng ie nin duwen sapwellimomwi limpoak poatopoaat,
oh ketin padahkihong ie sapwellimomwi kosonned kan.
- 125 Sapwellimomwi ladu ngehi; komwi ketin kamarainih ie,

- pwe I en dehdehkihla sapwellimomwi
padahk kan.
- 126 Maing KAUN, ih ahsou en sapwellimomwi
mwekid met,
pwehki aramas akan kauwelahr
sapwellimomwi kosonned.
- 127 I kesempwalki sapwellimomwi kosonned kan
sang kohl,
sang kohl me keieu kaselel.
- 128 Ihme kahrehda I idawehn sapwellimomwi
kaweid kan koaros,
oh kailongki ahl sapwung koaros.

Ineng en Kapwaiada Kosonned en KAUN-O

- 129 Sapwellimomwi padahk kan me inenen kase-
lel;
I kin kapwaiada nan mohngiong unsek.
- 130 Kawehwehpen sapwellimomwi padahk kan
kin kahrehda marain
oh kin ketikihdo erpit ong me soaloalokong
kan.
- 131 Nan ei inengiong sapwellimomwi mahsen kan
eweiet kin sarapeseng oh wie esiesingek don-
dod.
- 132 Komwi ketin sohpeidohng ie oh kupwurkalah-
ngan ong ie
nin duwen me komwi kin ketin wiahiong irail
kan koaros me kin poakohng komwi.
- 133 Nin duwen me komwi ketin inoukidahr, komw
ketin kolokol ie pwe I en dehr pwupwudi;
komwi dehr ketin mweidohng suwed en
kaloweiehdi.
- 134 Komw ketin kapitiehla sang irail kan me
kalokaloke ie,

- pwe I en kak kapwaiada sapwellimomwi
kosonned kan.
- 135 Komwi ketin kupwuramwahwihkin ie omwi
pahn ketin ieiang ie
oh ketin padahkihong ie sapwellimomwi
kosonned kan.
- 136 Pilen mesei kin keredi duwehte pillap ehu,
pwehki aramas akan ar sohte kin kapwaiada
sapwellimomwi kosonnedo.

Pwuhng Pahrek en Kosonned en KAUN-O

- 137 Maing KAUN, komwi me pwung,
oh sapwellimomwi kosonned kan me pwung.
- 138 Kosonned kan me komwi ketikihdo
me uhdahn pahrek oh pwung.
- 139 Ei lingeringer kin lullul loalei duwehte kisiniei,
pwehki ei imwintihti kan ar mwamwahliki
sapwellimomwi kosonned kan.
- 140 Ia uwen dehde en sapwellimomwi inowo!
Ia uwen ei kin poakohng!
- 141 Paliwereiet sohte kesempwal oh me samin,
ahpw I sohte kin sohpeisang sapwellimomwi
padahk kan.
- 142 Sapwellimomwi pwung pahn poatopoaat
kohkohlahte,
oh sapwellimomwi kosonnedo kin pwung
ahnsou koaros.
- 143 I direkilahr apwal oh pwunod,
ahpw sapwellimomwi kosonned kan kin
kahrehiong ie peren.
- 144 Sapwellimomwi kaweid kan kin pwung ahn-
sou koaros;
komwi ketikidohng ie wehwe, I ahpw pahn
kak momour.

Kapakap en Komourla

- 145 Sang nan mohngiong I kin likweriong
komwi;
maing KAUN, komwi ketin sapeng ie oh I pahn
kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan.
- 146 I patohwan likweriong komwi;
komwi ketin doareiehla I ahpw pahn kapwa-
iada sapwellimomwi kosonned kan.
- 147 Mwahn dakadahn ketipin I kin patohwan peki
sawas sang rehmwi;
I kin koapworopworki sapwellimomwi inou.
- 148 I kin pepehd pwohng ehu pwon,
pwe I en medemedewe sapwellimomwi
kaweid kan.
- 149 Maing KAUN, komwi ketin karonge ie, pwehki
sapwellimomwi limpoak me poatopaat,
komwi ketin kasalehiong ie sapwellimomwi
kalahngan, oh ketin komouriehla!
- 150 Aramas lemei kan me kin pwakipwakah ie
kerendohr,
irail kan me sohte mwahn kin kapwaiada
sapwellimomwi kosonned.
- 151 Ahpw maing KAUN, komwi ketiket limwahi,
oh sapwellimomwi mahsen koaros me
poatopaat.
- 152 Sangete mahs I dehdehki duwen
sapwellimomwi kaweid kan;
komwi ketin kupwuredahr en kin poatopaat
kohkohlahte.

Peki Sawas

- 153 Komwi ketin mahsanih ei lokolok, oh ketin
doareiehla,

- pwehki ei sohte mwahn kin sohpeisang sapwellimomwi kosonnedo.
- 154 Komwi ketin uhpalihki ei pwung, oh ketin kasaledekihiehla;
komwi ketin doareiehla, nin duwen me komwi ketin inoukidahr.
- 155 Aramas suwed kan sohte pahn mourla,
pwehki ar sohte peikiong sapwellimomwi kosonned kan.
- 156 Ahpw maing KAUN, sapwellimomwi limpoak me lapalap;
komwi ketin kasalehda omwi kupwurkalahngan oh ketin doareiehla!
- 157 Ei imwintihti oh me kin kalokaloke ie me ngeder,
ahpw I sohte sohpeisang sapwellimomwi kosonned kan.
- 158 Ni ei kin kilang sounpang aramas pwukat, I kin direkihla nsensuwed,
pwehki ar sohte kin kapwaiada sapwellimomwi kosonned kan.
- 159 Maing KAUN, komw ketin mahsanih uwen ei kin poakohng sapwellimomwi kaweid kan.
Sapwellimomwi limpoak sohte kin wekidekla, eri, komw ketin doareiehla!
- 160 Poahsoan en sapwellimomwi kosonned iei mehleh,
oh sapwellimomwi kopwung kan me poatopaat.

Loalopwoatohng Kosonned en KAUN-O

- 161 Me lapalap akan kin uhwong ie ni sohte kahrepe,
ahpw I kin wauneki sapwellimomwi kosonned.

- 162 Ia uwen ei peren pwehki sapwellimomwi inou
kan—
peren duwehte aramas me kin diar kepwe
kesempwal.
- 163 I kin kailongki oh tatki lokaia likamw koaros,
ahpw I kin kesempwalki sapwellimomwi
kosonned.
- 164 I kin kapingkalahngan ong komwi pak isuh
nan rahn ehu
pwehki pwung en sapwellimomwi kopwung
kan.
- 165 I rail kan me kin kesempwalki sapwellimomwi
kosonned kin ahneki saledek sang apwal,
oh sohte mehkot me kak kahrehiong arail
pahn pwupwudi.
- 166 Maing KAUN, I kasikasik sapwellimomwi ko-
mour,
oh I kin kapwaiada dahme komwi kin ketin
mahsanih.
- 167 I kin kapwaiada saapwellimomwi padahk kan;
I kin poakohng ni mohngiong unsek.
- 168 I kin peikiong sapwellimomwi kosonned kan
oh sapwellimomwi kaweid kan;
komwi kin ketin mahsanih mehkoaros me I
kin patohwan wia.

Kapakap en Peki Sawas

- 169 Maing KAUN, ei likwer en pek sawas en lelda-
wohng rehmwi!
Komwi ketikidohng ie dehdehki, nin duwen
me komwi ketin inoukidahr.
- 170 Komwi ketin karonge ei kapakap,
oh ketin doareiehla nin duwen
sapwellimomwi inowo!
- 171 I pahn kin kapikapinga komwi ahnsou koaros,

- pwehki omwi ketin padahkihong ie sapwellimomwi kosoned kan.
- 172 I pahn koulki duwen sapwellimomwi kosonnedo,
pwehki sapwellimomwi kosonned kan me pwung.
- 173 Komwi kin ketin onopada ahnsou koaros pwe komwi en ketin sewese ie,
pwehki ei kin idawehn sapwellimomwi kosonned kan.
- 174 Maing KAUN, ia uwen ei kin anahne sapwellimomwi sawas en komour!
I kin diar nsenamwahu nan sapwellimomwi kosonned.
- 175 Komwi ketikidohng ie mour, pwe I en kak kapingahkin komwi;
sapwellimomwi kaweid kan en sewese ie.
- 176 I kin sansalongseli duwehte sihpw men me salongalahr;
eri, komwi ketido rapahkin ie, sapwellimomwi ladu,
pwehki ei sohte kin sohpeisang sapwellimomwi kosonned kan.

120

Kapakap en Peki Sawas

- ¹ Ni ei mihla nan apwal, I ahpw patohwan likweriong KAUN-O,
e ahpw ketin sapeng ie.
- ² Maing KAUN, komw ketin doareiesang aramas likamw oh widing kan.
- ³ Kumwail me likamw akan, dahme Koht pahn ketin wiahiong kumwail?

- Ia duwen eh pahn ketin kalokei kumwail?
⁴ Lokolok en arep keng sang sounpei men,
 iangahki takai mwehl sang nan uhmw!
⁵ Ei koukousoan rehmwail me kansensuwed
 rasehng ei keiru nan Mesek,
 de rehn mehn Kedar^k kan.
⁶ Meid werei ei kousoanlahr
 rehn aramas akan me kin kailongki mwehi
 kapohl!
⁷ Ni ei kin patohwan ong irail duwen mwehi
 kapohl,
 re kin mwahuki mahwen.

121

KAUN-O, iei Silepatail

- ¹ I saradahng nahna kan;
 ia wasa me sawasepei pahn kohdo sang ie?
² Sawasepei pahn pwarodo sang rehn KAUN-O,
 me ketin kapikada nanleng oh sampah.
³ E sohte pahn mweidohng ke en pwupwudi;
 silepomw sohte kin ketin seimwokla.
⁴ Silepen Israel
 sohte kin ketin lusoi de seimwok!
⁵ KAUN-O, iei ih me pahn ketin sinsileiuk;
 e kin ketiket limwahmw pwe en ketin apwal-
 ihiuk.
⁶ Ketipin sohte pahn kauweiukala nin rahn,
 de maram nipwong.

^k **120:5:** MESEK...KEDAR: Sahpw doh riau, me dene towe kan kin kemehla aramas pwehki ar rotorot.

- ⁷ KAUN-O pahn ketin silehsang uhk soahng keper
koaros;
e pahn ketin sinsileiuk mehlel.
- ⁸ E pahn ketin sinsileiuk ni omw kohwei oh kohdo,
met oh pil kokkohlahte.

122

Kapingpen Serusalem^l

- ¹ I nsenamwahukihla ni ar patohwanohng ie,
“Kitail patohla nan tehnpas en KAUN-O.”
- ² Eri iet, se miher met,
uh nan wenihmw kan en kelen Serusalem!
- ³ Serusalem, iei kahnimw me onohndasapahlehr
kahnimw lingan oh soanamwahu.
- ⁴ Iei wasaht me kadaudok kan kin patopene ie,
kadaudok en Israel kan,
pwe re en kin kapingkalahngan ong KAUN-O
nin duwen sapwellime kosonned.
- ⁵ Iei wasaht me nanmwarkien Isreal kan
kin wia kopwung ong sapwellimarail aramas
akan.
- ⁶ Kumwail peki mwehi kapohl ong Serusalem:
“Paiamwahu en kowohng irail kan me kin
poakohng komwi.
- ⁷ Mwehi kapohl en kin pweida nan omwi kehl kan,
oh meleilei nan tehnpasomwi kan.”
- ⁸ Pwehki riei kan oh kompoakepahi kan
I kin patohwanohng Serusalem,
“Popohl en ieiang komwi!”

^l 122:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit.

⁹ Pwehn wia kamwahupen tehnpas en KAUN-O,
 atail Koht
 I kin kapakapkin komwi pwe komwi en pa-
 iamwahu.

123

Kapakap en Peki Kalahngan

¹ Maing KAUN, I patohwan saradawohng komwi,
 nanleng wasa me komwi kin ketin kakaun.
² Maing KAUN, at Koht, duwen sounpapah men eh
 kin uh pahn eh kaun,
 duwen sounpapah lih men eh kin uh pahn eh
 lih kaun,
 ih duwen at pahn patohwan saradahng komwi,
 komwi lao pahn ketin kupwurei kiht.
³ Maing KAUN, komw ketin kupwurkalahngan,
 komw ketin kupwur kalahngan ong kiht;
 se weikeklahr kowahlap.
⁴ E wereilahr at wie lokolongki kepweikeng en me
 kepwehpwe kan
 oh mwamwahlahr pahn me kin kahrehiong
 kiht nan kehnaudek kan.

124

Koht me Silepen Sapwellime Aramas akan m

¹ Ia duwe, ma KAUN-O sohte ketin uhpalihkin
 kitail?
 Israel, sapeng ie!
² “Ma KAUN-O sohte ketin uhpalihkinkitailehr

- ni ahnsou me atail imwintihti kan mahwe-
niong kitail,
³ re uhdahn kadalleikitaillahr ni atail momour
nan arail lingeringer kowahlap;
⁴ eri, kitail ahpw pahn peikihla ahden pillap akan,
oh mwopwla nan pihlo,
⁵ ahden lapake pahn kamwopwkitaila.”
- ⁶ Kitail kasapahlkalahngan ong KAUN-O,
me sohte ketin mweidohng atail imwintihti
kan en kamwomwkitaila.
⁷ Kitail pitlahr rasehng menpihr men me pitsang
nan lidip en sounwie lidip kan;
lidipo ohlahr, oh kitail saledeklahr!
⁸ Sawasepatail kin pwarodo sang rehn KAUN-O,
me ketin kapikada nanleng oh sampah.

125

Silasil Mwahu en Sapwellimen Koht Aramas akan

- ¹ Irail kan me kin likih KAUN-O, re rasehng Nahna
Saion,
me sohte kak itikekda, sohte kak mwekidida.
² Duwen nahna kan ar kapilpene Serusalem,
ih duwen Koht eh kin ketin kapikapil sap-
wellime aramas akan,
met oh pil kohkohahte.
- ³ Aramas suwed kan sohte pahn kin kaunda sap-
wen me pwung kan ahnsou koaros;
pwe ma re pahn wia met, mwein me pwung
kan pahn pil kakete iang wia me suwed.
⁴ Maing KAUN, komw ketin wiahda me mwahu
ong irail kan me kin wia me mwahu,

irail kan me kin kapwaiada sapwellimomwi
kosonned kan.

- ⁵ Ahpw ni omwi kin ketin kaloke aramas suwed
akan,
komw pil ketin kaloke irail kan me kin soh-
peisang sapwellimomwi ahl akan.

Popohl en kin ieiangete Israel!

126

Kapakap en Peki Komour

- ¹ Ni ahnsou me KAUN-O ketin kasapahldohng ki-
tail nan Serusalem,
likamwete kitail ouraman!
- ² Ia uwen atail kouruhr! Ia uwen atail koul oh
ngisingiski atail peren!
Mehn liki kan ahpw ndinda,
“Wiepen nin limen KAUN-O rehrail me la-
palap.”
- ³ Mehlel e ketin wiadahr soahng kapwuriamwei
kei rehtail;
ia uwen atail peren!
- ⁴ Maing KAUN, komw ketin kasapahlkitalahng
nan uhdakato,
duwehte keteu eh kin kasapahldohng pihl
nan warawar en pihl me madada kan.
- ⁵ Irail kan me sengiseng nindokon arail
kamwakamwarak,
re en dolung wahnsapwarail pereperen!
- ⁶ Irail kan me sengiseng nindokon arail weuwa
kohwei ar werentuhke kan

re en koul oh ngisingiski peren ni arail pahn
pwurodo,
wa kohdo wahnsapwarail.

127

Kapingpen Kalahngan en Koht ⁿ

- ¹ Ma KAUN-O sohte ketin kauwada ihmwo,
doadoahk en sounkou ihmw kan sohte pahn
katepe;
ma KAUN-O sohte kin ketin sinsile kahnimw ehu,
silepen kahnimw kan pahn sinsile mwahl.
- ² Sohte katepen omw pahn tihtihwohki rapara-
pahki omw mour,
sangkenei pwopwourda nin sohrahn, oh
pwand en meirla nipwong.
Pwe KAUN-O kin ketikihda kisin tungoal ong me e
kin poakohng kan,
nindokon arail kin wie memeir.
- ³ Seri kan, iei kisakis ehu sang rehn KAUN-O;
uhdahn kapai ehu sang reh.
- ⁴ Pwutak kan me ohl emen nainekidahr ni eh
pwulopwul,
rasehng arep kei nan pehn sounpei men.
- ⁵ Meid pai aramaso me naineki tehtehn mahwen
tohto pwukat!
E sohte pahn lohdi
ni eh pahn tuhwong eh imwintihti kan nan
wasahn kopwung.

ⁿ 127:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Solomon.

128

Ketingpen Aramas me kin Peikiong KAUN-O

- ¹ Meid pai irail kan me kin peikiong KAUN-O,
oh kin momourki sapwellime kosonned akan.
- ² Ke pahn kin ale dahme ke anahne sang nan omw doadoahk;
ke pahn kin peren oh paiamwahu.
- ³ Omw pwoud pahn kin rasehng tuhkehrn wain wohkian ni imwomwo,
oh noumw pwutak kan pahn kin rasehng tuhke olip kapilpene omw tehpel.
- ⁴ Aramas emen me kin peikiong KAUN-O
uhdahn pahn kin ale soangen kupwuramwahu wet.
- ⁵ KAUN-O en ketin kupwuramwahwihiuk sang Saion!
Ke en kadehde kapai kan en Serusalem rahn koaros en omw mour!
- ⁶ Ke en momour oh kak kilang nein noumw seri kan!

Popohl en kin ieiangete Israel!

129

Kapakap en Uhwong Imwintihti en Mehn Israel

- ¹ Israel, ndadohng kiht mahs duwen omw imwintihti kan ar kalokeyuk sangete ni omw pwulopwul.
- ² “Sang ni ei pwulopwul
ei imwintihti kan kalokehkin ie kalokolok mwuledek,

ahpw re so mwahn kaloweiehdi.

³ Re kalipwelipwehda tihnseweiet
duwehla wasa me kin deideidahr ong wasahn
poad wahnsahpw.

⁴ Ahpw KAUN-O, ih me pwung,
e ketin kasaledekihiehla sang nan mour en
lidu.”

⁵ Eri koaros me kin kailongki Saion
re en lohdi oh tangdoau.

⁶ Irail koaros en duwehla dihpw me kin wosada
pohn pwelengen ihm, w,
me kin mengila mwohn eh pahn laudla;

⁷ me sohte me kin rikpene
de wahsang.

⁸ Sohte me kin keid limwah pahn nda,
“KAUN-O en ketin kupwuramwahwih
kumwail!
Se kupwuramwahwih kumwail ni mwaren
KAUN-O.”

130

Kapakap en Peki Sawas

¹ Maing KAUN, sang nan ei weikeklahr mwuledek,
I patohwan likweriong komwi.

² Maing ei Kaun, komw ketin karonge ie,
komw ketin karonge ngilen ei pek sawas!

³ Ma komw pahn ketin kilelehdi dipat akan,
ihs me kak pitsang sapwellimomwi kadeik?

⁴ A komw kin ketin mahkohng kiht,
pwe se en kin lammwikin komwi.

- ⁵ I kin ngoangki kasikasik sawas sang rehn KAUN-O,
oh I kin likih mehlel sapwellime mahsen.
- ⁶ I kin kasikasik KAUN-O
laudsang silepen nipwong kan ar kin aw-
iawih marain en nin sohrahn—
ei, laudsang silepen nipwong kan ar kin aw-
iawih marain en nin sohrahn.
- ⁷ Kumwail tohn Israel, kumwail en likih KAUN-O,
pwehki sapwellime limpoak me poatopaat
oh e kin ketin kupwurohki doareikitailla ahn-
sou koaros.
- ⁸ E pahn ketin doarehla sapwellime aramas en
Israel kan
sang nan diparail kan koaros.

131

Kapakap en Likilik ni Karakarahk O

- ¹ Maing KAUN, I patohwan pwilikidier ei akla-
palap
oh patohwan sohpeisangehr ei pohnmwahso.
I solahr kin pwunodki soahng kesempwal akan
de soahng kan me I sohte kakohng.
- ² I ahpw patohwan itarkihte ei onepek oh popohl.
Duwen seri pwelel men eh kin mihmi pohn
kepehn eh nohno,
iei duwen mohngiongiet eh meleilei loalei.
- ³ Israel, ke en likih KAUN-O
met oh pil kohkohlahte!

132

Kapingpen Tehnpas Sarawi

- ¹ Maing KAUN, komw dehr ketin meliehla Depit
oh soangen apwal akan koaros me lelohng ih.
- ² Maing KAUN, komw ketin tamanda dahme e
patohwan inoukihong komwi,
inowo me e patohwan wiahiong komwi, Wasa
Lapalap, Koht en Seikop:
- ³ “I sohte pahn pedolong nan imweio oh wendi
nan kieio;
⁴ I sohte pahn kommoal de meirla,
⁵ I lao pahn diar wasa kis ong KAUN-O,
tehnps ehu ong Wasa Lapalap, Koht en
Seikop.”
- ⁶ Se rongehr duwen Kohpwahn Inowo, nan
Pedleem,
se ahpw diarada nan mohs en Searim.
- ⁷ Se ahpw patohwan, “Kitail patolahng nan tehn-
pas en KAUN-O;
kitail eri wia atail kaudok mwohn mwoale.”
- ⁸ Maing KAUN, komw ketidohng nan Tehnpas
Sarawio iangahki sapwellimomwi Kohp-
wahn Inowo,
kilel en sapwellimomwi manaman,
oh ketikette wasaht kohkohlahte.
- ⁹ Sapwellimomwi samworo kan en wia dahme
pwung ahnsou koaros;
sapwellimomwi aramas koaros en
ngisingiski ar peren!

- 10 Komw ketin inoukihongehr sapwellimomwi
ladu Depit;
Maing KAUN, komw dehr soikeweisang
rehmwi nanmwarki me komw ketin
piladahr.
- 11 Komw ketin wiahiong Depit inou mehlel ehu—
inou ehu me komw sohte pahn ketin weki-
dala:
“I pahn kasapwilada emen noumw pwutak kan en
nanmwarki,
oh e pahn kakaun mwurimw.
- 12 Ma noumw pwutak kan pahn loalopwoatohng
ei inou
oh kosonned akan me I pahn kihong irail,
eri, neirail seri kan pil pahn iang mwohd nan
mwoahl wet kohkohlahte.”
- 13 KAUN-O ketin piladahr Saion;
e ketin kupwurki wiahki wasao tehnpese:
- 14 “Iei wasaht me I pahn kin kousoan ie
kohkohlahte;
iei wasaht me I pahn kin kakaun wasa.
- 15 I pahn kapaiahkihda Saion soangen kamwahu
koaros me e kin anahne;
I pahn kammedehkihla me semwehmwe kan
kisin mwenge.
- 16 I pahn kupwuramwahwih eh samworo kan ni
arail wiewia kan koaros,
oh aramas koaros en kokoul oh ngisngiski ar
peren.

- 17 Iei wasaht me I pahn kasapwilada emen kadau-
dok en Depit pwe en wiahla nanmwarki
lapalap;
oh I pahn kadakadaur manaman en nan-
mwrkio me I piladahr.
- 18 I pahn kihong eh imwintihti kan nan
kanamenek mwuledek,
a eh wehi pahn paiauwahu oh pweida.”

133

Kapingpen Limpoakpene P

- 1 Ia uwen lingan, ia uwen kansenamwahu
en sapwellimen Koht aramas akan ar kin
miniminpene!
- 2 E kin rasehng lehn kei kesempwal
me kin dingidingidi sang pohn moangen oh
alis en Aaron,
dingidingidiong pohn tepinweren eh likou
puhp.
- 3 E rasehng pwoaik pohn Nahna Ermon,
me kin mweremwerediong pohn dohl kan en
Saion.
- Pwe iei wasao me KAUN-O ketin inoukihda me e
pahn ketikihong kitail sapwellime kupwu-
ramwahu—
mour me sohte kak imwisekla.

134

Likwer en Kapinga Koht

- 1 Kumwail patohdo oh iang kapinga KAUN-O,
kumwail sapwellime ladu kan koaros,

kumwail koaros me kin iang papah nan Tehn-
peseo nipwong.

² Kumwail kapahda pehmwail kan oh kapakap
nan Tehnpaso,
oh kapinga KAUN-O!

³ KAUN-O me ketin kapikada nanleng oh sampah,
en ketin kupworamwahwih kumwail sang
Saion!

135

Koulen Kaping

¹ Kapinga KAUN-O!

Kumwail kapinga mware, kumwail sapwellimen
KAUN-O ladu kan,

² me kin iang papah nan tehnpas en KAUN-O,
nan Tehnpas en atail Koht.

³ Kumwail kapinga KAUN-O, pwehki ih me ketin
kupwur mwahu;
kumwail koul kapinga mware, pwehki ih me
ketin kupwur kadek.

⁴ E ketin pilada Seikop,
oh aramas en Israel kan pwe en ketin sap-
wellimanikiniraila.

⁵ I patohwan wehwehki me atail KAUN-O me la-
palap,
lapalapasang koht akan koaruhsie.

⁶ E kin ketin wia mehkoaros me e kin kupwurki
nanleng oh sampah,
nansed oh nan kepin madau kan.

- 7 E kin ketikihdo depwek en melimel sang ni imwin sampah;
e kin ketin wiahda lioal en piripir nan melimel kan,
oh kin ketikihdo kisinieng sang nan dewerail kan.
- 8 E ketin kemehla mesenih koaros nan Isip,
mesenih en aramas oh mahn akan.
- 9 E ketin wiahda manaman oh soahng kapwuri-amwei kei wasao
pwe en ketin kaloke nanmwarkio oh sapwellime lapalap akan.
- 10 E ketin kamwomwala wehi tothohie
oh kemehla nanmwarki kehlail kan:
- 11 Sihon, nanmwarkien mehn Amor kan,
Ok, nanmwarkien Pasan,
oh nanmwarki koaros nan Kenan.
- 12 E ketikihong sapwarail ko ong sapwellime aramas ako;
e ketikihong mehn Israel sahpw pwukat.
- 13 Maing KAUN, se pahn kin wiahki komwi at Koht ahnsou koaros;
dih koaros pahn kin tamataman komwi.
- 14 KAUN-O pahn ketin doarehla sapwellime aramas akan;
e pahn ketin kupwurehla sapwellime ladu kan.
- 15 Koht en wehi kan kin wiawihkihda silper oh kohl;
pehn aramas me kin wiairailda.
- 16 Mie awarail, re ahpw sohte kak lokaia,

- mie masarail, re ahpw sohte kak kilang wasa.
 17 Mie salengarail, re ahpw sohte kak rong wasa;
 re pil sohte kak esingek.
 18 Irail kan koaros me wiairailda oh kin likih irail,
 re en duwehla dikedik en eni pwukat me re
 wiahda!
 19 Kapinga KAUN-O, kumwail aramas en Israel
 kan;
 kapinga ih, kumwail samworo en Koht kan!
 20 Kapinga KAUN-O, kumwail mehn Lipai kan;
 kapinga ih, kumwail koaros me kin kau-
 dokiong!
 21 Kapinga KAUN-O nan Saion,
 nan Serusalem, sapwellime mwoahl.

Kapinga KAUN-O!

136

Koulen Kapingkalahngan

- 1 Kumwail kapingkalahngan ong KAUN-O, pwehki
 ih me ketin kupwur mwahu;
 sapwellime limpoak me poatopoaat.
 2 Kumwail kapingkalahngan ong Koht me keieu
 lapalapasang koht akan koaros;
 sapwellime limpoak me poatopoaat.
 3 Kumwail kapingkalahngan ong kaun me keieu
 roson sang kaun akan koaros;
 sapwellime limpoak me poatopoaat.
 4 Iheté me kin ketin wiahda manaman kupwuri-
 amwei kan;

136:1: 1 Kron. 16.34; 2 Kron. 5.13; 7.3; Esra 3.11; Mel. 100.5;
 106.1; 107.1; 118.1; Ser. 33.11.

- sapwellime limpoak me poatopoat.
⁵ Sapwellime erpit me e ketin wiahkihda nanleng;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
⁶ E ketin kauwada sampah pohn pihl loal akan;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
⁷ E ketin kapikada ketipin oh maram;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
⁸ ketipin mehn kakaun rahn akan;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
⁹ maram oh usu kan mehn kakaun nipwong;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
- ¹⁰ E ketin kemehla mesenih koaros nan Isip;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
¹¹ E ketin kahluwa mehn Israel ko sang Isip;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
¹² ni roson oh manaman en nin lime;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
¹³ E ketin pwalangpeseng Sehd Weitahtao;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
¹⁴ e ketin kahluwa sapwellime aramas ako
 nansedo;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
¹⁵ e ahpw ketin kakihrala nanmwarkien Isip oh
 iangahki nah karis ko;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
- ¹⁶ E ketin kahluwa sapwellime aramas ako nan
 sapwtehn;
 sapwellime limpoak me poatopoat.

136:5: Sen. 1.1. **136:6:** Sen. 1.2. **136:7:** Sen. 1.16.

136:10: Eks. 12.29. **136:11:** Eks. 12.51. **136:13:** Eks.
 14.21-29.

- 17 E ketin kemehla nanmwarki kehlail kan;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
- 18 e ketin kemehla nanmwarki ndand kan;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
- 19 Sihon, nanmwarkien mehn Amor;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
- 20 oh Ok, nanmwarkien Pasan;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
- 21 E ketikihong sapwarail ko ong sapwellime aramas ako;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
- 22 E ketikihong Israel, sapwellime ladu;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
- 23 E sohte ketin melieikitailla ni atail lohdi;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
- 24 E ketin kasaledengkitaila sang atail imwintihti kan;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
- 25 E kin ketikihong mehkoaros me momour kisin tungoal;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
- 26 Kumwail kapingkalahngan ong Koht en naneleng;
 sapwellime limpoak me poatopoat.

137

En mehn Israel ar Loaleid ni ar Kalipilipala

- ¹ Se mwohndier ni keilen pillap en Papiilon kan;
 oh wie sengiseng ni at kin tamanda Saion.

- ² Se pil kin langahda nait keseng arp akan
nan tuhke kan en wasao.
- ³ Irail me salihkitedi, re ndaiong kiht se en
kouliong irail,
oh se en kamwait irail:
“Kumwail koulkihong kiht apwoat koulen
duwen Saion.”
- ⁴ Eri, ia duwen at kak koulki koulen KAUN-O
nan sapwen mehn liki kan?
- ⁵ Serusalem, ma I manokeiukala
pehi kat en sohla kak kesengki arp!
- ⁶ Ma I sohte tamanuhkada
oh ma I sohla pahn wiahkin uhk kaperenpei
me keieu laud,
loweiet en sohla kak koul.
- ⁷ Maing KAUN, komw ketin tamanda dahme mehn
Edom ko wiadahr
ni rahn me Serusalem lohding at imwintihti
ko.
Komw ketin tamanda duwen ar kin ndinda,
“Kumwail kauwehla, oh karangkehdi!”
- ⁸ Papilon, ke pahn kamwommwomla.
Meid pai aramas me pahn dupukohng uhk
me ke wiahiongkitechro—
- ⁹ me pahn ale noumw seri pwelel kan
oh kasungkinihrpeseng takai kan.

138

Kapakap en Kapingkalahngan q

137:8: Kaud. 18.6. **q 138::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En
Depit.

- ¹ Maing KAUN, I kin patohwan kasapahlkalahngan ong komwi sang nan mohngiong unsek;
I pahn koulkihong komwi koulen kaping mwohn koht akan.
- ² I kin sohpeiiong Tehnpasomwi Sarawio,
poaridi oh kapinga mwaromwi
pwehki sapwellimomwi limpoak poatopoaht oh loalopwoat,
pwehki omwi ketin kasaledahr duwen mwaromwi oh sapwellimomwi kosonned akan ar lapalahpie.
- ³ Komw ketin sapeng ie ni ei patohwan likweriong komwi;
komw ketin kakehlakiniedahr sapwellimomwi roson.
- ⁴ Maing KAUN, nanmwarki koaros en sampah pahn kapinga komwi,
pwehki ar rongehr sapwellimomwi inou kan.
- ⁵ Re pahn koulki dahme komw ketin wiadahr oh duwen sapwellimomwi roson lapalahpie.
- ⁶ Mehnda ma komw kin ketiket wasa ileilehie,
ahpw komw kin ketin kupwure me tikitik kan,
oh me aklapalap akan sohte kak ruksang komwi.
- ⁷ Ni ei kin mihla nan apwal akan,
komw kin ketin apwahpwalih ie.
Komw kin ketin pelianda lingeringer en ei imwintihiti kan
oh kin ketin kapitkiniehla sapwellimomwi manaman.

- 8 Komw pahn ketin kapwaiada sapwellimomwi inou kan koaros;
 Maing KAUN, sapwellimomwi limpoak me poatopaat.
 Komw ketin kaunsekala doadoahk me komw ketin tapihadahr.

139

Sapwellimen Koht Erpit oh Kupwurkahngan r

- 1 Maing KAUN, komw ketin kasawih ie, eri, komw ketin mwahngih ie.
 2 Komw ketin mwahngih mehkoaros me I kin wia; sang wasa doh, komw ketin mwahngih ei lamalam akan koaros.
 3 Komw kin ketin mahsanih ie, ni ei kin doadoahk de kommoal, sohte lipilipil; komw ketin mwahngih ei wiewia kan koaros.
 4 Pil mwohn ei kin patoh, komw mwahngiher dahme I pahn patohwan.
 5 Komw kin ketin kapiliepene ni pali koaros; komw kin ketin sinsilehkin ie sapwellimomwi manaman.
 6 Omwi wehwehkin ie me inenen laud mehlel; me apwal ong ie mehlel I en dehdehki.
 7 Ia wasa I kak patohla ie, pwe I en pitsang komwi? Ia wasa I kak patohwan tangala ie, pwe I en rirsang silangmwi?
 8 Ma I pahn patohdahla nanleng, komwi pahn ketiket wasao; ma I pahn patohdihla nan wasahn me melahr akan, komw pil kin ketiket wasao.

r 139:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- 9 Ma I pahn pihrlahng palilahn palimesenleng
 de kousoanla wasa keieu doh palikapi,
 10 komw pil kin ketiket wasa ko pwe komwi en kin
 ketin kahluwa ie,
 komw pil kin ketiket wasao ko pwe komwi en
 kin ketin sewese ie.
 11 I kakete patohwanohng rotorot en koduhp-
 waliehdi
 de marain en rotala,
 12 ahpw mwohn silangmwi rotorot sohte kin ro-
 torot,
 oh nipwong kin marain duwehte nin rahn.
 Rotorot oh marain kin duwepenehte rehmwi.
- 13 Komwi me ketin wiahda soahng koaros ni pali-
 wereiet;
 komwi me ketin kakonepene paliwereiet nan
 kapehd en inei.
- 14 I kin patohwan kapingahkin komwi omwi
 lammwin kowahlap;
 wiepen nin limomwi kan me kapwuriamwei
 oh inenen mwahu mehleh.
 I kin wehwehki duwen met.
- 15 Ni tih kat eh kakonokompene
 ni keneinei nan kapehd en inei,
 ni ei tepin kekeirda wasa riro,
 komw ketin mwahngihieier—
 16 komw ketin mahsanihieier mwohn ei ip-
 widi.
- Rahn akan en mouriet
 kileldi nan sapwellimomwi pwuhk,
 pil mwohn tepidahn keieun rahn.
- 17 Maing Koht, ia uwen eh apwal ong ie I en
 dehdehkihla audepen kupwuromwi kan;

- ia uwen tohtohn audepen kupwuromwi kan!
 18 Ma I song en wadekedi, re pahn tohtohsang
 piken ni oaroahr kan.
 Ni ei patohwan pirida, I patohwan ieiang
 komwihte.
- 19 Maing Koht, ia uwen ei ngoangki komwi en
 ketin kemehla aramas suwed kan!
 Ia uwen ei ngoangki aramas lemei en pisek-
 sang ie!
- 20 Re kin lahlahwei komwi;
 re kin kasaminehla mwaromwi.
- 21 Maing KAUN, ia uwen ei kailongki irail kan me
 kin kailongkin komwi!
 Ia uwen ei mwamwahliki irail kan me kin
 kahngohdiong komwi!
- 22 I kin kailongkin irail mehlel;
 I kin wiahkin irail ei imwintihti.
- 23 Maing Koht, komw ketin kasawih ie, pwe komwi
 en mwahngih mohngiongiet;
 komw ketin song ie, pwe komwi en mwah-
 ngih ei lamalam akan.
- 24 Komw ketin rapahki ma mie suwed ehu rehi
 oh ketin kahluwa ie nan ahl en mour soutuk.

140

Kapakap en Silasil^s

- 1 Maing KAUN, komw ketin kapitiehla sang ara-
 mas suwed;
 komw ketin sileiesang sounkam aramas
 akan.

139:17: Sir. 18.5-7. S 140: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En
 Depit melkahka.

- 2 Re kin koasoakoasone mehkot suwed ahnsou
koaros,
ahnsou koaros re kin kamwoarongehda ara-
mas akan.
- 3 Lowarail kan kin rasehng lowen sineik me kin
kemehla aramas;
arail lokaia kan rasehng pwoisen en sineik.
- 4 Maing KAUN, komw ketin sileiesang manaman
en aramas suwed kan;
komw ketin sileiesang sounkam aramas akan
me kin nannantihong pwe I en pwupwudi.
- 5 Aramas aklapalap kei wiadahr arail mehn
lidipih ie;
re koasoanedier arail lidip kan
limwahnial pwe re en lidipihiehdi.
- 6 I ahpw patohwanohng KAUN-O, “Komwi me ei
Koht.”
Maing KAUN, komw ketin karonge ngilen ei
pek sawas!
- 7 Maing KAUN, Wasa Lapalahpie, soundoarepei
rosen,
komwi me ketin sinsilei ie ni ahnsoun mah-
wen.
- 8 Maing KAUN, komw dehr ketikihong aramas
suwed kan dahme re kin anahne;
komw dehr ketin mweidohng arail koasoandi
kan en kin pweida.
- 9 Komw dehr ketin mweidohng ei imwintihti kan
en powehdi;

- komw kupwure pwe ar widening kan en
pwurehng irail.
- 10 Komw ketin kamwerediong pohrail mwoalus
mwehl;
oh re en lekdekiong nan ehu pwoahr loalen
me re sohte kak kohda sang ie.
- 11 Irail kan me kin karaun likamw ong meteikan
re en dehr kin pweida;
oh me suwed en kin uhd kamwomwala
sounkam aramas akan.
- 12 Maing KAUN, I patohwan ese me komw kin
ketin doarehla pwung en me semwehmwe
kan
oh pwung en me paisuwedlahr akan.
- 13 Mehlel, aramas pwung kan pahn kapinga
komwi;
re pahn kin momour mwohn silangmwi.

141

Kapakap en Nin Soutik t

- 1 Maing KAUN, I patohwan likweriong komwi;
komw ketin sewese ie met!
Komw ketin karonge ie ni ei patohwan likwe-
riong komwi.
- 2 Komw ketin kupwurehla ei tungoal kapakap
duwehte warpwohmwahu,
komw ketin kupwurehla ei pekipek duwehte
omwi kin kupwure meirong en nin soutik
kan.
- 3 Maing KAUN, komw ketikihong silepen eweiet,

t 141:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. 141:2:
Kaud. 5.8.

oh ketikihong silepen wenihmwēn
kilineweiet.

⁴ Komw sileiesang ineng en wia me sapwung
de patehng aramas suwed kan nan ar tiahk
suwed.

I en dehr kin iang towehda arail kamadipw kan.

⁵ Aramas mwahu men kak kaloke oh lipwoare ie
ni kadek,
ahpw I sohte pahn perenki ale wahu sang
rehn aramas suwed kan,
pwe ei kapakap kan kin uhwong ar wiewia
suwed kan ahnsou koaros.

⁶ Ahnsou me arail kaun akan kin lekdekdi sang
pohn paip ileile kan,
iei ih ahnsou me aramas akan pahn
kamehlele me ei koasoi kan me mehlel.

⁷ Rasehng lepintuhke me kin pwalpeseng oh lop-
tikpene,
ih duwen tihrail kan eh kin mwarahkpeseng
pohn ar sousou.

⁸ Ahpw, Maing KAUN, Wasa Lapalahpie, I koap-
woropworkin komwi.
I kin patohwan rapahki sapwellimomwi
silasil;
komw dehr ketin mweidohng ie I en mehla!

⁹ Komw ketin sileiesang lidip kan me re wiahiong
ie,
sang lidip kan en me loallap suwed pwuko.

¹⁰ Aramas suwed kan en pein pwupwudiong nan
ar lidip kan
a en dehr kauweiehla.

142

Kapakap en Peki Sawas u

- ¹ I likweriong KAUN-O pwehn ketin sewese ie;
oh ngidingidki ei pekipek.
- ² I patohwanohng ei kaulim kan koaros;
I patohwan wehkadahng ei apwal akan
koaros.
- ³ Ni ngeniet e mwoatohtalahr kowahlap,
e mwahngih dahme konehng I en wia.
Ei imwintihti kan ekihla lidip ehu mehn lidipi-
hiehdi,
nan ahl me I kin weweid ie.
- ⁴ Ni ei kilikilengseli limwahi
I kilang me sohte mehmen me kak sewese ie,
sohte mehmen me kak sinsile ie.
Sohte mehmen me kesempwal kin ie.
- ⁵ Maing KAUN, I patohwan likweriong komwi pwe
komwi en ketin sewese ie;
komwi maing KAUN, iei komwi, me silepei;
komwihte me I anahne nan mour wet.
- ⁶ Komw ketin karonge ie ni ei pek sawas,
pwe I kihrlahr nan apwal.
Komw ketin doareiesang ei imwintihti kan;
re me nohn kehlail sang ie.
- ⁷ Komw ketin kasaledekihiehla sang nan ei
pwunod akan;
eri I ahpw pahn kapinga komwi ni pokon en
sapwellimomwi aramas akan
pwehki omwi ketin kupwur mwahu ong ie.

u 142:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul ni eh mihmi
nan pwoaren paipo; kapakap ehu. **142::** 1 Sam. 22.1; 24.3.

143

Kapakap en Peki Sawas ^v

- ¹ Maing KAUN, komw ketin karonge ei kapakap!
 Komw ketin karonge ei pekipek ngidingid ni
 sapwellimomwi pwuhng;
 komw ketin sapeng ie ni loalopwoat!
- ² Komw dehr ketin kadeik ie, sapwellimomwi ladu
 menet;
 sohte emen me sohte dipe mwohn silangmwi.
- ³ Ei imwintihtio koliedier
 oh poweiedier douluhl.
 E ahpw keseiehlong nan imweteng rotorot ehu,
 wasa I rasehngalahr me melahr akan kawao.
- ⁴ Ngeniet mwoatohtalahr;
 oh I milahr nan pwunod laud.
- ⁵ I tamataman rahn akan me samwalahr;
 I medemedewe duwen soahng koaros me
 komw ketin wiadah,
 oh katamandohng ie wiepen nin limomwi
 kan koaros.
- ⁶ I kapahda pehi kat ni ei kapakapohng komwi;
 ngeniet tihwohkinkomwilahr rasehngalahr
 pwehl madekeng e kin anahne pihl.
- ⁷ Maing KAUN, komw ketin kupwure ie met!
 Solahr ei koapworopwor.
 Komw dehr ketin rirweisang ie,
 pwe I dehr iang irail kan me kin kohdihla nan
 sapwen me melahr akan.

- 8 Komw ketin katamankin ie nimenseng
 koaros duwen sapwellimomwi limpoak
 poatopaat,
 pwe I kin koapworopworkin komwi.
 Ei tungoal kapakap akan kin kohdawohng
 rehmwi;
 komw ketin kasalehiong ie ahl me I pahn keid
 ie.
- 9 Maing KAUN, I patohdo pahn kupwuromwi pwe
 komwi en ketin sinsilei ie;
 komw ketin kapitiehla sang ei imwintihti kan.
- 10 Komwi me ei Koht;
 komw ketin padahkihong ie duwen ei pahn
 kapwaiada kupwuromwien.
 Komw ketin kupwur mwahu ong ie, oh kahluwa
 ie nan ahl me pwung.
- 11 Maing KAUN, komw ketin kapitiehla, nin
 duwen me komw ketin inoukidahr;
 sang ni sapwellimomwi kupwur mwahu
 komw ketin doareiesang nan ei apwal
 akan!
- 12 Pwehki sapwellimomwi limpoak ong ie, komw
 ketin kemehla ei imwintihti kan
 oh ketin kamwomwala koaros me kin kaloke
 ie,
 pwe sapwellimomwi ladu ngehi.

144

*En Nanmwarki men eh Kasapahlkalahngan ong
 Koht pwehki eh Powehdi W*

¹ Kapinga KAUN-O, me iei silepei!

W 144:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit.

E ketin kasukuhlihkin ie doadoahk en mah-
wen
oh ketin kaunopiedahng mahwen.

² Ih me silepei oh soundoarepei,
ei wasahn ruk oh sounkomourpei,
me I kin koapworopworki mehlel.

Ih me ketikidiong wehi kan pahn ei manaman.

³ Maing KAUN, dahkot aramas pwe komwi en kin
ketin tehk;
dahkot aramas, pwe komwi en ketin kup-
wukupwure?

⁴ Aramas rasehng kisin tumwenieng;
rahn akan en eh mour rasehng mwete me kin
mwadang sohrala.

⁵ Maing KAUN, komw ketin ritingada pahnlahng
oh ketidihdo;
komw ketin sair nahna kan, re ahpw pahn
kakusada ediniei.

⁶ Komw ketin kdarpeseng lioal oh katangape-
seng sapwellimomwi imwintihti kan;
komw ketin kadar sapwellimomwi arep kan
oh pwakihirailpeseng.

⁷ Komw ketin kapahdihdo nin limomwi kan;
komw ketin weikiehda sang nan kepin pihl
loal wet, oh ketin kapitiehla;
komw ketin doareiesang pahn manaman en
mehn liki kan,

⁸ me sohte mwahn kin lokaia mehlel
oh pil kin likamw ni arail kin kahula.

- 9 Maing Koht, I pahn koulkihong komwi koul
kapw pwoat;
I pahn kesengki nei arp oh kouliong komwi.
- 10 Komw ketikihong nanmwarki kan manaman
en powehdi
oh ketin kapitala sapwellimomwi ladu Depit.
- 11 Komw ketin doareiesang imwintihti lemei kan;
komw ketin kapitiesang pahn manaman en
mehn liki kan,
me sohte mwahn kin lokaia mehleh
oh pil kin likamw ni arail kin kahula.
- 12 At tungoal pwutak kan ni ar pwulopwul
re en rasehng kisin tuhke kan me kin keirda
kehlail.
At tungoal serepein kan en rasehng uhr inen kan
me kin kalingana keimw en tehnpas akan.
- 13 At tungoal imwen nahk kan en direkihla
soangen wahnsahpw koaros.
At tungoal pelin sihpw kan
en naitikihada kiden sihmpwul.
- 14 At tungoal pelin kou kan en neitik oh tohtohla
sohte emen reh rail me pahn iohla, de salon-
gala.
Ngilen paisuwed en dehr pwarada naniel en at
kanihmw kan.
- 15 Meid pai wehi me ahneki soahng pwukat
koaros;
meid pai aramas akan me arail Koht iei
KAUN-O!

145

Melkahkahn Kaping X

- 1 Maing Koht, ei nanmwarki, I pahn kalohkiseli
sapwellimomwi roson lapalap,
I pahn patohwan kasapahlkalahngan ong
komwi ahsou koaros kohkohahte.
- 2 Rahn koaros I pahn kin patohwan kasapahlka-
lahngan ong komwi;
I pahn kin patohwan kapinga komwi ahsou
koaros kohkohahte.
- 3 KAUN-O me roson kowalahpie, me pwung en
ketin ale kaping koaros;
sohte me kak dehdehki duwen sapwellime
rosan lapalap.
- 4 Dih kan koaros pahn kin kapinga wiepen nin
limomwi kan;
re pahn kin lohkiseli duwen wiepen nin
limomwi manaman akan.
- 5 Aramas akan pahn kin koasoa duwen sap-
welliomwi lingan oh roson,
oh I pahn kin medemedewe duwen omwi
wiewia kapwuriamwei kan.
- 6 Aramas akan pahn kin koasoa duwen wiepen
nin limomwi manaman akan,
oh I pahn kin lohkiseli duwen sap-
wellimomwi roson lapalap.
- 7 Re pahn kin koasoa duwen wiewia mwahu en
nin limomwi kan koaros
oh koulki duwen sapwellimomwi kadek.
- 8 KAUN-O me ketin limpoak oh kalahngan,

X 145:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koulén kaping.

- e kin ketin kanengamah oh diren limpoak poatopoa.
- ⁹ E kin kupwur mwahu ong aramas akan koaros oh kin ketin kalahngan ong wiepen nin lime kan koaros.
- ¹⁰ Maing KAUN, wiepen nin limomwi kan koaros pahn kapinga komwi, oh sapwellimomwi aramas akan pahn kasapahlkalahngan ong komwi.
- ¹¹ Re pahn koasoia duwen lingan en sapwellimomwi wehi, oh pil duwen sapwellimomwi manaman,
- ¹² Pwe aramas koaros en dehdehkihla duwen wiepen nin limomwi manaman akan oh pil duwen roson lingan en sapwellimomwi wehi.
- ¹³ Sapwellimomwi wehi, iei wehi soutuk ehu, komwi me nanmwarki kohkohlahte.
- KAUN-O me ketin loalopwoat ni sapwellime inou kan;
oh me kin kalahngan ni wiepen nin lime kan koaros.
- ¹⁴ E kin ketin sewese irail kan me kin mihla nan apwal;
e kin ketin pwekada irail kan me kin pwupwudi.
- ¹⁵ Me momour kan koaros kin sohpeiong oh koapworopworkin komwi,
oh komwi kin ketin katungoale irail nin duwen ar anahn akan.
- ¹⁶ Komwi kin ketikihong irail uwen me itar oh kin ketin kaitarala ar anahn akan koaros.

- 17 KAUN-O me ketin pwung ni mehkoaros me e kin ketin wia,
oh kalahngan ni wiepen nin lime kan koaros.
- 18 E kin ketiket limwahn irail kan me kin likweri-
ong,
irail akan me kin likweriong ni mehlel.
- 19 E kin ketikihong anahn en irail me kin wauneki;
e kin ketin karonge ar likwer, oh kin ketin komouriraila.
- 20 E kin ketin sinsile irail kan me kin poakohng,
a e pahn ketin kamwomwala aramas suwed akan.
- 21 I pahn kin patohwan kapinga KAUN-O ahnsou koaros;
wiepen nin lime kan koaros en kin kapinga mware sarawi ahnsou koaros kohkohlahte.

146

Kapingpen Koht atail Sounkomour

- 1 Kapinga KAUN-O!
Ngeni, kapinga KAUN-O!
- 2 I pahn kapinga KAUN-O erein ei mour;
I pahn kokouliong ei Koht erein ei mour un-
sek.
- 3 Kumwail dehr koapworopworki me lapalap en sampah kan;
pwe sohte emen tohrohr kak ko-
mourkumwailla.
- 4 Ni ar kin mehla, re kin pwurehng wiepwellla;
oh ni ahnsowohte, ar koasoandi kan kin in-
wisekla.

⁵ Meid pai aramas me Koht en Seikop kin ketin
 sewese
 oh me kin koapworopworki KAUN-O eh Koht,
⁶ sounkapikada nanleng, sampah, oh madau
 kan,
 oh audeparail kan koaros.
 E kin ketin kapwaiada sapwellime inou kan ahn-
 sou koaros;
⁷ e kin ketin sewese pwungen me toutoulahr
 akan
 oh kin ketin katungoale me duhpeklahr akan.

KAUN-O kin ketin kasaledekala me sensel kan
⁸ oh kin ketin kapehdpeseng mesen me
 maskun kan.
 E kin ketin pwekada me pwupwudi kan;
 e kin ketin poakohng sapwellime aramas
 pwung kan.
⁹ E kin ketin sinsile mehn liki kan me kin kousoan
 nan sapwatail;
 e kin ketin sewese lihdi kan oh me sepwoup-
 wou kan,
 a e kin ketin kauwehla koasoandien aramas
 suwed akan.

¹⁰ KAUN-O pahn ketin nanmwarki kohkohahte!
 Saion, omw Koht pahn kakaun kohkohahte!

Kapinga KAUN-O!

147

Kapingpen Koht Wasa Lapalap

¹ Kapinga KAUN-O!

- Meid mwahu koulki melkahka en kaping ong atail
Koht;
meid kansenamwahu oh pwung kapinga ih.
- ² KAUN-O ketin onehda sapahl Serusalem;
e ketin kasapahldohr me kalipilipala kan.
- ³ E ketin kamwahwihalahr me nan kapehd ohlahr
akan
oh ketin kidimpenehr ar ohla kan.
- ⁴ Ih me kin ketin koasoanehdi tohtohn usu kan
oh ketikihong eden ehuehu usu.
- ⁵ Atail Kaun me lapalap oh roson;
sapwellime kupwurokong sohte kak
sosohngdi.
- ⁶ E kin ketin kasapwilada me aktikitik kan,
eh ahpw kin ketin tiakdong aramas suwed
akan nanpwel.
- ⁷ Kumwail koulki koulen kaping ong KAUN-O;
kumwail kesengki arp ong atail Koht.
- ⁸ E kin ketin kamwarakpeseng depwek kan pahn-
lahng;
e kin ketin kamwerediong keteu pohn sam-
pah
oh kin ketin kawosehda dihpw pohn dohl
akan.
- ⁹ E kin ketikihong mahn akan arail kisin tungoal
oh kin katungoale kisin menpihr kan ni ar kin
sengisengki ar men mwenge.
- ¹⁰ E sohte kin kupwurperenki kehlail en oahs
akan,
de kommwad en sounpei kan;

- 11 ahpw e kin kupwurperenki irail kan me kin
wauneki,
irail kan me kin koapworopworki sapwellime
limpoak poatopaat.
- 12 Serusalem, kapinga KAUN-O!
Saion, kapinga omw Koht!
- 13 E kin ketin silehdi mwahu omw ewen kehl kan;
e kin ketin kupwuramwahwih noumw ara-
mas akan.
- 14 E kin ketin sinsile irepen omw wehi
oh kin katungoalehkin kumwail pilawa me
keieu mwahu.
- 15 Ni eh kin ketin koasoanediong sampah mehkot,
koasoandio kin mwadangete pweida.
- 16 E kin ketin kadaridi sinoh duwehte pilanges
ehu
oh kamwarak pwoaik rasehng pwelpar.
- 17 E kin ketin kadaridi keteu aihis takai duwehte
rakied;
oh sohte me kakohng kepeu me e kin ketin
kadarodo!
- 18 Eri, e kin ketin mahsente, a ais kin peipeseng;
e kin ketin kadar kisinieng, a pihl kin pwilip-
wiliwei.
- 19 E kin ketin poahngokohng sapwellime aramas
akan,
sapwellime kaweid oh kosonned kan ong Is-
rael.
- 20 E sohte ketin wiahiong met wehi teikan;
re sohte ese sapwellime kosonned akan.

Kapinga KAUN-O!

148

Nanleng oh Sampah Pokon en Kapinga Koht

¹ Kapinga KAUN-O!

Kumwail tohn powe kan,
kumwail kapinga KAUN-O sang nanleng.

² Kumwail, sapwellime tohnleng kan, kumwail
koaros kapinga,
kumwail, sapwellime karis en nanleng,
kumwail koaros pil kapinga.

³ Kumwa, ketipin oh maram, kumwa kapinga;
kumwail usu lingaling kan, kumwail pil
kapinga.

⁴ Kumwail, lahng ileilehie kan, oh pihl Y kan me
mi pohn pwelengen lahng,
kumwail kapinga.

⁵ Mepwukat koaruhsie en kapinga mwaren
KAUN-O!

E ketin mahsente, a re wiawihda;

⁶ pwehki sapwellime mahsenohte, re ahpw
soandier nan dewerail kohkohlahte,
oh re sohte kak sapeik.

⁷ Kumwail kapinga KAUN-O sang sampah,
kumwail mahn kamasepwehk kan en nan
madau, oh kapin madau kan koaros,

⁸ lioal oh keteu, sinoh oh depwek kan,
oh pil melimel kan me kin peikiong sap-
wellime mahsen kan.

- ⁹ Kumwail dohl oh nahna kan, kumwail kapinga;
tuhke me kin wah kan, oh tuhkehr nanwel
kan;
- ¹⁰ oh pil mahn akan koaros, me mand oh me
lawalo kan,
mahn kerep oh menpihr kan.
- ¹¹ Kumwail kapinga, kumwail nanmwarki kan oh
aramas akan koaros,
soupeidi kan oh soangen soumas teikan
koaros;
- ¹² mwahnakapw oh peinakapw akan,
me mah oh pil seri kan.
- ¹³ Irail koaruhsie en kapinga mwaren KAUN-O!
Mware me lapalap sang mwar teikan koaros;
sapwellime ligan kin ketiket pohngin
lahng oh sampah.
- ¹⁴ E ketin kakehlahda sapwellime wehi,
pwe sapwellime aramas akan koaros en
kapinga—
aramas en Israel kan me e kin ketin loalloale.

Kapinga KAUN-O!

149

Koulen Kaping

¹ Kapinga KAUN-O!

- Kumwail koulki koul kapw pwoat ong KAUN-O;
kumwail kapinga ih mwohn pokon en sap-
wellime aramas loalopwoat akan.
- ² Israel, ke en nsenamwahula, pwehki Soun-
wiepomw;

tohn Saion, kumwail perenda, pwehki
amwail nanmwarki.

- ³ Kumwail kahlek kapingahki mware;
kumwail kesengki aip oh arp kapikapinga ih.
- ⁴ KAUN-O kin kupwurperenki sapwellime aramas
akan;
e kin ketin kawauwihkihla powehdi en me
aktikitik kan.
- ⁵ Sapwellimen Koht aramas akan en perenkihda
ar powehdi
oh re en kokoul en peren pwohng ehu unsek.
- ⁶ Re en ngisingis nindokon ar kapikapinga Koht,
kolokol nair kedlahs keng kan
⁷ pwe re en kalowehdi wehi kan
oh kaloke aramas akan;
⁸ pwe re en salihkihdi sahl mete ar nan-
mwarki kan,
ar kaun akan nan seliparail selmete kehlail;
⁹ pwe re en kaloke wehi kan nin duwen Koht
eh ketin koasoanehdi.
Ih met powehdi en sapwellimen Koht aramas
akan.

Kapinga KAUN-O!

150

Kapinga KAUN-O!

¹ Kapinga KAUN-O!

Kapinga Koht nan Tehnpese Sarawio!
Kapinga sapwellime roson lapalap nanleng!

- ² Kapinga pwehki wiepen nin lime kapwuri-
amwei kan.
Kapinga sapwellime roson lapalap.
- ³ Kapingahki noumwail sowi kan.
Kapingahki noumwail keseng arp oh lair kan.
- ⁴ kapingahki noumwail aip oh amwail kahlek kan.
Kapingahki noumwail keseng arp oh ngilen
mehn pepeuk kan.
- ⁵ Kapingahki noumwail simpal kan.
Kapingahki ngilen simpal kaselel kan!
- ⁶ Kumwail me momour koaros, kumwail kapinga
KAUN-O!

Kapinga KAUN-O!

Pohnpeian Bible
The Holy Bible in the Pohnpeian language of the
Federated States of Micronesia

copyright © 2006 Bible Society of the South Pacific

Language: Pohnpeian

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-10-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 21 Feb 2024

9fdb3393-5132-5d45-b635-9e2989395fdc